

การศึกษาพัฒนาความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้

กุมภาพันธ์ 2558

การศึกษาพัฒนาความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้

กุมภาพันธ์ 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาพัฒนาความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้
กุมภาพันธ์ 2558

ปิยพงษ์ พรหมนนท์. (2558). การศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ, อาจารย์ ดร. วิไลลักษณ์ ดังกา.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่เรียนวิชา อ 33202 ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม การอ่านและการเขียน ของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากห้องเรียนจำนวน 5 ห้อง ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการทดลองแบบ One Group Time Series Design และเนื้อหาที่ใช้สอนตามชนิดของเนื้อความ คือ เรื่องเล่าเชิงจินตนาการ (Narrative genre) เรื่องจากประสบการณ์ (Recount genre) และเรื่องแสดงความคิดเห็น (Exposition genre) โดยใช้เวลาดทดลองทั้งหมด 30 ชั่วโมง 15 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษแบบคู่ขนาน 2 ฉบับ (มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 และ 0.83) แบบทดสอบการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ (มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.63) และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 (มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures) และสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองครั้งที่ 1 และหลังการทดลองครั้งที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นอกจากนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีพัฒนาการในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น 31 % และมีพัฒนาการในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น 75 %

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา รูปแบบที่ 3 อยู่ในระดับมาก

A STUDY ON THE DEVELOPMENT OF GRADE 11 STUDENT'S READING, CREATIVE
ENGLISH WRITING ABILITIES AND SATISFACTION OF LEARNING BASED ON THE
CONCENTRATED LANGUAGE ENCOUNTER INSTRUCTION MODEL III

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Educational Science and Learning Management
at Srinakharinwirot University

February 2015

Piyapong Promnont. (2015). *A Study on the Development of Grade 11 students' Reading, Creative English Writing Abilities and Satisfaction in Learning Based on Concentrated Language Encounter Instruction, Model III*. M. Ed. (Educational Science and Learning Management). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Saowalak Rattanaich, Dr. Wilailak Langka.

This study is aimed at studying grade 11 students' reading, creative English writing abilities at Triamudomsuksanomkloa School taught through Concentrated Language Encounter Instruction, Model III, and also aimed to explore the satisfaction of learning English through CLE instruction, model III. Forty-Three grade 11 students at Triamudomsuksanomkloa School enrolled in the elective course "Reading and Writing Course" in the first semester of academic year 2014 were selected through Cluster Random Sampling as the sample of this study. The teaching experiment was conducted in 15 weeks with 30 teaching hours. One Group Time Series design was used in the study. The research instruments included 2 reading equivalency test (with a reliability of 0.81, 0.83 respectively), one creative writing test (with a reliability of 0.63), and one questionnaires on satisfaction about learning through CLE Instruction, model III (with a reliability of 0.92). MANOVA with repeated measures and line-graph plotting were statistically used for data analysis.

The results revealed that:

1. The experimental group through Concentrated Language Encounter Instruction, Model III showed significantly higher development in reading and creative writing at .001 level. After experiment, the experimental group improved their reading ability by 31 % and creative writing by 75 %
2. The experimental group registered high satisfaction after learning through Concentrated Language Encounter Instruction, Model III.

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาพัฒนาความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

ของ

ปิยพงษ์ พรหมนนท์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน.....พ.ศ. 2558

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษาหลัก ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิฑูรย์)

(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

.....ที่ปรึกษาร่วม

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา)

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิฑูรย์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.พรพิมล ประสงค์พร)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความอนุเคราะห์อย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ และอาจารย์ ดร. วิไลลักษณ์ ลังกา อาจารย์ที่ปรึกษา ปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ประธานกรรมการสอบปากเปล่า และอาจารย์ ดร. พรพิมล ประสงค์พร อาจารย์ที่ปรึกษาประจำรุ่น ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อคิด ตลอดจนการตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของปริญญานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. พรพิมล ประสงค์พร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุนีย์ เต็มสินสุข และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารักษ์ มีแจ้ง ที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำ และข้อคิดอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ขอขอบพระคุณ ดร. กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ครูปรียา ชูโชติ ครูณชจรินทร์ ปรีชากุล โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้วิจัยขอขอบคุณนันทา เดชธรรมฤทธิ์ และครูเปรมศรี ตริยาภรณ์กุล ตลอดจนคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศทุกคน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย และขอขอบคุณนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ. ดร. สุนีย์ เหมะประสิทธิ์ อาจารย์ ดร. วันเพ็ญ ประทุมทอง อาจารย์ สมปอง ใจดีเฉย และคณาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ทุกคน ขอขอบคุณพี่สิริมา สุขชี พี่ประภาพรรณ ศรีหาญ สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสอนภาษา มุลนิธิโรตารีแห่งประเทศไทย และนางสาวนิปัทม์ ทิพยกมลพันธ์ ตลอดจนพี่ๆ น้องๆ เพื่อนสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ (ภาษาอังกฤษ) ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ และกำลังใจกับผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดามารดา พี่สาว และครอบครัวของผู้วิจัย ที่สนับสนุนเงินทุนการศึกษา และผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ศึกษา ผลอันเลิศและประโยชน์สูงสุดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดาและมารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่วางรากฐานและประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ผู้วิจัยมาถึงทุกวันนี้

ปิยพงษ์ พรมนนท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	11
สมมติฐานการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	12
ความหมายของการอ่าน.....	12
แนวคิดและทฤษฎีการอ่าน.....	13
องค์ประกอบสำคัญของการอ่าน.....	17
กระบวนการอ่าน.....	19
ความเข้าใจในการอ่าน.....	24
วิธีการสอนอ่าน.....	27
การวัดและประเมินผลการอ่าน.....	36
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	39
กระบวนการคิดกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	39
ความหมายการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	41
แนวคิดและทฤษฎีการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	41
องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	44
การจัดกิจกรรมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	46
การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	49
ประโยชน์ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
เอกสารที่เกี่ยวข้องการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	54
ความเป็นมาของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	54
หลักการและทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	56
รูปแบบและขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	73
บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนตามการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	79
ประโยชน์ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	81
รายละเอียดของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3.....	83
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	94
ความหมายของความพึงพอใจ.....	94
แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ.....	94
องค์ประกอบสำคัญของความพึงพอใจ.....	97
กระบวนการและรูปแบบความพึงพอใจ.....	99
วิธีการสร้างความพึงพอใจ.....	100
การวัดความพึงพอใจ.....	101
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	103
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	103
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์.....	105
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	107
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	111
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	113
การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	113
การสร้างเครื่องมือ.....	115
การรวบรวมข้อมูล.....	124
แบบแผนการดำเนินการทดลอง.....	125

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	125
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	128
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	131
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	134
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	134
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	135
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	153
สรุปผลการวิจัย	153
อภิปรายผลการวิจัย	154
ข้อเสนอแนะทั่วไป	161
บรรณานุกรม.....	163
ภาคผนวก.....	177
ภาคผนวก ก คุณภาพของเครื่องมือ	178
ภาคผนวก ข เครื่องมือการวิจัย.....	185
ภาคผนวก ค	206
ตัวอย่างแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ฉบับสมบูรณ์.....	207
เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน (Starter Text).....	238
เอกสารประกอบการสอนเรื่องอรรถลักษณะภาษา (Genre).....	241
เอกสารประกอบการสอนเรื่องโครงสร้างระดับยอด (Top-level Structure)	
และผังสรุปความ (Graphic organizes).....	251
ตัวอย่างงานเขียนเรื่องเล่าเชิงจินตนาการ (Narrative).....	258
ตัวอย่างงานเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount).....	259

สารบัญ (ต่อ)

ตัวอย่างงานเขียนเรื่องแสดงความคิดเห็น (Exposition).....	260
ตัวอย่างพัฒนาการในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์.....	261
ภาคผนวก ง	268
รายนามผู้เชี่ยวชาญ	269
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	270

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เกณฑ์การประเมินงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ของโฮมส์.....	50
2 สรุปขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	77
3 ตารางการวิเคราะห์แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบคู่ขนาน (Equivalency tests).....	118
4 เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	119
5 เกณฑ์การพิจารณาระดับความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	120
6 เกณฑ์การประเมินงานเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	120
7 แบบแผนการวิจัย.....	125
8 สรุปการดำเนินการวิจัย.....	127
9 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน.....	130
10 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นความเท่ากันของตัวแปรตาม.....	135
11 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม.....	136
12 ผลการวิเคราะห์ความสามารถด้านการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษเชิง สร้างสรรค์ (MANOVA with repeated measures).....	136
13 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ (ANOVA with repeated measures).....	138
14 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ (ANOVA with repeated measures).....	141
15 ผลการวิเคราะห์คำตอบความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 (ค่าเฉลี่ยและเบี่ยงเบนมาตรฐาน).....	144
16 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถในการ อ่านภาษาอังกฤษฉบับที่ 1	178
17 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถในการ อ่านภาษาอังกฤษฉบับที่ 2	179

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
18	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์.....	180
19	ค่าอำนาจจำแนกราย (r) ชื่อของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียน การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3.....	181
20	คะแนนการทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลัง.....	182
21	คะแนนการทดสอบการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลัง.....	183

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	11
2 รูปแบบการอ่านจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับสูง.....	20
3 รูปแบบการอ่านจากระดับสูงไปสู่ระดับพื้นฐาน.....	21
4 รูปแบบการอ่านแบบมีปฏิสัมพันธ์.....	22
5 โครงสร้างระดับยอชนิตบอกรายละเอียด.....	28
6 โครงสร้างระดับยอชนิตปัญหาและการแก้ไข.....	29
7 โครงสร้างระดับยอชนิตเหตุและผล.....	30
8 โครงสร้างระดับยอชนิตเปรียบเทียบ.....	31
9 ระบบการสื่อสารการเขียน.....	46
10 ระบบของภาษา 3 ระบบ.....	57
11 กระบวนการพัฒนาความคิดรวบยอด.....	58
12 กระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา.....	79
13 แผนผังแสดงขั้นตอนการลำดับเรื่อง.....	86
14 ตัวอย่างแผนการเขียน.....	89
15 กราฟเส้นแสดงความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์	137
16 กราฟเส้นแสดงความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ.....	139
17 กราฟเส้นแสดงความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์.....	142

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของสังคมการเรียนรู้ (Knowledge Societies) เพราะมนุษย์ต้องใช้ความรู้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเอง เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร มีผลกระทบต่อความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ทำให้บุคคลในสังคมติดต่อเพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจมากขึ้น การเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจะช่วยเสริมให้บุคคลมีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้ในภาษาอังกฤษ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ระบุไว้ว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญและเป็นประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งเป็นเครื่องมือเข้าถึงความรู้ วิทยาการต่างๆ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเผยแพร่วัฒนธรรมของประเทศ (Rules; & Role. 2006: 5; กระทรวงศึกษาธิการ 2551: 1; อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ. 2555: 2-3) รวมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปีพุทธศักราช 2558 ด้วยเหตุนี้ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่สำคัญภาษาหนึ่งที่นักเรียน และบุคคลทั่วไป จำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจอยู่ในระดับที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์และบริบทต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จากความสำคัญดังกล่าว วิชาภาษาอังกฤษจึงเป็นวิชาที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และเป็นวิชาที่นักเรียนทุกคนต้องเรียน โดยหลักการของหลักสูตรมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความรู้ และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งภาษาพูด และภาษาเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้น แนวโน้มการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา พ.ศ. 2555-2559 เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน และเน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ สร้างองค์ความรู้ และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ โดยมีผู้สอนทำหน้าที่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2555: 15-16) สอดคล้องทำนองเดียวกับการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ ควรเน้นการเรียนการสอนให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้โดยเน้นการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะตามลำดับ มากกว่าการเน้นไวยากรณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 1-2)

สำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยปกติแล้วทักษะทางภาษาทั้ง 4 อัน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จะเกิดขึ้นในลักษณะบูรณาการในการใช้ภาษาใน

ชีวิตประจำวัน (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2531: 73) แต่เมื่อเปรียบเทียบความสำคัญแล้ว ทักษะการอ่านเป็นทักษะการรับรู้ที่มีความสำคัญ เนื่องจากการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนต้องใช้ทักษะการอ่านเป็นสื่อกลาง อีกทั้งผู้เรียนมีโอกาใช้ทักษะการฟัง การพูด และการเขียนน้อยกว่าทักษะการอ่าน จึงอาจกล่าวได้ว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะเดียวที่อยู่กับผู้เรียนตลอดชีวิต ดังนั้นการสอนอ่านจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการอ่านที่ถูกต้องตามหลักการ ดังที่ เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2531: 81) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงและบูรณาการกับทักษะการฟัง การพูด และการเขียนได้ง่าย การอ่านจึงเป็นทักษะการรับรู้ที่สำคัญที่ช่วยให้คนได้เพิ่มเติมความรู้ของตนเอง ซึ่งการอ่านมิใช่หมายถึงการอ่านหนังสือเท่านั้น แต่ยังหมายถึง การทำความเข้าใจสัญลักษณ์ ภาพ และสื่ออื่นๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับนักการศึกษาด้านภาษาศาสตร์ที่กล่าวว่า การเรียนรู้มักเริ่มต้นด้วยการอ่าน และนำไปสู่ทักษะอื่นๆ การอ่านจึงเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน และเป็นทักษะสำคัญในฐานะเครื่องมือแสวงหาความรู้ การฝึกสมาธิ การคิดอย่างมีระบบ การคิดจินตนาการ สร้างนิสัยรักการอ่าน และทำให้คนเราเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ซึ่งการขาดทักษะการอ่านของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นปัญหาใหญ่ที่มีผลต่อการทำงานในอนาคตอีกด้วย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2550; 2551; เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2556; บันลือ พฤกษ์วัน. 2557 และ Kristin. 2013)

นอกจากนี้การอ่านยังเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ทักษะการอ่านจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญและส่งผลทำให้ทักษะการเขียนได้รับการพัฒนาขึ้นมา ทักษะการอ่านและการเขียนจึงเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และสามารถจัดการเรียนการสอนและพัฒนาควบคู่กันได้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2531; 2556: 33; 84, Stosky. 1983: 627-642 cited in Lopeung. 2012: 43) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเดอร์คิน (Durkin. 1966; Chomsky. 1971; Graves. 1979 cited in Rattanavich. 1987: 33; Hulett. 1986: 847) ที่ว่า การอ่านที่ดีย่อมส่งผลให้ทักษะการเขียนดีขึ้นด้วยเช่นกัน หากทักษะการเขียนได้รับการพัฒนาขึ้น ทักษะการอ่านก็จะได้รับการพัฒนาตามไปด้วย เพราะทักษะการอ่านและการเขียนต่างก็ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ส่วนแครชเชน และเทอร์เรลล์ (Krashen; & Terrell. 1983: 1-17) ได้กล่าวสนับสนุนว่า การสอนภาษาของคนเราจะรับภาษาได้ดีที่สุด ก็ต่อเมื่อผู้เรียนเข้าใจปัจจัยที่เป็นที่เข้าใจได้ (comprehensible input) ถ้าผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟังและอ่านสามารถช่วยให้ผู้เรียนพูดหรือเขียนได้อย่างคล่องแคล่วในระยะต่อมา จะเห็นได้ว่าการอ่านและการเขียนมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกัน หากผู้สอนพัฒนาการอ่านให้แก่ผู้เรียนก่อน ทักษะการเขียนก็ได้รับการพัฒนาตามไปด้วย เช่นเดียวกันหากทักษะการเขียนได้รับการพัฒนา ทักษะการอ่านก็จะได้รับการพัฒนาด้วยเช่นกัน

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทยทุกระดับการศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แม้ว่าจะพยายามส่งเสริมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยกลยุทธ์และนโยบายการศึกษาต่างๆ แก่ผู้เรียน ซึ่งพิจารณาได้จากผลคะแนนวิชาภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยของนักเรียนไทยทั่วประเทศในช่วงปี พุทธศักราช 2550-2556 ทั้งระดับประถมและมัธยมศึกษา ซึ่งคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกระดับอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ และยังต้องปรับปรุงถึงร้อยละ 50 % โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test, O-Net) ของปีการศึกษา 2554-2556 พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างเห็นได้ชัดเจน โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 19.22, 21.8 และ 22.13 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับรายวิชาอื่น พบว่า วิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดกว่าทุกวิชา (สถาบันทดสอบทางการศึกษา. 2554-2556: ออนไลน์)

จากผลการประเมินสรุปได้ว่า นักเรียนไทยมีความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน และไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ สาเหตุดังกล่าวอาจวิเคราะห์จากการด้อยคุณภาพของผู้เรียนและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในด้านผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษได้แต่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำทุกระดับ และมีเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษในทางลบ เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนไม่บูรณาการทั้ง 4 ทักษะ การฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนไม่หลากหลายและไม่สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ในด้านครูผู้สอนภาษาอังกฤษประมาณ 52% มีพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปรับปรุง ครูระดับประถมศึกษา 80% ทำการสอนไม่ตรงกับวุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่มีข้อจำกัดในการพัฒนาหลักสูตร การทำแผนการสอน การผลิตสื่ออุปกรณ์ มีภาระงานการสอนมากเกินไป ขาดแหล่งการเรียนรู้ และบทบาททางสังคมไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557) นอกจากนี้ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ยังคงเน้นการสอนเนื้อหา การจำท่อง และการจัดการเรียนการสอนโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลางมากกว่าการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนับว่าเป็นจุดอ่อนสำคัญที่ไม่สอดคล้องกับหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542: 7) และสอดคล้องกับคำกล่าวของ กูดแมน (Goodman. 1982: 140) กล่าวทำนองเดียวกันว่า การจัดการเรียนรู้ของผู้สอน มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน หากผู้สอนขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน และไม่สามารถเชื่อมโยง จะส่งผลให้การเรียนวิชาภาษาอังกฤษไม่ประสบความสำเร็จ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า ทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ถึงแม้ว่าจะมีนโยบายส่งเสริมและ

ให้ความสำคัญกับทักษะการอ่านเป็นวาระแห่งชาติก็ตาม จากงานวิจัยของวงศ์สุวรรณ (Wongsuwan. 1992) และชาววัง (Chawwang. 2008: 69-70) ที่ได้สำรวจปัญหาการอ่านภาษาอังกฤษ ชี้ให้เห็นว่านักเรียนมีความชำนาญด้านการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโครงสร้างประโยค คำศัพท์ และความเข้าใจในการอ่าน ทั้งนี้สาเหตุมาจากผู้เรียนไม่มีประสบการณ์ในการอ่าน ไม่เข้าใจความหมาย ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถจับใจความ สรุปความ และมองไม่เห็นภาพรวมของการอ่าน จึงรู้สึกว่าการอ่านเป็นเรื่องที่ยากและไม่สำคัญ อีกทั้งผู้สอนเองยังละเลยการสอนทักษะการอ่านให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่ทราบเทคนิค และวิธีการอ่านที่ถูกต้อง จากความสำคัญข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ปัญหาการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ คือ ผู้เรียนไม่คุ้นเคย หรือไม่มีประสบการณ์ด้านการอ่าน มาก่อน ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถจับใจความ ตีความ และสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ อีกทั้งครูผู้สอนไม่มีการปูพื้นฐานประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน ผู้เรียนมีโอกาสนในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างจริงจังน้อย (รัชฎา ทับเทศ. 2554: 2; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2556: 14-6)

ส่วนปัญหาที่สำคัญของผู้เรียนอีกประการหนึ่ง คือ ทักษะการเขียน ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นต่อผู้เรียนในการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และจินตนาการของตนเองที่ได้รับจากทักษะอื่นๆ ผู้เรียนที่มีความชำนาญในการเขียนที่ดีต้องมีพื้นฐานทักษะการฟัง การพูด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะการรับรู้ที่สำคัญและส่งผลให้การเขียนได้รับการพัฒนาขึ้น แต่การสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เนื่องจากผู้เรียนขาดความรู้ และประสบการณ์ในการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านไวยากรณ์ (Grammar) กาล (tenses) และการสะกดคำ (spelling) จากผลงานวิจัยของเสนห์ ทองรินทร์ (2555: 140-141); ซาเมล (Zamel. 1983: 165-187) และภวพัชรอุดม (Pawapatcharaudom. 2007: 3-4) พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์การใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ และไม่สามารถถ่ายทอดความคิดของตนสื่อออกมาเป็นภาษาเขียนได้ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2556: 14-30-31) กล่าวว่าสนับสนุนว่า การเรียนการสอนเขียนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สร้างเพียงประโยค เพื่อฝึกฝนโครงสร้างไวยากรณ์เท่านั้น ทำให้ผู้เรียนไม่ทราบหลักการของการเขียน (Form) การเรียบเรียงเนื้อหา (Content) ลีลาในการเขียน (Style) และกลวิธีในการเขียน (Mechanics) ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เขียนจำเป็นต้องมีทักษะและความรู้ อีกทั้งผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะด้านการเขียนน้อย ไม่ให้ความสำคัญกับทักษะการเขียน และไม่มีวิธีการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาการเขียนแก่ผู้เรียน (ปิญาดา ฤกษ์อนันต์. 2554: 2) ดังนั้นการสอนทักษะการเขียน มุ่งให้ผู้เรียนเขียนตามจินตนาการของตนเอง โดยเน้นรูปแบบและความถูกต้องของภาษาเป็นปัจจัยรอง ซึ่งงานเขียนประเภทนี้เรียกว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing) เป็นวิธีที่สามารถช่วยผู้เรียนพัฒนาทักษะการเขียนได้ เนื่องจาก เป็นงานเขียนที่เน้นความแปลกใหม่ ผิดธรรมชาติ มี

ลักษณะเฉพาะใช้จินตนาการและประสบการณ์ของผู้เขียนเอง ทำให้ผู้เรียนได้เขียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ และต้องการเขียน อีกทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนไปพร้อมๆ กัน ดังนั้นควรสอนอ่านให้ผู้เรียนก่อน และควรทำอย่างต่อเนื่องและบูรณาการกัน หากผู้เรียนมีประสบการณ์ในการอ่านมากพอแล้ว การพัฒนาทักษะเขียนก็จะเป็นเรื่องที่ทำได้ง่าย และสะดวกขึ้น อีกทั้งผู้สอนควรปูประสบการณ์พื้นฐานแก่ผู้เรียน ตระหนักถึงความสำคัญของการสอนการอ่านและการเขียน พร้อมทั้งแสวงหาเทคนิคและวิธีการมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยพบว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 (Concentrated Language Encounter Instruction, CLE Model III) สามารถพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากกระบวนการสำคัญของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทางด้านภาษา และส่งเสริมประสบการณ์แก่ผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนเน้นให้ปัจเจกบุคคล ตลอดจนกลวิธีการเรียนรู้ต่างๆ ที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างบูรณาการ ผู้เรียนสามารถเข้าใจองค์ประกอบย่อยของภาษา ก่อนเข้าใจความหมายโดยรวม ของบริบทไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา อันได้แก่ หน่วยเสียง หน่วยคำ หน่วยไวยากรณ์ และระบบตัวสะกดต่างๆ เน้นธรรมชาติของการรับรู้และเรียนรู้ทางภาษา เข้าใจความแตกต่างและความสามารถของผู้เรียน อีกทั้งการเรียนการสอนยึดหลักของภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistic) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psychological Linguistic) ประสบการณ์เดิม (Schema) ตลอดจนทฤษฎีโครงสร้างทางภาษาที่ถูกต้อง โดยใช้สื่อการสอน และการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น ตามวัตถุประสงค์ของการอ่านในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป ได้แก่ การอ่านเพื่อบันเทิง การอ่านเพื่อปฏิบัติ การอ่านเพื่อการเรียนรู้ สื่อการสอนจัดเป็นบทเรียนนำ (Starter Text) และบทเรียนที่เป็นกิจกรรมหรือบทเรียนแบบวิธีการ โดยมีกระบวนการจัดขั้นตอนการสอนแตกต่างกันตามประสบการณ์ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน จัดตามลักษณะภาษาเป้าหมายของผู้เรียน ได้แก่ รูปแบบที่ 1 จัดสำหรับผู้เรียนที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการใช้ภาษามากนัก เช่น ผู้เรียนที่เริ่มเรียนภาษา หรือผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือ เป็นต้น รูปแบบที่ 2 จัดสำหรับผู้เรียนที่มีประสบการณ์ในการใช้ภาษาในระดับพื้นฐาน ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียนพอสมควร แล้ว และรูปแบบที่ 3 จัดสำหรับผู้เรียนที่มีประสบการณ์การใช้ภาษาในระดับที่สูงขึ้น ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2556: 66-68)

จากผลงานวิจัยของสายสุนีย์ เต็มสินสุข (2535) เกศรี กิตติปัญญา (2542); สุขพล ทองพริ้ม (2546); นภาพร กุลเรืองทรัพย์ (2548); วราพร ทองจีน (2550); กัญณภัทร นิธิศรารากุล (2550) และ

ศศิภาณณ์ ชีณอม (2553) ได้นำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาไปใช้กับวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน อีกทั้งกระบวนการเรียนการสอนยังส่งเสริมเจตคติ ที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน และความคิดสร้างสรรค์แก่ผู้เรียนด้วย นอกจากนี้ ศศิธร วงศ์ชาติ (2542); ประนอม สุขนาคะ (2545); อัศเรศ ทองลักษณะศิริ (2549) ได้นำการสอนแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษามาใช้กับภาษาแม่ ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน และ การเขียนภาษาไทยเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน จึงสามารถสรุปได้ว่า การนำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาแม่อย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2550ก) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 พบว่า การจัดการเรียนการสอน แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ทั้ง 3 รูปแบบสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษสูงกว่ากลุ่มควบคุมร้อยละ 90 ขึ้นไป ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการทำวิจัยโดยการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่าน และการเขียน ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียน การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบ ที่ 3
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผลของการศึกษามีความสำคัญ ดังนี้

1. ได้รูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ที่ยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะในการเรียน ทำให้ผู้เรียนได้ใช้องค์ประกอบของการอ่านที่ประสบ ผลสำเร็จอันได้แก่ ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน (schema) อภิปัญญา (Mate cognition) และ โครงสร้างของเนื้อความ (Text structure) ทำให้ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญ เดาความของเรื่อง

และนำเสนอข้อมูลออกมาเป็นภาษาเขียนของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ ตามรูปแบบโครงสร้างของการเขียนที่หลากหลาย และส่งเสริมผู้เรียนให้มีประสบการณ์ในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันมากขึ้น

2. เป็นแนวทางให้ผู้สอนภาษาอังกฤษ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทราบถึงหลักการและวิธีการได้นำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ สื่อการเรียนการสอนที่สำคัญในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา น้อมเกล้า เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่เรียนวิชา อ 32202 ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม การอ่านและการเขียน (Reading and writing) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวม 5 ห้อง จำนวนนักเรียน 240 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา น้อมเกล้า เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ลงเรียนวิชา อ 32202 ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม การอ่านและการเขียน (Reading and writing) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากห้องเรียนจำนวน 5 ห้องเรียน ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลอง เป็นเวลา 15 สัปดาห์ จำนวน 30 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวมทั้งการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ในเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม พ.ศ. 2557

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้วิจัยเลือกเนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือเรียน และบทความ มาใช้ให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหา (Text type) ที่แตกต่างกัน จำนวน 3 ชนิด ได้แก่

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount text) เรื่อง “A Funny Thing Happened to Me”
2. เรื่องเล่าเชิงบรรยาย (Narrative text) เรื่อง “The Merchant and His Friend”
3. เรื่องแสดงความคิดเห็น (Exposition text) เรื่อง “Offshore Oil”

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3
2. ตัวแปรตาม คือ
 - 2.1 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
 - 2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์
 - 2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้การใช้ภาษาในบริบทต่างๆ ที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) ให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีเหตุผลจากการสื่อสาร และ 2) สามารถนำเสนอข้อมูลต่างๆ ออกมา เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนที่สื่อสารเป็นที่เข้าใจได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ การเรียนการสอนเน้นหลักการบูรณาการ โดยมีกระบวนการเรียนการสอนการอ่านเป็นจุดเริ่มต้น นำไปสู่ทักษะอื่น เน้นธรรมชาติของการรับรู้และเรียนรู้ทางภาษา เข้าใจความแตกต่างและความสามารถของผู้เรียน อีกทั้งการเรียนการสอนยึดหลักของภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistic) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psychological Linguistic) ประสบการณ์เดิม (Schema) ตลอดจนทฤษฎีโครงสร้างทางภาษาที่ถูกต้องทำให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการอ่านที่ถูกต้อง และโครงสร้างทางการเขียนภาษาที่หลากหลาย โดยผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และไตร่ตรองงานที่ได้รับมอบหมายออกมาเป็นผลงานของตนเองและกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่องาน อีกทั้งการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา เน้นปัจจัยป้อนที่มีความหมาย และการเลือกสรรบทเรียนตามความสนใจของผู้เรียน มีลำดับขั้นตอนจำนวน 6 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นตอนที่ 1: ประเมินเทคนิคเตรียมวิเคราะห์ความหมายของเรื่องที่อ่าน โดยการเดาสรุป หรือ ลำดับความ (surveying the text, analyzing its content structure and using the context to work out the meaning of unfamiliar words)

1.1 การหาความหมายจากบริบท ผู้เรียนช่วยกันอ่านเรื่อง เพื่อให้ผู้เรียนหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน โดยใช้คำถามต่างๆ เพื่อนำให้ผู้เรียนหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน เช่น เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ทำไหมผู้เขียนจึงเขียนเรื่องนี้ ผู้เขียนเขียนให้ใครอ่าน ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบอะไร หรือเรื่องนี้ผู้เขียนใช้วรรณลักษณะใด เป็นต้น

1.2 ทำแผนผังสรุปความสำคัญของเรื่องที่อ่านและอภิปรายร่วมกัน

1.3 พิจารณาและวิเคราะห์การลำดับความของเรื่องที่อ่าน โดยผู้เรียนพิจารณาการลำดับความจากเรื่องที่อ่านว่า มีการลำดับเนื้อหาหรือสาระของเนื้อความอย่างไรบ้าง

1.4 วิเคราะห์หรือรณลักษณะของเรื่องที่อ่าน

1.5 อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคำศัพท์ หรือสำนวนภาษาที่เข้าใจยาก

2. ขั้นตอนที่ 2: สะท้อนความคิดจากเรื่องที่อ่านไปสู่การกำหนดเป้าหมายหรือการวางแผนการเขียน (Producing a writing plan from reflection on the text assigned)

3. ขั้นตอนที่ 3: บันทึกย่อสาระของเรื่องตามเป้าหมาย หรือแผนการเขียน ให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมข้อมูลโดยย่อจากเรื่องที่อ่านพร้อมทั้งลำดับข้อมูล (Note-taking)

4. ขั้นตอนที่ 4: สังเคราะห์สาระของเรื่องและเขียนเรื่องนั้นในขั้นร่าง (Synthesizing the writing task)

5. ขั้นตอนที่ 5: ทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไขงาน (Editing)

5.1 ทบทวนเรื่องที่เขียนในขั้นตอนที่ 4 โดยให้ผู้เรียนอภิปรายหรือช่วยกันอ่านร่วมกันถึงความชัดเจนของความหมายที่ต้องการจะสื่อของเนื้อความตลอดจนการใช้ภาษาหรือสำนวนต่างๆ โดยให้ผู้เรียนตรวจสอบว่าตรงตามจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้ออกไว้ในแผนการเขียนหรือไม่

5.2 ปรับปรุงและเขียนเรื่องใหม่ ให้ผู้เรียนช่วยกันระดมสมอง หรืออภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เพื่อช่วยกันแก้ไขเรื่องที่จะเขียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งเอาไว้

5.3 จัดเกลาเรื่องใหม่ โดยพิจารณาถึงงานเขียนทุกๆ ด้าน ตั้งแต่ความชัดเจนของความหมายที่ต้องการจะสื่อ การลำดับความ การใช้สำนวน ไวยากรณ์ การสะกดคำ

6. ขั้นตอนที่ 6: เขียนเรื่องในขั้นตอนสุดท้ายและทำกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา (Final copy and elaboration)

6.1 ผู้เรียนลอกเรื่องที่เขียนใหม่ในขั้นตอนสุดท้าย ให้ผู้เรียนช่วยกันอ่านเรื่องที่เขียน พร้อมทั้งช่วยกันอภิปรายให้ข้อคิดเพิ่มเติม ตามจุดประสงค์ของการเขียน

6.2 ผู้เรียนทำกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาเพิ่มเติม

6.3 ผู้เรียนมีโอกาสอภิปรายผลงานกลุ่ม หรือผลงานของตนเองกับผู้สอนและเพื่อนๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ซักถาม หรือเสนอแนะเพื่อแก้ไขงานของตนเอง

2. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการวิเคราะห์ ดีความ แปลความ บอกรายละเอียด จับใจความสำคัญ สรุปความ ของข้อความหรือเรื่องที่อ่าน โดยวัดจากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านแบบคู่ขนาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพ จำนวน 2 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ และแบบทดสอบชนิดโคลซ (Cloze) จำนวน 10 ข้อ จำนวน 25 ข้อ

3. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการเขียนเรียบเรียงความรู้สึกนึกคิด เป็นข้อความที่แสดงความคิดเห็นของตนเอง ถูกต้องตามหลักวากยสัมพันธ์ ซึ่งทำให้ได้งานเขียนที่แปลกใหม่ โดยวัดจากแบบทดสอบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ โดยให้ผู้เรียนเขียนบรรยายได้ภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการหาคุณภาพของเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว

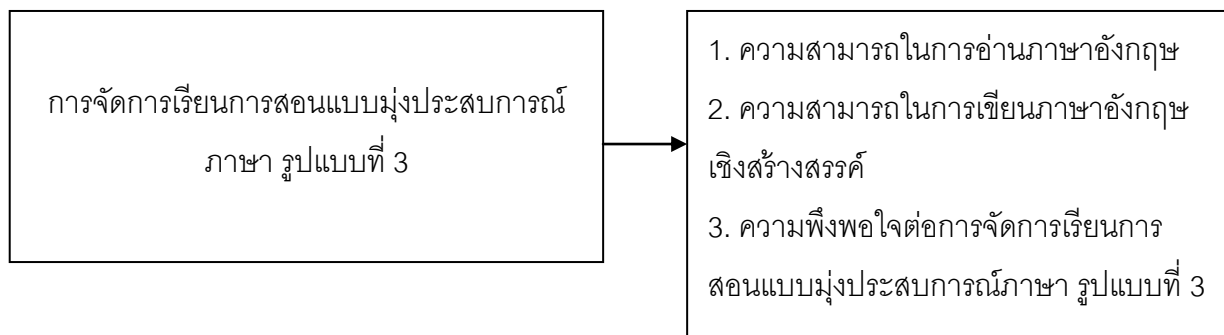
4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 หมายถึง การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ความชอบ ความน่าสนใจ และประโยชน์ที่ได้รับ โดยวัดจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 24 ข้อ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าพัฒนาความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และ ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด จากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการสอนดังกล่าวเน้นพัฒนาการอ่านเป็นจุดเริ่มต้น ผู้เรียนมีโอกาสนี้ จะได้รับการฝึกฝนทางด้านภาษา รู้จักวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีเหตุ และสามารถรายงานข้อมูลนั้น ออกมาเป็นภาษาพูดและภาษาเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักการสำคัญของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เน้นให้ปัจจัยป้อน ตลอดจนกลวิธีการเรียนรู้ต่างๆ ที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างบูรณาการ ผู้เรียนเข้าใจองค์ประกอบย่อยของภาษา ก่อนเข้าใจความหมายโดยรวม เน้นธรรมชาติของการรับรู้และเรียนรู้ทางภาษา เข้าใจความแตกต่างและความสามารถของผู้เรียน อีกทั้งการเรียนการสอนยึดหลักของภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systematic Linguistic) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psychological Linguistic) ประสบการณ์เดิม (Schema) ตลอดจนทฤษฎีโครงสร้างทางภาษาที่ถูกต้อง ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีพัฒนาการความสามารถในการอ่านและ การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์หลัง การทดลองครั้งที่ 1 และหลังการทดลองครั้งที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักเรียนเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็นหัวข้อตามประเด็นสำคัญต่างๆ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษ

ปัจจุบันการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้หนังสือ เนื่องจากการเรียนรู้มักเริ่มต้นด้วยการอ่านและนำไปสู่ทักษะอื่นๆ การอ่านจึงเป็นการรวบรวมข้อมูลจากผู้รู้ในสาขาต่างๆ ดังนั้นการอ่านจึงเป็นเครื่องมือในการเรียนภาษาที่สำคัญ และมีประโยชน์มากที่สุดทักษะหนึ่งที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่นๆ การสอนทักษะการอ่านให้แก่ผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญและไม่ควรมองข้าม ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดที่เกี่ยวกับการอ่านในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1.1 ความหมายของการอ่าน

เกรบ (Grabe. 2009: 15) ให้ความหมายของการอ่าน หมายถึง กระบวนการรับและแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ส่วน กู๊ดแมน (Goodman. 2003) ได้อธิบายถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน เป็นเกมการเดาภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างพื้นฐานความรู้ทางภาษา และความคิดของผู้อ่าน กับความคิดทางภาษาของผู้เขียน ซึ่งแสดงออกมาในรูปของตัวอักษรในระหว่างการอ่าน ผู้อ่านต้องอาศัยข้อความข้างเคียงในการพิจารณาข้อความนั้นๆ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ สอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2556 : 62 อ้างอิงจาก Smith. 1973; Kolers. 1970; Gibso; & Levin. 1967; Goodman. 1972; 1973) ที่ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน เพื่อแสวงหาความหมายในการสื่อสารระหว่างกัน ทักษะการอ่านและการเขียนจึงมีความสัมพันธ์ กระบวนการอ่านจึงเป็นกระบวนการหาความหมายมากกว่า

การถอดความ การอ่านจึงจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการคิด โดยให้ผู้อ่านตีความจากสัญลักษณ์หรือตัวอักษร ทำนองเดียวกันกับคำกล่าวของ เอเบร์โซลด์ และฟิลด์ (Aebersold; & Field. 2008: 5) ที่ว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนโดยผ่านกระบวนการทางความคิด ไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้อ่านกับเนื้อความ ผู้อ่านได้รับข้อความอาจไม่ตรงกับความหมาย ที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ ผู้อ่านต้องคิดเป็นและเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน สามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง และรายละเอียดของเรื่องได้ ตลอดจนวิเคราะห์และตีความจากสิ่งที่อ่านให้เกิดประโยชน์

ดูบิน (Dubin. 1982: 15) กล่าวถึงการอ่านไว้ว่า การอ่านไม่ว่าจะเป็นภาษาแม่ หรือภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศก็ตาม คือ การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน และในระหว่างที่อ่านจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษา กับความคิดที่เกิดขึ้น คือ ผู้เขียนจะใส่รหัส (Encode) ความคิดหรือความหมายตาม que ผู้เขียนต้องการสื่อและผู้อ่านจะถอดรหัส (Decode) ความคิดหรือความหมายนั้นออกมาจนเป็นที่เข้าใจกัน เพื่อที่จะถอดความหมายจากสัญลักษณ์นั้นๆ และในขณะที่อ่าน ผู้อ่านจะรับเอาความคิดตลอดจนอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียนไว้ด้วย

จากการนิยามความหมายข้างต้นสามารถสรุปความหมายของการอ่านได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านได้รับข้อมูลจากผู้เขียนที่ถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร สัญลักษณ์ ผู้อ่านจะวิเคราะห์ เข้าใจความหมาย ตีความ จับใจความสำคัญของผู้เขียนได้มากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิม ความสามารถในการวิเคราะห์ การตีความของผู้อ่าน และการถ่ายทอดของผู้เขียน จนเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารไว้ จะเห็นได้ว่า กระบวนการอ่านมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน

1.2 แนวคิดและทฤษฎีการอ่าน

แนวคิดและทฤษฎีการสอนอ่านมีอยู่ด้วยกันหลากหลายวิธี แต่วิธีที่สำคัญที่ผู้สอนควรยึดหลักในการสอนทักษะทางภาษา คือ ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ และทฤษฎีเชิงจิตวิทยา ถึงแม้ว่าเป้าหมายของการอ่านจะคล้ายคลึงกัน คือ ให้ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญ หารายละเอียด แปลความ ตีความ ขยายความได้ แต่ทั้งสองทฤษฎีจะมีแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การให้ปัจจัยป้อนแก่ผู้เรียนที่แตกต่างกันออกไป ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการอ่านดังนี้

1.2.1 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory)

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ให้ความสำคัญของความรู้เดิมโดยอิงทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาของชอปปายจิตวิทยาภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวกับการอ่านซึ่งได้รับอิทธิพลจากจิตวิทยาภาษาศาสตร์ในรูปแบบที่ กูดแมน (Goodman. 1982: 120-135) เรียกว่า เกมการทายทางจิตวิทยาภาษาศาสตร์ (Psycholinguistic Guessing Game) เป็นกระบวนการรับข่าวสารจากสิ่งที่อ่าน (Input

Text) การแปลความหมายหรือการทายสิ่งที่อ่านนั้น การทดสอบ การทบทวน หรือย้ำ การทายที่ได้ทายไปแล้ว ในกระบวนการนี้ผู้อ่านถึงแม้ว่าจะเป็นผู้อ่านที่มีความเชี่ยวชาญในการอ่านก็ตาม จะไม่ได้ใช้ตัวแนะ (Clues) ทั้งหมดซึ่งมีอยู่ในข้อความนั้นในการเดาความหมายของข้อความที่อ่าน แต่ผู้อ่านจะใช้ความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จึงจะสามารถเข้าใจเรื่องนั้นได้

คาร์เรล (Carrell. 1983: 81-92) ได้สรุปความหมายของโครงสร้างความรู้ คือ ตัวแทนของความคิดรวบยอดของข้อมูลไปที่เก็บบันทึกไว้ในความทรงจำ ซึ่งเป็นกรอบความรู้ของผู้อ่านเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ แนวคิดของทฤษฎีนี้ คือ ผู้อ่านนำข้อมูล ความรู้หรือประสบการณ์เดิม (Schema) มาคาดคะเนสิ่งใหม่ในขณะที่อ่านเรื่องนั้น แต่ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้อ่านในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมเข้าด้วยกัน ดังนั้นโครงสร้างความรู้เดิมที่เกี่ยวกับการอ่านประกอบด้วย 2 ชนิด คือ 1) โครงสร้างความรู้เดิมเชิงรูปแบบ (Formal Schema) คือ การที่ผู้อ่านมีโครงสร้างความรู้ของโครงสร้างงานเขียนต่างๆ หากผู้อ่านมีความรู้สึกไวต่อโครงสร้างนี้ ก็จะสามารถตีประสบการณ์ของผู้อ่านออกมา โดยผู้สอนสอนเกี่ยวกับการจัดรูปแบบการเขียนหรือโครงสร้างของบทอ่าน แล้วดึงเอาพื้นฐานความรู้เดิมเชิงรูปแบบที่ผู้อ่านมีอยู่มาใช้ และ 2) โครงสร้างความรู้เชิงเนื้อหา (Content Schema) ใช้เมื่อผู้อ่านต้องใช้ความรู้รอบตัวที่มีอยู่มาช่วยทำความเข้าใจเรื่องราวในบทอ่าน โดยการเดาการตีความ การสรุปความจากการอ่าน มากกว่าผู้ที่ไม่มีประสบการณ์มาก่อน

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2556: 63) ได้เสนอแนะแนวคิดเพิ่มเติมว่า การอ่านจะประสบผลสำเร็จนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง เพื่อให้การอ่านบรรลุเป้าหมาย แต่องค์ประกอบที่สำคัญคือ โครงสร้างความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (Schema) สามารถช่วยให้ผู้อ่านโยงความคิดรวบยอดที่เคยมีเข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับ ผู้อ่านจะเข้าใจความหมายของเรื่องได้ดีและรวดเร็วมากขึ้น ผู้อ่านที่มีประสบการณ์ด้านการอ่านมาก ย่อมมีความเข้าใจความหมายได้ดีกว่าผู้มีประสบการณ์ด้านการอ่านน้อย ดังนั้นการอ่านแต่ละครั้งผู้อ่านต้องมีประสบการณ์หรือพื้นฐานความรู้เดิมเกี่ยวกับบทอ่าน ผู้อ่านจะต้องใช้การตีความ และการตีความนั้นต้องอาศัยความรู้เดิมหรือภูมิหลังรวมกับข้อความจากบทอ่าน จึงสามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เชื่อว่า การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับบทอ่านโดยอาศัยความรู้เดิมเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในการอ่านที่ผู้อ่านต้องการสื่อออกมา ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงความรู้เก่าและใหม่ที่ได้รับจากการอ่าน เกิดเป็นความเข้าใจของตนเอง

1.2.2 ทฤษฎีอภิปรัชญา (Meta-Cognitive Theory)

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เป็นการสอนเพื่อความเข้าใจและเป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดพิจารณาในสิ่งที่ตนอ่าน และแสดงภาพของความเข้าใจออกมาให้ประจักษ์นั้นเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ผสมผสานกันไป ลักษณะนี้สอดคล้องกับหลักการ

ของทฤษฎีอภิปัญญา ซึ่ง เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2556: 63) ได้อธิบายว่า อภิปัญญา คือ ความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจกระบวนการคิดของตนในการตีความ และการแก้ปัญหาต่างๆ จะช่วยให้เข้าใจในการอ่านดีขึ้น เนื่องจากสามารถใช้ความคิดของตนเองจากประสบการณ์มาใช้ในการจับใจความ แปลความ ตีความ และขยายความได้ ที่สำคัญก็คือ การเดาความ เพื่อแก้ปัญหาความไม่เข้าใจที่ตนประสบในขณะที่อ่านเนื้อความต่างๆ ผู้เรียนจะมีโอกาสใช้อภิปัญญาของตนมากที่สุดในการอ่าน จับใจความ แปลความ ตีความ ขยายความ แต่ละคนจะมีกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีหน้าที่ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลองอ่านด้วยตนเอง ด้วยสมองและสองมือของตัวเอง เรียนรู้จักระบวนการอ่าน ครูจึงต้องฝึกให้เด็กมีประสบการณ์ในการอ่าน การลองเดาความ ลองคิดความในเรื่องของอภิปัญญาจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ซึ่งระบุไว้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติไว้อย่างชัดเจนว่า ทำอย่างไรจึงจะให้เด็กรู้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง นั่นคือ Meta Cognition หรืออภิปัญญานั้นเอง คือ การให้เด็กได้คิดกว้าง ได้คิดรอบตัวเองได้ ตั้งแต่การเดาความจากสิ่งแวดล้อม เดาเรื่องโดยการใช้ความรู้เดิมของผู้เรียน (Schema) พยายามคิด พยายามเดาเรื่องก่อนที่จะอ่าน ทำให้ผู้เรียนสนุกสนานในการอ่านมากขึ้น และคิดว่าการอ่านไม่น่าเบื่ออีกด้วย

1.2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสรคณนิยม (Constructivism Theory)

การเรียนรู้เน้นกระบวนการทางสติปัญญาของบุคคลในการสร้างความรู้และความหมายของสิ่งต่างๆ ที่ตนได้รับผ่านกระบวนการที่สำคัญ ได้แก่ 1) กระบวนการซึมซับ (Assimilation) เป็นกระบวนการที่มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและซึมซับเอาประสบการณ์ใหม่ เข้าสู่ประสบการณ์เดิมที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน และ 2) การปรับกระบวนการรู้คิด (Accommodation) เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องมาจากกระบวนการซึมซับ คือ เมื่อผู้เรียนได้ซึมซับ เอาประสบการณ์ใหม่เข้าไปในโครงสร้างเดิมแล้ว ก็จะทำให้การปรับประสบการณ์ใหม่ ให้เข้ากับโครงสร้างของความรู้เดิมที่มีอยู่ในสมองก่อนแล้ว แต่ถ้าไม่เข้ากันได้ก็จะทำการสร้างโครงสร้างใหม่ขึ้นมาเพื่อรับประสบการณ์ใหม่ คือการคิดค้น ดังนั้นการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการภายในที่แต่ละบุคคลต้องเป็นผู้สร้างด้วยตนเองและสามารถทำได้ดียิ่งหากได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้อื่น หลักการที่สำคัญในการเรียนรู้ตามทฤษฎีสรคณนิยม ผู้เรียนควรมีความกระตือรือร้น (Active Learning) และสร้างความรู้ด้วยตนเอง ความเชื่อพื้นฐานของทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจาก 2 แหล่ง คือ ทฤษฎีการสร้างเขาวัวปัญญาของเพียเจต์ และไวทก๊อตสกี อธิบายว่า โครงสร้างทางสติปัญญา (Schema) ของบุคคลมีการพัฒนาผ่านทางกระบวนการทั้งสองดังที่กล่าวมา เพียเจต์เชื่อว่าทุกคนจะมีพัฒนาการตามลำดับขั้นจากการมีปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมและสังคม ส่วนไวทก๊อตสกี ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรม สังคม และภาษา เขาอธิบายว่ามนุษย์ได้อิทธิพลต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกตั้งแต่เกิด สถาบันครอบครัว โรงเรียนจึงมีอิทธิพลต่อพัฒนาด้านสติปัญญา (ทึศนา แคมมณี. 2555: 90-93) จึงสามารถสรุปได้ว่า

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสรรรคนิยม (Constructivism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยความรู้ไม่ใช่มาจากการสอนของผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่ความรู้จะเกิดขึ้นและถูกสร้างขึ้นโดยผู้เรียนเอง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง ดังนั้นในกระบวนการสอนของผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้จากสิ่งที่มีอยู่และพัฒนาต่อยอดไปด้วยตัวของเขาเอง การสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางควรจะต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ และเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นหลัก

1.2.4 การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding)

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2556: 166-167) กล่าวว่า เทคนิคหรือกลวิธีการสอนที่สำคัญประการหนึ่งของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา คือ การใช้การเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้สอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการพัฒนาทักษะทางภาษาของตนเอง นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดการพัฒนาทางปัญญาจากบทบาทเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ที่ให้การช่วยเหลือด้วยวิธีการต่างๆ ตามสภาพปัญหาที่เผชิญอยู่ในขณะนั้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding Strategies) ซึ่งเป็นกลวิธีมาจากทฤษฎีขอบเขตพัฒนาการเรียนรู้ (Zone of Proximal Development) ซึ่งเป็น แนวคิดของไวทสกี้ (Vygotsky, 1978) ที่กล่าวว่าการพัฒนาทางปัญญาจะเพิ่มขึ้น ถ้าผู้เรียนได้รับการช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ เช่น พ่อ แม่ หรือครู หรือแม้แต่ไม่มีการช่วยเหลือ เด็กก็สามารถประสบความสำเร็จได้ หากได้รับการเพิ่มพลังในการคิดเกิดความรู้และได้กลวิธีการเรียนรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง ก็จะสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ไปได้โดยไม่ต้องมีการช่วยเหลือ

วูด และคนอื่นๆ (Wood; et al. 1976: 89-100) ได้เสนอวิธีการช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 6 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การสร้างความสนใจ (Recruitment) กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้ด้วยความสมัครใจ โดยผู้เรียนจะต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของงานหรือการเรียนรู้นั้น
2. ลดระดับการเรียนรู้ที่ไร้หลักการ ระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ (Reduction in degree of freedom) เพราะจะทำให้ยากต่อการจัดการหรือการให้ความช่วยเหลือ ดังนั้น ผู้สอนจะต้องสะท้อนผลการเรียนรู้ (Feedback) เป็นระยะๆ สม่ำเสมอ ต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนนำผลไปใช้เพื่อเพิ่มระดับการเรียนรู้ในแต่ละขั้นได้อย่างถูกต้อง
3. รักษาทิศทางการเรียนรู้ (Direction maintenance) ผู้สอนต้องดูแลกดขี่ผู้เรียนเป็นพิเศษเพื่อให้เรียนรู้ที่จะมุ่งไปสู่จุด มุ่งหมายตั้งไว้
4. กำหนดลักษณะสำคัญที่ควรพิจารณาของสิ่งที่จะเรียนรู้ให้เด่นชัด (Marking critical features) เช่น ผู้สอนเมื่ออธิบายเนื้อหาสาระบางอย่างที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ก็ควร

เน้นเสียงเป็นพิเศษ หรือหากผู้เรียนเกิดความขัดแย้งในการทำความเข้าใจสิ่งที่เรียนรู้ ผู้สอนควรแปลความหมายของเรื่องที่กำลังเรียนรู้นั้นๆ เสียใหม่ ด้วยภาษาที่ให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายๆ และถูกต้องตรงกัน

5. ควบคุมความคับข้องใจของผู้เรียน (Frustration control) รับผิดชอบต่ออารมณ์ของผู้เรียนที่แสดงออกมา เช่น ผู้สอนต้องยอมรับความรู้สึกของผู้เรียนกรณีที่เขาเกิดความไม่เข้าใจสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ไม่ควรเพิกเฉยหรือปล่อยให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ค้างคาใจ เพราะจะทำให้ผู้เรียนมีความคับข้องใจเพิ่มมากขึ้น

6. ควรมีการสาธิต (Demonstration) หรือมีแบบอย่างให้กับผู้เรียนในการแก้ปัญหาการเรียนรู้

จากแนวทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษ ผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ หากผู้สอนเข้าใจแนวคิด และหลักการดังกล่าว ก็สามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ตามความสนใจพื้นฐานความรู้ ธรรมชาติของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 องค์ประกอบของการอ่าน

การอ่านเพื่อให้เข้าใจเนื้อความที่ผู้เขียนต้องการสื่อออกมานั้น ผู้อ่านจำเป็นต้องเข้าใจองค์ประกอบของการอ่าน เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์สูงสุดในการอ่านแต่ละครั้ง ดังที่ เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2556: 63-64) สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่าน คือ ความรู้เดิมของผู้อ่านมีมากน้อยเพียงใด การเข้าใจและการตีความของผู้อ่านเกี่ยวกับเนื้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่าน และโครงสร้างของเนื้อความย่อมมีความแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ของผู้เขียนแต่ละคน ผู้ที่มีประสบการณ์ในการอ่านมาก ย่อมสามารถตีความ สรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทางการอ่านน้อยกว่า

ประชุมพร ธีระวันธุ์ (2541: 22-23 อ้างอิงจาก Goodman. 1972: 25-27) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการอ่าน ไว้ดังนี้

1. ความรู้ทางด้านภาษา (Linguistic Knowledge) ผู้เรียนจะเรียนรู้ความสัมพันธ์เกี่ยวกับตัวอักษรและความหมายของคำแต่ละคำ เมื่อผู้อ่านมีประสบการณ์ในภาษามากขึ้น ก็จะมีความสามารถในการอ่านมากขึ้นตามไปด้วย

2. ประสบการณ์และความรู้จากเรื่องที่อ่าน (Schema) ได้แก่ ความรู้ในด้านของเนื้อหาและความรู้เดิมที่มีมาก่อน กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนมีประสบการณ์ในการอ่านมาก่อน จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อความของผู้เขียนได้เร็วขึ้น สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เก่าเข้ากับประสบการณ์ใหม่

3. ความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่องหรือเนื้อความ (Conceptual or Semantic completeness) ผู้อ่านจะไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านเนื้อเรื่องหรือเนื้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ ยกเว้นผู้อ่านมีประสบการณ์หรือความรู้เดิมของเรื่องที่อ่านมาก่อน

4. ความสามารถในการวิเคราะห์เนื้อเรื่องหรืองานที่เขียน (Text schema) งานเขียนแต่ละชิ้นมีลักษณะของโครงสร้างที่แตกต่างกัน และยังสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อทางด้านวัฒนธรรมของผู้เขียนแต่ละคนด้วย ดังนั้น งานเขียนเสนอเรื่องราวที่แตกต่างกันออกไปจากวัฒนธรรมหรือประสบการณ์ของผู้อ่าน ก็จะทำให้การอ่านนั้นไม่ประสบความสำเร็จของเรื่องที่อ่านมาก่อน

แฮร์ริส และสมิท (Harris; & Smith. 1976: 235) กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญในการทำ ความเข้าใจในการอ่าน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ช่วยให้อ่านเข้าใจเหตุการณ์และความรู้สึกในเรื่องที่อ่าน หากผู้อ่านมีประสบการณ์ด้านการอ่านมากขึ้น จะสามารถรวมความคิดเดิมเข้ากับความคิดใหม่ได้รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

2. ความสามารถทางการอ่าน ช่วยให้อ่านเข้าใจความหมายของประโยคต่างๆ

3. ความสามารถในการคิด ผู้อ่านเข้าใจเรื่องมากขึ้นเรื่อยๆ ขึ้นอยู่กับสติปัญญาของผู้อ่าน และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพราะผู้เรียนมีความสามารถที่แตกต่างกันไป

4. เจตคติที่ดีต่อการอ่าน ความรู้สึกของผู้อ่านย่อมมีอิทธิพลต่อความเข้าใจในการอ่าน รวมทั้งอารมณ์ สมาธิของผู้เรียนด้วย

5. จุดประสงค์ในการอ่าน การตั้งจุดประสงค์ของการอ่านทุกครั้ง จะทำให้อ่านเข้าใจ และจดจำเรื่องราวได้ดีขึ้น

ไรซ์ (Rice. 2009) ได้ระบุองค์ประกอบที่สำคัญในการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจไว้ 7 ประการ ทำนองเดียวกัน ดังนี้

1. ความรู้พื้นฐาน หรือประสบการณ์เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

2. ความรู้และทักษะด้านโครงสร้างทางภาษา

3. ความรู้และทักษะด้านโครงสร้างทางตัวอักษร

4. กระบวนการคิด วิเคราะห์ของผู้อ่าน

5. การให้เหตุผล การตีความ

6. แรงจูงใจในการอ่าน

7. การสนใจในเรื่องที่จะอ่านมีมากขึ้นเรื่อยๆ

พระมหาสนิท บุญอ่อน (2549: 31-32 อ้างอิงจาก Miller. 1971: 10) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1. สายตา (Eye Span) การอ่านหนังสือนั้น ประสาทตาคำนวณว่าสำคัญที่สุดที่จะรับภาพสู่สมอง ความเร็วในการอ่านจะขึ้นอยู่กับภาวะที่ตาเราเคลื่อนที่ไปตามตัวอักษรที่เรียงลำดับกันอยู่ที่ละบรรทัดให้ต่อเนื่องกันไปเป็นตอนและเป็นบท

2. กระบวนการคิด (Thinking Process) อัตราการรับรู้ของแต่ละคนมีกระบวนการที่ก่อให้เกิดความคิดต่างกัน คนที่ประสาทปกตินั้น เมื่อสายตาจับอยู่ที่ตัวอักษรในย่อหน้าใดย่อหน้าหนึ่งสมองจะเป็นศูนย์กลางรับภาพที่ปรากฏอยู่สู่สายตานั้นแล้วแปลความหมาย

3. การเคลื่อนความเร็วของสายตา (Eye Movement) เป็นองค์ประกอบด้านสรีระเบื้องต้นของการฝึกความเร็วในการอ่าน ผู้อ่านจะเพิ่มความเร็วในการอ่านได้โดยการฝึกเคลื่อนสายตาไปมาให้รวดเร็ว

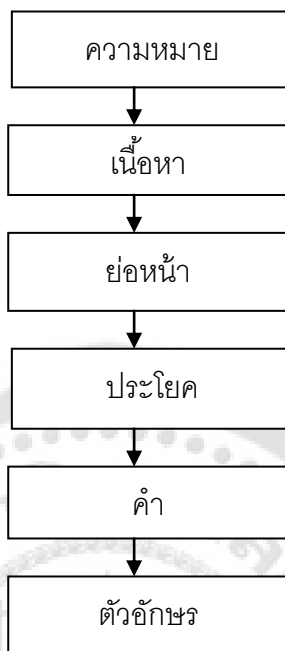
จากข้อความข้างต้นนี้พอจะสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการอ่านนั้น คือ ประสบการณ์เดิม ผู้เรียนต้องเข้าใจโครงสร้างการดำเนินเรื่องของสถานการณ์และวัฒนธรรมของเนื้อความ สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เก่าและใหม่ได้ นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ความสมบูรณ์ของเนื้อความนั้น ตลอดจนการวิเคราะห์ ตีความของ ความหมายในการอ่านแต่ละครั้ง และความสนใจของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วได้รับความรู้และเข้าใจความหมายของผู้เขียน

1.4 กระบวนการอ่าน

การจัดการเรียนการสอนอ่านในระดับสากล คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน และการประยุกต์ข้อมูลความรู้ที่ได้รับไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ การดำเนินชีวิตประจำวันได้ซึ่งก็หมายความว่า เมื่อสอนอ่านไปแล้วผู้เรียนควรจะเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน และสามารถนำความเข้าใจที่เกิดขึ้นไปใช้ในชีวิตจริงได้ ดังที่ รัชฎา ทับเทศ (2554: 25-27) และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2556: 14-8-14-11 อ้างอิงจาก Barnett. 1989) กล่าวว่า กระบวนการอ่านนั้น เกิดขึ้นภายในสมองของเราในขณะที่อ่าน เพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อความนั้นๆ กระบวนการอ่านมีหลากหลายรูปแบบ สามารถจะสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการอ่านจากฐานสู่ยอด (Bottom-up reading model) ลักษณะของรูปแบบนี้ เริ่มต้นด้วยผู้อ่านสร้างความหมายจากตัวอักษร คำ วลี เรื่อยมาจนถึงระดับประโยค กระบวนการสร้างความหมายจากบทที่อ่านเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตามขั้นตอน จากหน่วยเล็กๆ คือ อักษร ไปจนกระทั่งถึงระดับประโยค ก่อนที่ผู้อ่านจะถอดรหัสข้อมูลที่อ่านจนกระทั่งนำไปสู่ความเข้าใจ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การอ่านรูปแบบนี้เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านต้องจัดเนื้อหาออกเป็นกลุ่มย่อย

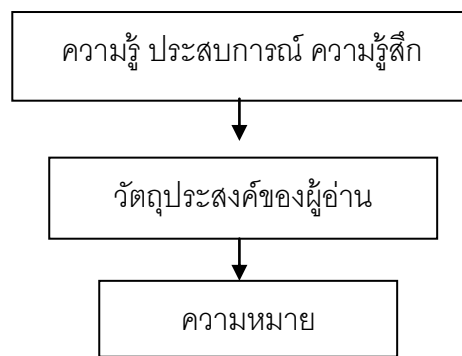
ก่อนการวิเคราะห์ แล้วจึงรวมเนื้อหาย่อยที่ได้อ่านมารวมกัน จนกลายเป็นความหมายขึ้นมา ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการอ่านจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับสูง (Reutzel; & Cooter. 1992)

จากภาพประกอบดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กระบวนการอ่านรูปแบบนี้เน้นการเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจตัวอักษรแต่ละตัวไปตามลำดับ จนทำความเข้าใจความหมายโดยรวม

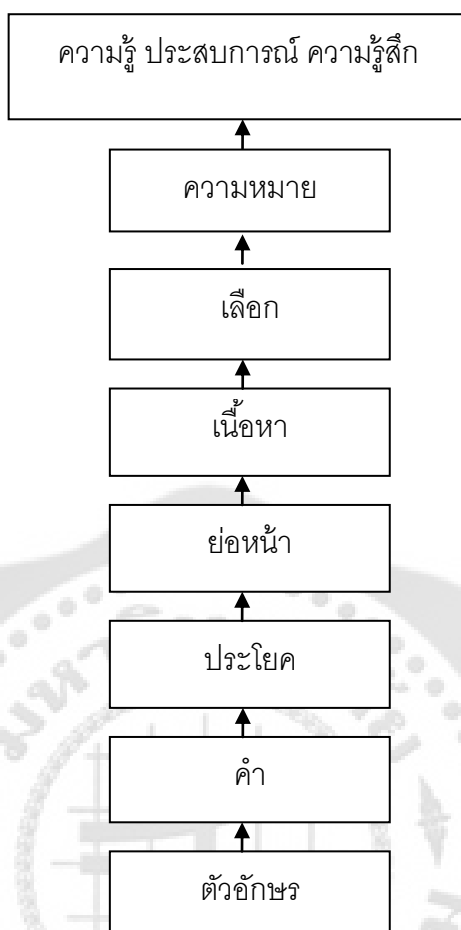
2. รูปแบบการอ่านจากยอดสู่ฐาน (Top-down reading model) การอ่านเริ่มต้นจากสิ่งที่อยู่ในความคิดของผู้อ่าน กระบวนการนี้ผู้อ่านจะคาดเดาสิ่งที่จะอ่านล่วงหน้า โดยอาศัยความรู้เดิมที่มีอยู่ ผู้อ่านจะเลือกสรรข้อมูลจากการอ่าน เพื่อยืนยันการคาดเดาของตน ผู้อ่านใช้ความรู้ที่มีอยู่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการอ่าน ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 รูปแบบการอ่านจากระดับสูงไปสู่ระดับพื้นฐาน (Reutzel; & Cooter. 1992)

จากภาพประกอบดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กระบวนการอ่านรูปแบบนี้ให้ความสำคัญกับการใช้ความรู้ ประสบการณ์ และความรู้สึกของตนเป็นพื้นฐานในการกำหนดวัตถุประสงค์ แล้วค้นหาความหมายหรือข้อมูลเท่าที่ตนต้องการ โดยไม่จำเป็นต้องอ่านออกเสียง และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ทุกคำ

3. รูปแบบการอ่านปฏิสัมพันธ์ (Interactive reading model) กระบวนการอ่านรูปแบบนี้ผสมผสานของรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 เข้าด้วยกันและเกิดขึ้นพร้อมๆ กันกับตัวผู้อ่านและส่งผลต่อการทำความเข้าใจบทอ่าน กล่าวคือ ผู้อ่านต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจที่มีอยู่ และเนื้อหาของบทที่อ่าน ทำความเข้าใจบทอ่าน เมื่อผู้อ่านได้รับข้อมูลใหม่จากกระบวนการทั้งสองรูปแบบ ก็จะใช้ความรู้เดิมในการพิจารณาข้อมูลนั้น หากข้อมูลนั้นกับสิ่งที่คาดเดา มีความสอดคล้องกัน ข้อมูลใหม่ก็จะเกิดขึ้นทันที กล่าวคือ ผู้อ่านใช้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงความสัมพันธ์ระหว่างลำดับตัวอักษร และโครงสร้างของประโยคช่วยให้ได้ความหมายจากคำที่เรียงรายอยู่ แต่ในขณะเดียวกันก็ใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในความจำระยะยาว (Long term memory) และทักษะทางปัญญา เช่น การอนุมานและการทำนายล่วงหน้า ตรวจสอบโครงสร้างของประโยค ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียง และความสัมพันธ์ระหว่างลำดับตัวอักษร ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 รูปแบบการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Reutzel; & Cooter. 1992)

จากภาพประกอบดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กระบวนการอ่านของรูปแบบนี้ เป็นการผสมผสานองค์ประกอบของรูปแบบล่างขึ้นบนและรูปแบบบนขึ้นล่างเข้าไว้ด้วยกัน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2556: 14-8 อ้างอิงจาก Goodman. 1972) ได้เสนอแบบจำลองของกระบวนการอ่านโดยคำนึงถึงกระบวนการทำงานของสมองในขณะที่อ่าน ดังนี้

1. การเลือก (Sampling) คือ ผู้อ่านเลือกใช้สิ่งซึ่งนำจากข้อความที่อ่านและเลือกใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ของตนเองเพื่อสร้างความหมายจากข้อความที่อ่าน
2. การคาดคะเน (Predicting) คือ ผู้อ่านใช้ความรู้ทางด้านภาษา เพื่อคาดคะเนชนิดของคำที่พบต่อไปในข้อความนั้นๆ
3. การทดสอบ (Testing) คือ ผู้อ่านทดสอบว่าสิ่งที่เขาคาดคะเนนั้นถูกต้องหรือไม่ โดยการทดสอบความหมายที่ได้จากสิ่งที่เขาอ่านกับความหมายของข้อความรอบๆ

4. การยืนยันเพื่อความมั่นใจ (Confirming) คือ ผู้อ่านยืนยันเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า สิ่งที่เขาคาดคะเนนั้นมีความถูกต้อง

5. การแก้ไขเมื่อจำเป็น (Correcting when necessary) คือ ผู้อ่านย้อนกลับไปเลือกสิ่งที่น่าสนใจใหม่ หลังจากทดสอบหรือยืนยันความมั่นใจแล้วว่า สิ่งที่เขาคาดคะเนไว้นั้นผิดพลาดหรือไม่

เออวิน (Irwin. 1991: 8) ได้เสนอแนะว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างผู้อ่านและบทความ ซึ่งส่งผลให้เกิดการสร้างความหมายในใจของผู้อ่าน การอ่านเป็นการสร้างความหมายอันมีประโยชน์แก่ผู้อ่าน ประกอบไปด้วย 5 กระบวนการดังนี้

1. กระบวนการในระดับจุลภาค (Micro processes) คือ การหาความหมายจากหน่วยความคิดย่อย (individual idea unit) ในแต่ละประโยคต้องตัดสินใจว่าหน่วยความคิดใดต้องจดจำ เลือกเฉพาะสิ่งที่สำคัญ เป็นใจความหลัก

2. กระบวนการบูรณาการ (Integrative Processes) คือ ผู้อ่านจะสามารถระลึกความ (Recall) ที่อ่านได้ถ้าความคิดย่อยได้รับความเชื่อมโยงมีความสัมพันธ์กัน

3. กระบวนการในระดับมหภาค (Macro Processes) เป็นกระบวนการที่ต้องสังเคราะห์ข้อมูลที่อ่าน และจัดระบบข้อมูลใหม่ เพื่อที่ผู้อ่านสามารถเก็บข้อมูลไว้ในความทรงจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. กระบวนการขยายความ (Elaborative Processes) เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่านโดยที่ผู้แต่งมิได้กล่าวเอาไว้โดยตรงไปตรงมา ผู้อ่านจำเป็นต้องคาดคะเน และสร้างจินตนาการขึ้นมาเอง

5. กระบวนการเมตาคognition (Meta cognitive Processes) คือ กระบวนการที่ผู้อ่านมีความตระหนัก และควบคุมสติต่อกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง หมายถึง การที่ผู้อ่านรู้ว่าเข้าใจหรือไม่เข้าใจบางสิ่งบางอย่าง และรู้ว่าต้องทำอย่างไรเพื่อบรรลุเป้าหมาย อันจะนำมาซึ่งความเข้าใจในการอ่านนั่นเอง

แฮร์ริส และซีเพย์ (Harris; & Sipay. 1979: 19-20) กล่าวว่า การสอนอ่านมีกระบวนการสอนดังต่อไปนี้

1. การรับสัมผัส (Sensation) การอ่านจะเริ่มจากตาทั้งสองข้างจะกระทบกับเครื่องหมายและตัวอักษร โดยอาศัยแสงเป็นไปตามระบบการทำงานของตา อันจะเป็นทางนำไปสู่สมอง สมองต่อไปว่าเห็นอะไร นั่นคือต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตนว่า เห็นอะไร ด้วยกระบวนการนี้จะต้องอาศัยตัวหนังสือที่พิมพ์ชัดเจน ขนาดพอเพียง แสงสว่างพอ และตาสามารถ

รวม (Focus) สิ่งนั้นๆ ที่ผนังม่านตา (Retina) ได้ สายตาต้องรวดเร็ว เคลื่อนไหว กวาดสายตาได้อย่างครบคลุม

2. การรับรู้ (Perception) เป็นขั้นตีความโดยอาศัยประสบการณ์เดิม (Concepts) เป็นกระบวนการหลังจาก Sensation แล้ว เมื่อสายตามีการส่งภาพที่เห็นหรือส่งตัวอักษรที่เห็นไปสู่สมองสมองจะรับแล้วตีความออกมาว่าสิ่งที่เห็นคืออะไร ตัวหนังสือที่เห็นเป็นคำอะไร

3. ทำความเข้าใจ (Comprehension) คือ กระบวนการอ่านที่ต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของประโยค และความหมายในประโยคจากกลุ่มคำที่พบเห็น และทราบว่าคำๆ นั้นหมายถึงอะไร เป็นอย่างไร มีบทบาทอย่างไร

4. การตอบสนอง (Reaction) เมื่อเข้าใจแล้วก็ตอบสนอง อาจจะเป็นการตอบสนองทางกายและอารมณ์

จากข้อมูลดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า กระบวนการอ่าน คือ กลไกของการทำงานที่เกิดขึ้นภายในสมองของมนุษย์ ขณะที่เรากำลังอ่าน เพื่อสร้างความเข้าใจในการอ่านแต่ละครั้ง การสอนอ่านในปัจจุบันจึงเน้นกระบวนการอ่านจากบนลงล่าง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์ตรงในการตีความหมาย ขยายความ จับใจความสำคัญ และสรุปเรื่องจากสัญลักษณ์ที่พบด้วยตนเอง

1.5 ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน การอ่านที่จะได้รับความรู้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถหลายๆ ด้านของผู้อ่านในการอ่านแต่ละครั้งผู้อ่านจะมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกัน เช่น อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ อ่านเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน อ่านเพื่อแสวงหาความรู้และอ่านเพื่อหาข้อมูลต่างๆ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2556: 63-66) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่าน ควรประกอบไปด้วยลักษณะ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม (Schema) ความเข้าใจในการอ่านแต่ละครั้งมักมีความเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งเก็บกักไว้ในความทรงจำกับความรู้ใหม่ที่ได้รับจากเนื้อความที่อ่าน ประสบการณ์เดิม หรือความรู้เดิมสามารถช่วยให้ผู้อ่านโยงความคิดรวบยอดที่เคยมีอยู่ เข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับ และทำความเข้าใจความหมายของเนื้อเรื่องได้ดีขึ้นและรวดเร็วขึ้น ผู้อ่านที่เคยมีประสบการณ์เดิมของเรื่องที่อ่านมาก่อน จึงสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีกว่า และรวดเร็วกว่าผู้ไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการอ่านมาก่อน

2. อภิปัญญา (Meta cognition) แต่ละคนจะมีกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีหน้าที่ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลองอ่านด้วยตนเอง ด้วยสมองและ

สองมือของตัวเองเรียนเอง รู้จักกระบวนการอ่าน ครูจึงต้องฝึกให้เด็กมีประสบการณ์ในการอ่าน การลองเดาความ ลองคิดความ ในเรื่องของอภิปัญญาจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ซึ่งระบุไว้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติไว้อย่างชัดเจนว่า ทำอย่างไรจึงจะให้เด็กรู้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง นั่นคือ Meta Cognition หรืออภิปญญานั้นเอง คือ การให้เด็กได้คิดกว้าง ได้คิดรอบตัวเองได้ ตั้งแต่การเดาความจากสิ่งแวดล้อม เดารื่องโดยใช้ความรู้เดิมของผู้เรียน (Schema) พยายามคิด พยายามเดารื่องก่อนที่จะอ่าน ทำให้ผู้เรียนสนุกสนานในการอ่านมากขึ้น และคิดว่าการอ่านไม่น่าเบื่ออีกด้วย

3. โครงสร้างของเนื้อความ (Text structure) ผู้เขียนทุกคนย่อมมีแนวคิด และวัตถุประสงค์ในการเขียนเรื่องของตนเอง เพื่อจะสื่อความหมายที่แตกต่างกัน การใช้โครงสร้างของเนื้อความจึงแตกต่างกันไปด้วย หากผู้อ่านเข้าใจการวิเคราะห์โครงสร้างในการเขียนเนื้อความต่างๆ ก็จะสามารถจับใจความและวัตถุประสงค์ของการเขียนนั้นได้ดี ทำให้ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของผู้เขียนได้เป็นอย่างดีนอกจากนี้ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2556: 66) ยังได้เสนอต่อว่า ความเข้าใจในการอ่านจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (interactive process) ระหว่างความรู้ ความจำของผู้อ่านและผู้เขียน รวมทั้งลักษณะต่างๆ ของเนื้อความ ความเข้าใจจะต้องเกิดจากการสร้างข้อมูลที่สื่อความได้จากภาษาเขียนของผู้เขียน ลักษณะของโครงสร้างของเนื้อความสามารถ ส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจชนิดและปริมาณของข้อมูลได้มากขึ้นแตกต่างกัน ความเข้าใจของผู้อ่านจะต้องเกี่ยวข้องกับ ความหมายที่ชัดเจน (explicit meaning) และความหมายแฝง (implicit meaning) ของเนื้อความ ซึ่งสำคัญยิ่งในการสื่อความหมายข้อมูลข่าวสารของผู้เขียน ผู้เขียนมักจะเขียนแสดงความหมายที่ชัดเจนและความหมายแฝงตามจุดประสงค์ในการเขียนของเขา

ผจงกาญจน์ ภูวิภาดารรรณ (2540: 33-36 อ้างอิงจาก Smith. 1972) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 4 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจความหมายตามตัวอักษร (Literal Comprehension) อันเป็นการจับความหมายตรงตามตัวอักษร และข้อความที่ปรากฏโดยไม่ต้องอาศัยการตีความหรืออ่านระหว่างบรรทัด

2. ระดับความเข้าใจแบบตีความ (Interpretation) เป็นความเข้าใจความหมายที่ไม่มีปรากฏตรงตามตัวอักษร แต่ผู้อ่านต้องพยายามให้ได้มาซึ่งความหมายแฝงที่มีอยู่ ซึ่งเป็นการอ่านระหว่างบรรทัด (Reading between the Lines) และอ่านเกินไปกว่าข้อความที่เป็นบรรทัด (Reading beyond Lines) อันประกอบด้วยทักษะย่อยต่างๆ เช่น การตีความจากภาพประกอบการเปรียบเทียบ ความแตกต่างและความเหมือนการเรียงลำดับเหตุการณ์การจับใจความการสรุปความ และการเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน เป็นต้น

3. ระดับการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Reading) ความเข้าใจในระดับนี้เกี่ยวกับการแยกแยะข้อเท็จจริงวิเคราะห์ และประเมินค่าในสิ่งที่อ่านผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายตรงตามตัวอักษรและเข้าใจความหมายที่เกิดจากการตีความจากนั้น ต้องเปรียบเทียบความหมายที่ได้รับกับประสบการณ์เดิมมีการใช้เกณฑ์ประเมินข้อความ และนำไปสู่การยอมรับหรือไม่ยอมรับตลอดจนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างความรู้ หรือเจตคติของเรื่องที่อ่านได้ในที่สุด

4. ระดับการอ่านอย่างสร้างสรรค์ (Creative Reading) การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นไม่ได้เป็นเพียงการปรับโครงสร้างข้อมูล หรือเจตคติแต่ยังรวมไปถึงการนำความรู้มาใช้ในโอกาสอื่นอย่างเหมาะสมในการเรียนการสอนอ่านผู้เรียนอาจยังไม่ได้นำแนวคิดจากการอ่านไปใช้ได้ทันที เช่น ความซาบซึ้งในอรรถรสของวรรณคดีอาจไม่เกิดขึ้นทันที จนทำให้ผู้เรียนไม่ชวนขวนขวายหาอ่านต่อแต่อาจเกิดขึ้นเมื่อเวลาผ่านไปหลายปีแล้ว

รัฐา ทับเทศ (2554: 44 อ้างอิงจาก Raygor; & Raygor. 1985) ได้แบ่งความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจในระดับตัวอักษร (Literal Comprehension) คือ ความสามารถในการเข้าใจความหมายของวงคำศัพท์ สำนวน และความคิดเห็นของผู้เขียน
2. ความเข้าใจในระดับตีความ (Interpretative Comprehension) คือ ความสามารถในการเข้าใจความสัมพันธ์ของเนื้อความในบทที่อ่าน ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบข้อเท็จจริงกับประสบการณ์ส่วนตัวได้
3. ความเข้าใจในระดับประยุกต์ใช้ (Applied Comprehension) คือ ความสามารถในการประเมินความคิดของผู้เขียน และสามารถนำความคิดนั้นไปสัมพันธ์กับความคิดเดิมของตนเอง และสร้างออกมาเป็นความคิดใหม่

นอกจากนี้ เบอรัมมิสเตอร์ (Burmister. 1974: 147-148) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้เป็น 7 ระดับ คือ

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นระดับของการจำที่ผู้เขียนได้กล่าว คือ การจำหรือเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่องลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง
2. ระดับแปลความ (Translation) เป็นการนำข้อความหรือสิ่งที่เข้าใจไปแปลเป็นรูปอื่นเช่น การแปลความภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ เป็นต้น
3. ระดับการตีความ (Interpretation) เป็นการเข้าใจหรือมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้ เช่น หาเหตุที่เมื่อบอกผลมาให้ การคาดการณ์ล่วงหน้า

4. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) เป็นการเข้าใจหรือมองเห็นหลักการแล้วนำหลักการไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ

5. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการเข้าใจและรู้ในแง่ของการตรวจตราส่วนย่อยที่ประกอบเข้าเป็นส่วนเต็ม เช่น การวิเคราะห์คำโฆษณาชวนเชื่อ การวิเคราะห์แยกแยะคำประพันธ์ การรู้ถึง การให้เหตุผลผิดของผู้เขียน

6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำความคิดเห็นได้จากการอ่านมาผสมกัน

7. การประเมิน (Evaluation) เป็นการวางเกณฑ์แล้วตัดสินสิ่งที่อ่านโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นบรรทัดฐาน เช่น เรื่องราวที่อ่าน อะไรเป็นความจริง (Fact) อะไรบ้างที่เป็นจินตนาการ (Fantasy) อะไรบ้างที่เป็นความคิดเห็น (Opinion)

จากความหมายข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าระดับความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนนั้นต้องอาศัยความรู้เดิม หรือประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นองค์ประกอบ มีการเชื่อมโยงระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ผู้อ่านสามารถตีความของเรื่องที่อ่านตามบริบทข้างเคียง ดังนั้นการทราบถึงระดับความเข้าใจในการอ่าน จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้สอนที่จะนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์ หรือเป้าหมายในการอ่านและกิจกรรมการเรียนการสอนให้ชัดเจน เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน โดยคำนึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ด้วย การเลือกบทเรียน ล้วนแต่มีอิทธิพลต่อระดับความเข้าใจของผู้เรียนโดยตรง

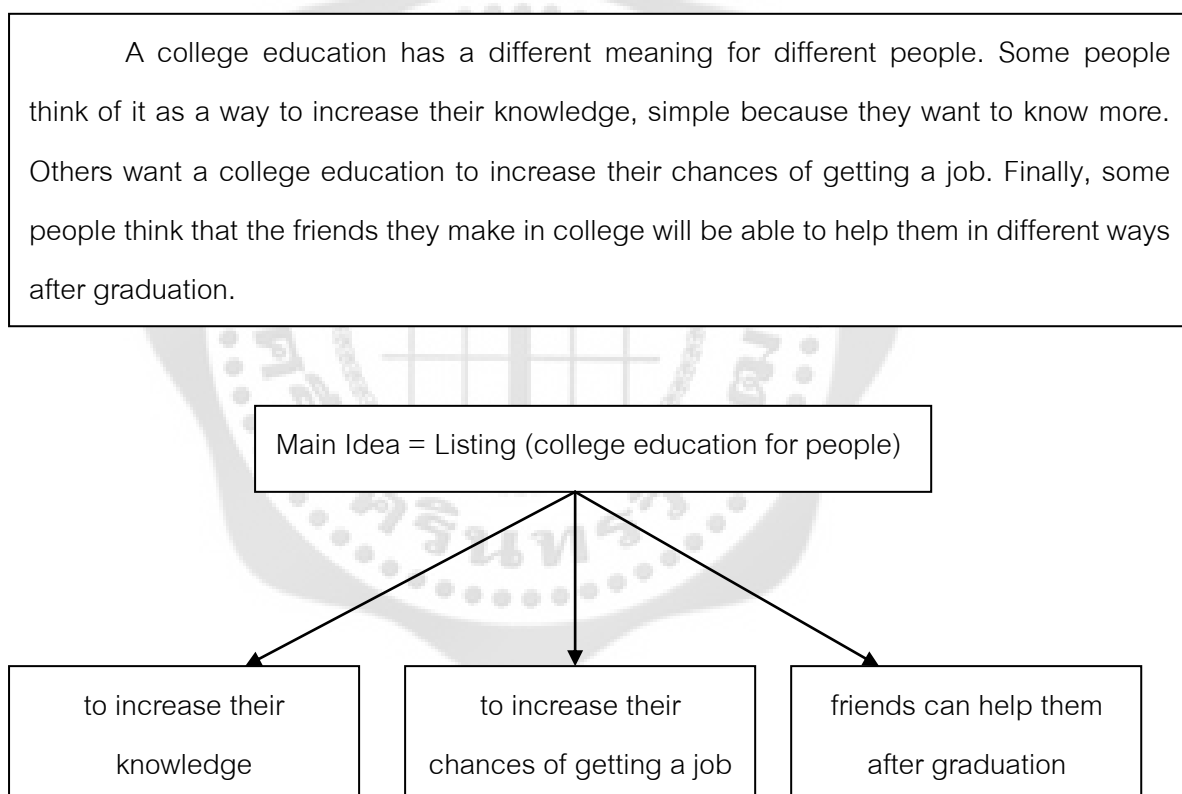
1.6 วิธีการสอนการอ่าน

นักวิชาการทางการศึกษาหลายท่าน ได้เสนอแนะแนวทางการสอนทักษะอ่านภาษาอังกฤษไว้หลากหลายวิธี ดังที่ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531: 85; 2550 ก: 66) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ผู้สอนสามารถเชื่อมโยงและบูรณาการกับทักษะภาษาอื่นๆ ทั้งการฟัง การพูด และการเขียนได้ง่าย อีกทั้งการสอนทักษะอ่านนั้นต้องอาศัยเทคนิควิธีการต่างๆ ที่เน้นองค์ประกอบของกระบวนการอ่านให้แก่ผู้เรียน กระบวนการนั้นๆ ย่อมต้องมาจากการให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดรวบยอด การจับความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และหารายละเอียดของเรื่องจากประสบการณ์เดิม จากการเดาความหมายแวดล้อม จากลักษณะและชนิดเนื้อความของผู้เขียน ซึ่งนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้เสนอแนะการอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ เช่น เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2556: 122-126) ได้แนะนำวิธีการสอนเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษ ไว้ดังนี้

1. การสอนทักษะการอ่านด้วยวิธีโครงสร้างระดับยอด (Top-level-Structure) หลักการของโครงสร้างระดับยอด ช่วยให้ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญ และสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องได้ นำไปสู่การเขียนที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว เนื่องจากผู้เรียนเข้าใจโครงสร้าง

ของเรื่อง ผู้อ่านทราบว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร และทำให้ผู้อ่านคิดถึงความรู้เดิมหรือประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ การใช้ประสบการณ์เดิมในการอ่าน เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการอ่าน และการจับใจความของเรื่องดีขึ้น รวมทั้งมีสมาธิในการอ่านและการจดจำเรื่องราวที่ดีด้วย โครงสร้างระดับยอคนที่นิยมใช้อยู่ทั่วไป มี 4 ชนิดด้วยกัน เสวลักษณะ รัตนวิชัย (2550 ก: 123 อ้างอิงจาก Bartlett. 1978; 1986) ได้แก่

1.1 การบอกรายละเอียด หรือรายการ (Descriptive or Listing) คือ การเขียนที่อธิบายหัวข้ออย่างกว้างๆ ก่อน และมีรายละเอียดที่สนับสนุนใจความสำคัญที่กล่าวไว้ในตอนต้น รายละเอียดนั้นอาจจะเป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ขั้นตอนของกระบวนการหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา ดังภาพประกอบ 5

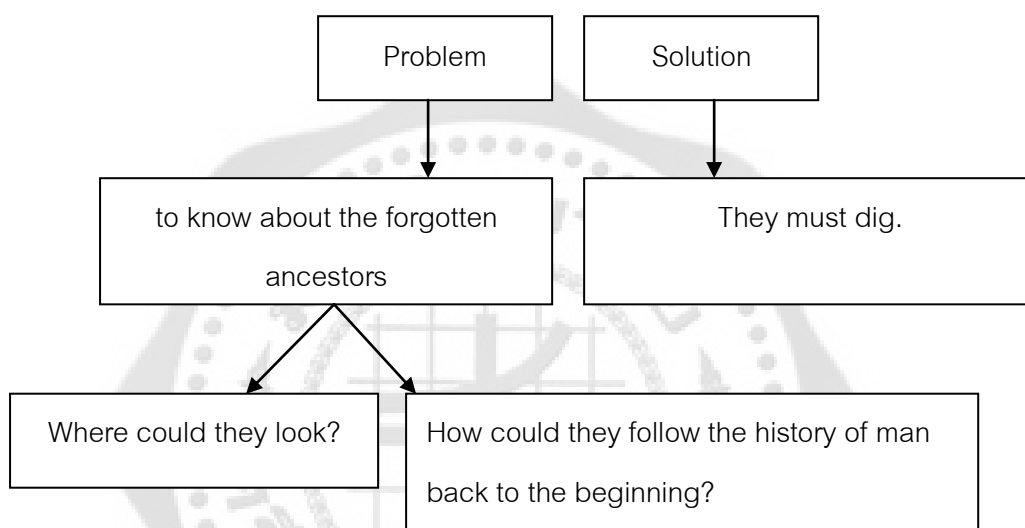

ภาพประกอบ 5 โครงสร้างระดับยอชนิดบอกรายการ (Rattanavich. 1987: 148)

1.2 ปัญหาและการแก้ไข (Problem - Solution) ลักษณะของรูปแบบการเขียนเป็นการเขียนที่แสดงปัญหา และวิธีการแก้ไข โดยรวมเอาโครงสร้างข้อเขียนที่เป็นสาเหตุเข้าไว้

ด้วยกัน คือ กล่าวถึงสาเหตุของปัญหา และหลังจากนั้นผู้เขียนก็เสนอวิธีแก้ไข (Solution Set) ดังภาพประกอบ 6

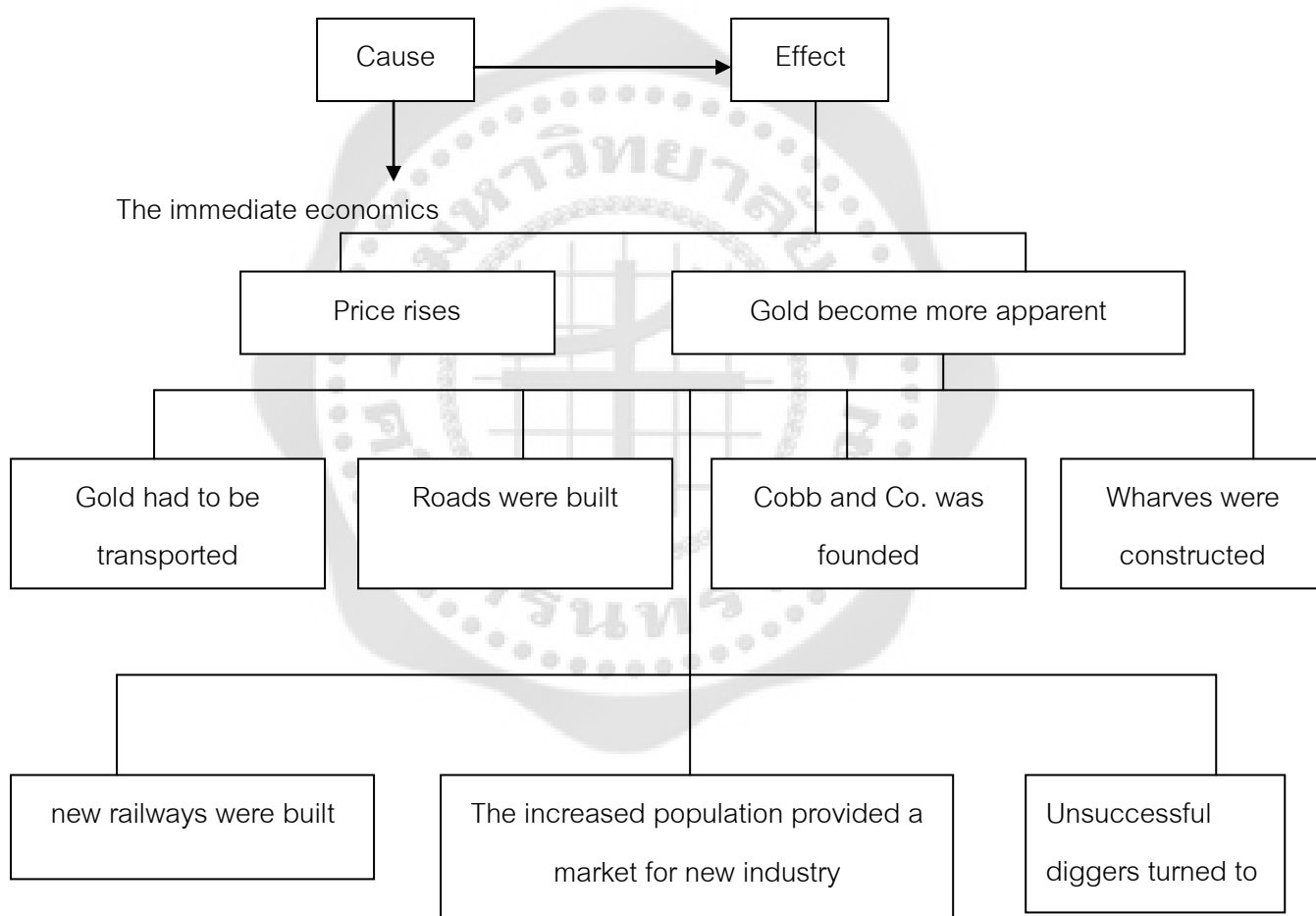
Some people wanted to know more about these forgotten ancestors. But where could they look? How could they follow the history of man back to the beginning? The answer was that they must dig, almost everything that remains from the past beneath us.

ภาพประกอบ 6 โครงสร้างระดับยอชนิปัญหาและการแก้ไข (Rattanaich. 1987: 153)

1.3 เหตุและผล (Cause and Effect) รูปแบบการเขียนนี้แสดงเหตุผลต่อเนื่องกัน อาจมีหลายสาเหตุที่นำไปสู่ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้เขียนอาจกล่าวถึงสาเหตุไว้ตอนต้นและสรุปผลไว้ตอนท้าย ดังภาพประกอบ 7

Although the immediate economic results were price rises, by the 1860's, the long term effects of the 1850 gold rush started to become apparent. Gold had to be transported and as a result, roads were built, Cobb and Co. was founded, wharves for the new steamships coming to Australia were constructed and new railways were built. The increased population provided a market for new industry, while many unsuccessful diggers turned to farming.

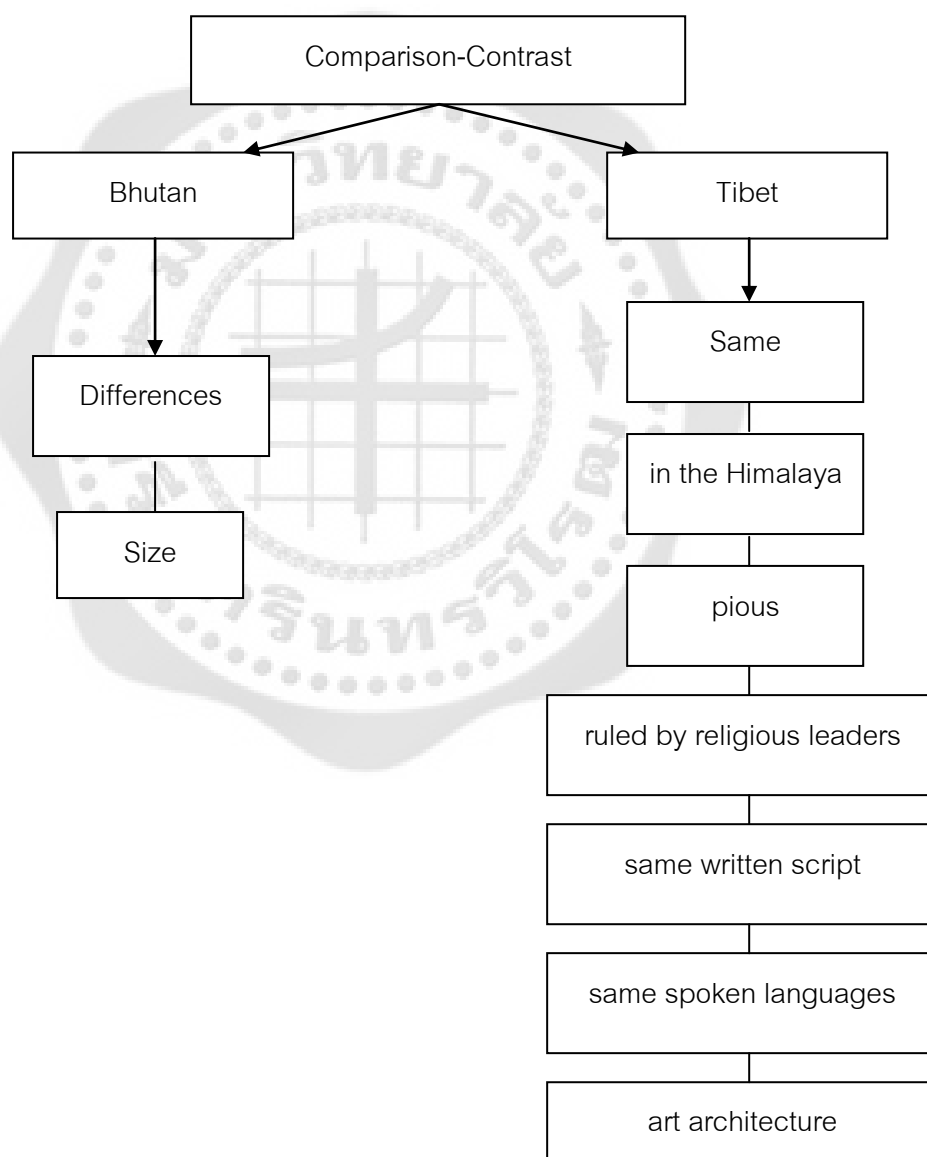

ภาพประกอบ 7 โครงสร้างระดับยอชนิตเหตุและผล (Rattanaovich. 1987: 198)

1.4 การเปรียบเทียบ (Comparison - Contrast) รูปแบบการเขียนเปรียบเทียบ มี 2 รูปแบบ คือ เปรียบเทียบความเหมือน (Comparison) และเปรียบเทียบความแตกต่าง (Contrast) ในการเขียนข้อความเปรียบเทียบนั้น บางครั้งผู้เขียนจะเขียนเปรียบเทียบความเหมือนและ

ความแตกต่างอยู่ในย่อหน้าเดียวกันผู้อ่านจะต้องทราบว่าผู้เขียนกำลังเปรียบเทียบสิ่งใด ดังภาพประกอบ 8

Despite differences in size, Bhutan and Tibet are similar in many ways. First, both countries are in the Himalaya. Besides, like the Bhutanese, the Tibetans are pious followers of Mahayan Buddhism and so are ruled by religious leaders. They also share the same written script, and their spoken languages are similar though not identical. Lastly, their architecture and art are similar in style.

ภาพประกอบ 8 โครงสร้างระดับยอชนิดเปรียบเทียบ (Rattanaovich. 1987: 157)

2. วิธีการสอนอ่านด้วยวรรณลักษณะทางภาษา (Genre Based Learning) การสอนอ่านจะประสบความสำเร็จได้มากน้อยหรือไม่ ผู้อ่านจำเป็นต้องเข้าใจเนื้อความ ภาษา บริบท และทำเนียบของภาษา จะทำให้การอ่านมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น การสอนอ่านโดยให้โอกาสผู้เรียนได้วิเคราะห์โครงสร้างทางภาษา ทำให้ผู้อ่านรู้จักการอ่านและเข้าใจกระบวนการอ่าน นำไปสู่การเขียนที่มีคุณภาพ เนื่องจากผู้เรียนทราบถึงรายละเอียดของเนื้อความของเรื่อง ซึ่งวรรณลักษณะทางภาษาที่นิยมใช้กันอยู่มีอยู่ด้วยกัน 8 ชนิด มีลักษณะของเนื้อความที่แตกต่างกัน ทำให้การอ่านย่อมมีกระบวนการที่แตกต่างกันออกไปด้วย อันได้แก่ (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2556: 54)

2.1 การเล่าเรื่องจากประสบการณ์ (recount genre)

2.2 รายงาน (report genre)

2.3 การอธิบาย (explanation genre)

2.4 เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (exposition genre)

2.5 วิธีการ (procedure genre)

2.6 เรื่องเล่าเชิงบรรยายหรือจินตนาการ (narrative genre)

2.7 การอธิบาย (discussion genre)

2.8 การสังเกต (observation genre)

สอนทักษะการอ่านด้วยวิธีวรรณลักษณะ ทำให้ผู้เรียนรู้จักการอ่านที่ถูกต้อง สามารถคาดเดาความหมายจากบริบทแวดล้อม โดยอาศัยครูผู้สอนในการเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน เมื่อผู้เรียนเข้าใจกระบวนการอ่าน รู้จักวิเคราะห์ ดีความ แปลความและใจความสำคัญของเรื่องแล้ว จะส่งผลต่อทักษะการเขียนของผู้เรียนออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ การสอนอ่านต้องอาศัยเทคนิคหลายอย่างที่เน้นองค์ประกอบของกระบวนการอ่านให้แก่ผู้เรียน ซึ่งกระบวนการนั้นๆ ย่อมต้องมาจากการให้ผู้อ่านได้ความคิดรวบยอด จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและหารายละเอียดของเรื่องได้จากประสบการณ์เดิม จากการเดาความแวดล้อม จากลักษณะและชนิดของข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้น

3. การสอนอ่านแบบโคลซ (Cloze) การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ โดยหลักการของการแยกส่วนย่อยของภาษาจากส่วนรวม ผู้อ่านจำเป็นต้องเห็นภาพรวม หรือหาความหมายโดยส่วนรวมในการอ่านก่อน ที่จะแยกการอ่านออกเป็นส่วนย่อย คือ การจับใจความสำคัญของเรื่อง และหารายละเอียดของเรื่อง การฝึกการอ่านแบบโคลซ คือ การนำเอาข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่านมาเว้นช่องว่างของคำตามวิธีของโคลซ ซึ่งเป็นแบบวัดการอ่านที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เพราะง่ายต่อการออกแบบ และให้คะแนน (Bastidas. 1984: 20-24 อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2531: 91)

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537: 178-179) ได้เสนอแนะขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. กิจกรรมการอ่าน (Pre-reading Activities) เป็นการสร้างความสนใจและปูพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่อ่านตัวอย่าง กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่

1.1 ให้คาดคะเนเรื่องที่จะอ่าน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดถึงความรู้เดิมแล้วนำมาสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน การคาดคะเนอาจจะผิดหรือถูกก็ได้

1.2 ให้เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท โดยดูจากประโยคข้างเคียงหรือจากรูปภาพและการแสดงท่าทาง

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-reading Active) เป็นการทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อความในเรื่องที่อ่านกิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่

2.1 ให้ลำดับเรื่อง โดยให้ตัดเรื่องออกเป็นส่วน ๆ (Strip Story) อาจจะเป็นย่อหน้าหรือเป็นประโยคก็ได้ แล้วให้ผู้เรียนในกลุ่มลำดับข้อความกันเอง

2.2 เขียนแผนผังโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง (Semantic Mapping)

2.3 เติมข้อความลงไปบนแผนผังของเนื้อเรื่อง (Graphic Organizer)

2.4 เล่าเรื่องโดยสรุป

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-reading Activities) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน กิจกรรมที่ทำได้จะเป็นการถ่ายโยงไปสู่ทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะการพูด และทักษะการเขียน

3.1 แสดงบทบาทสมมติ

3.2 เขียนเรื่องหรือเขียนโต้ตอบ เช่น เขียนจดหมาย เขียนบทสนทนา เขียนแบบฟอร์ม วาดรูป เป็นต้น

3.3 พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน หลักการสอนอ่านเพื่อการสื่อสารนั้น เทคนิคการสอนจะมุ่งให้ผู้เรียนได้พบ และได้ใช้ภาษาในการสื่อสารที่เหมือนจริงให้มากที่สุด การสื่อสารที่เหมาะสม คือ การที่มุ่งความสนใจไปที่สารที่สื่อออกมา หรือสารที่ต้องการสื่อออกไปไม่ใช่มุ่งความสนใจมาที่ตัวภาษา

แฮริส และซิเพย์ (Harris; & Sipay 1979: 141-142) ได้เสนอแนวคิดในการสอนทักษะการอ่าน ซึ่งครูควรจะยึดหลักในการสอนดังนี้

1. การอ่านจะต้องเน้นกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน (Reading must be an enjoyable activity)

2. การสอนที่เน้นระบบนั้น ต้องให้ทักษะการค้นหาความหมายที่เหมาะสมและเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ฝึกการอ่านเพื่อพัฒนาด้านคำศัพท์ในระดับต้น และทักษะการค้นหาความหมาย เป็นต้น

3. กิจกรรมที่ใช้ในการสอน ควรเปิดโอกาสให้มีกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สอดคล้อง และเพียงพอตามสัดส่วน เช่น การฝึกอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ

4. บทเรียนและกิจกรรม ควรสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีพื้นฐานและความสามารถในการอ่านไม่เท่ากัน

5. ให้ความเอาใจใส่ต่อผู้เรียนที่มีปัญหาในด้านการอ่าน โดยครูจะต้องให้ความช่วยเหลือผู้เรียนกลุ่มนี้ในการพัฒนาการอ่าน

6. ควรมีแผนงาน เพื่อสนับสนุนการอ่านของผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมถึงมัธยม เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง

กู๊ดแมน (Goodman, 1982: 31-32) ยังเสนอแนวคิดเกี่ยวกับหลักการสอนอ่านภาษาที่สองว่า ครูควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนและแตกต่างกัน ระหว่างภาษาที่สองกับภาษาของผู้เรียนจะทำให้การอ่านภาษาที่สองจะง่ายขึ้น

2. โครงสร้างของไวยากรณ์ในบทอ่าน ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน หากโครงสร้างของไวยากรณ์ยากเกินไป จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย และไม่สนใจที่จะอ่าน

3. การอ่านสิ่งที่มีความหมาย ถึงแม้ว่าจะเป็น การอ่านที่มีโครงสร้างอย่างง่าย ๆ ก็จะเป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านได้เป็นอย่างดี ดังนั้น สิ่งที่เราควรจะให้ผู้เรียนอ่าน จะต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจ มีความหมายต่อผู้เรียน และสอดคล้องสัมพันธ์กับความรู้เดิมของผู้เรียน

4. สิ่งที่เราควรคำนึงถึงสำหรับเนื้อหาที่จะให้ผู้เรียนระดับเริ่มต้นอ่าน ควรหลีกเลี่ยงสื่อการเรียนที่ใช้ภาษาเน้นพิเศษเฉพาะ เช่น ภาษาที่เกี่ยวกับวรรณคดี แต่ควรจะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปที่ผู้เรียนใช้ในชีวิต เช่น คำสั่ง คำบรรยาย บทสนทนา ซึ่งการเลือกเนื้อหาเรา ต้องคำนึงถึงความรู้เดิมของผู้เรียนด้วย

5. การอ่านจะง่ายขึ้นหากผู้เรียนได้พูดในสิ่งที่ได้อ่านก่อน ดังนั้นในการสอนอ่าน ครูจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดเกี่ยวกับสิ่งที่จะอ่านก่อน แล้วจึงอ่านบทเรียนในภายหลัง

6. การสอนอ่านให้กับผู้เริ่มเรียน ควรเป็นไปตามธรรมชาติ คือมุ่งหาความหมายในสิ่งที่อ่านก่อน ควรหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่จำเป็นอื่น ๆ ก่อน แต่มุ่งเน้นกระบวนการเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน

มาลี เทวกุล ณ อยุธยา (2550: 18-19 อ้างอิงจาก William, 1986) ได้กล่าวถึงหลักการสอนการอ่านภาษาอังกฤษที่ยึดหลัก 10 ประการ ที่ผู้สอนควรปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. แบบเรียนที่ใช้ในการสอนอ่านต้องน่าสนใจ เพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการอ่านโดยคำนึงถึงสื่อที่น่าสนใจ และเหมาะสมกับวัย ความสามารถทางภาษาของผู้อ่านแต่ละคน
2. นักเรียนควรเป็นผู้อ่านเนื่องจากความสามารถในการอ่าน ย่อมเกิดจากการฝึกอ่านโดยตรงเท่านั้น ครูควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้อ่านด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงผู้ช่วยให้คำแนะนำในการอ่านที่ถูกต้อง
3. ครูควรให้ความสำคัญในการสอนศัพท์ และโครงสร้างด้วย เพื่อเป็นฐานก่อนที่จะเริ่มเรียนทักษะ และยุทธวิธีในการอ่านต่อไป
4. กระบวนการสอนอ่านควรสอดคล้องกับจุดประสงค์กิจกรรม และหลักการอ่านเชิงจิตวิทยาภาษาศาสตร์
5. การเรียนการสอนครูควรจะพุดน้อยที่สุด เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาการอ่าน โดยเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้จัดการในห้องเรียนแทน
6. แบบฝึกหัดการอ่านควรเป็นแบบฝึกหัดที่ส่งเสริมด้านความรู้แก่นักเรียน โดยครูวางเป้าหมายการสอน และแบบฝึกหัดให้สอดคล้องกัน เพื่อให้นักเรียนมีทักษะและใช้ยุทธวิธีในการอ่าน
7. นักเรียนไม่สามารถเป็นนักอ่านที่ดีจากการเรียนวิชาอ่าน หรือจากการอ่านหนังสือในช่วงเวลาเรียนเท่านั้น แต่จะต้องรู้จักอ่านหนังสือนอกช่วงเวลาเรียนด้วย
8. นักเรียนต้องใช้ความรู้ความสามารถเพื่อทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน เพราะการอ่านมิใช่เพียงมุ่งเอาสาร และบันเทิงจากสื่อที่อ่าน แต่ยังเกี่ยวข้องกับเจตคติประสบการณ์และความรู้เดิมของผู้อ่าน
9. การพัฒนาการอ่านจำเป็นต้องบูรณาการทักษะการฟังเข้าด้วยกัน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้อ่านที่อ่านออกเสียงถูกต้องมากเพียงใดจะมีความเข้าใจในการอ่านมาก
10. การให้นักเรียนอ่านหนังสือภาษาอังกฤษนั้นยังไม่ถือว่าเป็นการสอนอ่าน เพราะหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีจุดประสงค์ในการใช้โดยทั่วไปแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือหนังสือภาษาอังกฤษที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสอนองค์ประกอบของภาษา (Text as Linguistic Object: TALO) และหนังสือภาษาอังกฤษที่เสนอเนื้อหาสาระ (Text as Vehicle for Information: TAVI)

จากการศึกษาทฤษฎีการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ สามารถสรุปได้ว่า การสอนทักษะการอ่าน ผู้สอนควรเข้าใจและคำนึงถึงองค์ประกอบของการอ่าน ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น ลำดับขั้นตอนของการสอนอ่านและกลวิธีในการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาระบบการอ่านของตนและมองเห็นคุณค่าในการอ่านสิ่งที่มีความหมายสำหรับตนเอง และการเลือกสรรของเนื้อหาให้เหมาะสม ธรรมชาติ และความสามารถของผู้เรียนด้วย อีกทั้งครูผู้สอนเอง

ต้องเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการอ่านตามวิธีของผู้เรียน เสริมต่อการเรียนรู้ และให้กำลังใจผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อความที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 การวัดและประเมินผลการอ่าน

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2556: 180-181) ได้เสนอแนะการวัดและประเมินผลทางภาษาจะครอบคลุมการทดสอบองค์ประกอบด้านต่างๆ ของผู้เรียนในวงกว้าง และมีความละเอียดของการวัดผลที่หลากหลายมากกว่าการวัดผลทางการศึกษาทั่วไป หลักของแบบทดสอบที่ใช้ในการวัดนั้น ต้องมีคุณสมบัติที่เที่ยงตรงต่อเนื้อหา (Validity) มีความเชื่อมั่นในการวัด (Reliability) มีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ (Practicality) มีความเฉพาะเจาะจง (Specialty) ความเป็นปรนัย (Objectivity) มีความยุติธรรม (Fairness) มีระดับความยากง่าย (Level of difficulty) และมีระดับค่าอำนาจจำแนก (Level of discrimination) เนื่องจากการวัดทางด้านภาษาไม่เหมือนกับการวัดผลในรายวิชาอื่นๆ

อลเลอร์ (Oller, 1979: 36-70 อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2556: 183-185) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับแบบทดสอบที่ใช้ในการวัดทางด้านภาษา 3 ประเภท พอสรุปได้ดังนี้

1. แบบทดสอบชนิดจุดย่อย (Discrete-point test) แบบทดสอบวัดองค์ประกอบย่อยของภาษาในระดับจุลภาค (micro-language) หมายถึง หน่วยเสียง หน่วยคำ วากยสัมพันธ์ หรือทักษะต่างๆ ที่แยกออกเป็นทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การสร้างแบบทดสอบสร้างโดยการแยกวัดผลและประเมินผลภาษาในส่วนย่อยๆ ของความรู้ทางด้านภาษาหรือความสามารถในการใช้ภาษา แต่ละทักษะจะแยกแบบทดสอบออกเป็นชุดๆ หรือเป็นตอนๆ ตามทักษะที่ต้องการวัดแบบทดสอบประเภทนี้ได้แก่ แบบทดสอบเลือกตอบ หรือแบบทดสอบชนิดจับคู่ แบบทดสอบมิสามารถวัดความสามารถทางภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ เนื่องจาก ข้อสอบไม่สามารถครอบคลุมองค์ประกอบของภาษาได้ทั้งหมด

2. แบบทดสอบแบบชนิดองค์รวม (Integrative test) โดยแบบทดสอบชนิดนี้มีความแตกต่างจากแบบทดสอบชนิดจุดย่อย เนื่องจากแบบทดสอบนี้สามารถวัดทักษะทางภาษาต่างๆ โดยรวม เช่น สังคม สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม แบบทดสอบชนิดนี้ได้แก่ การเขียนเรียงความ การเขียนตามคำบอก เป็นต้น

3. แบบทดสอบเชิงปฏิบัติ (Pragmatic test) แบบทดสอบวัดกระบวนการลำดับองค์ประกอบของภาษา ทำให้เกิดบริบทหรือความแวดล้อมเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษา แบบทดสอบนี้วัดทางด้านความรู้ ได้แก่ การใช้คำ วลี ประโยค และความต่อเนื่องของข้อความในการให้ข้อมูล และแบบทดสอบทางด้านอารมณ์ ได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ใช้การแสดงออกภายนอก ได้แก่ ท่าทาง น้ำเสียง และการเลือกใช้ถ้อยคำ เป็นต้น ผู้วัดสามารถนำ

แบบทดสอบแบบชนิดรวมมาใช้ร่วมกับแบบทดสอบเชิงปฏิบัติได้ เนื่องจากเป็นแบบทดสอบที่วัดมากกว่าหนึ่งทักษะขึ้นไป ซึ่งได้แก่ แบบทดสอบแบบโคลซกับการเขียนคำบอก (combined cloze with dictation) การทดสอบด้วยกระบวนการวิธีการโคลซแบบปากเปล่า (oral cloze procedure) การเขียนตามคำบอกประเภทเสียง (dictation with interfering noise) การทดสอบความเข้าใจจากปริวลี (paraphrase recognition) การตอบคำถาม (question answering) การสัมภาษณ์ปากเปล่า (oral interview) การเขียนเรียงความ (composition or essay writing) การเล่าเรื่อง (narrative) และการแปล (translation) จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า การทดสอบความสามารถของผู้เรียน เน้นในเรื่องของการใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ โดยเลือกใช้แบบทดสอบที่ครอบคลุมกับเนื้อหา หรือจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่ผู้สอนต้องการวัด อีกทั้งการวัดและประเมินผลทางภาษา ควรมีความยุติธรรมต่อผู้เรียนด้วย

อัจฉรา วงศ์โสธร (2529) ได้เสนอแนะถึงการวัดและประเมินทักษะการอ่านว่า ควรพิจารณาออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษาแบบแยกย่อย และเกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถรวม ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความสามารถการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบย่อย ได้แก่

1.1 ความรู้ทางด้านคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์ และสำนวนต่างๆ

1.2 ความรู้ในด้านไวยากรณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำสรรพนาม ความเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่น การใช้คำสันธาน คำบุพบท การกำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชื้อเชิญ อนุญาต เป็นต้น

2. ความสามารถทางการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบรวม ได้แก่

2.1 ความสามารถในการเรียบเรียงคำ หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจบทความ และสามารถตอบคำถามโดยการเรียบเรียงคำใหม่ใจความเดิม หรือสามารถตอบคำถามเลือกตอบ เรียงลำดับข้อความ โดยใช้ความรู้ในด้านคำศัพท์ และความรู้ในด้านไวยากรณ์

2.2 ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เป็นรายละเอียดที่สนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่ขัดแย้งกัน เป็นต้น

2.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องได้

2.4 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และประเมินความสำคัญของเนื้อความ หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ วิเคราะห์และประเมิน

ฟินอคเชียโร และซาโกะ (Finocchiaro; & Sako. 1983: 97-98) ได้แนะนำแบบทดสอบสำหรับการประเมินความสามารถในการอ่าน ดังนี้

1. แบบทดสอบอัตนัย ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถแบบความเรียงที่ให้ผู้เรียนตอบคำถามเรื่องที่ย่านโดยเขียนคำตอบเป็นประโยค หรือข้อความยาวๆ

2. แบบทดสอบแบบปรนัย ได้แก่ แบบทดสอบแบบเลือกตอบถูกผิดแบบจับคู่ และแบบเติมคำ เป็นต้น

ฮีตัน (Heaton. 1975: 138-139) ได้เสนอแนะการทดสอบความสามารถในการอ่าน 5 วิธี ดังนี้

1. การจับคู่ ได้แก่ การจับคู่คำ ประโยค และรูปภาพ เป็นการจับคู่โดยมีตัวเลือก 4-5 ตัวเลือก

2. การตอบถูก-ผิด จริง-เท็จ แบบวัดนี้ใช้วัดความเข้าใจในการอ่าน สะดวกในการออกและการตรวจให้คะแนน แต่ข้อสอบชนิดนี้ก็มีข้อเสีย 2 ประการ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเดาโดยไม่รู้ตัว เพราะนักเรียนสามารถเดาคำตอบที่ถูกต้องถึงร้อยละ 50 และประการที่สอง คนเก่งและคนอ่อนอาจทำได้ผิดพลาด เพราะนักเรียนมีโอกาสเดาถูกได้ร้อยละ 50 เหมือนกัน

3. การเลือกตอบ สามารถทำได้ ดังนี้

3.1 การวัดความสามารถทางด้านความเข้าใจในคำศัพท์ เป็นการวัดความหมายมากกว่าการวัดความเข้าใจในการอ่าน

3.2 วัดความเข้าใจในโครงสร้างทางไวยากรณ์ เป็นการวัดความเข้าใจจากประโยคที่กำหนดมา โดยเทียบเคียงประโยคที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

3.3 วัดความเข้าใจในการอ่าน เป็นการวัดความเข้าใจในการอ่านเรื่องราว ซึ่งอาจตัดมาจากหนังสือในปริทัศน์ โดยมีความวัดความเข้าใจ 1 ข้อ ต่อ 1 เรื่อง โดยมีตัวเลือก 4 ตัวเลือก เป็นต้น

4. การเติมคำ เป็นแบบวัดความเข้าใจในการอ่าน ด้วยวิธีเติมคำ ประโยค หรือข้อความนั้นต่อจากเรื่องที่ย่าน แล้วเลือกคำตอบจากที่ย่านมาเติมลงในช่องว่าง

5. วิธีการทดสอบแบบโคลซ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความเข้าใจในการอ่านเอาความ และทดสอบความสามารถทั่วไปด้านภาษา การทดสอบแบบโคลซจะมีการเว้นคำในข้อความที่ย่านเป็นระยะ ๆ ซึ่งอาจเป็นการเว้นตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด เช่น เว้นเฉพาะคำไวยากรณ์ ผู้อ่านต้องอ่านข้อความให้เข้าใจในบริบท (context) และพยายามใส่คำที่หายไปว่าคืออะไร

จากข้อความข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า แบบวัดความสามารถทางการอ่าน สามารถทำได้หลากหลายวิธี ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ที่ผู้สอนต้องการวัดจากตัวผู้เรียน แต่แบบทดสอบดังกล่าวต้อง

ครอบคลุมองค์ประกอบในด้านต่างๆ เพื่อให้แบบวัดความสามารถนั้นมีความยุติธรรมต่อผู้เข้าทดสอบ ดังนั้นผู้ออกแบบทดสอบควรศึกษาหลักการ และวิธีการออกแบบทดสอบให้ละเอียดและรอบคอบ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ปัจจุบันแนวการเขียนเชิงสร้างสรรค์กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจาก การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นงานเขียนที่ไม่มีกรอบจำกัด ผู้เขียนสามารถเขียนได้ตามความคิด ถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาของตนเอง และไม่เหมือนใคร จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการเขียนของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการเขียนเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก จินตนาการ ประสบการณ์ของตนเองออกมาในทางสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีข้อผูกมัดจากผู้สอน ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดของการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ดังหัวข้อต่อไปนี้

2.1 กระบวนการคิดกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

มนุษย์แสดงความคิดออกมาได้โดยการกระทำ และการใช้ภาษา การกระทำบางอย่างคนอื่นอาจไม่เข้าใจ ถ้าจะให้เข้าใจได้ผู้กระทำก็ต้องอธิบายให้เข้าใจด้วยการใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดหรืออธิบายความคิดของคนเราออกมา เพื่อช่วยให้ผู้อื่นเข้าใจ และยังเป็นการขัดเกลาความคิดของตนให้แจ่มชัดและแหลมคมยิ่งขึ้นด้วย ขณะที่มนุษย์ใช้ความคิดย่อมใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการคิดไปด้วยโดยอัตโนมัติ ภาษาจึงเปรียบประดุจเงาของความคิดตลอดเวลา ถ้าผู้ใดมีความสามารถในการคิดอย่างจำกัด ความสามารถในการใช้ภาษาก็จะถูกจำกัดไปด้วย แต่ถ้าผู้ใดมีความสามารถสูงในการคิด ความสามารถในการใช้ภาษาก็จะสูงตามไปด้วย ดังที่ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 2-3) ได้เสนอแนวคิดว่า มนุษย์เกิดมาต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว เพื่อใช้สมองเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่แตกต่างกันออกไป บางคนใช้สมองในการคิดเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว บางคนก็ต้องอาศัยเวลาในการคิดที่จะแก้ปัญหานั้นๆ ก็ยังไม่สามารถที่จะแก้ปัญหานั้นได้ ปัญหาหลายอย่างนี้สามารถแก้ไขได้ หากมนุษย์รู้จักคิดและแก้ปัญหาย่างถูกวิธี การคิดเป็น การรู้จักคิด จึงเป็นหนทางที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหาของมนุษย์ การคิดจึงเป็นกระบวนการทางสมอง ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ การคิดไม่มีขอบเขตจำกัด กระบวนการคิดของมนุษย์จึงเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนเริ่มจากสิ่งเร้าต่างๆ มากระตุ้นทำให้จิตใจใส่ใจกับสิ่งเร้าและสมองนำข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่มาประมวลเพื่อให้ได้ผลของความคิดออกมา เช่นเดียวกับการเขียนเป็นผลพลอยได้จากความคิด ที่เกิดจากสิ่งเร้าออกมาเป็นงานเขียนที่สร้างสรรค์ แปลกใหม่ นอกจากนี้ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2553: 53-54; 187-192) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า กระบวนการคิด เป็นความคิดที่ซับซ้อน ซึ่งต้องประกอบด้วยทักษะพื้นฐานในหลายๆ ความคิดเข้ามาผสมผสานกัน ดังนั้นกระบวนการคิดต้องมีลำดับขั้นตอน จึงจะทำให้พบ

แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือข้อสรุปของความคิดนั้นๆ กระบวนการคิดทั้งหลายมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต และเป็นแก่นแท้ของมนุษย์ คือ การคิดสร้างสรรค์ (creative thinking) การคิดวิเคราะห์ (analytical thinking) การคิดวิจารณ์ (critical thinking) และการคิดแก้ปัญหา (problem solving)

นอกจากนี้ การพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นพัฒนาการอีกแบบหนึ่งที่แตกต่างไปจากการพัฒนาด้านอื่นๆ จากผลงานวิจัยแสดงให้เห็นว่า พัฒนาการความคิดสร้างสรรค์แตกต่างจากการพัฒนาด้านสติปัญญา กล่าวคือ พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กจะค่อยเจริญงอกงามขึ้นตามระดับอายุ วุฒิภาวะ และประสบการณ์เพิ่มขึ้น ในขณะที่พัฒนาการความคิดสร้างสรรค์กลับเจริญสูงสุดในช่วงของวัยเด็ก และจากแนวคิดที่ว่าความคิดสร้างสรรค์สามารถส่งเสริม และพัฒนาได้จนเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อจะช่วยให้เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กให้เจริญต่อเนื่องถึงวัยผู้ใหญ่ต่อไป ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่สำคัญที่พ่อ แม่ ครู หรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก ควรจะให้ความสนใจในการศึกษา เข้าใจ กระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละวัย นับว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่จะได้รับการส่งเสริมให้มากยิ่งขึ้น (อารี พันธุ์ณี. 2537: 45)

ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัวของเด็กทุกคน และสามารถส่งเสริมและพัฒนาได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในทางตรงคือ การสอน การฝึกฝน และการอบรม ส่วนในทางอ้อมนั้น คือ การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นอิสระในการเรียนรู้ ดังที่ โรเจอร์ (Roger. 1959; Anderson; et.al. 1970 อ้างถึงใน อารี พันธุ์ณี. 2545: 89-90) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ไม่สามารถบังคับให้เกิดขึ้นได้ แต่สามารถส่งเสริมให้เกิดขึ้นได้ ทุกคนเกิดมาพร้อมกับศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถพัฒนาได้ในทุกระดับอายุและระดับสาขา ถ้าจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับคนเหล่านั้น

จากข้อมูลดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต้องอาศัยกระบวนการคิด หากผู้เรียนไม่มีกระบวนการคิด คิดริเริ่ม คิดสร้างสรรค์ รวมถึงกระบวนการอ่านทางภาษาเพื่อรวบรวมข้อมูล ผู้เรียนก็ไม่สามารถเข้าใจกระบวนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ ดังนั้นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นศิลปะทางภาษาที่ผู้เขียนต้องเข้าใจพื้นฐานทางการเขียนต่างๆ ไป และรู้ถึงที่มาของการเขียนให้เกิดเป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณค่า กล่าวคือ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต้องอาศัยกระบวนการคิดสร้างสรรค์ การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นผลสะท้อนของความคิด ออกมาจากความคิดของผู้เขียนเป็นหลัก ออกมาเป็นงานเขียนที่มีเอกลักษณ์ แปลกใหม่ และมีคุณค่าด้านจิตใจ

2.2 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ปัจจุบันการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน มุ่งเน้นงานเขียนประเภทเชิงสร้างสรรค์ มากกว่าการเน้นรูปแบบ เนื่องจากเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนได้สร้างสรรค์งานออกมาได้โดยอิสระ ไม่มีกรอบบังคับ เป็นงานเขียนที่แปลกใหม่และไม่ซ้ำใคร และทำให้ผู้เรียนคิดว่าทักษะการเขียนเป็นเรื่องที่ง่ายและสำคัญ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์สามารถสรุป ได้ดังนี้

เจือ สตะเวทิน (2522: 3) กล่าวถึงการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ การเขียนที่ใช้ความคิดของผู้เขียนเอง เพื่อแสดงกระทำการอย่างหนึ่งซึ่งแสดงถึงสติปัญญาของตน ไม่เขียนตามแบบใคร ไม่คัดลอกใคร กล่าวแสดงความคิดเห็นออกมา สอดคล้องกับปราณี สุรสิทธิ์ (2549: 57) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง งานเขียนที่ผู้เขียนสร้างคำ แนวคิด จากจินตนาการของตนเอง รวมทั้งยังมีอิสระในการคิดรูปแบบใหม่ๆ ที่แหวกแนวจากเดิมที่มีอยู่ เป็นผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดริเริ่ม เช่นเดียวกับคำกล่าวของทอแรนซ์ (Torrance. 1962: 244) ที่ว่า เป็นงานเขียนที่แสดงความคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของคน สัตว์ สิ่งของ ที่แตกต่างผิดธรรมชาติ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 41) และถวัลย์ มาศจรัส (2550: 21) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนโดยใช้ความรู้ ความรู้สึก ประสบการณ์ และจินตนาการในการเขียน ผู้เขียนจะต้องมีความคิดดี มีจินตนาการที่ดี มีคลังคำอย่างหลากหลาย สามารถนำคำมาใช้ในการเขียน ต้องใช้เทคนิคการเขียน และใช้ถ้อยคำที่สละสลวย ส่วนเฟอร์เนอร์ (Furner. 1973: 554) ได้กล่าวเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนได้แสดงความรู้สึกนึกคิด เพราะการแสดงออกเช่นนี้ เป็นความริเริ่มตามธรรมชาติ ประสบการณ์ของนักเรียน จะมีความหมายมากเมื่อนักเรียนได้มีโอกาสเขียน ทำนองเดียวกัน อัจฉรา ชีวพันธ์ (2535: 1) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนที่มีลักษณะของความคิดริเริ่ม โดยผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนมาเชื่อมโยงความคิดในการเขียน

จากนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จึงสามารถสรุปได้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ การเขียนเรียบเรียงความรู้สึกนึกคิดของตนเอง เป็นข้อความที่แสดงความคิดเห็นตนเอง แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร ถูกต้องตามหลักวากยสัมพันธ์ ซึ่งทำให้ได้งานเขียนที่แปลกใหม่ มีคุณค่าทางจิตใจ โดยอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือในการตีความ เดาความ อาศัยความริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียน

2.3 แนวคิดและทฤษฎีการเขียนเชิงสร้างสรรค์

สำหรับการสอนเขียนนั้น ประกอบไปด้วยการสอนหลายแนวคิดด้วยกันโดยแต่ละแนวคิดหรือแต่ละทฤษฎีมีหลักการและความเชื่อที่ส่งผลให้การออกแบบการเรียนการสอนนั้น มีความแตกต่างกัน

ดั่งที่ สายสุนีย์ เต็มสินสุข (2548: 69-74) ได้รวบรวมแนวทฤษฎีที่สามารถมาปรับใช้ในการสอนเขียนดังนี้

1. แนวทฤษฎีการสอนแบบควบคุมไปสู่แบบไม่ควบคุม (The Controlled to Free Approach) เป็นแนวทฤษฎีที่เชื่อว่า การเขียนเป็นการรับรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอนโดยเริ่มจากการที่ผู้สอนควบคุมการเขียนทุกอย่าง จนกระทั่งถึงระดับที่ต้องเขียนด้วยความสามารถของตนเอง การควบคุมจะเริ่มต้นในระดับมากที่สุด และจะเริ่มลดลงเรื่อยๆ จนกระทั่งไม่สามารถควบคุมได้เลย ทั้งนี้มีจุดเน้นที่ไวยากรณ์ การสร้างประโยค และกลไกในการเขียน เน้นที่ความถูกต้อง มากกว่าความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา การพูดมีความสำคัญมากกว่าการเขียน ดังนั้นการเขียนจึงมาจากการหัดพูดโดยปากเปล่าก่อน แล้วจึงเขียนในสิ่งที่พูดนั้น ความสำคัญของการเขียนอยู่ที่ความถูกต้องทางไวยากรณ์ ผู้สอนต้องเตรียมตัวในการป้องกันความผิดพลาดทางการเขียนล่วงหน้า โดยควบคุมการเขียนของผู้เรียนทุกอย่างในเบื้องต้น

2. แนวทฤษฎีการสอนโดยอิสระ (The Free Writing Approach) เป็นแนวการสอนที่ตั้ตั้งอยู่บนพื้นฐานและหลักการเพื่อให้ผู้เขียนได้เขียนในสิ่งที่ต้องการเขียนมากที่สุด โดยไม่มีความกังวลในด้านไวยากรณ์ ดังนั้นในการตรวจงานเขียน ผู้เขียนจะให้ความสำคัญของการแสดงออกด้านความคิด และความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา มากกว่าด้านไวยากรณ์

3. แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach) เป็นแนวทฤษฎีในการสอนเขียน ที่มีหลักการตั้งอยู่บนพื้นฐาน การเขียนเพื่อการสื่อสาร หรือการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง หรือบุคคลอื่นตามสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนจดหมาย การสมัครงาน เป็นต้น การเขียนตามทฤษฎีนี้มีจุดเน้นที่จุดมุ่งหมายของการเขียน และผู้อ่าน โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนเสมือนว่าเป็นผู้เขียนในสถานการณ์จริง โดยตระหนักอยู่ 2 ข้อในการสร้างงานเขียน คือ เขียนเพื่ออะไร เขียนให้ใครอ่าน

4. แนวทฤษฎีการสอนเชิงกระบวนการ (The Process Approach) เป็นแนวทฤษฎีในการสอนเขียน ที่มีหลักการตั้งอยู่บนพื้นฐานและหลักการที่ว่า การเขียนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การร่างงานเขียน การอภิปราย การทบทวนและปรับปรุงงานเขียน และการแก้ไขงาน ผู้เรียนจะต้องเขียนหลายครั้งพร้อมกับทราบผลย้อนกลับเพื่อปรับปรุง แก้ไข จากผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้น จุดเน้นจึงอยู่ที่องค์ประกอบหลายอย่าง เช่น โครงสร้าง การลำดับความ วัตถุประสงค์ในการเขียน ผู้อ่านเนื้อหาและกระบวนการเขียนที่ใช้ในการเขียน ซึ่งถ้าจัดกระบวนการเรียนการสอนครบถ้วนตามทฤษฎีนี้แล้ว ผู้เรียนจะมีความสามารถในการใช้องค์ประกอบของการเขียนครบทุกตัวอย่างบูรณาการ

5. แนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐาน (Genre based Approach) หลักการสำคัญของทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบ คือการเน้นลักษณะของโครงสร้างการดำเนินเนื้อความ (schematic structure) รวมทั้งลักษณะของภาษา (linguistic features) ที่ใช้ในชนิดของเนื้อความ หรืออรรถลักษณะ (genre) ประเภทต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายของการสื่อสารที่แตกต่างกันในแต่ละอรรถลักษณะ จึงมีรูปแบบของการลำดับความคิดตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งลักษณะของการใช้ภาษาที่จำเป็นในการสื่อความหมาย ทำให้การสื่อความเป็นที่เข้าใจระหว่างผู้ใช้ภาษาทั้งภาษาพูด ภาษาเขียนและภาษากาย การศึกษาอรรถลักษณะของภาษาในบริบทต่างๆ จึงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการใช้ภาษาพูด และภาษาเขียน รวมทั้งภาษากาย ในวัตถุประสงค์ต่างๆ ของการสื่อสารได้ง่ายและชัดเจนขึ้น ทำให้การใช้ภาษา สละสลวยและสื่อความได้เป็นที่เข้าใจอย่างชัดเจน และน่าสนใจทั้งผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ดังนั้นการเขียนในแนวนี้นี้ จึงประกอบไปด้วยความหลากหลายทางโครงสร้างการลำดับความ ที่เพียงพอต่อวัตถุประสงค์ของการเขียนแต่ละครั้งที่แตกต่างกัน ลักษณะการสอนเขียนจึงประกอบไปด้วย การให้รูปแบบที่ถูกต้องในระยะแรก แล้วจึงอภิปรายร่วมกัน เพื่อเข้าสู่สิ่งที่เขียน หลังจากนั้นจึงปล่อยให้ผู้เรียนสร้างงานเขียนที่เป็นอิสระ แล้วเผยแพร่ผลงานโดยการใช้แนวการสอนเชิงกระบวนการ (สายสุนีย์ เต็มสินสุข. 2548; เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2556)

6. ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (Constructionism) เป็นทฤษฎีที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ ผู้พัฒนาทฤษฎีนี้ คือ ศาสตราจารย์ ชีมีวรี เพเพอร์ท แห่งสถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ แนวคิดของทฤษฎีนี้ เชื่อว่าการเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ด้วยตนเอง หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้เห็นความคตินั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาในโลก ก็หมายถึงการสร้างความรู้ขึ้นในตนเองนั่นเอง ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในตนเอง จะมีความหมายต่อผู้เรียนจะอยู่คงทน ผู้เรียนจะไม่ลืมง่าย และจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนได้ดี นอกจากนั้นความรู้ที่สร้างขึ้นเองนี้ ยังจะเป็นฐานให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด สรุปว่า การเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างความรู้ในตนเอง หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงานเขียน โดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้ความคิดเห็นนั้นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น (ทิตนา แคมมณี. 2555: 96-98)

สรุปว่า การเขียนแต่ละแนวทาง แต่ละทฤษฎี ล้วนแต่มีทั้งข้อดีและข้อเสียแตกต่างกัน ดังนั้นผู้สอนควรคำนึงถึงธรรมชาติของการเรียนรู้ และการรับรู้ภาษา เพื่อนำแนวคิดไปใช้ในการเรียนการสอนเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อให้การเขียนบรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

2.4 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจตามที่ต้องการนั้น มีความจำเป็นต่อระดับระวางเกี่ยวกับการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักการเขียน ถ้อยคำที่คนอ่านอ่านแล้วเข้าใจทันที และใช้คำให้เหมาะสมกับกาลเทศะ การเขียนเป็นการสร้างสรรค์ถ้าหากว่า เรารู้จักเขียนสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมา ถึงแม้ว่าสิ่งนั้นจะเป็นสิ่งเก่า ความคิดเก่า แต่ถ้านำมาออกมาแสดงในรูปแบบใหม่เสริมความคิดใหม่เข้าไป ผลงานนั้นก็จะป็นงานเขียนที่สมบูรณ์ ขอเพียงแต่ให้ผลงานนั้นมาจากตัวเราเองด้วย ความชาญฉลาด มิได้เป็นการลอกเลียนแบบใคร และมีใช้เพื่อการสื่อสารกันโดยทั่วไปเท่านั้น

เวสต์คอตท์ (Westcott. 1973: 267-271) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีอยู่ 4 องค์ประกอบ คือ

1. ความจริงใจ เป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก เพราะงานเขียนใดๆ ถ้าขาดความจริงใจแล้วจะทำให้ค่าของงานนั้นด้อยลงไปมาก
2. อารมณ์ การเขียนสร้างสรรค์ที่ดีนั้น ผู้เขียนต้องให้ความสนใจในการนำเสนอข้อเท็จจริงน้อยกว่าการนำเสนอจินตนาการ ทักษะคติ และอารมณ์ความรู้สึก
3. ความคิดริเริ่ม คนแต่ละคนจะมีลักษณะเฉพาะของตนเอง มีความนึกคิด และความสามารถอยู่ในตนแตกต่างกันออกไป ต้องพยายามค้นพบความคิดแปลกใหม่ เพื่อสร้างผลงานใหม่ๆ ออกมา
4. การสร้างประสบการณ์ การเขียนสร้างสรรค์ต้องการประสบการณ์มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อนำมาเป็นวัตถุดิบในการเขียน ถ้อยคำเป็นสัญลักษณ์แทนเสียง และเสียงนั้นจะใช้แทนประสบการณ์

กิลฟอร์ด (Guilford. 1991: 125-143 อ้างถึงใน อารี พันธ์มณี. 2545: 35-45) ได้กำหนดองค์ประกอบของงานเขียนลักษณะความคิดสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

1. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ลักษณะความคิดแปลกใหม่ แตกต่างจากความคิดธรรมดา หรือความคิดง่าย ๆ ความคิดริเริ่มหรือที่เรียกว่า wide idea เป็นความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ความคิดริเริ่มอาจเกิดมาจากการนำความรู้เดิมมาคิดดัดแปลงและประยุกต์ให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ เช่น การคิดเครื่องบินได้สำเร็จ ก็ได้มาจากความคิดจากการทำเครื่องร่อน เป็นต้น
2. ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และมีปริมาณที่มากในเวลาจำกัด

3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ประเภทหรือแบบของความคิดที่พยายามคิดได้หลายอย่างต่างๆ กัน เช่น ประโยชน์ของก้อนหินมีอะไรบ้าง หรือความคิดยืดหยุ่นด้านการดัดแปลงสิ่งต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์

4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) หมายถึง ความคิดในรายละเอียดเพื่อตกแต่งหรือขยายความคิดหลักให้มีความหมายสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาในเบื้องต้นสรุปได้ว่าพฤติกรรมที่เป็นความคิดสร้างสรรค์นี้เป็นความสามารถทางการคิดหลายทิศทาง (Divergent thinking) ที่ควรประกอบด้วยความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม

อริกมาส มากจ้อย (2553: 36) ได้สรุปภาพรวมและองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรมีลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา จินตนาการ และลักษณะเฉพาะของงานเขียน คือ งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ ควรเป็นงานเขียนที่เสนอเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความคิด จินตนาการที่มีความแปลกใหม่แตกต่างจากเนื้อหาเดิมๆ โดยทั่วไป ไม่ได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น พร้อมทั้งยังเสนอประเด็นอย่างชัดเจนสมจริง นอกจากนั้นยังนำเสนอรูปแบบการเขียนที่แตกต่างไปจากเดิม มีกลวิธีในการนำเสนอที่แตกต่าง แปลกใหม่ออกไป

2. ด้านการเรียบเรียงความคิด งานเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนที่มีการเขียนเรียบเรียงเนื้อหา และความคิดได้อย่างมีระบบ สมเหตุสมผล สามารถขยายความคิดสำคัญของเรื่องได้อย่างชัดเจน มีเหตุผลประกอบความคิดได้อย่างเหมาะสมและสามารถปรับเปลี่ยน ดัดแปลงเนื้อหา กลวิธีการเขียนตามจินตนาการได้อย่างเหมาะสม

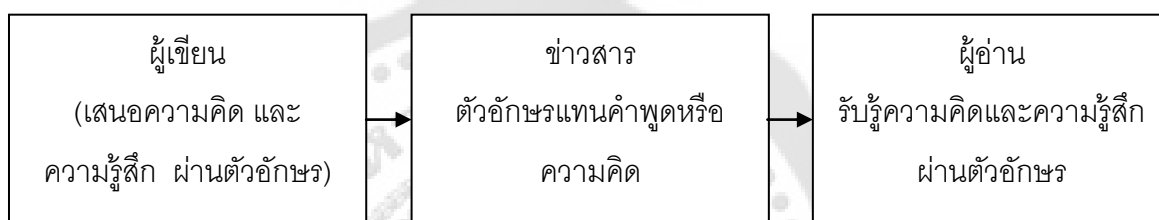
3. ด้านภาษา คือ งานเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนที่ใช้สำนวนภาษาที่ดี มีการเลือกสรรถ้อยคำ การสร้างประโยค หรือดัดแปลงให้เกิดสำนวนภาษาที่สละสลวย น่าประทับใจ ให้ความหมายที่ชัดเจน และให้ความรู้สึกคล้อยตาม ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการและอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน

4. ด้านคุณค่า งานเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนที่มีลักษณะให้คุณค่าทางจิตใจ และสติปัญญา เป็นงานเขียนที่ทำให้ผู้อ่านได้ความรู้ และแนวคิดมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น ต้องประกอบไปด้วยความคิดริเริ่ม มีจินตนาการที่แปลกใหม่ อาศัยอารมณ์ในการเขียน มีความจริงใจ และประสบการณ์ของผู้เขียน ตลอดจนทักษะที่ใช้ในการถ่ายทอดภาษา การเรียบเรียงความคิด สำนวน และเนื้อหาหรือเรื่องราวที่จะเขียน ก่อให้เกิดเป็นงานเขียนที่มีประโยชน์และทรงคุณค่าทางจิตใจ สามารถนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

2.5 การจัดกิจกรรมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของเด็กนั้น ผู้สอนจะต้องเริ่มจากการให้เด็กพัฒนาความสามารถในเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้มีอิสระการคิดเสรี เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจตนเองและพร้อมที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางสร้างสรรค์ ทักษะทางภาษาที่ต้องใช้ความคิด และความถูกต้องของหลักเกณฑ์มากกว่าทักษะอื่นๆ ในการเขียนแต่ละครั้งผู้เขียนจำเป็นต้องวางแผนว่า จะเสนอแนวคิดอย่างไร และจะเสนออย่างไร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายและความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนได้ การเขียนจึงเป็นระบบการสื่อสารอย่างหนึ่งที่ผู้เขียน จะส่งข้อมูลไปถึงผู้อ่าน ดังนี้ (Quattrini. 1984: 3-4; Valette. 1977: 210 อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531: 92) ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 ระบบการสื่อสารของการเขียน
(เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531: 92)

จุดมุ่งหมายที่สำคัญในการสอนทักษะการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเขียนอย่างคล่องแคล่ว และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และหากต้องการให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายนี้ได้ ผู้สอนจำเป็นต้องใช้กลวิธีในการสอน และการจัดกิจกรรมการสอนอย่างจริงจัง

เรมส์ (Raimes. 1983: 135-142) ได้เสนอการสอนเขียนภาษาอังกฤษว่า การเขียนเรื่องตามรูปภาพเป็นวัสดุที่หาง่าย ราคาถูก และมีประโยชน์ในการช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนั้น การเขียนเรื่องจากรูปภาพยังช่วยให้ครูทราบถึง ภูมิหลังและความสนใจของผู้เรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ ครูจะใช้รูปภาพเป็นสถานการณ์ (Situation) เพื่อเป็นแนวความคิดในการเขียนเรียงความแก่นักเรียน ประโยชน์ของการใช้รูปภาพในการสอนเขียนเรียงความ คือ

1. ทำให้ผู้เรียนมีแนวคิดไปในทางที่เหมือนกันหรือคล้าย ๆ กัน และยังช่วยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันได้ด้วย เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีภูมิหลัง (Background) ต่างกัน อาจจะมองรูปภาพแล้วบรรยายหรือตีความไปตามภูมิหลังของตน
2. ทำให้ผู้เรียนรู้จักใช้ภาษาในรูปแบบที่เป็นเชิงบรรยาย นอกจากนั้นยังใช้พิจารณาในเรื่องคำศัพท์ในรูปภาพได้ด้วยว่า ผู้เรียนรู้คำศัพท์มากน้อยเพียงใด

3. สามารถสร้างกิจกรรมการเขียนจากรูปภาพให้แก่ผู้เรียนได้หลายรูปแบบ เช่น การเติมคำ การเรียงประโยค การบรรยายสถานการณ์ การเขียนบทสนทนา การเขียนจดหมาย และการเขียนเรียงความ เป็นต้น

4. ทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนมากขึ้น เพราะปกติแล้วเด็ก ๆ ชอบดูรูปภาพและมีจินตนาการไปต่าง ๆ นานา รูปภาพเป็นสื่อที่สามารถดึงเอาโลกภายนอกเข้ามาอยู่ในห้องเรียนได้ ผู้เรียนสามารถพิจารณาและเรียนรู้จากรูปภาพได้อย่างไม่มีขีดจำกัด

สตาร์แดทเชอร์ (Staudacher. 1968: 342-344) ได้เสนอว่า สิ่งเราสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดนำไปสู่การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การใช้ภาพ ควรเป็นภาพที่ไม่จบในตัว ไม่ควรบอกเรื่องราวทุกอย่าง เพื่อให้ผู้เรียนฝึกใช้จินตนาการของตนเอง
2. การตั้งชื่อเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนสำหรับนักเรียนที่คิดไม่ออกว่าจะเริ่มต้นอย่างไร โดยครูเป็นผู้กำหนด หรือคอยให้ความช่วยเหลือ
3. เรื่องที่ยังมีการดำเนินเรื่องยังไม่จบ หรือเขียนค้างอยู่ เพื่อให้นักเรียนเขียนเรื่องให้สมบูรณ์ ตามความคิดและจินตนาการของตนเอง
4. การใช้พื้นที่บนบ้าน เพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน
5. การใช้ของของจริง อาจจะเป็น คน สัตว์ สิ่งของที่เป็นรูปธรรมทั้งหลายมาเป็นสื่อเพื่อกระตุ้นความรู้สึก นึกคิดของผู้เรียน
6. การใช้สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของเด็ก เช่น ให้เด็กเขียนข่าวที่เกิดขึ้นในโรงเรียนของตน
7. การใช้กิจกรรมในวิชาอื่นมาส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เช่น วิชา สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

จอห์นสัน และมอร์โรฟ (Johnson; & Morrow. 1981: 72) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนทักษะการเขียนว่าแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้คือ

1. การตั้งจุดมุ่งหมายในการสอน ผู้สอนจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการสอนทั้งจุดมุ่งหมายปลายทาง และจุดมุ่งหมายนำทาง กล่าวคือ จุดมุ่งหมายปลายทาง หมายถึง ความต้องการให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่จะสื่อสารได้โดยการเขียน เช่น ให้เขียนรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับตนเองเพื่อประโยชน์ในการกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ส่วนจุดมุ่งหมายนำทาง หมายถึง ความรู้ด้านคำศัพท์ และสำนวนที่มีความสำคัญต่อการเขียน เช่น เขียนชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด สถานที่เกิด อายุ และบ้านเลขที่ใด เป็นต้น

2. การดำเนินการสอน ผู้สอนจะต้องทำให้ผู้เรียนเกิดความกระจำในบริบทก่อนทำการเขียน เช่น ดูว่าใครเป็นคนเขียน เขียนให้ใครอ่าน ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร ตลอดจนศึกษาความรู้สึกของผู้เขียน และวิธีการเขียนต่าง ๆ เป็นต้น ในขั้นนี้ผู้สอนอาจใช้สื่อช่วยสอน เช่น รูปภาพ เครื่องบันทึกเสียง ตาราง กราฟ แผนที่ และข้อเขียนต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของข้อเขียน และวิธีการต่าง ๆ ที่เลือกไว้แล้ว

3. การฝึกซึ่งเป็นการลงมือเขียนจริง ในระยะเริ่มต้นควรใช้วิธีการสอนแบบกำหนดขอบข่ายให้เขียน ระยะต่อไปควรเป็นการเขียนโดยแนะแนวทางให้เขียนโดยใช้รูปภาพ และระยะสุดท้ายควรให้เขียนแบบอิสระโดยกำหนดสถานการณ์ให้กับผู้เรียน

อัจฉรา ชีวพันธ์ (2535: 3-6; 2547: 5-8) ได้สรุปแนวทางในการส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้สอนไว้ ดังนี้

1. ผู้สอนควรมีบุคลิกภาพที่สร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอนนั้น เพราะผู้สอนอยู่ใกล้ชิดกับเด็กตลอดเวลา ผู้สอนจึงควรเป็นผู้มีบุคลิกภาพการเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์เพื่อจูงใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก

2. การจัดบรรยากาศในการเรียนที่จูงใจให้เด็กรักการเขียนสร้างสรรค์นั้น ครูทำได้โดยไม่ให้บรรยากาศในการทำงานเคร่งเครียดจนเกินไป เพื่อให้เด็กทำงานด้วยความสบายใจ ไม่น่าเบื่อจนเกินไป กิจกรรมที่ใช้ควรสนุกสนานและสร้างความสนใจในการเรียน

3. การเขียนจากสิ่งที่ใกล้ตัวเด็ก นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญอย่างยิ่งในการสอนการเขียนอย่างสร้างสรรค์ เพราะจะช่วยสร้างความสนใจของเด็กให้อยากเรียน อยากเล่าเรื่องในสิ่งที่เขามีประสบการณ์ด้วยตัวเอง จะทำให้ก่อเกิดแรงบันดาลใจในการเขียนงานต่างๆ

4. การจัดการเรียนการสอน ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการคิดพิจารณาไตร่ตรอง สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระ ด้วยความคิดริเริ่มของตนเอง สามารถนำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลายวิธี

5. ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนให้มีชีวิตชีวา โดยคำนึงถึงความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างสนุกสนานไม่น่าเบื่อ

6. ผู้เรียนจำเป็นต้องฝึกปฏิบัติให้ถูกต้องและหมั่นฝึกฝนด้วยตนเองให้เกิดความชำนาญ เพราะว่าการเขียนเป็นทักษะในการส่งภาษาที่จำทำให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความของผู้เขียน หากเราฝึกฝนเป็นประจำแล้ว จะทำให้งานเขียนมีคุณภาพ ลีลา สละสลวย

จากแนวทางในการจัดกิจกรรมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น อาจสรุปได้ว่า การสอนเขียนภาษาอังกฤษ ผู้เขียนและผู้สอนต้องมีการวางแผนการเขียนเป็นอย่างดี มีลำดับและขั้นตอน ผู้สอนจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และมีกลวิธีในการสอนที่หลากหลาย การสร้าง

บรรยากาศที่สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนและการเขียน ผู้สอนเป็นเพียงผู้ที่ให้คำแนะนำ และเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความคิดอย่างอิสระ ไม่มีข้อผูกมัดใด เพื่อให้นักเรียนออกมา มีคุณภาพต่อผู้เรียนและผู้สอนโดยอาศัยสิ่งเร้าต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิด ก่อนลงมือเขียน

2.6 การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนที่แตกต่างจากงานเขียนประเภทอื่นๆ เพราะเป็นงานเขียนที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล ดังนั้นการประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงควรมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนเที่ยงตรง และครอบคลุมเนื้อหาในทุกๆ ด้าน

พยาร์ ทักษิณ (2523: 43-44) ได้เสนอแนะแนวการประเมินงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

1. การแสดงออก หมายถึงการเสนอแนวคิดใหม่ๆ หรือแนวคิดสร้างสรรค์ที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง การแสดงความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจอย่างเสรี
2. การเชื่อมโยงความคิด หมายถึง การจัดระเบียบความคิดให้เชื่อมโยงต่อเนื่องกัน อย่างได้ใจความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
3. การเสนอเรื่อง หมายถึง การจัดลำดับขั้นตอน การเสนอเรื่องอย่างน่าสนใจและกำหนดเรื่องที่สอดคล้องกับการเสนอเรื่อง
4. การใช้ภาษา หมายถึง การใช้สำนวนภาษาที่ให้ความหมายอย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง ถูกต้องตามกาลเทศะ เหตุการณ์ในเรื่องได้ใจความตรงความหมายที่ต้องการจะพูด ใช้สำนวนโวหารสุภาพ
5. เนื้อหาสาระ หมายถึง การเสนอข้อเท็จจริง ความรู้ทั่วไปเหมาะสมกับชื่อเรื่องได้ใจความ มีความยาวของเนื้อเรื่องพอสมควรที่ประมาณเอาไว้ และมีรายละเอียดพอสมควรแก่ความเข้าใจ

เกณฑ์การประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการให้คะแนนตามอัตราส่วนของน้ำหนักความสำคัญ ดังนี้

1. การแสดงออก	5	ส่วน
2. การเชื่อมโยงความคิด	2	ส่วน
3. การเสนอเรื่อง	1	ส่วน
4. การใช้ภาษา	1	ส่วน
5. เนื้อหาสาระ	1	ส่วน

และได้กำหนดเกณฑ์เพื่อเป็นแบบในการให้คะแนนไว้ดังนี้

1. ดีมาก	มีค่าเท่ากับ	5
2. ดี	มีค่าเท่ากับ	4

3. พอใช้	มีค่าเท่ากับ	3
4. เกือบพอใช้	มีค่าเท่ากับ	2
5. ต้องแก้ไข	มีค่าเท่ากับ	1

โฮมส์ (Holmes. 1993) ได้เสนอแนะการประเมินงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังมีรายละเอียดดังนี้
เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของโฮมส์ (Holmes.
1993)

1. มีการเสนอแนวคิดแปลกใหม่และสร้างความสนใจของผู้อ่าน
2. การนำเสนอประเด็นมีความชัดเจน
3. โครงสร้างของเรื่องมีเอกภาพ
4. ให้รายละเอียดสนับสนุนประเด็นได้อย่างเหมาะสม
5. สรุปเรื่องดีและชัดเจน
6. โครงสร้างภาษา ไวยากรณ์

และมีเครื่องมือในการให้คะแนน (Rubrics) ที่ใช้องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น มีรายละเอียดดังตารางที่
1 ดังนี้

ตาราง 1 เกณฑ์การประเมินงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ของโฮมส์ (Holmes.1993)

เกณฑ์	คะแนน	คุณภาพ
มีการเสนอแนวคิดแปลกใหม่และสร้างความสนใจของผู้อ่าน	5	เสนอความคิดแปลกใหม่และสร้างความสนใจผู้อ่านได้อย่างมาก
	4	แสดงความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างน่าประทับใจและมีจินตนาการ
	3	เสนอความคิดแปลกใหม่และสร้างความสนใจผู้อ่านได้ดี
	2	แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์และมีจินตนาการพอสมควร
	1	เสนอความคิดของตนได้อย่างน่าสนใจพอสมควรแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และมีจินตนาการได้ในบางตอน
การนำเสนอประเด็นมีความชัดเจน	5	ความคิดที่นำเสนอไม่น่าสนใจแสดงออกความคิดไม่ชัดเจนใช้จินตนาการน้อยมาก
	4	ไม่มีความความคิดริเริ่มที่น่าสนใจในการเขียน
	3	รายละเอียดที่ใช้เชื่อมโยงความคิดเข้าสู่มีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย
	4	รายละเอียดที่ใช้เชื่อมโยงความคิดเข้าสู่มีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายพอสมควร
	3	รายละเอียดที่ใช้เชื่อมโยงความคิดเข้าสู่มีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายพอสมควร

ตาราง 1: (ต่อ)

เกณฑ์	คะแนน	คุณภาพ
	3	รายละเอียดที่นำเสนอมีความสับสนและส่งผลต่อความเข้าใจเนื้อหา
	2	ให้รายละเอียดสนับสนุนประเด็นน้อยและไม่ค่อยมีความสอดคล้องทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ยาก
	1	ไม่มีการให้รายละเอียดที่สอดคล้องกับเนื้อหา
โครงสร้างของเรื่องมีเอกภาพ	5	โครงสร้างของเรื่องมีความเป็นเอกภาพ
	4	โครงสร้างโดยรวมมีความเป็นเอกภาพมีใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าเพียงใจความเดียว
	3	โครงสร้างของเรื่องไม่ค่อยมีเอกภาพแต่พอเข้าใจได้
	2	โครงสร้างไม่ค่อยมีเอกภาพ ทำให้ผู้อ่านสับสน
	1	โครงสร้างของเรื่องไม่มีความเป็นเอกภาพ ทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเขียน
รายละเอียดสนับสนุนประเด็นได้อย่างเหมาะสม	5	เขียนรายละเอียดสนับสนุนประเด็นในเรื่องได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถจินตภาพตามเนื้อเรื่องได้
	4	เขียนรายละเอียดสนับสนุนประเด็นในเรื่องได้อย่างชัดเจน สามารถจินตภาพตามเนื้อเรื่องได้พอสมควรแต่ยังคลุมเครือในบางส่วน
	3	เขียนรายละเอียดสนับสนุนประเด็นในเรื่องได้ แต่ยังไม่ชัดเจน สามารถจินตภาพตามเนื้อเรื่องได้บ้าง แต่ยังคลุมเครือในบางส่วน
	2	เขียนรายละเอียดสนับสนุนประเด็นในเรื่องได้ไม่ดี ไม่ครอบคลุม ไม่ชัดเจน ผู้อ่านค่อนข้างสับสนในรายละเอียด
	1	เขียนรายละเอียดสนับสนุนประเด็นในเรื่องไม่ได้ หรือไม่มีรายละเอียดสนับสนุน ไม่ครอบคลุม ไม่ชัดเจน ผู้อ่านไม่เข้าใจเรื่อง

ตาราง 1: (ต่อ)

เกณฑ์	คะแนน	คุณภาพ
สรุปเรื่องดีและชัดเจน	5	สรุปเรื่องได้ดี ชัดเจน เข้าใจง่าย
	4	สรุปเรื่องได้ดี
	3	สรุปเรื่องได้ ยังไม่ชัดเจน เข้าใจยาก
	2	สรุปเรื่องไม่ดี ไม่ชัดเจน ผู้อ่านสับสน
	1	สรุปเรื่องไม่ดี ไม่ชัดเจน ผู้อ่านไม่เข้าใจ หรือไม่มีการสรุปเรื่อง
โครงสร้างภาษาและไวยากรณ์	5	สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง การเลือกเขียนคำได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
	4	สามารถใช้ภาษาได้ดี และเลือกเขียนคำได้อย่างเหมาะสม ผิดพลาดเล็กน้อย
	3	สามารถใช้ภาษาได้ และเลือกเขียนคำได้อย่างเหมาะสม มีข้อผิดพลาดปานกลาง
	2	สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเพียงเล็กน้อย สามารถเขียนคำง่าย ๆ ในการเขียนอธิบาย มีข้อผิดพลาดมาก
	1	ไม่สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้อง ไม่สามารถเลือกเขียนคำได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีข้อผิดพลาดเป็นส่วนมาก

จะเห็นได้ว่าเกณฑ์การวัดและประเมินผลข้างต้นต้องครอบคลุม และมีรายละเอียดที่สอดคล้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น เชื่อมโยงความคิด และการนำเสนอเรื่องราวของตนเองอย่างเต็มที่ นอกจากนี้เรื่องของการใช้ภาษา และความถูกต้องของโครงสร้างทางภาษา ตลอดจนการให้รายละเอียดของเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านได้อรรถรส ความคิด และจินตนาการของผู้เขียนตามไปด้วย

2.7 ประโยชน์ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีประโยชน์หลายประการทั้งผู้เรียนและครูผู้สอน ดังที่ วิไล ชินวงศ์ (2523: 55) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้หลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

การเขียน เป็นการฝึกทักษะและพัฒนาการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความรู้ ช่วยให้เด็กรู้จักวงศ์พันธุ์มากขึ้น ก่อให้เกิดความฉลาดในการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน วลี ที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน

มีความสุขในการเขียน ทำให้เด็กรักการเรียนรู้ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งเด็กๆ จะแสดงความรู้สึกรัก คิด แสดงปัญหาที่พบออกมาในการเขียน ทำให้ครูรู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนมากขึ้น ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เขียนให้มีความนับถือยอมรับตนเอง ภูมิใจตนเอง และซาบซึ้งในคุณค่าต่างๆ ซึ่งเป็นประสบการณ์สะสมที่เด็กจะใช้ในโอกาสต่อไป และสุดท้ายการสอนการเขียนแบบสร้างสรรค์เป็นงานที่ทำทนาย สนุกสนาน มีการวางแผนหากลวิธีในการสอน ก่อนให้เกิดความภูมิใจในการสอน เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้สอน

นอกจากนี้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในด้านของอารมณ์ของผู้เขียน ผู้เรียนจะได้เสนอความคิดของตนเองอย่างอิสระถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียน ผู้เรียนจะได้เขียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ ทำให้เกิดความพึงพอใจในการเขียน และส่งผลต่อการเรียนในวิชาอื่นๆ อีกทั้งงานเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็น การฝึกฝนให้ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับคำติชมจากครู และเพื่อนร่วมงาน ส่วนประโยชน์ของผู้สอน คือ ทำให้ทราบถึงความคิด ประสบการณ์ของเด็ก และเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ดังที่ อธิกมาส มากจ้อย (2553: 39-40) กล่าวว่า ประโยชน์ของครูในการจัดการเรียน การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น ทำให้ครูผู้สอนสามารถสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก กระบวนการคิดของเด็ก ทำให้เข้าใจในตัวเด็กมากขึ้น นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนในการส่งเสริม การเขียนต่อไป

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีประโยชน์ทั้งต่อตัวผู้เรียน และผู้สอน ให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ครูจำเป็นต้องช่วยกันในการส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับเด็ก ให้เด็กกล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออกในสิ่งที่ตนเองถนัด จนสามารถสร้างสรรค์งานเขียนออกมาตามความถนัดของเด็กเอง

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เป็นการสอนวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ แก่ผู้เรียนด้านทักษะการอ่าน การเขียน การฟังและการพูดได้อย่างบูรณาการ ซึ่ง เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2550 ก; 2556) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ดังต่อไปนี้

3.1 ความเป็นมาของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounters) หรือ เรียกย่อๆ ว่า CLE ได้พัฒนาและปรับปรุงมาจากนักภาษาศาสตร์ทางการอ่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาหลายท่าน ได้แก่ ไบรอัน เกรย์ (Gray) ริชาร์ด วอล์คเกอร์ (Walker) จูเลีย ไพร์ส (Price) และ เนีย ดอร์ (Dore) จากประเทศออสเตรเลีย ต่อมาเมื่อปี 1980-1985 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์

ทางภาษา ได้ทดลองกับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลียเป็นครั้งแรก ที่โรงเรียนเทรเกอร์พาร์ค (Trager Park School) เป็นโรงเรียนย่านชานเมืองแอริส สปริง (Alice Spring) รัฐนอร์ทเทิร์นเทริทอรี (Northern Territory) ประเทศออสเตรเลีย โดยโรงเรียนดังกล่าว ส่วนใหญ่นักเรียนร้อยละ 90 เป็นชาวพื้นเมืองออสเตรเลีย (Aborigines) ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษาพื้นเมืองในการติดต่อสื่อสาร ทำให้ปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งภาษาพูด และภาษาเขียนไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้น ผู้สอนในโรงเรียนดังกล่าวได้คิด และหาวิธีในการแก้ไขปัญหาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถสื่อสาร และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้ โดยการนำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาเข้ามาใช้ ซึ่งมีความคิดเห็นว่าเด็กจะเกิดการเรียนรู้ได้ ก็ต่อเมื่อได้อาศัยประสบการณ์ของตนเองและผู้อื่น การดำเนินโครงการวิจัยในโครงการเทรเกอร์พาร์ค ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และส่งผลผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2550; 2556: 26-27)

สำหรับประเทศไทยมีการทดลองใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นครั้งแรกกับรายวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนำหนังสือภาษาอังกฤษ เรื่อง “A Little Red Hen” เป็นสื่อการทดลอง นำโดยริชาร์ด วอล์คเกอร์ (Richard Walker) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและการเรียนรู้ทางการอ่าน ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่าน ของวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาแห่งบริสเบน (Brisbane College Advance of Education) ประเทศออสเตรเลีย และเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยใช้เวลาทำการสอนประมาณ 9-10 คาบเรียนคาบเรียนละ 50 นาที ผลของการทดลอง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถด้านอ่าน เขียน ฟังและพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

การทดลองใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษายังคงดำเนินต่อไป และได้เริ่มกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่เคยเรียนภาษาอังกฤษหรือมีประสบการณ์การใช้ภาษาอังกฤษน้อยมาก ผลการทดลองพบว่านักเรียนกว่า 80% สามารถอ่านและเขียนได้ดี รักการอ่าน และสนใจการอ่านมากขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสูง ในปีการศึกษา 2530 ได้ดำเนินวิจัยนำร่อง ณ โรงเรียนชายแดนจังหวัดสุรินทร์ กลุ่มทดลอง คือ โรงเรียนบ้านหนองโสนและโรงเรียนบ้านศาลาสามัคคี กลุ่มควบคุมที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน คือ โรงเรียนบ้านตาโมม และโรงเรียนบ้านขอนแก่น ในอำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้เรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยทั้งภาษาพูด และภาษาเขียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม จากผลงานวิจัยทำให้เห็นว่า การสอนแบบ

มุ่งประสบการณ์ทางภาษาประสบความสำเร็จในการสอน ทั้งภาษาแม่ และภาษาอังกฤษ (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2550 ก; 2556: 27-28)

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาให้ความสำคัญกับกระบวนการอ่าน ความสนใจในการใช้ ประสบการณ์เดิม และการระลึกเรื่องที่อ่านได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญ ดีความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ การจัด ขั้นตอนการเรียนการสอน เน้นกระบวนการพัฒนาภาษาอย่างเป็นธรรมชาติของเด็ก โดยใช้บทเรียน และกิจกรรมเป็นจุดเริ่มต้นในการให้ปัจจัยป้อน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษา จากการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ด้วยเหตุนี้การสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา จึงได้รับการแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ สำหรับผู้เรียนระดับต่างๆ ดังนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2550 ก; 2556: 70-71)

1. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 เหมาะสมกับผู้เรียนในระยะเริ่มเรียน โดยยังไม่สามารถอ่านและเขียนได้ รูปแบบนี้สามารถใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับ อาทิ ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตลอดจนวัยผู้ใหญ่ ก็สามารถใช้อุปกรณ์การสอนนี้ได้ ขึ้นอยู่กับการจัด การเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไป จุดประสงค์ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 คือ ให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษา และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา มีสมรรถด้านการอ่าน เขียน ฟัง พูด ด้วยความคิดของตนเองในระดับพื้นฐาน และเข้าใจในเรื่องของโครงสร้างทางภาษา

2. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 เหมาะสมกับผู้เรียนที่สามารถอ่านออก เขียนได้ในระดับเบื้องต้นแล้ว แต่ยังไม่ชำนาญพอ จุดมุ่งหมายของการสอนในรูปแบบที่สอง คือ ให้ ผู้เรียนได้ฝึกฝนการอ่านและการเขียนในบริบทต่างๆ มากขึ้น โดยอาศัยกลวิธีในการสอนอ่านและเขียน แบบต่างๆ จึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง การแปลความ ดีความ ขยายความ ด้วยความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ตลอดจนโครงสร้างของเนื้อความได้เป็นอย่างดี

3. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านและการเขียนในระดับที่สูงขึ้น มีทักษะชำนาญมากพอแล้ว จุดมุ่งหมายของรูปแบบการสอนนี้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาของตนเองทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากาย และสามารถ หาข้อมูลเพื่อสื่อสาร และถ่ายทอดออกมาในบริบทต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย มีทักษะในการค้นคว้า ความรู้ด้วยตนเอง และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

จากข้อความดังกล่าว การนำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มาใช้ในการจัดการเรียน การสอน มีการจัดเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ตามหลักของการรับรู้และเรียนรู้อย่างเป็น ธรรมชาติ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากายได้อย่าง ดี เนื่องจากขั้นตอนการสอนแต่ละขั้นตอนทั้ง 3 รูปแบบ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้ภาษา

กับครูผู้สอน และเพื่อนร่วมห้อง อันจะเป็นประโยชน์และส่งผลให้ผู้เรียนสนใจการอ่าน และรักการอ่านมากขึ้น

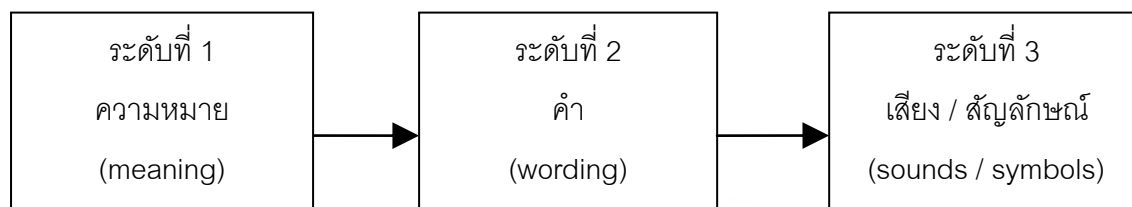
3.2 หลักการและทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เน้นการสอนความหมายโดยรวมของบริบท (content) ไปสู่การเรียนรู้รายละเอียดขององค์ประกอบย่อยของภาษาต่างๆ ได้แก่ ระบบเสียง ระบบคำ หรือระบบตัวสะกด และระบบไวยากรณ์ กระบวนการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาความคิดของผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาความคิดรวบยอด เป็นแนวความคิดของตนเอง เพื่อสื่อสารได้ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษากายด้วยประสบการณ์ของตนเอง ภายใต้ความช่วยเหลือของผู้สอน และเพื่อนๆ ในกลุ่ม ผู้เรียนมีโอกาสนำกระบวนการทางสมองเพื่อคิดและเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา การทำงานของสมองจึงมีความสมดุลและทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความทรงจำที่ถาวร เป็นกลไกช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาในบริบทของสถานการณ์และวัฒนธรรมที่หลากหลายตามจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน ซึ่ง เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2550; 2556) ได้รวบรวมแนวทฤษฎีและหลักการที่สำคัญสำหรับการพัฒนาการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ไว้ดังนี้

3.2.1 แนวทฤษฎีธรรมชาติ (The Natural Approach) การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เน้นกระบวนการเรียนรู้โดยธรรมชาติ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการพัฒนาความคิดของระบบสมองส่วนบน ต้องประสานกันทั้งสมองซีกซ้าย และสมองซีกขวาในลักษณะที่สมดุลกัน ลำดับการเรียนรู้จะเริ่มจากการเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องที่สื่อสารทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากาย ในลักษณะที่สมดุลกัน ทั้งนี้เนื่องจากธรรมชาติของการสื่อสาร คือความเข้าใจความหมาย เพื่อสื่อความหมายระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร เมื่อเข้าใจความหมายแล้ว การเข้าใจระบบเสียงที่ใช้แทนความหมาย รวมทั้งระบบตัวอักษรที่เป็นสื่อสัญลักษณ์แทนเสียง หรือความหมายจะช่วยให้การรับรู้และเรียนรู้ภาษาง่ายขึ้นของเรื่องที่จะสื่อสาร หลักการสำคัญของการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนภาษา คือความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษาและการพัฒนาภาษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายในการสื่อสารได้อย่างแท้จริง (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2550 ก; 2556: 37-44)

ฮัลลiday (Halliday. 1978 อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2556:) นักภาษาศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงในด้านการพัฒนาภาษา ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาษาไว้โดยสรุปว่า ภาษาเป็นเสมือนแหล่งข้อมูล ความหมายของภาษา คือ สิ่งที่คุณทั่วไปสามารถสื่อสารได้และใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการสื่อสาร เมื่อใดก็ตามที่ใช้ภาษา ผู้พูดหรือผู้เขียนจะสร้างความหมายโดยผู้ฟังหรือผู้อ่านจะตีความจากเสียงที่พูดหรือสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายนั้นๆ ภาษาไม่ใช่เป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายได้แต่เพียงอย่างเดียว แต่เราอาจสื่อความหมายได้ด้วยการวาดรูป ใช้ท่าทาง หรือรูปภาพ มนุษย์เราได้

พัฒนารูปแบบของภาษาพูดและภาษาเขียนมาใช้กันนับเป็นพันๆ ปี ทั้งนี้เพื่อการสื่อความหมาย หรือเพื่อการสื่อสารระหว่างกันและกันในแต่ละชุมชน หรือกลุ่มสังคม ภาษาจึงเป็นระบบของการสร้าง ความหมาย (semiotic system) ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และมีระบบ ซึ่งอาจจัดได้เป็น 3 ระดับ คือ 1) ความหมาย (meaning) 2) คำ (wording) และ 3) เสียงหรือสัญลักษณ์ (sounds/symbols) ดังภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 10 ระบบของภาษา 3 ระดับ (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2556: 38)

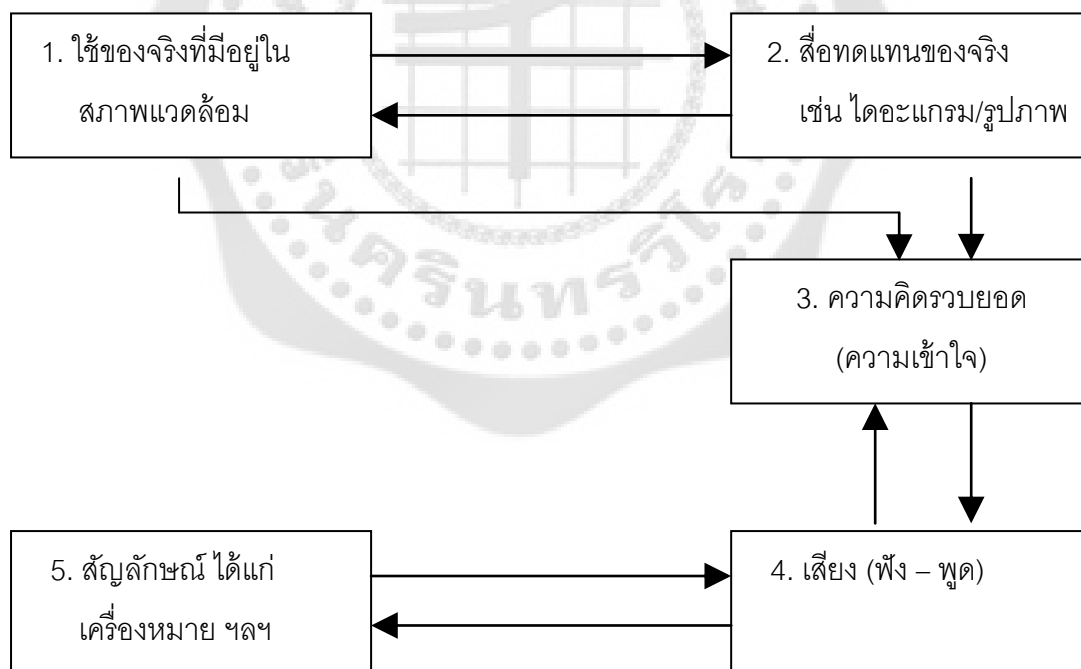
คำจำกัดความของ “คำ” จะรวมไปถึงหน่วยย่อยอื่นๆ ของภาษาอันได้แก่ ไวยากรณ์ ฮัลลiday (Halliday. 1985 b) จึงให้คำจำกัดความของ “คำ” ในระดับที่ 2 นี้รวมไปถึงไวยากรณ์ (lexico grammar) ด้วย นอกจากนี้ระบบของเสียงและสัญลักษณ์ก็จะหมายถึงระบบเสียง (phonology) และระบบตัวสัญลักษณ์ หรือ อักษร (graphology) ด้วยเช่นเดียวกัน

แครชเชน และ เทอร์เรลล์ (Krashen and Terrell. 1983: 1-17) นักทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ได้สรุปว่า การเน้นความหมายเป็นสิ่งสำคัญสิ่งแรกในการสอนภาษา เนื่องจากภาษาเป็นพาหนะแห่งการสื่อความหมาย ดังนั้นการรับรู้ภาษาจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อคนเราเข้าใจความหมายต่างๆ ในภาษาเป้าหมาย (target language) แล้ว คำศัพท์จะบ่งบอกความหมายของข้อมูลต่างๆ ได้ เป็นประการสำคัญ ไวยากรณ์จะมีบทบาทในฐานะเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้ข้อมูลเป็นที่เข้าใจได้ดียิ่งขึ้นเท่านั้น แต่มีสิ่งที่สำคัญที่สุด การเรียนรู้ภาษาจึงต้องกระทำเป็นขั้นตอน โดยเฉพาะการเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติจะเน้นการให้ปัจจัยป้อน การเตรียมสภาพทางอารมณ์ในการเรียนรู้ และการให้การใส่ใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนในระยะหนึ่ง ก่อนที่จะให้ผู้เรียนพยายามใช้ภาษาด้วยตนเอง สื่อการเรียนการสอนจะช่วยเน้นการให้ปัจจัยป้อนทางภาษาเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียน ผู้เรียนภาษาจำเป็นต้องเข้าใจภาษาซึ่งเป็นปัจจัยป้อน โดยธรรมชาติการสื่อสารของมนุษย์มีอยู่ด้วยกัน 3 ทาง คือ

1. ทางเสียง ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด
2. ทางตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ ได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียน

3. ทางกายหรือภาษากาย ได้แก่ การใช้ภาษาใบ้ การแสดงความรู้สึกนึกคิดด้วยสีหน้าท่าทางต่างๆ

การสื่อสารทางภาษาทั้ง 3 ทางนั้น เป้าหมายสำคัญ คือ การเข้าใจความหมายในการสื่อสาร ลำดับในการพิจารณาทักษะทางภาษา จึงควรเริ่มที่ความหมาย การเข้าใจความหมาย ก็คือ การสร้างหรือการทำให้เกิดความคิดรวบยอดได้ หลังจากที่ได้พัฒนาความคิดรวบยอดแล้ว เราจึงสามารถพัฒนาทักษะการฟัง การพูด โดยการฝึกออกเสียงที่สื่อความหมายจากความคิดรวบยอดเดิมที่มีอยู่แล้ว กระบวนการในการเรียนภาษาอย่างเป็นธรรมชาติจากความคิดรวบยอด หรือการเข้าใจความหมายตามด้วยเสียงและสัญลักษณ์ จะเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนพึงพอใจ เพราะจะเป็นไปตามธรรมชาติของการสื่อความหมายที่มนุษย์ต้องการในการสื่อสาร และจะช่วยให้เกิดเจตคติที่ดีในการเรียนภาษา การย่อนทางของกระบวนการรับรู้และเรียนรู้โดยธรรมชาติจะทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายในกระบวนการเรียนรู้ได้ง่าย เพราะขัดต่อความต้องการของมนุษย์ในการสื่อสาร เช่น การเรียนรู้จากเสียงก่อนเรียนสัญลักษณ์ เพื่อที่จะเข้าใจความหมายได้ในที่สุด ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักการในการพัฒนาความคิดรวบยอด (Hotchkis. 1985) ภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 11 กระบวนการการพัฒนาความคิดรวบยอด (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2556: 43)

จากภาพประกอบ 11 ในหัวข้อที่ 1 การใช้วัสดุของจริงที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อม เช่น วัตถุต่างๆ ที่ผู้เรียนเคยพบและเคยใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งนั้นๆ ได้อย่างรวดเร็ว (ดังภาพประกอบ 11 ในหัวข้อที่ 3) อย่างไรก็ตาม ถ้าเราจะนำของจริงทุกอย่างมาให้ผู้เรียนเห็นคงเป็นไปได้ยาก ดังนั้นการใช้สิ่งทดแทนของจริงเหล่านั้น ได้แก่ รูปภาพ ไดอะแกรม ฯลฯ ก็อาจช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งต่างๆ เหล่านั้นได้อย่างดี (ภาพประกอบ 11 ในหัวข้อที่ 2) เพราะผู้เรียนสามารถถ่ายโยงความคิดไปยังของจริงที่ตนเคยเห็นมาก่อนได้เมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้ยิน ได้ฟังเสียง เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เข้าใจความหมายมาแล้ว (ดังภาพประกอบ 11 ในหัวข้อที่ 4) การจำเสียงที่กำหนดความหมายนั้นๆ จะแม่นยำได้มากขึ้นเมื่อได้เรียนรู้สัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่ใช้แทนเสียงนั้นๆ (ดังภาพประกอบ 11 ในหัวข้อที่ 5) ก็จะช่วยให้อ่านและจำตัวสัญลักษณ์หรือตัวอักษรหรือการสะกดคำนั้นๆ ได้ง่ายขึ้น กระบวนการเรียนรู้ที่สวนทางกับลำดับกระบวนการเรียนรู้ทางธรรมชาติ เช่น เรียนตัวสะกดหรือเรียนระบบเสียงต่างๆ ก่อนเข้าใจความหมายของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้นั้น อาจเกิดขึ้นแต่ใช้เวลามากและน่าเบื่อหน่าย เพราะต้องอาศัยการท่องจำค่อนข้างสูง เนื่องจากต้องจำตัวสะกด หรือหน่วยเสียงต่างๆ มากมายก่อนจะนำมาประกอบเป็นคำ หรือประสมคำ จัดเป็นประโยค เพื่อให้เข้าใจความหมายเป็นลำดับสุดท้าย กระบวนการเรียนเพื่อการพัฒนาภาษาที่เหมาะสม จึงควรเป็นไปตามธรรมชาติของกลไกการรับรู้ภาษาของมนุษย์ โดยเริ่มจากความหมายโดยรวมของเรื่องหรือในบริบทก่อนจะเรียนรู้องค์ประกอบย่อยของภาษา เช่น หน่วยเสียง หน่วยคำ หรือหน่วยไวยากรณ์

3.2.2 แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Teaching Approach)

ตามหลักการของการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาภาษาโดยทั่วไป เป้าหมายสำคัญคือ การให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้ในบริบทต่างๆ ที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวันทั้งภาษาพูด ภาษาเขียนและภาษากายได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ ความสามารถดังกล่าวต้องเกี่ยวข้องกับความสามารถและประสบการณ์ในการคิด วัฒนธรรมและเจตคติ อันได้แก่ ความสนใจ แรงจูงใจในการใช้ภาษาด้วย การศึกษาแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารจะช่วยให้ได้ข้อมูลในการจัดกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม กระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา เน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาด้วยตนเอง ร่วมกันกับเพื่อนและผู้สอน โดยผู้สอนจะให้รูปแบบการใช้ภาษาที่ถูกต้องจากการใช้สื่อการเรียนการสอนที่จัดขึ้นในรูปแบบของบทเรียนนำ (Starter Text) และกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแนวคิด และคิดต่อเนื่องเป็นแนวคิดของตนเองถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาพูด ภาษาเขียนและภาษากาย ตามกาลเทศะของแต่ละสถานการณ์และวัฒนธรรมของบริบทของภาษาที่

ใช้ ดังนั้นผู้สอนมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำ และเสริมต่อความรู้เพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม

บทบาทของผู้เรียนควรจะอยู่ในฐานะผู้ที่มีส่วนร่วมในปฏิสัมพันธ์ เป็นผู้มีส่วนร่วมในการตกลงร่วมกันในกลุ่ม การดำเนินการกลุ่มและการเรียนรู้ในลักษณะของการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มักไม่มีการเสนอเนื้อหาโดยใช้กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ ควรคาดหวังให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันมากกว่ามีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน การสื่อสารที่จะประสบความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบระหว่างผู้เรียนร่วมกัน

บทบาทของผู้สอน มีประเด็นสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ช่วยทำให้กระบวนการสื่อสารเป็นไปโดยราบรื่นระหว่างผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้วางแผนและเป็นแหล่งความรู้หรือข้อมูลในชั้นเรียนระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนหรือการศึกษาจากบทเรียน
2. เป็นผู้มีส่วนร่วมในกลุ่มการเรียนการสอนโดยเป็นผู้แนะนำวิธีการและกิจกรรม ในชั้นเรียน
3. เป็นนักวิจัยที่ต้องหาความรู้และประสบการณ์อย่างจริงจังที่สังเกตได้เกี่ยวกับการเรียนการสอน พฤติกรรมทางธรรมชาติและการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งเป็นผู้แนะนำและจัดกระบวนการกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอนจะเป็นอิทธิพลที่สำคัญ ที่จะทำให้การสอนเพื่อการสื่อสาร ประสบความสำเร็จได้ โดยจะช่วยให้การปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนและการใช้ภาษาของผู้เรียนมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการสอนเพื่อการสื่อสารมี 3 ชนิด ดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอนที่จัดเป็นบทเรียน (text-based) การจัดบทเรียนสำหรับการสอนเพื่อการสื่อสารจะคำนึงถึงลำดับความยากง่ายของเนื้อหา เพื่อการฝึกภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในลักษณะต่างๆ รวมทั้งแบบฝึกหัด
2. สื่อการเรียนการสอนที่จัดเป็นกิจกรรม (activity-based) กิจกรรมต่างๆ ที่จัดจะเสนอเนื้อหาในรูปกิจกรรมต่างๆ อย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิบัติทางภาษาในสถานการณ์ และได้ประสบการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง กิจกรรมต่างๆ นั้น ได้แก่ เกม บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง คู่มือแบบฝึกหัด ฯลฯ
3. อุปกรณ์ของจริง (realia) การใช้อุปกรณ์ของจริงจากชีวิตประจำวันมาเป็นสื่อการเรียนการสอน จะช่วยให้ความคิดรวบยอดของผู้เรียนดีขึ้น และช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้เรียนมีชีวิตชีวา และมีประโยชน์ในชีวิตจริงได้ เช่น วารสาร การโฆษณา หนังสือพิมพ์ แหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่จะช่วยสร้างกิจกรรมสร้างสรรค์ได้ เช่น แผนที่ รูปภาพ สัญลักษณ์ กราฟ และแผนภูมิ

โดยสรุปแล้ว การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จะถือว่า เป็นแนวทางการสอนที่ต้องใช้วิธีการสอนหลายแบบมากกว่าการสอนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งมักจะเน้นการออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะเอื้อต่อการสื่อความหมาย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์โดยตรง จากการฝึกปฏิบัติทางภาษาด้วยตนเอง หลักการสำคัญคือการหาแนวทางการจัดรูปแบบกระบวนการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมของการสื่อสารในสังคม หรือสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอย่างจริงจัง เนื่องจากไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวของการใช้วิธีการสอนหรือกระบวนการสอนอย่างเด่นชัด เป็นเพียงแต่หลักการทางทฤษฎีและข้อเสนอแนะที่มีเหตุผลและหลากหลายตามแต่ประสบการณ์และทัศนะของนักวิชาการ ความสำเร็จของการสอนเพื่อการสื่อสาร จึงขึ้นอยู่กับการพัฒนา รูปแบบการสอนตามหลักการ โดยมีลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนและการเสนอแนะกิจกรรมด้วยวิธีการและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และที่สำคัญควรมีการทบทวนเพื่อทดลองรูปแบบการสอนนั้นๆ กับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ จึงจะสามารถสรุปขั้นตอนการสอนที่เหมาะสมได้ ในการนำไปใช้จริงในชั้นเรียน

3.2.3 แนวทฤษฎีการสอนอ่านและเขียน (Teaching Reading and Writing Approach)

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เน้นกระบวนการสอนอ่านให้ผู้เรียนอย่างเป็นธรรมชาติ โดยอาศัยความสัมพันธ์ของผู้เขียนและผู้อ่านเพื่อแสวงหาความหมายที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างกัน โดยมีการบูรณาการกิจกรรมการอ่าน ทั้งทางด้านจิตวิทยาและภาษาศาสตร์ โดยใช้กระบวนการปฏิสัมพันธ์ในการอ่าน โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้เรียน การคาดเดา โครงสร้างของเนื้อความ ความหมายจากสัญลักษณ์แวดล้อมต่างๆ เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา มิได้เห็นการอ่านเพียงการแสวงหาความหมายเพื่อความเข้าใจสัญลักษณ์หรือตัวอักษรเพียงอย่างเดียวแต่คำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับรู้การอ่าน การถ่ายโยง ความคิดรวบยอด รวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การอ่านสมบูรณ์ เช่น ความสนใจ ประสบการณ์เดิม และการระลึกสิ่งที่อ่านได้โดยธรรมชาติเป็นสำคัญ ซึ่งจะเป็นหลักการทางภาษาเชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจะทำให้ผู้อ่านมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านที่ดีต่อไป นอกจากนี้ทักษะการเขียนซึ่งเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กับการอ่านจะได้รับการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องอีกด้วย ฉะนั้นกระบวนการสอนอ่านและเขียนจะดำเนินกันอย่างต่อเนื่องกันอย่างมีประสิทธิภาพด้วย ถ้ากระบวนการสอนอ่านดำเนินไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2534: 23; 2556: 60-67)

3.2.4 แนวทฤษฎีอรรถฐาน (Genre-Based Approach)

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2556: 50) ได้สรุปหลักการของแนวทฤษฎีอรรถฐานเป็นหลักการสำคัญที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การสร้างสื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลทางภาษา แนวทฤษฎีดังกล่าว เป็นแนวทฤษฎีในการสอน

ภาษาหนึ่งที่กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน ซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นโดยกลุ่มนักภาษาศาสตร์ชาวออสเตรเลีย ได้แก่ ฟรานซิส คริสตี้ (Frances Christie) จิม มาร์ติน (Jim Martin) โจน รอทเทอรี (Joan Rothery) (Martin; & Rothery. 1980; 1981; Christie. 1989; 1993; 1994) ตั้งแต่ ค.ศ. 1980 เป็นต้นมากลุ่มนักภาษาศาสตร์ดังกล่าวได้ร่วมกันศึกษาและวิจัยหลักการเกี่ยวกับทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบของความหมายที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อกันในหลายองค์ประกอบ ตามธรรมชาติของการใช้ภาษา (Systemic Linguistic Theory) ของ ฮัลลiday (Halliday. 1985 b) ในที่นี้จะเรียกย่อๆ ว่า ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบ

หลักการสำคัญของทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบ คือ การเน้นลักษณะของโครงสร้างการดำเนินเนื้อความ (schematic structure) รวมทั้งลักษณะของภาษา (linguistic features) ที่ใช้ในชนิดของเนื้อความ หรืออรรถลักษณะ (genre) ประเภทต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายของการสื่อสารที่แตกต่างกัน ซึ่งกลุ่มนักทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบได้ศึกษาและวิจัย โดยการวิเคราะห์เนื้อความอรรถลักษณะต่างๆ ที่แตกต่างกัน และพบว่า ภาษามีระบบ มีแบบแผนในการลำดับความคิดตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการการใช้ภาษาในแต่ละบริบทจำเป็นต้องมีลักษณะที่เหมาะสมกับกาลเทศะที่ใช้ รวมทั้งสถานการณ์และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละอรรถลักษณะ จึงมีรูปแบบของการลำดับความคิดตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งลักษณะของการใช้ภาษาที่จำเป็นในการสื่อความหมาย ทำให้การสื่อความเป็นที่เข้าใจระหว่างผู้ใช้ภาษาทั้งภาษาพูด ภาษาเขียนและภาษากาย การศึกษาอรรถลักษณะของภาษาในบริบทต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการใช้ภาษาพูด และภาษาเขียน รวมทั้งภาษากาย ในวัตถุประสงค์ต่างๆ ของการสื่อสารได้ง่ายและชัดเจนขึ้น ทำให้การใช้ภาษาสละสลวยและสื่อความได้เป็นที่เข้าใจอย่างชัดเจน และน่าสนใจทั้งผู้ส่งสาร และผู้รับสาร

หลักการสำคัญของแนวทฤษฎีอรรถฐาน อิงหลักการสำคัญตามแนวทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบ ดังที่ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2550 ก: 50-62) ได้ให้รายละเอียด ดังนี้

1. ภาษาและความหมาย (language and meaning) ระบบของภาษาศาสตร์ เป็นระบบของการสร้างความหมาย การเรียนรู้ภาษา คือการเรียนรู้ระบบของความหมายต่างๆ ซึ่งเด็กๆ จะเริ่มเรียนรู้ภาษาแรกของตนในช่วง 6-18 เดือน ภาษามีบทบาทสำคัญในชีวิตมนุษย์ โดยธรรมชาติแล้วภาษาจะหมายถึงวิถีทางสร้างสรรค์เรื่องระหว่างกัน (intersubjectivity) เป็นวิถีทางที่เราสร้างภาษาจากประสบการณ์ของเราเองให้ผู้อื่นรับรู้ประสบการณ์นั้นๆ อย่างน้อยที่สุด ภาษาจะเกี่ยวข้องกับการตีความจากประสบการณ์ให้สื่อความเป็นที่เข้าใจได้ (experiential metafunction) และมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (interpersonal metafunction)

การเรียนรู้ภาษาจะต้องควบคู่ไปกับการเรียนรู้วัฒนธรรม เนื่องจากวัฒนธรรม แสดงให้เห็นถึงแนวการดำเนินชีวิตหรือความเป็นอยู่ของคนในชุมชนหรือสังคม สิ่งแวดล้อมและสถานการณ์

ต่างๆ รอบด้าน จะมีอิทธิพลในการสื่อความหมายของคนในสังคมนั้นๆ เมื่อต้องการสื่อสารข้อมูลต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นดิน ฟ้า อากาศ ลักษณะภูมิประเทศ อาหารการกิน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ฯลฯ ภาษาและวัฒนธรรมจึงต้องเรียนควบคู่กันไปเสมอ เพื่อความเข้าใจความหมายที่แท้จริงของการสื่อสารในแต่ละบริบทของสถานการณ์และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ยกตัวอย่างเช่น ในภาษาไทย มีการใช้คำทักทายว่า “สวัสดี” ที่ใช้ได้ตลอดวัน แต่ในภาษาอังกฤษ จะมีเวลาบ่งชี้ หรือกำกับอยู่ด้วย และใช้ตามแต่ละเวลาที่ต่างกัน เช่น good morning, good afternoon, good evening, good night ทั้งนี้เป็นเพราะอิทธิพลของสภาพภูมิอากาศในชีวิตประจำวันของคนในสังคมแตกต่างกัน จึงส่งผลมาจากการกำหนดการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันด้วย เป็นต้น

2. ภาษาและบริบทภาษา (language and context) ความเข้าใจภาษาจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีความเข้าใจบริบทภาษา ซึ่งจะต้องให้เนื้อความแจ่มแจ้งขึ้น ความหมายของภาษาจึงจะชัดเจนในการติดต่อสื่อสาร เนื้อความของภาษามีความสำคัญ 2 ประการ คือ

2.1 เป็นผล (output หรือ product) ของการสื่อความ เนื้อความทำให้สาระของการสื่อสารเป็นที่เข้าใจได้ สามารถบันทึกหรือนำมาศึกษาได้

2.2 เป็นกระบวนการ (process) ของการใช้ภาษา เนื้อความแต่ละชนิดจะมีการสื่อความด้วยภาษาที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะการเลือกใช้คำและไวยากรณ์ให้เหมาะสมกับกาลเทศะที่ใช้

บริบทภาษาจะช่วยทำให้ความหมายของเนื้อความที่สื่อสารชัดเจนได้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบริบทของสถานการณ์ (context of situation) และบริบทของวัฒนธรรม (context of culture) ที่เกี่ยวข้อง เช่น กายอยู่บนต้นไม้ กายอยู่บนเตาไฟ คำว่า “กาย” ทั้งสองประโยค มีตัวสะกดและเสียงเหมือนกัน แต่มีความหมายแตกต่างกัน เนื่องมาจากบริบท “อยู่บนต้นไม้” และ “อยู่บนเตาไฟ” กำหนดให้คำว่า “กาย” มีความหมายแตกต่างกัน กายในประโยคแรก คือสัตว์ประเภทนก (อีกา) แต่ประโยคหลังคือภาชนะ (กาน้ำ) เป็นต้น

โดยสรุปแล้ว การใช้ภาษาจะเปลี่ยนแปลงไปได้โดยมีอิทธิพลขององค์ประกอบของบริบทภาษา 3 ประการ ดังนี้

1. เรื่องราว (field) หมายถึง เนื้อหาหรือสาระของสิ่งที่เรากำลังสื่อสารกันอยู่ ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากาย

2. ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา (tenor) ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา รวมทั้งสถานะของผู้ใช้ภาษา จะทำให้การใช้ภาษาในบริบทต่างๆ แตกต่างกันได้ แม้ว่าจะสื่อสารในเรื่องราวเดียวกันก็ตาม เช่น เมื่อเรากำลังพูดถึงการแข่งขันฟุตบอล การแข่งขันฟุตบอลเป็นเรื่องราวที่เรากำลังสื่อสาร แต่หากผู้พูดหรือผู้ใช้ภาษากำลังพูดคุยกับเพื่อนสนิท การใช้ภาษาก็จะเป็นไปในลักษณะที่เป็นกันเองไม่เป็นทางการ แต่หากพูดกับบุคคลอื่นที่ไม่สนิทสนม การใช้ภาษาก็จะเปลี่ยนไป โดยจะมีลักษณะเป็น

ทางการมากขึ้น เช่น การใช้สรรพนามในภาษาไทยมีคำต่างๆ มากมายสำหรับใช้ในสถานะของบุคคลที่แตกต่างกัน ได้แก่ หนู ฉัน ผม ดิฉัน เธอ ข้าพเจ้า ข้าพระพุทธเจ้า ฯลฯ

3. วิธีในการสื่อความหมาย (mode) การสื่อความหมาย อาจใช้ได้ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษากาย ลักษณะของการใช้ภาษาจะแตกต่างกัน

3. ภาษาและทำเนียบภาษา (language and register) บริบทภาษามีอิทธิพล ทำให้เนื้อความของสารที่สื่อสารกันเป็นที่เข้าใจและมีความหมายชัดเจนขึ้น องค์ประกอบของบริบทภาษามีอิทธิพลทำให้ลักษณะการใช้ภาษาต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบริบทภาษาในสถานการณ์หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน ทำเนียบภาษา (register) หรือคำศัพท์เฉพาะ ที่ใช้ในแต่ละสถานะก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย คำศัพท์ที่เลือกใช้สำหรับแต่ละบุคคลที่มีสถานะแตกต่างกัน เมื่อความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษาในบริบทหนึ่งๆ ต่างกัน ก็ย่อมต่างกันไปด้วย ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์และวัฒนธรรมของบริบทภาษานั้นๆ ด้วย องค์ประกอบของบริบทภาษา อันได้แก่ เรื่องราวความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา และวิธีในการสื่อความหมายก็คือองค์ประกอบของทำเนียบภาษานั้นเอง

4. การเรียนรู้ภาษาในบริบท (language learning in context) การเรียนรู้การใช้ภาษาทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน ควรเริ่มจากการรับรูปแบบภาษาที่ถูกต้อง ตามลักษณะของบริบทในสถานการณ์ต่างๆ รวมทั้งการเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่ต่างกันด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของภาษาในบริบทต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เด็กๆ สามารถเรียนความหมายของภาษาได้ เนื่องจากลักษณะของภาษาศาสตร์เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับลักษณะสิ่งแวดล้อม จากข้อเท็จจริงที่ว่า ภาษาเกิดขึ้นในบริบทของสถานการณ์ เด็กๆ จึงสามารถเรียนรู้ได้จากสิ่งที่เขาได้ยิน ได้ฟังและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว ความสัมพันธ์ของการใช้ภาษา จึงขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม หรือเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นด้วย

5. อรรถลักษณะของภาษา (genre) คือ ลักษณะหรือชนิดของเนื้อความในบริบทต่างๆ ของภาษาซึ่งมีเป้าหมายในตัวเองที่ชัดเจนที่จะสื่อความให้ผู้ฟังเมื่อเป็นภาษาพูด และผู้อ่านเมื่อเป็นภาษาเขียน ให้สามารถเข้าใจเนื้อความที่ได้ฟังหรือได้อ่านอย่างชัดเจนแน่นอนว่า ผู้พูด หรือผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการสื่อความ เช่น ผู้พูด หรือผู้เขียนกำลังกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วไปหรือเฉพาะเจาะจง เป็นความรู้สึกส่วนตัว หรือมีความเห็นเป็นกลางโดยทั่วไป เป็นต้น

การเข้าใจอรรถลักษณะหรือชนิดของเนื้อความต่างๆ จะทำให้การฟังหรือการอ่านชัดเจนขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง การหารายละเอียดของเรื่อง รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับเนื้อความที่จะอ่าน จะทำได้ง่ายขึ้นเพราะคนฟังหรือคนอ่านทราบจุดมุ่งหมายในการสื่อสารที่แน่นอนและชัดเจน รวมทั้งสามารถลำดับความคิดตามเนื้อความได้ง่าย เนื่องจากในแต่ละอรรถลักษณะจะมีลำดับของโครงสร้างการดำเนินเนื้อความอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ตั้งแต่เริ่มเนื้อความจนกระทั่งจบใน

บริบทหนึ่งๆ ลำดับของการดำเนินเนื้อความในแต่ละอรรถลักษณะ จะมีการลำดับเนื้อความแตกต่างกันไป การใช้ภาษาในแต่ละอรรถลักษณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ทำเนียบภาษา” จะเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถลักษณะในแต่ละเนื้อความของบริบทหนึ่งๆ ด้วย เช่น การเขียนเรื่องที่มีอรรถลักษณะเป็นการรายงานเพื่อให้ข้อมูล ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษากลางๆ ไม่ใช้คำสรรพนามเฉพาะเจาะจง เช่น ไม่ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 แต่จะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 แทน เป็นต้น ระเบียบไวยากรณ์ต่างๆ ที่จะต้องสัมพันธ์กันในการวางประโยคก็จะแตกต่างกันไปด้วย ทำให้การใช้ไวยากรณ์เป็นระบบและเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถลักษณะของเนื้อความที่พูดหรือเขียน เช่น การใช้คำสันธาน การใช้คำบุพบท และการใช้คำวิเศษณ์ต่างๆ

อรรถลักษณะจะเน้นความสำคัญของการดำเนินเนื้อความหรือโครงสร้างการดำเนินเรื่อง (Schematic structure) และลักษณะของภาษา (linguistic feature) แตกต่างกันไป อรรถลักษณะที่ใช้กันทั่วไปในการสื่อความ มีดังนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (recount) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเล่าถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาหรือจากประสบการณ์ของผู้เขียน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2556: 54-62)

ลักษณะของโครงสร้างทางภาษา

- ก. เริ่มต้นด้วยบทนำ
- ข. มีการลำดับเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง
- ค. มีบทสรุป

ลักษณะของภาษา

- ก. มีคำวิเศษณ์บ่งบอกเวลาและลำดับเหตุการณ์
- ข. อ้างถึงบุคคลอย่างเฉพาะเจาะจง
- ค. เป็นเรื่องเล่า ซึ่งอาจเป็นเรื่องในอดีต
- ง. มีคำเชื่อม เพื่อบอกลำดับการเกิดของเหตุการณ์ก่อนหลัง
- จ. ตอนท้ายของเรื่องอาจจะบอกค่านิยม หรือความคิดเห็นส่วนตัว

ตัวอย่าง: “An Accident”

I was an accident this morning while I was standing at the corner of Elm Street and Central Avenue. A woman in a small red sport care was driving very quickly down Elm Street. A man in a large green truck was driving along Central Avenue very slowly. While he was driving through the intersection, the woman in the red sport car did not stop at a stop sign and she crashed into the truck.

Taken from: Research & Language Teacher Development Center

2. รายงาน (report) เพื่อให้ความรู้หรือข้อมูลแก่ผู้อ่าน

ลักษณะโครงสร้างของภาษา

- ก. จะมีบทนำ โดยกล่าวถึงเรื่องราว ทั่วๆไป
- ข. บอกรายละเอียดของเรื่องนั้นๆ เช่น ประเภท ลักษณะท่าทีพฤติกรรม
- ค. อาจมีบทสรุปด้วยในตอนท้าย

ลักษณะของภาษา

- ก. ใช้คำและภาษาเป็นกลาง ไม่เจาะจง
- ข. มีคำกริยาแสดงอาการ การกระทำ การแสดงความเป็นเจ้าของ
- ค. อาจมีหัวข้อกล่าวนำเป็นเรื่องๆ
- ง. มักเป็นประโยคบอกเล่า

ตัวอย่าง: “The Animal Kingdom”

Scientists divide the animal kingdom up into five groups. There are:

Fish: These are cold-blooded animals that live under water: they breathe using gills. This group includes salmon and cod, but not dolphins, which are mammals.

Amphibians: These are cold blooded animal that begin life in the water; they develop lugs and change into land animals. This group includes newts and toads.

Reptiles: These are cold-blooded animals that live mainly in the land and do not have gills. They lay eggs. These creatures are related to the dinosaurs. This group includes snakes, lizards and crocodiles.

Birds: These are warm-blooded animals. They have feathers and lay eggs. Most birds can fly but some, like ostriches, cannot.

Mammals: These are warm-blooded animals. Most of them live on land, but there are some that live in the water. They do not lay eggs, and their young are born alive and well-developed. This group includes cats, horses and humans.

Taken from: Research & Language Teacher Development Center

3. การอธิบาย (explanation) เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสาเหตุและกระบวนการของการเกิดปรากฏการณ์ต่างๆ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้นๆ เป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน ว่าทำไมและอย่างไรจึงเกิดเหตุการณ์นั้น

ลักษณะโครงสร้างของภาษา

ก. บอกหลักการ สาเหตุและผลของเหตุการณ์นั้นๆ

ข. มีบทสรุปจากหลักการ

ลักษณะทางภาษา

ก. เป็นประโยคบอกเล่า

ข. ใช้ภาษาเป็นกลางไม่เฉพาะเจาะจง

ค. มีคำสันธานเชื่อมประโยคเพื่อบ่งบอกถึงความเป็นเหตุเป็นผลกัน

ง. ใช้คำวิเศษณ์ เพื่อขยายความของการกระทำให้ชัดเจนมากขึ้น

ตัวอย่าง: How deserts remain dry.

There are three impossible reasons why desert remain dry. These are high mountain barriers, cold ocean currents and high pressure systems.

Mountain Barriers:

When warm air passes over the ocean it picks up moisture on the form of water vapors. As this moist air travels over the land, it rises to pass over mountain range. When it begins to rise, the air cools and this cause the water vapors to condense into droplets which fall as rain. When the air reaches the other side of the mountain barriers, it has lost its moisture and so the other side of the mountain remains dry.

Cold Ocean Currents:

Air passing over cold ocean current is cooled and therefore is unable to pick up and hold much moisture. When this cold air mass reaches the warm desert, any moisture in the air is evaporated and so does not fall as rain and so the desert remains dry.

High Pressure System:

In high pressure system, the air is dry and is moving downwards, as this system moves over the land it draws in moisture from the land surface. Consequently the moisture does not fall as rain and so the desert remains dry.

Taken from: Research & Language Teacher Development Center

4. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (opinion) คือ เรื่องที่แสดงความคิดเห็นส่วนตัวหรือความคิดเห็นตนเองหรือผู้อื่นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการถกเถียงหรือโต้แย้ง

ลักษณะโครงสร้างของภาษา

- ก. เสนอประเด็นหรือหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน หรือแสดงความคิดเห็น
- ข. มีข้อความหรือประโยคสนับสนุนเหตุและผลที่เสนอแต่ละความคิด
- ค. มีบทสรุปย่อประเด็นหรือหลักการในการแสดงความคิดเห็นของตนเอง

ลักษณะทางภาษา

- ก. มีข้อความหรือเนื้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเอง
- ข. มีประโยคสนับสนุนหรือมีการขยายความคิด
- ค. ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และบุรุษที่ 3
- ง. มีคำแสดงเจตคติ

ตัวอย่าง: Environment

We are beginning to understand that we must take care of our environment. We need energy to run our cars, keep our houses warm and to make machines work. But when we produce energy, we usually produce waste and this pollutes the atmosphere. We create a lot of air pollution by burning people from our cars or by using coal to make electricity. This air pollution damages trees and also makes the world much better.

Some ways of making energy do not produce waste. We can use rivers to make hydroelectric power, we can turn the light from the sun into electricity by using solar panels and we can make use of the wind by building windmills. At the moment though, most of these alternative sources of energy only produce a small part of the electricity we need.

Taken from: Research & Language Teacher Development Center

5. วิธีการ (procedure) เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแนะนำวิธีปฏิบัติ กระบวนการหรือขั้นตอนในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ลักษณะโครงสร้างของภาษา

ก. นำเสนอวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ข. ให้รายละเอียดของวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้

ค. เสนอขั้นตอนในการปฏิบัติตามลำดับ

ลักษณะทางภาษา

ก. เป็นประโยคคำสั่ง

ข. ใช้กริยาที่บ่งบอกการปฏิบัติ

ค. ใช้ภาษาเป็นกลาง ไม่เจาะจง ไม่อ้างถึงตัวบุคคล

ง. ใช้คำนามอย่างหลากหลาย

ตัวอย่าง: How to make Tuna Sandwiches.

1. Open a can of tuna and drain the water or oil.
2. Put the tuna into a bowl.
3. Add about one or more tablespoons of mayonnaise depending on taste
4. Add carrot, onion or peppers (optional). Mix everything together
5. Put a bit of butter in two slices of bread.

6. Place lettuce (or spinach) and tomato slices on one of the bread slices (butter side up)
7. Spread the tuna mixture on top of vegetables
8. Close the sandwich by adding the other bread slice on top of everything (butter side down).
9. Slice in half and ready to serve

Taken from: Research & Language Teacher Development Center

6. เรื่องเล่า หรือบรรยายเชิงจินตนาการ (narrative) เป็นเรื่องราวจากจินตนาการ ส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องนิทาน นิยาย ที่คิดสร้างสรรค์ขึ้นเองอิงข้อมูลจากเรื่องจริง

ลักษณะโครงสร้างของภาษา

- ก. มีการนำเรื่อง กล่าวความเป็นไปของเรื่องบ่งบอกถึงตัวบุคคล
- ข. มีการลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง
- ค. แสดงปมปัญหาของเรื่อง
- ง. แสดงความคลี่คลายของเรื่อง หรือการแก้ปมปัญหา
- จ. อาจให้คติพจน์ หรือข้อเตือนใจไว้ตอนท้าย

ลักษณะทางภาษา

- ก. เป็นเรื่องเล่าในอดีต
- ข. ใช้คำบุพบทบ่งบอกถึงเวลา สถานที่
- ค. ใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึง
- ง. อาจมีการซ้ำ ย้ำเรื่อง
- จ. ใช้คำสันธานเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่องถึงความเป็นเหตุเป็นผล

ตัวอย่าง: The dog and the shadow

Once upon a time a dog met a piece of meat unexpectedly. He gripped the meat in this mouth and went straight home to eat. On his way home while he was crossing a bridge over a brook; he saw his own shadow reflected in the water beneath. He misunderstood that it was another dog with another piece of meat double his own in size. With cupidity he wanted that meat also, so barked at the dog in the water threateningly to get his larger piece. But as he opened his mouth, the piece of meat fell out and dropped into the water. He lost both of meat in the water and his own. "If you grasp at the shadow you will lose the substance."

7. การอภิปราย (discussion) เป็นเรื่องราวการแสดงผลและความจำเป็นชี้ให้เห็นข้อดีและข้อเสีย เป็นการจูงใจให้ผู้อ่านคล้อยตาม เพื่อหาข้อสรุป ข้อยุติ หรือมติเป็นแนวคิดสำคัญ

ลักษณะโครงสร้างของภาษา

- ก. เริ่มบทนำด้วยการให้หลักการหรือประเด็นความสำคัญของเรื่องให้ชัดเจน
- ข. กล่าวถึงข้อขัดแย้ง หรือสนับสนุนโดยมีการอ้างอิงแสดงผล
- ค. ตอนท้าย กล่าวเสนอแนะเชิงสรุปว่า ควรทำหรือสนับสนุนอย่างไร โดยการย้ำหลักการ หรือความสำคัญของเรื่องเช่นเดียวกับบทนำ

ลักษณะทางภาษา

- ก. มีข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับตนเองหรือผู้อื่น
- ข. ใช้ประโยคบอกเล่า
- ค. มีข้อความสนับสนุน อ้างอิงหรือให้เหตุผล
- ง. ใช้คำเชื่อม เช่น คำสันธาน คำบุพบท คำวิเศษณ์ เพื่อแสดงความขัดแย้ง

ตัวอย่าง: The Advantages and Disadvantages of Home Office

Everybody like home sweet home however making office at home is possible and recommend. Of course home office will have both advantage and disadvantage. Therefore it is wise to consider the strengths and weaknesses to have a home office.

Some people will agree that having office at home will make benefit. It saves time. We need no commuting which occasionally takes a long time. Besides we are free to set the work schedule. Having home office will save money as we need not to purchase or lease of office space from rent companies. What make it more flexible is that we can set part or all parts of our home just as a real office. What we need is only a wireless router to cover all parts of our house with Internet. We can run our business wherever part of house we want, from living room, bed room, veranda, etc even we can make sell or purchase by online shopping for things we need. Furthermore working at home might reduce stress, effort and time and divert it to other more productive things because while working, we are close to our families.

However making home as office also has some disadvantages. For some people, keeping the schedule is hard in flexible time. Such people types will harder if they are working just from home. There will no clear border between working and breaking. Working just from home also reduces the possibility to meet new people. It is true that computer and Internet connection possibly relate people every time and everywhere but we will interact with them in a dimension which is not real face.

Taken from: <http://and-they.blogspot.com/2012/11/discussion-text-english-task-part-10.html>

8. การสังเกต (observation) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการให้รายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงหรือปรากฏการณ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อเปลี่ยนแปลงความคิดหรือชักจูงผู้อ่าน

ลักษณะโครงสร้างทางภาษา

- ก. มีบทนำเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต บ่งเวลาและสถานที่
- ข. มีลำดับของการบอกรายละเอียด
- ค. ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังเกต

ลักษณะทางภาษา

- ก. มีคำวิเศษณ์บ่งบอกเวลาและสถานที่ ลำดับของการบอกรายละเอียด
- ข. ใช้คำคุณศัพท์บอกลักษณะของคำนามนั้นๆ
- ค. ใช้ภาษาเป็นกลาง ไม่เจาะจงในการอ้างอิง

ตัวอย่าง: Look at this picture.

When warm air passes over a body it picks up moisture on the form of water vapors. As this moist air travels on its way rise, when it begins to rise, the air cools and this cause the water vapors to condense into droplets which fall as rain.

Taken from: Research & Language Teacher Development Center

อรรถลักษณะแต่ละชนิดย่อมมีลักษณะโครงสร้างการดำเนินเนื้อความและลักษณะของภาษาในบริบทที่ต่างกัน ดังนั้นการเรียนรู้อรรถลักษณะจึงส่งผลโดยตรงต่อการอ่านและการเขียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ให้ความสำคัญของการดำเนินของเนื้อความ และโครงสร้างภาษา กล่าวคือผู้อ่านจะมีความสามารถในการจับประเด็นของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วเพราะทราบจุดมุ่งหมายในการสื่อความหมายของผู้เขียนซึ่งผู้อ่านสามารถใช้สาระและการลำดับความของเรื่องนั้นไปเป็นแนวทางในการเขียนรายงานให้ผู้อื่นอ่านได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

จากทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา นับว่าเป็นการสอนที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนในกระบวนการพัฒนาภาษา ที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา เพื่อสามารถสื่อสารทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการต่อยอด และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนได้ด้วยตนเอง

3.3 รูปแบบและขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาได้รับการแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบสำหรับผู้เรียนระดับต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 เหมาะสมกับผู้เรียนในระยะเริ่มเรียน โดยยังไม่สามารถอ่านและเขียนได้ รูปแบบนี้สามารถใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับ อาทิ ปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตลอดจนคนวัยผู้ใหญ่ ก็สามารถใช้อย่างเหมาะสมได้ ขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างออกไป จุดประสงค์ของรูปแบบที่ 1 คือ ให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษา และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2556: 80-107, 108-111) ได้เสนอการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 มีขั้นตอนที่สามารถแยกออกเป็นสี่การเรียนการสอนประเภทบทเรียน และกิจกรรม ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 สื่อการเรียนการสอนประเภทบทเรียน

1.1.1 ขั้นตอนที่ 1: อ่านเรื่องให้ผู้เรียนฟังก่อน ให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องและได้ความคิดรวบยอดของเรื่องที่อ่าน มีโอกาสฝึกทักษะการฟังอย่างถูกต้อง

1.1.2 ขั้นตอนที่ 2: ผู้เรียนเล่าเรื่องกลับ อภิปราย สนทนาเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียง และเล่นบทบาทสมมติเพื่อให้ผู้เรียนได้ความคิดรวบยอดของเรื่อง เข้าใจความหมายของเสียง มีโอกาสได้ฝึกฝนการฟัง การอ่านออกเสียง ตลอดจนการใช้ภาษาท่าทางที่ถูกต้อง ตามกาลและเทศะ

1.1.3 ขั้นตอนที่ 3: เขียนเรื่องราวร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน จุดมุ่งหมายในขั้นตอนนี้ เพื่อต้องการให้ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษร สามารถอ่านและเข้าใจในสิ่งที่ตนเองเขียน ตลอดจนฝึกทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ยอมรับฟังความคิดเห็น

1.1.4 ขั้นตอนที่ 4: ทำหนังสือเล่มใหญ่ (เป็นกลุ่ม) เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

1.1.5 ขั้นตอนที่ 5: ทำกิจกรรมทางภาษาดูแลเกม เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาเป็นองค์ประกอบย่อย เช่น เสียง ตัวสะกด ไวยากรณ์ จนเกิดความแม่นยำและชำนาญมากยิ่งขึ้น

1.2 สื่อการเรียนการสอนประเภทกิจกรรม

1.2.1 ขั้นตอนที่ 1: ผู้สอนนำเสนอกิจกรรม หมายถึง การแนะนำอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะใช้ในการสอน และสาธิตการทำอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพได้อย่างชัดเจน

1.2.2 ขั้นตอนที่ 2: ผู้เรียนบอกอุปกรณ์ ลำดับ วิธีการปฏิบัติกิจกรรม และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการลำดับเรื่องราวว่าผู้สอนทำอะไรบ้าง

1.2.3 ขั้นตอนที่ 3: เขียนเรื่องร่วมกัน โดยผู้เรียนและผู้สอนช่วยกันลำดับขั้นตอนวิธีการทำสิ่งนั้นๆ อีกครั้ง เขียนเป็นขั้นๆ หรือเป็นข้อๆ ก็ได้

1.2.4 ขั้นตอนที่ 4-5: การทำหนังสือเล่มใหญ่ เช่นเดียวกับสื่อการเรียนการสอนประเภทบทเรียน

3.3.2 แนวการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 เหมาะสมกับผู้เรียนที่สามารถอ่านออกเขียนได้ในระดับเบื้องต้นแล้ว แต่ยังไม่ชำนาญพอ จุดมุ่งหมายของการสอนในรูปแบบที่สอง คือ ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการอ่านและการเขียนในบริบทต่างๆ มากขึ้น โดยอาศัยกลวิธีในการสอนอ่านและเขียนแบบต่างๆ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2550 ก: 121-137) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ไว้ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1: นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปราย หรือสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกันกับครูและทำแผนผังสรุปความ จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่

อ่านและบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ในขั้นนี้นักเรียนสามารถอ่านเรื่องได้เอง จุดมุ่งหมายสำคัญคือต้องการเตรียมการอ่านแก่นักเรียน และให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง บอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้

2. ขั้นตอนที่ 2: ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องที่เป็นประสบการณ์ของนักเรียน และอภิปรายร่วมกัน จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่อ่านเป็น ความคิดของตนเอง พร้อมทั้งรู้จักการวิเคราะห์เรื่องที่อ่านให้เกี่ยวโยง กับเรื่องราวในชีวิตประจำวันของตนเอง เพื่อการนำความคิดรวบยอดที่สำคัญไปใช้ได้

3. ขั้นตอนที่ 3: นักเรียนเขียนเรื่องร่วมกันกับครู หรือเขียนเรื่องของตนเองในกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนการแสดงความคิดเห็น และฝึกทักษะการเขียนในรูปแบบที่เป็นความคิดของตนเองได้จากตัวอย่างของอรรถลักษณะภาษาในบทเรียนที่พบ

4. ขั้นตอนที่ 4: นักเรียนอภิปราย สนทนา และวิเคราะห์อรรถลักษณะร่วมกันในขั้นที่ 3 จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านและสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและวิเคราะห์อรรถลักษณะของเรื่องที่เขียน และพิจารณาแก้ไขความถูกต้องของภาษาที่ใช้เพื่อการพัฒนาการเขียนของตนเองต่อไป

5. ขั้นตอนที่ 5: นักเรียนทำกิจกรรมทางภาษาเพื่อทบทวนฝึกความแม่นยำ และเสริมทักษะทางภาษา จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่านในอรรถลักษณะภาษาที่หลากหลายมากขึ้นทั้งการอ่านและเขียน รวมทั้งการฟังและการพูด

จุดประสงค์ย่อยของขั้นตอนที่ 5 ให้นักเรียนสามารถ

1. เขียนเรื่องใหม่ที่มีอรรถลักษณะเดิมในขั้นตอนที่ 3 และ 4 ได้
2. วิเคราะห์อรรถลักษณะและแก้ไขงานเขียนในจุดประสงค์ที่ 1 ได้
3. สังเกต อ่าน และค้นคว้าเรื่องใหม่เพิ่มเติม ซึ่งมีอรรถลักษณะของเนื้อความแตกต่างไปจากจุดประสงค์ที่ 1

4. เขียนเรื่องใหม่ของตนเองที่มีอรรถลักษณะของเนื้อความตามที่ได้สังเกตอ่าน และค้นคว้าในจุดประสงค์ที่ 3

5. วิเคราะห์อรรถลักษณะและแก้ไขงานเขียนของตนในจุดประสงค์ที่ 4 ได้

6. รายงานการเขียนของตนเป็นภาษาพูด หรือภาษาเขียนได้

7. จับใจความสำคัญของเรื่องใหม่ต่างๆ ที่อ่านได้ พร้อมทั้งบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

8. เขียนย่อความ หรือสรุปความจากการฟัง หรือการอ่านได้

9. เปรียบเทียบข้อแตกต่างและคล้ายคลึงของระบบตัวสะกดของคำ และประโยค

10. จัดกลุ่มและประเภทของคำต่างๆที่พบในประโยคต่างๆได้

3.3.3 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านและการเขียนในระดับที่สูงขึ้น มีทักษะชำนาญมากพอแล้ว จุดมุ่งหมายของรูปแบบการสอนนี้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาของตนเองทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากาย เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2550 ก: 147-157) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ไว้ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1: ประเมินเพื่อเตรียมวิเคราะห์ความหมายของเรื่องที่อ่าน โดยการเดา สรุป หรือ ลำดับความ จุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สรุปความหมาย และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ โดยการใช้แผนภูมิและแนวทางที่ให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการเขียนได้ง่ายขึ้น
2. ขั้นตอนที่ 2: สะท้อนความคิดจากเรื่องที่อ่านไปสู่การกำหนดเป้าหมายหรือการวางแผนการเขียน จุดมุ่งหมายของขั้นตอนนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเขียนตามแนวคิดที่ได้รับจากการอ่านอย่างมีระบบ โดยผู้เรียนรวบรวมข้อมูล อาศัยแนวคิดจากขั้นตอนที่ 1 สำหรับผู้สอนควรช่วยให้ผู้เรียนรู้จักกระบวนการวางแผนการเขียนง่ายๆ โดยกำหนดบรรทัดฐานที่ใช้ในการเขียนให้ชัดเจน
3. ขั้นตอนที่ 3: บันทึกย่อสาระของเรื่องตามเป้าหมาย หรือแผนการเขียน ให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมข้อมูลโดยย่อจากเรื่องที่อ่านพร้อมทั้งลำดับข้อมูล เพื่อเตรียมพร้อมการเขียนขั้นต่อไป โดยการใช้อภิปรายหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่ม เพื่อตกลงข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการเขียนงาน
4. ขั้นตอนที่ 4: สังเคราะห์สาระของเรื่องและเขียนเรื่องนั้นในขั้นร่าง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนเรื่องในขั้นร่างได้อย่างมีระบบ ในขั้นนี้ผู้เรียนจะเขียนเรื่องจากการบันทึกไว้ในขั้นตอนที่ 3 โดยช่วยกันเขียนเรื่องหรือเขียนตามลำพัง หลังจากนั้นนำมาอภิปรายในกลุ่มย่อย
5. ขั้นตอนที่ 5: ทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไขงาน เพื่อให้ผู้เรียนทบทวนเรื่องที่เขียน และสามารถตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องด้วยตนเอง
6. ขั้นตอนที่ 6: เขียนเรื่องในขั้นตอนสุดท้ายและทำกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ประสบการณ์จากการอ่านและการเขียนที่มีระบบ พร้อมทั้งได้ฝึกทักษะการอ่านและการเขียน ขั้นตอนของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา สามารถสรุปออกมา ดังนี้

ตาราง 2 สรุปขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา

ขั้นที่	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3
1	ครูอ่านเรื่องให้ผู้เรียนฟังก่อน	นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและ อภิปรายหรือสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่ อ่านร่วมกันกับครูและทำแผนผัง สรุปความ	ปฐมนิเทศเตรียมวิเคราะห์ ความหมายของเรื่องที่อ่าน โดยการเดา สรุป หรือ ลำดับ ความ
2	ผู้เรียนเล่าเรื่องกลับ อภิปราย สนทนาเกี่ยวกับเรื่องโดยใช้ แผนผัง	ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องที่เป็น ประสบการณ์ของนักเรียน และ อภิปรายร่วมกัน	สะท้อนความคิดจากเรื่องที่ อ่านไปสู่การกำหนดเป้าหมาย หรือการวางแผนการเขียน
3	เขียนเรื่องราวร่วมกันระหว่าง ผู้เรียนและผู้สอน	นักเรียนเขียนเรื่องร่วมกันกับครูใน กลุ่ม หรือเขียนเรื่องของตนเอง ในกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย	บันทึกย่อสาระของเรื่องตาม เป้าหมาย หรือแผนการเขียน
4	ทำหนังสือเล่มใหญ่	นักเรียนอภิปราย สนทนา และ วิเคราะห์หรือรณลักษณะร่วมกัน เกี่ยวกับเรื่องในเนื้อความที่เขียนใน ขั้นที่ 3	สังเคราะห์สาระของเรื่องและ เขียนเรื่องนั้นในขั้นร่าง
5	ทำกิจกรรมทางภาษาด้วย เกม	นักเรียนทำกิจกรรมทางภาษาเพื่อ ทบทวนฝึกความแม่นยำ และเสริม ทักษะทางภาษา	ทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไข งาน
6	-	-	เขียนเรื่องในขั้นตอนสุดท้าย และทำกิจกรรมเสริมทักษะ ทางภาษา

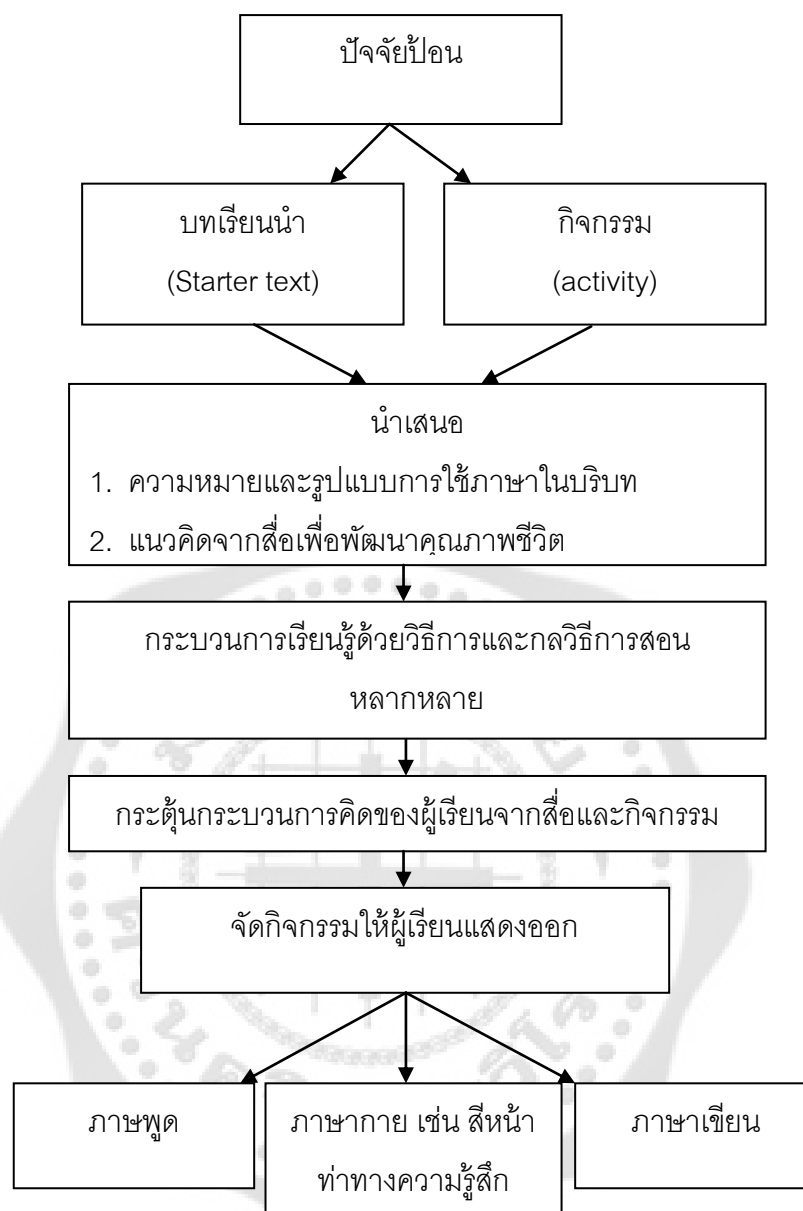
ที่มา: หนังสือการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา: กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการพัฒนาการ
เรียนรู้หนังสือเพื่อปวงชน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2556)

สรุปได้ว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทั้ง 3 รูปแบบ มีความแตกต่างของด้าน
จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการการเรียนรู้ และรับรู้ทางภาษา ทฤษฎีการสอน
บทบาทครู และนักเรียนภายในชั้นเรียน ทั้งนี้เป็นไปตามกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความพร้อมความ

สนใจ และความสามารถของผู้เรียนที่แตกต่างกันเป็นหลัก เป็นประเด็นสำคัญในการพิจารณารูปแบบที่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับดังกล่าว อันจะเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้สื่อสารได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะต่อไป

กระบวนการสำคัญของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา เน้นความสำคัญของปัจจัยป้อนที่มีความหมาย และมีรูปแบบการใช้ภาษาที่เหมาะสม ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการแสดงความคิดเห็นของตนเอง โดยมีผู้สอนคอยชี้แนะ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ การเรียนการสอนเน้นการบูรณาการ และสามารถนำไปใช้ได้กับรายวิชาอื่นๆ ด้วย ซึ่งเสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2556: 69) ได้สรุปกระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยรวมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้สอน ดังภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 12 กระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยรวม
(เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2556: 69)

3.4 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนตามการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2534: 18-20) กล่าวว่า เป้าหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา คือ การให้ผู้เรียนได้รู้จักเทคนิคกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารทางภาษา เช่น การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ดังนี้

1. บทบาทของผู้สอน

1.1 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย หลักการ และวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ให้ต้องทำตามเป้าหมายที่ผู้สอนได้เตรียมเอาไว้อย่างเป็นระบบ

1.2 เตรียมงานสอนได้อย่างมีระบบ ตามรูปแบบการสอนซึ่งมีขั้นตอนของกระบวนการเรียน การสอนที่จัดไว้อย่างเหมาะสมตามความสามารถของผู้เรียน

1.3 ทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะและให้รูปแบบภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้เรียนในบริบทภาษา ต่างๆ

1.4 ทำหน้าที่เป็นแหล่งความรู้โดยพร้อมที่จะช่วยเหลือเมื่อนักเรียนทุกคนต้องการ หรือมี ปัญหาระหว่างการจัดการเรียนการสอน

1.5 ทำหน้าที่เป็นผู้วางแผนและจัดกิจกรรมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเข้าใจ ความแตกต่าง และธรรมชาติของผู้เรียน

1.6 มีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน และการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

1.7 คอยให้กำลังใจ และชี้แนะผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

1.8 คอยสังเกตการณ์พัฒนาทางด้านภาษาของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิด ทักษะภาษาของตนเองมากที่สุด ผู้สอนเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษา เท่านั้น

1.9 ผู้สอนต้องพยายามช่วยเหลือให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการสื่อความหมายที่ ตนเองต้องการทุกครั้ง โดยเฉพาะการเสริมต่อการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการใช้ภาษา

1.10 มีความอดทน และใจเย็นที่จะรอคอยความคิดเห็นของผู้เรียน

2. บทบาทของผู้เรียน

2.1 ในระยะแรก ผู้เรียนจะตอบสนองการให้รูปแบบภาษา หรือการให้ปัจจัยป้อนที่มี ความหมายของผู้สอน โดยมีการตอบโต้ในการสนทนาการใช้ความคิดหาเหตุผลแสดงออกทางกาย เช่น การแสดงท่าทางบ่งบอกความรู้สึก เป็นต้น ในระยะนี้ผู้เรียนส่วนใหญ่จะรับรู้การให้ปัจจัยป้อน ของผู้สอน และใช้เวลาในการคิด จินตนาการ หาเหตุผล เปรียบเทียบของแตกต่างและความคล้ายคลึง ของเรื่องที่ ได้รับ และสร้างความคุ้นเคยกับรูปแบบภาษาใหม่นั้นๆ ด้วยตนเองหรือกลุ่ม

2.2 ในระยะกลาง ผู้เรียนจะใช้ความสามารถแสดงออกทางทักษะด้านภาษาด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนคอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และให้ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เรียนลองฝึกฝนการใช้ ภาษาของตนเอง เช่น การช่วยเหลือกันในการสรุปความ หรือจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน การทำ ผังความคิด เป็นต้น ผลสำเร็จในการทำกิจกรรมด้านภาษาดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจ และ

เป็นแรงจูงใจในการเรียนในบทเรียนนั้นๆ ต่อไป ผ่านการทำงานกลุ่ม งานเดี่ยวในลักษณะงานเชิงปฏิบัติการ (workshop)

2.3 ในระยะสุดท้าย ผู้เรียนจะแสดงออกถึงความสามารถทางทักษะของตนเองได้อย่างอิสระ ตามหลักธรรมชาติของการรับรู้และเรียนรู้ภาษา ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ทางการใช้ภาษาในลักษณะต่างๆ ตามความสนใจของตนเองหรือกลุ่มได้ ซึ่งหลักการสำคัญของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษานั้น ต้องการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเป็นผู้นำและผู้ตาม เคารพหลักประชาธิปไตยอีกด้วย

จะเห็นได้ว่าบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนตามการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของการเรียนภาษา และสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามบริบทและสถานการณ์ต่างๆ ได้ โดยครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ และเสริมต่อการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเป็นหลัก ส่วนผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ และเป็นศูนย์กลางของการเรียนอยู่เสมอ ซึ่งบทบาทดังกล่าวจะเป็นไปตามลำดับของการพัฒนาภาษาที่ได้วางเอาไว้

3.5 ประโยชน์ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2550: 116-117, 143-144) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา พอจะสรุปได้ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน

1.1 ผู้เรียนรู้จักและคุ้นเคยกับกระบวนการเรียนรู้ภาษาครบวงจรอย่างเป็นธรรมชาติด้วยตนเอง ภายใต้การช่วยเหลือแนะนำของผู้สอน กระบวนการเรียนรู้นั้นจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้เรียนจะสามารถหาประสบการณ์ และศึกษาวิชาต่างๆ ต่อไปด้วยตนเอง เป็นประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่คงทนและถาวร ต่อการพัฒนาคูณภาพชีวิตของตนเอง เช่น รู้จักใช้กลวิธีในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง การใช้ความคิดสร้างสรรค์จากการอภิปราย การเขียนข้อความในลักษณะต่างๆ เพื่อสื่อความหมาย เป็นต้น

1.2 ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการแสดงความสามารถ และความคิดอย่างสร้างสรรค์ของตนในการใช้ภาษา เช่น การอ่าน การเขียน เพราะผู้เรียนมีส่วนร่วม และมีโอกาสในการพัฒนาด้านภาษา ตลอดระยะเวลาในการเรียนและการสอน

1.3 ผู้เรียนสนใจและรักการอ่าน การเขียนได้มากขึ้น เพราะประสบความสำเร็จในการอ่านโดยเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถสรุปความ ตีความและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการเขียนให้ดีขึ้น

1.4 ผู้เรียนสนุกสนานกับการลองผิดลองถูกในการเรียน และการปฏิบัติทางภาษา โดยมีผู้สอนคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจ

1.5 ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ และรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.6 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เชื้อต่อความแตกต่างของผู้เรียนได้ในขณะเดียวกัน เนื่องจากผู้สอนสามารถให้ภาระงานแก่ผู้เรียน ตามระดับความสามารถและความสนใจของผู้เรียนที่แตกต่างกัน

1.7 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา เน้นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กล้าแสดงความคิดเห็น ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

2. ด้านผู้สอน

2.1 ผู้สอนสามารถจัดเนื้อหาวิชาต่างๆ เข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนได้อย่างบูรณาการ โดยไม่จำเป็นต้องแยกวิชาเรียนออกเป็นคาบ

2.2 กระบวนการเรียนการสอนช่วยให้ผู้สอนมีความกระตือรือร้น และสามารถเตรียมการสอนได้รัดกุมขึ้นสอดคล้องกับหลักสูตร

2.3 ลักษณะของกระบวนการเรียนการสอน ช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนได้มาก ช่วยส่งผลให้ผู้สอนและผู้เรียนมีโอกาสในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสารได้มากขึ้น ด้วยการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนมากขึ้น

2.4 การวัดและประเมินผลกระทำได้ง่าย เพราะในแต่ละขั้นตอนอาจทำการวัดและประเมินผลการปฏิบัติทางภาษาของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมาย นอกจากนั้น ยังสามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ง่าย จากผลงานที่ปฏิบัติทางภาษาในกิจกรรมแต่ละขั้นตอนด้วย

2.5 สามารถเตรียมการสอนได้อย่างรัดกุม และมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน

2.6 สามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ง่ายจากผลงานที่ปฏิบัติทางภาษาในกิจกรรมแต่ละขั้นตอน

2.7 สามารถสอนเสริมให้กับผู้เรียนหลายกลุ่มได้ในขณะเดียวกัน ตามระดับความสามารถของผู้เรียน

จากข้อมูลข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา มีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมาก เนื่องจากผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนการใช้ภาษา รู้จักกระบวนการอ่าน นำไปการพัฒนาทักษะเขียน นอกจากนี้กระบวนการเรียนการสอนยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างบูรณาการ มุ่งพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะ ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยการพัฒนาองค์ประกอบการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านผสมผสานกัน คือ

1. พุทธิพิสัย (Cognitive Domain)
2. จิตพิสัย (Affective Domain)
3. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

จะเห็นได้ว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เน้นกระบวนการเรียนอย่างครบวงจรตามธรรมชาติของการเรียนรู้ทางภาษา ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินทักษะการใช้ภาษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้สอนให้คำชี้แนะในการเรียนรู้ โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.6 รายละเอียดของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2550 ก: 145-165) ได้อธิบายรายละเอียดของแนวการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ดังนี้

3.6.1 จุดมุ่งหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนที่มีประสบการณ์และมีความสามารถในการอ่าน เขียน ฟังและพูดในบริบทต่างๆ ที่มีอรรถลักษณะหลากหลายมากพอแล้ว ได้มีโอกาสเพิ่มพูนความชำนาญและสมรรถภาพในการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการเรียนรู้ และปฏิบัติทางภาษาที่สำคัญ 2 ประการ คือ

3.6.1.1 ผู้เรียนรู้จักพินิจวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีเหตุผลในการสื่อสาร ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน จากบทความ หรือเรื่องราวต่างๆ ที่ได้ฟัง หรือได้อ่านในชีวิตประจำวัน

3.6.1.2 ผู้เรียนสามารถรายงานข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการฟัง และอ่านเป็นภาษาเขียน หรือภาษาพูดได้ถูกต้องตามกาลเทศะ

3.6.2 ระดับวัยและความสามารถเหมาะสมกับการเรียนการสอนภาษาแม่ ระดับประถมศึกษาตอนปลายจนถึงมัธยมศึกษา หากเป็นการสอนภาษาต่างประเทศรูปแบบนี้เหมาะสมกับผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายหรือระดับอุดมศึกษา เนื่องจากผู้เรียนในระดับนี้ต้องเผชิญกับความหลากหลายของสื่อหลายประเภท โดยให้ศึกษาหาความรู้เพื่อนำมาปฏิบัติ การจัดรูปแบบการสอนนี้ จึงต้องจัดให้ขั้นตอนในการสอนเอื้ออำนวยต่อการใช้กระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ 2 ประการที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับการจัดสื่อการเรียนที่หลากหลายตามอรรถลักษณะทางภาษา ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการสื่อความหมายเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนด้วยตนเอง

3.6.3 การจัดสื่อการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถใช้หนังสือ บทความ หรือกิจกรรมต่างๆ เป็นบทเรียนนำ หรือสื่อการสอนนำได้ทุกชนิด ผู้สอนควรคำนึงถึงความหลากหลายของสื่อในบริบทต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษารูปแบบการเขียนที่หลากหลาย จุดมุ่งหมายของการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ได้รับข้อมูลเพื่อพัฒนาความคิดของผู้เรียน และให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ

เพื่อสื่อสารความคิดจากข้อมูลนั้น เป็นภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากาย ด้วยประสบการณ์ของตนเองมากที่สุด

3.6.4 การจัดชั้นเรียนสำหรับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญต่างๆ ดังนี้

3.6.4.1 การให้ผู้เรียนกำหนดปัญหา หรืองานที่จะทำอย่างมีจุดมุ่งหมาย

3.6.4.2 การอภิปรายร่วมกันของผู้เรียนเพื่อตัดสินใจแก้ปัญหา หรือดำเนินการร่วมกัน

3.6.4.3 การให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนเป็นรายบุคคล

3.6.4.4 การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทบทวนผลงานที่ตนเองได้กระทำ

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น การจัดชั้นเรียนควรจัดให้ผู้เรียนได้ทำงานในกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และตามลำพัง โดยคำนึงถึงลักษณะของการใช้สื่อการเรียนรู้ด้วย ดังนี้

1. ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานตามลำพัง หรือเป็นคู่บ้าง
2. เน้นการอ่านเรื่องของผู้เรียนร่วมกัน หรือตามลำพังจากสื่อการเรียนรู้ หรือบทเรียนที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนด
3. การเขียนจะให้ผู้เรียนมีโอกาสอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และกำหนดแผนการเขียนตามเป้าหมายของการเขียนก่อนที่ใช้ถ้อยคำและสำนวน
4. เน้นให้ผู้เรียนทบทวนเรื่องที่อ่านและเขียนโดยการคิด ปรัชญาหรือสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน การค้นคว้าเรื่องราวจากเรื่องต่าง

3.6.5 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 จัดไว้ทั้งหมด 6 ขั้น เพื่อช่วยให้นักเรียนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประกอบกับการปฏิบัติการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1: ปฐมนิเทศเตรียมวิเคราะห์ความหมายของเรื่องที่อ่าน โดยการ
เดา สรุป หรือ ลำดับความ

จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สรุปความหมาย และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ โดยการใช้แผนภูมิและแนวทางที่ให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการเขียนได้ง่ายขึ้นตามลำดับง่าย ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การหาความหมายจากบริบท ผู้เรียนช่วยกันอ่านเรื่อง (ถ้าแบ่งเป็นกลุ่มย่อย) หรืออ่านตามลำพัง เพื่อให้ผู้เรียนหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน โดยใช้คำถามต่างๆ เพื่อนำให้ผู้เรียนหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน

- เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- ทำไมผู้เขียนจึงเขียนเรื่องนี้
- ผู้เขียนเขียนให้ใครอ่าน
- ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบอะไร
- ผู้อ่านทราบอะไรจากเรื่องนี้
- ผู้อ่านรู้จักอรรถลักษณะของเรื่องที่เขียนหรือไม่
- เรื่องนี้ผู้เขียนใช้อรรถลักษณะแบบใด

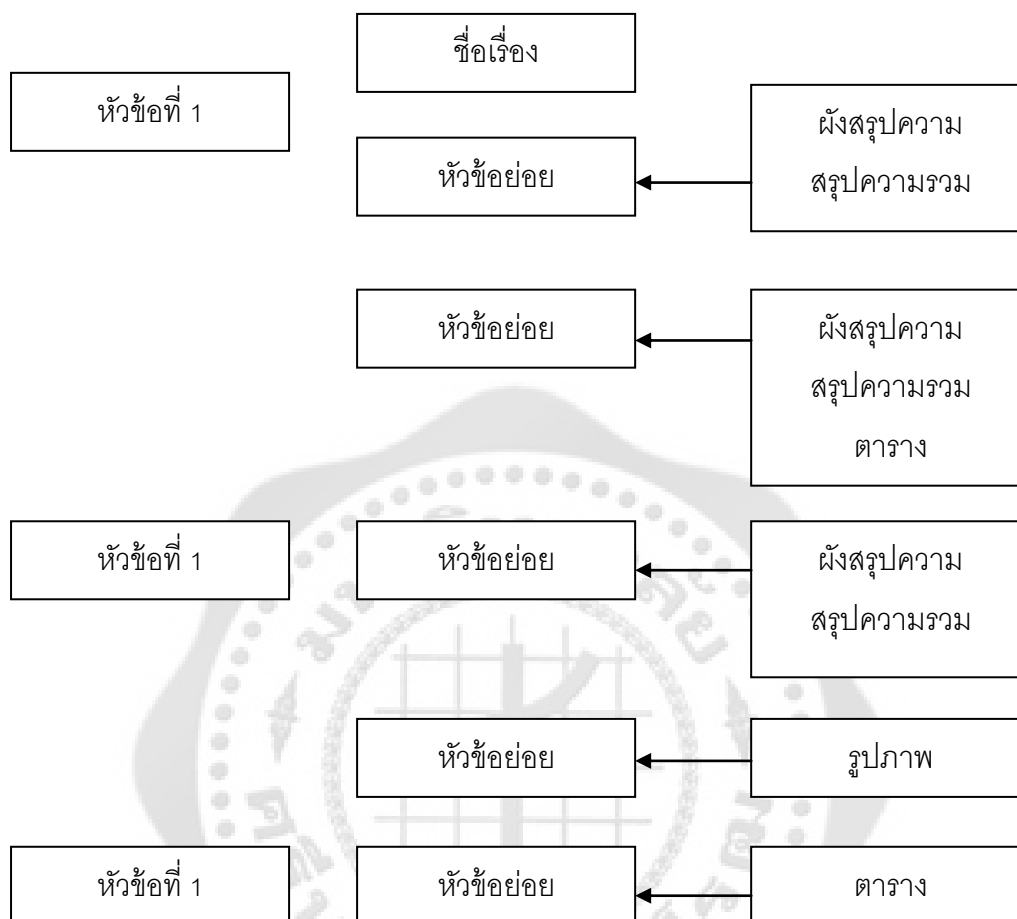
ข้อสังเกต : ผู้สอนจะตั้งคำถามอย่างไรก็ได้ ให้ผู้เรียนได้หาข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจว่าเรื่องที่อ่านนั้น ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร มีแนวการเขียนหรือโครงการเขียนลักษณะใด ผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหรือไม่

1.2 ทำแผนผังสรุปความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนอ่านเรื่องและทำแผนผังสรุปความโดยอภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนที่เคยผ่านการเรียนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษารูปแบบที่ 2 สามารถทำแผนผังสรุปความได้ เพราะเคยผ่านการฝึกฝนมาพอสมควรแล้ว หากผู้เรียนยังไม่มีประสบการณ์มาก่อน ผู้สอนควรชี้แนะวิธีการทำแผนผังสรุปใจความสำคัญจากการอ่าน จะสามารถทำให้ผู้เรียนสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ข้อเสนอแนะ : การสรุปความด้วยแผนผัง ให้ผู้เรียนค่อยๆ ทำตามลำดับตามเนื้อความในแต่ละย่อหน้าเสียก่อน และให้ทำการสรุปความด้วยแผนผังรวมทีหลัง

1.3 พิจารณาและวิเคราะห์การลำดับความของเรื่องที่อ่าน ให้ผู้เรียนพิจารณาการลำดับความจากเรื่องที่อ่านว่า มีการลำดับเนื้อหาหรือสาระของเนื้อความอย่างไรบ้าง ตั้งแต่ต้นเรื่องถึงจบเรื่อง เช่น ชื่อเรื่อง หัวข้อเรื่อง รูปภาพ ตาราง ประโยคที่ให้อรรถใจความหลัก และการสรุปความ การให้ผู้เรียนพิจารณาและวิเคราะห์การลำดับความของเนื้อเรื่อง ผู้สอนควรแจกว่าตัวอย่างการลำดับเนื้อความของเรื่องที่อ่านให้ผู้เรียนได้ลองวิเคราะห์ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์การลำดับความของเรื่องที่อ่าน ได้อย่างมีระบบและสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีในการเขียนเรื่องของตนเองได้

ตัวอย่างผังการลำดับเรื่องของผู้เขียน

ภาพประกอบ 13 แผนผังแสดงขั้นตอนการลำดับเรื่อง
(เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2556:150)

ข้อเสนอแนะ : ผู้สอนอาจจัดสำเนาตัวอย่างผังลำดับเรื่องของผู้เขียนดังตัวอย่างดังกล่าว ให้นักเรียนทุกคนหรือเฉพาะกลุ่ม หรือเขียนไว้บนกระดานแผ่นใหญ่หรือโปสเตอร์ เพื่อติดไว้ให้นักเรียนทั้งชั้นดูพร้อมๆ กัน และให้นักเรียนบันทึกข้อมูลตามลำดับตัวอย่างในผังลำดับความคิดของเรื่อง

1.4 วิเคราะห์อรรถลักษณะของเรื่องที่อ่าน ให้นักเรียนเริ่มวิเคราะห์อรรถลักษณะเรื่องที่อ่าน พร้อมทั้งชี้แจงลักษณะของอรรถลักษณะนั้นว่าผู้เขียนใช้แบบใด มีการลำดับเรื่องอย่างไร

หมายเหตุ: ผู้เรียนที่ไม่เคยผ่านการเรียนด้วยการสอนแบบมั่งประสบการณ์ทางภาษารูปแบบที่ 2 มาก่อน ผู้สอนจำเป็นต้องสอนการวิเคราะห์หรือรรถลักษณะเพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียน และลองฝึกปฏิบัติมีฉะนั้นจะไม่เข้าใจการวิเคราะห์หรือรรถลักษณะ

1.5 อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคำศัพท์ หรือสำนวนภาษาที่เข้าใจยาก ในระยะแรก ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันเขียนคำศัพท์หรือสำนวนภาษาที่เข้าใจยาก หรือไม่เคยพบเพื่ออภิปรายร่วมกันจากเรื่องทีอ่านในกลุ่มใหญ่ ผู้สอนจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนคาดเดาความหมายจากบริบท หรือจากคำชี้แนะต่างๆ เช่น คำบุพบท คำสันธาน คำคุณศัพท์ เป็นต้น เมื่อผู้เรียนร่วมอภิปรายกับผู้สอนในกลุ่มใหญ่แล้ว ผู้สอนควรให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เรียนลองหาความหมายของคำศัพท์ และสำนวนที่ยากจากการเดาความในบริบทด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ : ในขั้นตอนการสอนที่ 1 ผู้สอนควรใจเย็น และพยายามให้ผู้เรียนใช้เวลา ดำเนินการสรุปความสำคัญของเรื่องตามแผนภูมิที่จัดไว้ให้ครบทุกตอนด้วยความสามารถของผู้เรียนเอง

ขั้นตอนที่ 2: สะท้อนความคิดจากเรื่องที่อ่านไปสู่การกำหนดเป้าหมาย หรือ
การวางแผนการเขียน

จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเขียน ตามแนวคิดที่ได้รับจากการอ่านอย่างมีระบบ โดยผู้เรียนรวบรวมข้อมูล อาศัยแนวคิดจากขั้นตอนที่ 1 สำหรับผู้สอนควรช่วยให้ผู้เรียนรู้จักระบบการวางแผนการเขียนง่ายๆ โดยกำหนดอรรถลักษณะที่ใช้ในการเขียนให้ชัดเจน เป็นแผนการเขียนที่ชัดเจน โดยใช้รูปแบบแผนการเขียนอย่างง่าย ดังภาพประกอบ 14 ดังนี้

ประเด็นที่ 1 (paragraph 1)

คำนำ:

ประเด็นที่ 1:

ประเด็นที่ 2:

ประเด็นที่ 3:

ประเด็นที่ 2 (paragraph 2)

ความคิดรวบยอดหลัก :

ความสนับสนุนที่ 1:

ความสนับสนุนที่ 2:

ความสนับสนุนที่ 3:

ประเด็นที่ 3 (paragraph 3)

ความคิดรวบยอดหลัก :

ความสนับสนุนที่ 1:

ความสนับสนุนที่ 2:

ความสนับสนุนที่ 3:

ประเด็นที่ 4 (paragraph 4)

ความคิดรวบยอดหลัก :

ความสนับสนุนที่ 1:

ความสนับสนุนที่ 2:

ความสนับสนุนที่ 3:

สรุปความ

ประเด็นที่ 1:

ประเด็นที่ 2:

ประเด็นที่ 3:

- ประเด็น (Paragraph) หมายถึง การขึ้นย่อหน้าในเนื้อความใหม่
- ความคิดรวบยอดหลัก หรือใจความสำคัญของเรื่อง ในแต่ละย่อหน้าของเนื้อความใหม่ควรมีใจความสำคัญของเรื่อง

ขั้นตอนนี้ควรให้ผู้เรียนแต่ละคนบันทึกแผนงานที่ตกลงร่วมกันไว้ เพื่อทำงานของตนเองตามลำพังได้ในโอกาสถัดไป หากผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนทำงานเป็นอิสระบ้าง ผู้สอนไม่จำเป็นต้องเป็นผู้แนะนำผู้เรียนในการวางแผนงานเขียนทุกอย่าง เพียงแต่แนะนำแผนงานให้ดูเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง เมื่อเกิดปัญหาผู้เรียนจึงให้คำแนะนำ

ขั้นตอนที่ 3: บันทึกย่อสาระของเรื่องตามเป้าหมาย หรือแผนการเขียน

จุดมุ่งหมาย : ให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมข้อมูลโดยย่อจากเรื่องที่อ่านพร้อมทั้งลำดับข้อมูล เพื่อเตรียมพร้อมการเขียนขั้นต่อไป ขั้นตอนนี้ให้ผู้เรียนทำงานต่อเนื่องจากขั้นตอนที่ 2 โดยให้ต่างคนต่างกรอกข้อมูลจากเรื่องที่อ่านและบันทึกไว้ในแผนการเขียนที่เตรียมไว้ โดยการให้อภิปรายหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่ม เพื่อตกลงข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการเขียนงาน ผู้เรียนอาจเสนอข้อมูลเพิ่มเติมโดยการค้นคว้าจากสิ่งที่ต้องการจะสื่อความและบันทึกสาระของเรื่องผู้สอนจะต้องคอยช่วยเหลือ แนะนำในแต่ละกลุ่มเกี่ยวกับการจัดลำดับข้อมูลที่บันทึกเมื่อผู้เรียนมีปัญหา

ขั้นตอนที่ 4: สังเคราะห์สาระของเรื่องและเขียนเรื่องนั้นในขั้นร่าง

จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนเรื่องในขั้นร่างได้อย่างมีระบบ ขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะเขียนเรื่องจากการบันทึกไว้ในขั้นตอนที่ 3 โดยช่วยกันเขียนเรื่องหรือเขียนตามลำพัง หลังจากนั้นนำมาอภิปรายในกลุ่มย่อย หรือคิดเองเมื่อทำงานตามลำพัง เกี่ยวกับประเด็นที่สำคัญ 2 ประการที่จะทำให้เป้าหมายในการเขียนชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. จุดประสงค์ของเนื้อความที่จะเขียน
2. ผู้อ่าน หรือกลุ่มเป้าหมายของเนื้อความที่จะเขียน

จากนั้นให้ผู้เรียนลงมือเขียนเรื่องในขั้นร่างตามลำดับเรื่องที่วางแผนการเขียนโดยย่อเอาไว้แล้ว และขยายความข้อมูลที่บันทึกย่อไว้ในขั้นตอนที่ 3 เป็นประโยคต่อเนื่องกันให้ได้ความชัดเจน

ขั้นตอนที่ 5: ทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไขงาน

จุดมุ่งหมาย : เพื่อให้ผู้เรียนทบทวนเรื่องที่เขียน และสามารถตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องด้วยตนเอง ในขั้นตอนนี้สามารถแบ่งลำดับขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนออกเป็น 3 ตอน ได้ดังต่อไปนี้

3.6.5.5.1 ทบทวนเรื่องที่เขียนในขั้นตอนที่ 4 โดยให้ผู้เรียนอภิปรายหรือช่วยกันอ่านร่วมกันถึงความชัดเจนของความหมายที่ต้องการจะสื่อของเนื้อความ ตลอดจนการใช้ภาษา หรือสำนวนต่างๆ โดยให้ผู้เรียนตรวจสอบว่าตรงตามจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้ออกเอาไว้ในแผนการเขียนหรือไม่

3.6.5.5.2 ปรับปรุงและเขียนเรื่องใหม่ ให้ผู้เรียนช่วยกันระดมสมอง หรืออภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เพื่อช่วยกันแก้ไขเรื่องที่จะเขียน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ให้ชัดเจน ผู้สอนอาจส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนมีโอกาสได้แก้ไขงานเขียนตามลำพัง แล้วนำมาอภิปรายร่วมกันภายหลัง

3.6.5.5.3 ชัดเกล้าเรื่องใหม่ โดยพิจารณาถึงงานเขียนทุกๆ ด้าน ตั้งแต่ความชัดเจนของความหมายที่ต้องการจะสื่อ การลำดับความ การใช้สำนวน ไวยากรณ์ การสะกดคำ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษามากขึ้น และสามารถเขียนเรื่องต่อมาได้อย่างง่ายและสะดวกขึ้น ผู้สอนควรสังเกตการอภิปราย การซักถามของผู้เรียน เพื่อคอยช่วยเหลือแนะนำ หรืออธิบายเพิ่มเติม เมื่อผู้เรียนมีปัญหาในแต่ละกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 6: เขียนเรื่องในขั้นตอนสุดท้ายและทำกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา

จุดมุ่งหมาย : ผู้เรียนมีโอกาสได้ประสบการณ์จากการอ่านและการเขียนที่มีระบบ พร้อมทั้งได้ฝึกทักษะการอ่านและการเขียนเพิ่มเติม ในขั้นตอนนี้สามารถแบ่งกิจกรรมการเรียนการสอน ออกเป็น 3 ตอนด้วยกัน

3.6.5.5.6.1 ผู้เรียนลอกเรื่องที่เขียนใหม่ในขั้นตอนสุดท้าย ให้ผู้เรียนช่วยกันอ่านเรื่องที่เขียน พร้อมทั้งช่วยกันอภิปรายให้ข้อคิดเพิ่มเติม พิจารณาถึงความเหมาะสมตามจุดประสงค์ของการเขียนที่ต้องการและวางแผนเอาไว้ ให้ผู้เรียนคัดลอกเรื่องในขั้นสุดท้าย ทำเป็นหนังสือสำหรับอ่านในชั้นเรียน หรือในห้องสมุดโดยอาจให้ลองวาดรูป ระบายสี หรือติดภาพ ทำปก หรือทำภาพประกอบตามที่นักเรียนพอใจและเห็นว่าสมควร

3.6.5.5.6.2 ผู้เรียนทำกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาเพิ่มเติม โดยผู้สอนเป็นผู้บันทึกจรรยาละเอียดของปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน หลังจากนั้นจัดกิจกรรมเสริมทักษะ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น เช่น การสำรวจข้อมูลในการอ่าน การจับใจความสำคัญของเรื่อง การจัดแผนการเขียน หรือการทำงานตามอิสระตามลำพัง การจัดกิจกรรมอาจจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่ม หรือค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง กิจกรรมกลุ่มอาจจัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นคู่ เป็นกลุ่ม หรือตามลำพัง การจัดกิจกรรมนี้จะเป็นประโยชน์มาก เพราะผู้เรียนแต่ละ

กลุ่มหรือแต่ละคนอาจจะทำงานเสร็จไม่พร้อมกัน เนื่องจากความยากง่ายของเรื่องที่อ่านและเขียนแตกต่างกัน หรือความสามารถของผู้เรียนแตกต่างกัน ตัวอย่างกิจกรรมเสนอแนะสำหรับกิจกรรมเสริมทักษะในขั้นตอนนี้ มีดังนี้

1. ทำแบบฝึกหัดโคลซ (Cloze)
2. ทำแผนผังสรุปความเพื่อสรุปเรื่องที่อ่าน
3. เล่นเกมเติมต่อเนื้อความที่ถูกตัดออกไปให้ได้ความสมบูรณ์ในบริบทต่างๆ
4. เล่นเกมตั้งคำถามจากคำตอบ
5. เล่นเกมปริศนาอักษรไขว้

กิจกรรมดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่าน การเขียนและการใช้ภาษาในอรรถลักษณะต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย

3.6.5.5.6.3 ผู้เรียนมีโอกาสอภิปรายผลงานกลุ่ม หรือผลงานของตนเองกับผู้สอนและเพื่อนๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ซักถาม หรือเสนอแนะเพื่อแก้ไขงานของตนเอง ผู้สอนจะคอยช่วยเหลือแนะนำให้การอภิปรายดำเนินไปอย่างราบรื่นหรือให้คำอธิบายเพิ่มเติมในการแก้ไขงานต่างๆ การเสนอผลงานในการอภิปรายควรรอเมื่อทุกกลุ่มเสร็จงานในขั้นที่ 6 แล้ว โดยจะรอทุกกลุ่มด้วยการทำกิจกรรมในขั้นที่ 6 (2) ที่แตกต่างกันไปแต่ละกลุ่มหรือแต่ละคน ผู้สอนจะมีโอกาสได้อ่านหรือตรวจผลงานของกลุ่ม หรือผู้เรียนที่เสร็จแล้ว พร้อมทั้งบันทึกประเด็นต่างๆ เอาไว้ เพื่อเสนอแนะในการอภิปรายร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ : ผู้สอนควรให้ผู้เรียนใช้ความสามารถทางการอ่าน และการเขียนโดยให้ผู้เรียนอ่านและเขียนเรื่อง จากมวลประสบการณ์วิชาอื่นๆ นอกจากนี้ยังสามารถใช้กิจกรรมนี้ วัดและประเมินผลความสามารถในทักษะต่างๆ ของผู้เรียนได้ด้วยอีกทั้งผู้สอนควรแสดงผลงานของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถกลับมาอ่านได้บ่อยครั้ง และเปลี่ยนเรื่องเมื่อแสดงผลงานไปสู่ระยะหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอ่าน การเขียนและได้ความรู้จากการอ่านที่หลากหลาย รวมทั้งเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองด้วย

3.6.6 การวัดและประเมินผลของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษารูปแบบที่ 3 สามารถทำได้ทุกขั้นตอนของการเรียนการสอน ด้วยการพิจารณาจากจุดมุ่งหมายของการสอนแต่ละขั้นเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งผู้สอนอาจจะบันทึกไว้เป็นระยะเมื่อพบว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมใดๆ ที่แสดงว่าผ่านจุดประสงค์นั้นๆ แล้ว เช่น

3.6.6.1 ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง ย่อความ ลำดับเรื่องราวรายละเอียดของเรื่อง แปลความและตีความได้ตามขั้นตอนที่ 1

3.6.6.2 ผู้เรียนสามารถวางแผนการเขียน สรุปความ รู้จักใช้ความคิดและใช้เหตุผลในการตัดสินใจปัญหาได้ตามขั้นตอนที่ 2

3.6.6.3 ผู้เรียนสามารถย่อความ ขยายความของเรื่อง รวมทั้งรู้จักค้นคว้าหาข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน และการอภิปรายตามขั้นตอนที่ 3

3.6.6.4 ผู้เรียนสามารถเขียนเรื่องได้อย่างหลากหลายในอรรถลักษณะต่างๆ เข้าใจระบบคำและระบบไวยากรณ์ตามขั้นตอนที่ 4

3.6.6.5 ผู้เรียนสามารถเขียนเรื่องได้ รู้จักวิเคราะห์คำ ระบบไวยากรณ์ หรือการใช้ภาษาโดยทั่วไป รู้จักแก้ไขปัญหาตามขั้นตอนที่ 5

3.6.6.6 ผู้เรียนสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ เข้าใจระบบตัวสะกด สามารถเขียนเรื่องราวได้หลากหลายในอรรถลักษณะต่างๆ รวมทั้งสามารถฟังและพูดเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ได้ดีตามขั้นตอนที่ 6

การวัดและประเมินผลความสามารถโดยรวมของผู้เรียน สามารถกระทำได้หลายวิธี โดยมีจุดมุ่งหมายในการวัดความสามารถการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของผู้เรียนในทุกทักษะ โดยเฉพาะการคิด และการแก้ปัญหา รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาของผู้เรียนด้วย

แบบทดสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผลดังกล่าวอาจจัดกระทำได้ง่ายๆ และมีประสิทธิภาพพอเพียงในการบ่งชี้ความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนดังนี้

1. การสัมภาษณ์หรือการใช้เทปบันทึกเสียงพูด หรืออ่านของบุคคลต่างๆ ตามสถานการณ์จริงของการใช้ภาษา เช่น การรายงานข่าว บทสนทนา การโฆษณา และให้ผู้เรียนฟังเสียงเหล่านั้นว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครพูดกับใคร ที่ไหน และมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร การเสนองานหน้าชั้นเรียน การอภิปรายกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย การแสดงละคร หรือบทบาทสมมติก็สามารถวัดประเมินผลการฟังและการพูด ของผู้เรียนได้เช่นกัน แต่เกณฑ์ในการประเมินจะต้องมีระบบและชัดเจนในการให้คะแนน

2. การใช้แบบทดสอบแบบโคลซ (cloze) หรือตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยเฉพาะในประเด็นของการจับใจความสำคัญของเรื่อง การหารายละเอียด การแปลความ ตีความ และขยายความ

3. การให้เขียนเรียงความตามเรื่องหรือจากภาพที่กำหนดให้ สามารถวัดและประเมินความสามารถทางการเขียนได้เป็นอย่างดี เพราะต้องใช้ภาษาทั้งระบบคำ ระบบไวยากรณ์ การลำดับเรื่องหรือลำดับความ รวมทั้งการรู้จักเลือกใช้คำและประโยคต่างๆ ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

4. การเขียนตามคำบอก สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้หลายทักษะในขณะเดียวกัน เช่น การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ลักษณะของการเขียนตามคำบอกอาจจะทำได้หลายวิธี เช่น ให้ฟังเสียงบอกข้อความต่างๆ แล้วเขียนตาม ให้ฟังเสียงบอกข้อความต่างๆ เขียนตาม

แล้วเว้นเรื่องให้ต่อความ หลังจากการเขียนตามคำบอกแล้ว หรือการฟังเสียงบอกข้อความให้เขียน และ เว้นช่องคำให้คิดเติมเอาเอง เช่นเดียวกันกับแบบทดสอบชนิดโคลง เป็นต้น

3.6.7 ข้อเสนอแนะของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

1. ผู้สอนควรศึกษากลวิธีการสอนในแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียด เพื่อช่วยเหลือให้ผู้เรียน ได้อย่างถูกต้อง เพราะการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษารูปแบบที่ 3 เน้นการฝึกทักษะการใช้ ภาษาของผู้เรียน โดยเฉพาะการวิเคราะห์ข้อมูลจากการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดให้เป็น ภาษาพูดและภาษาเขียนที่ถูกต้องตามกาลเทศะ

2. หากผู้เรียนไม่เคยเรียนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์รูปแบบที่ 2 มาก่อน ผู้สอน ควรทบทวนกลวิธีต่างๆ ให้ผู้เรียนเสียก่อน เช่น การวิเคราะห์หรือรหัสลักษณะ การทำแผนผังสรุปความ ฯลฯ

3. ผู้สอนไม่ควรข้ามขั้นตอนการสอนในแต่ละขั้น เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่สามารถใช้ ประสบการณ์ หรือเรียนรู้ประสบการณ์ในการใช้ภาษาของตนเองอย่างต่อเนื่องจากการอ่าน การเขียน การฟังและการพูดที่ได้จัดรูปแบบเอาไว้แล้ว

4. การใช้สื่อการเรียนการสอน สามารถใช้สื่อการเรียนการสอนได้ทุกรูปแบบหรือทุกมวล ประสบการณ์ในวิชาชีพที่เรียนเพราะเป้าหมายต้องการให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางด้านการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด

5. ผู้สอนควรเตรียมการเกี่ยวกับการจัดสื่อการเรียนการสอนทั้งกิจกรรมเสริมทักษะ เช่น หนังสือ บทความ เกมต่างๆ รวมทั้งปฐมนิเทศผู้เรียนให้เข้าใจวิธีการเรียนและการทำงานร่วมกันในกลุ่ม ใหญ่ และกลุ่มย่อย

6. ผู้สอนควรให้กำลังใจผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การให้คำชมเชย การปลอบใจ และให้โอกาสผู้เรียนในการแสดงออกหรือกิจกรรมใหม่ หากไม่สำเร็จภายใต้คำแนะนำ ของผู้สอน

7. อย่าปล่อยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมเพียงลำพังโดยไม่เอาใจใส่ หรือให้การช่วยเหลือ และแนะนำผลงานต่างๆ ของผู้เรียน ผู้สอนควรรายงานผลการตรวจสอบเป็นระยะ เพื่อให้ผู้เรียน ทราบถึงความก้าวหน้าทางด้านภาษาของตนเอง

สรุปว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 คือ การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะ กระบวนการเรียนรู้การใช้ภาษาอังกฤษในบริบทต่างๆ ที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) ให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ ข้อมูลอย่างมีเหตุผลจากการสื่อสาร และ 2) สามารถรายงานข้อมูลต่างๆ ออกมา เป็นภาษาพูดและ ภาษาเขียนที่สื่อสารเป็นที่เข้าใจได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ อีกทั้งการเรียนการสอนเน้นกระบวนการ การเรียนการสอนการอ่านเป็นจุดเริ่มต้น นำไปสู่ทักษะอื่น ทำให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการอ่านที่ถูกต้อง และ โครงสร้างทางการเขียนภาษาที่หลากหลาย โดยผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และได้ร่องงานที่

ได้รับมอบหมาย ออกมาเป็นผลงานของตนเองและกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่องาน อีกทั้งแนวการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เน้นปัจจัยป้อนที่มีความหมาย และการเลือกสรรบทเรียนตามความสนใจของผู้เรียน

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

4.1 ความหมายของความพึงพอใจ

มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน (2542) กล่าวว่าคำว่า “พึง” หมายความว่า “ควร” เช่น พึงใจ หมายความว่า พอใจ ชอบใจ และคำว่า “พอ” หมายความว่า เท่าที่ต้องการเต็มความต้องการ ถูกชอบ เมื่อนำคำสองคำมาผสมกัน “พึงพอใจ” จะหมายถึง ชอบใจ ถูกใจตามที่ต้องการ นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาและจิตวิทยาได้ให้ความหมายของ ความพึงพอใจ อาทิ เท็ดคักดี เดซคง (2542: 148) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเกิดขึ้นมาได้จากความคาดหวังและการเปรียบระหว่างสิ่งสองสิ่ง ดังที่ กาญจนา อรุณสุขขุจี (2546: 5) อธิบายถึง ความพึงพอใจของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน และต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ซึ่งมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกับ วรูม (Vroom. 1964: 99) กล่าวว่า ผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทศนคติด้านบวกจะแสดงให้เป็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจต่อสิ่งสิ่งนั้น และส่งผลทำให้บุคคลเหล่านั้นมีความรู้สึกเปลี่ยนแปลงไป ตามที่ วอลเลสเตอร์ (Wallerstein. 1976: 256) และวอลแมน (Wollman. 1973: 384) กล่าวว่า ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความรู้สึกมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายเช่นกัน

จากความหมายของความพึงพอใจ จึงสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทศนคติที่ดีของบุคคล สิ่งของ ซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ ก็จะทำให้ความรู้สึกที่พึงพอใจต่อสิ่งนั้น ตรงกันข้ามหากความต้องการของตนไม่ได้รับการตอบสนองความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

4.2 แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

คอปท์เลอร์ และอาร์มสตรอง (Kotler; & Armstrong. 2002) ได้เสนอความคิดว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (motive) หรือแรงขับเคลื่อน (drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะ

จูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา(biological) เกิดขึ้นจากสภาวะตึงเครียด เช่น ความหิวกระหาย หรือความลำบากบางอย่าง เป็นความต้องการทางจิตวิทยา (psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (recognition) การยกย่อง (esteem) หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (belonging) ความต้องการส่วนใหญ่อาจไม่มากพอที่จะจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลานั้น ความต้องการกลายเป็นสิ่งจูงใจ เมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอจนเกิดความตึงเครียด

มาสโลว์ (Maslow. 2000: 80-81) มีข้อสมมติพื้นฐานเกี่ยวกับความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการหลายประการและเป็นการต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการจะมีความสำคัญแตกต่างกัน มนุษย์จึงสามารถจะลำดับความสำคัญของความต้องการได้ (Hierarchy of needs)
3. บุคคลจะแสวงหาความต้องการที่สำคัญที่สุดหรือสำคัญมากกว่าก่อน
4. เมื่อบุคคลได้สิ่งที่ต้องการบำบัดความต้องการของตนแล้ว ความจำเป็นในสิ่งนั้นจะหมดไป
5. บุคคลจะเริ่มสนใจในความต้องการสำคัญอย่างอื่นต่อไป ตามทฤษฎีของมาสโลว์ ได้จัดประเภทความต้องการพื้นฐาน 5 ระดับจากต่ำไปสูง คือ
 - 5.1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological needs) ความต้องการพื้นฐานเพื่อการอยู่รอดของชีวิต
 - 5.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) เป็นความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการเพื่อความอยู่รอด
 - 5.3 ความต้องการด้านสังคม (Social needs) หรือความต้องการความรักและการยอมรับ
 - 5.4 ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) เป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว ความนับถือและสถานะจากสังคม
 - 5.5 ความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-actualization needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล

เฮอซเบิร์ก (Herzberg. 1959: 67-69) ได้ศึกษาทฤษฎีจูงใจค้ำจุน (Motivation Maintenance Theory) หรือ ทฤษฎีจูงใจสุขอนามัย (Motivation Hygiene Theory) เป็นทฤษฎีที่ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยทั้งสอง ได้แก่ ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor) และปัจจัยสุขอนามัย หรือ ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor)

1. ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติโดยตรง เป็นปัจจัยที่จูงใจให้บุคลากรในหน่วยงานเกิดความพึงพอใจ และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปัจจัยจูงใจมี 5 ประการคือ

- 1.1 ความสำเร็จของงาน (Achievement)
- 1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition)
- 1.3 ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน (Advancement)
- 1.4 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ (Work Itself)
- 1.5 ความรับผิดชอบ (Responsibility)

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor) เป็นปัจจัยที่ไม่ใช่สิ่งจูงใจ แต่เป็นปัจจัยที่จะค้ำจุนให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคคล ปัจจัยค้ำจุนนี้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะถ้าไม่มีปัจจัยเหล่านี้ บุคคลในองค์กรอาจเกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยค้ำจุน 10 ประการ คือ

- 2.1 นโยบาย และการบริหารงานของหน่วย (Company Policy And Administration)
- 2.2 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (Possibility Growth)
- 2.3 ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน (Interpersonal Relation to Superior, Subordinate, Peer)
- 2.4 เงินเดือน (Salary)
- 2.5 สถานะของอาชีพ (Occupation)
- 2.6 ความเป็นอยู่ส่วนตัว (Personnel Life)
- 2.7 ความมั่นคงในงาน (Security)
- 2.8 สถานการทำงาน (Working Conditions)
- 2.9 เทคนิคของผู้บังคับ (Supervisor Technical)
- 2.10 ความเป็นอยู่ส่วนตัว (Personal Life)

ศุภสิริ โสมาเกตู (2544: 53) ได้กล่าวว่า การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่กระตุ้นให้นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือที่ต้องการปฏิบัติให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ ผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงความพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียน การทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้หรือปฏิบัติตาม มีแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกัน ดังนี้

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจึงเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ผลการปฏิบัติงาน นำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่นๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทนซึ่งแบ่งออกเป็น ผลตอบแทนภายใน และผลตอบแทนภายนอก

แนวคิดพื้นฐานดังกล่าว ผู้สอนสามารถนำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรม วิธีการ สื่ออุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้จนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง โดยให้นักเรียนได้รับผลตอบแทนจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้งโดยเฉพาะผลตอบแทนภายใน หรือรางวัลภายในที่เป็นความรู้สึกของนักเรียน เช่น ความรู้สึกสำเร็จของตนเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่างๆ ได้ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ โดยครูผู้สอนอาจให้ผลตอบแทนภายนอก เช่น คำชมเชย หรือการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพึงพอใจ

4.3 องค์ประกอบของความพึงพอใจ

อนิรุทธ์ สติมัน (2550: 125) การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดจะมีความพึงพอใจในงานมากน้อยเพียงใด ต้องอาศัยองค์ประกอบของความพึงพอใจ ได้สรุปองค์ประกอบของความพึงพอใจไว้ 3 ประการ ได้แก่

1. อารมณ์ตอบสนองต่อสถานการณ์ทำงานนั้น
2. อารมณ์ตอบสนองต่อการเปรียบเทียบผลตอบแทนจริงจากการทำงานกับผลตอบแทนตามความคาดหวัง
3. อารมณ์ตอบสนองที่มีต่อลักษณะต่างๆ ของงานนั้น ได้แก่ ตัวงาน ค่าจ้าง โอกาสก้าวหน้า หัวหน้างานและเพื่อนร่วมงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2555: 6) กล่าวถึงองค์ประกอบของความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคล องค์ประกอบทางความรู้สึกนี้มี 2 ลักษณะ คือ ความรู้สึกทางบวก ได้แก่ ชอบ พอใจ เห็นใจ และความรู้สึกทางลบ ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่พอใจ เป็นต้น
2. องค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive Component) คือ การที่สมองของบุคคลรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับเกิดความรู้ความคิดเกี่ยวกับวัตถุบุคคลหรือสภาพขึ้น องค์ประกอบทางความคิดเกี่ยวข้องกับการพิจารณาที่มาของทัศนคติออกมาว่าถูกหรือผิดดีหรือไม่ดี
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) เป็นความพร้อมที่จะกระทำหรือพร้อมที่จะตอบสนองต่อที่มาของทัศนคติ

กิลเมอร์ (Gilmer. 1971: 280-283) สรุปองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไว้ 10 ประการ คือ

1. ลักษณะของงานที่ทำ (Intrinsic aspects of the Job) องค์ประกอบนี้สัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ หากได้ทำงานตามที่เขาค้นคว้าก็จะเกิดความพอใจ
2. การนิเทศงาน (Supervision) มีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้ทำงานมีความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจต่องานได้ และการนิเทศงานที่ไม่ดีอาจเป็นสาเหตุอันดับหนึ่งที่ทำให้เกิดการขาดงานและลาออกจากงานได้ ในเรื่องนี้เขาพบว่า ผู้หญิงมีความรู้สึกต่อองค์ประกอบนี้มากกว่าผู้ชาย
3. ความมั่นคงในงาน (Security) ได้แก่ ความมั่นคงในการทำงาน ได้ทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ การได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา คนที่มีความรู้สึกละเลยหรือขาดความระมัดระวังเห็นว่าความมั่นคงในงานมีความสำคัญสำหรับเขามาก แต่คนที่มีความรู้สูงจะรู้สึกว่าไม่มีความสำคัญมากนัก และในคนที่อายุมากขึ้นจะมีความต้องการความมั่นคงปลอดภัยสูงขึ้น
4. เพื่อนร่วมงานและการดำเนินงานภายใน (Company and Management) ได้แก่ ความพอใจต่อเพื่อนร่วมงาน ชื่อเสียงและการดำเนินงานภายในของสถาบัน พบว่า ผู้ที่มีอายุมากจะมีความต้องการเกี่ยวกับเรื่องนี้สูงกว่าผู้ที่มีอายุน้อย
5. สภาพการทำงาน (Working Condition) ได้แก่ แสง เสียง อากาศ ห้องอาหาร ห้องน้ำ ชั่วโมงการทำงาน มีงานวิจัยหลายเรื่องที่แสดงว่าสภาพการทำงานมีความสำคัญสำหรับผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ส่วนชั่วโมงการทำงานมีความสำคัญต่อผู้ชายมากกว่าลักษณะอื่น ๆ ของสภาพการทำงาน และในระหว่างผู้หญิงด้วยกัน โดยเฉพาะผู้ที่แต่งงานแล้วจะเห็นว่าชั่วโมงการทำงานมีความสำคัญเป็นอย่างมาก
6. ค่าจ้าง (Wages) มักจะก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจมากกว่าความพึงพอใจ ผู้ชายจะเห็นว่าค่าจ้างเป็นสิ่งสำคัญมากกว่าผู้หญิง และผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงงานจะเห็นว่า ค่าจ้างมีความสำคัญสำหรับเขามากกว่าผู้ที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน หรือหน่วยงานรัฐบาล
7. ความก้าวหน้าในการทำงาน (Advancement) เช่น การได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น การได้รับสิ่งตอบแทนจากความสามารถในการทำงานของเขา จากงานวิจัยหลายเรื่องสรุปว่า การไม่มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ย่อมก่อให้เกิดความไม่ชอบงาน ผู้ชายมีความต้องการเรื่องนี้สูงกว่าผู้หญิง และเมื่อมีอายุมากขึ้นความต้องการเกี่ยวกับเรื่องนี้จะลดลง
8. ลักษณะทางสังคม (Social aspect of The Job) เกี่ยวข้องกับความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หรือการให้สังคมยอมรับตน ซึ่งจะก่อให้เกิดทั้งความพึงพอใจและความไม่พอใจได้ ถ้างานใดผู้ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขก็จะเกิดความพึงพอใจในงานนั้น องค์ประกอบนี้มีความสัมพันธ์กับอายุและระดับงาน ผู้หญิงจะเห็นว่าองค์ประกอบนี้สำคัญกว่าผู้ชาย

9. การติดต่อสื่อสาร (Communication) ได้แก่ การรับ-ส่ง ข้อเสนอเทศคำสั่งการทำงาน รายงาน การติดต่อทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน องค์ประกอบนี้มีความสำคัญมากสำหรับผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง

10. ผลตอบแทนที่ได้จากการทำงาน (Benefits) ได้แก่ เงินบำเหน็จตอบแทนเมื่อออกจากงาน การบริหารและการรักษาพยาบาล สวัสดิการ อาหาร ที่อยู่อาศัย วันหยุดพักผ่อนต่าง ๆ เป็นต้น

สรุปว่า ความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน จะเกิดขึ้นโดยมีความรู้สึก อารมณ์ ทางบวกและทางลบของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบหลัก นอกจากนี้ยังมีสิ่งเร้าต่างๆ ที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรม คำชื่นชม รางวัล การยอมรับจากเพื่อน และผู้สอน ฯลฯ เป็นต้น

4.4 กระบวนการและรูปแบบของความพึงพอใจ

อนิรุทธ์ สติมัน (2550: 107) ได้กล่าวถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจไว้ว่า กระบวนการ รูปแบบและปัจจัยทำให้เกิดความพึงพอใจ เช่น โคทเลอร์ (Kotler. 1994) ได้กล่าวถึง กระบวนการของการสร้างความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานว่าถ้าผู้ปฏิบัติงานมีแรงจูงใจมากจะมีความพยายาม และถ้ามีความพยายามมากจะปฏิบัติงานได้มาก ทำให้ได้รางวัลมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความพึงพอใจปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

เฟรดเดอริค (อนิรุทธ์ สติมัน. 2550: 107 อ้างถึงใน Frederick. 1999) ได้เสนอทฤษฎีการจูงใจว่า ปัจจัยทำให้เกิดความพึงพอใจในงานและปัจจัยที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในงานนั้นแตกต่างกันและไม่มีความสัมพันธ์กันเลย ปัจจัยปฏิเสธตั้งชื่อว่า Hygiene Factors เป็นองค์ประกอบที่ทำให้บุคคลไม่เกิดความไม่พึงพอใจในงาน อย่างไรก็ตามปัจจัยเหล่านี้ไม่มีผลทำให้ทำให้ ความรู้สึกหรือทัศนคติเป็นบวก และไม่มีผลทำให้การปฏิบัติงานมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ประกอบด้วย เงิน (Money) การนิเทศงาน (Supervision) สถานภาพทางสังคม (Social status) ความมั่นคง (Security) สภาพการทำงาน (Working condition) นโยบายและการบริหารงาน (Policy and administration) และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal relation) อีกปัจจัยหนึ่งคือปัจจัยกระตุ้นหรือปัจจัยจูงใจ ตั้งชื่อว่า Motivation Factors เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติ มีผลต่อความพึงพอใจในงานโดยตรง และมีผลต่อการเพิ่มหรือลดผลผลิตของงานด้วย ได้แก่ ลักษณะของงาน (The work itself) การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) ความเจริญก้าวหน้า (Advancement) ความเจริญงอกงามที่เป็นไปได้ (Possibility of growth) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และ ความสำเร็จ (Achievement)

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล ซึ่งจะแปรไปด้วยความคาดหวัง ความปรารถนาที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายและความต้องการโดยที่ความพึงพอใจนั้นจะต้องให้เขามีความรู้สึกอิสระในการทำมีโอกาเลือก และให้ผลตอบแทนกับความต้องการ

4.5 วิธีการสร้างความพึงพอใจ

ไวท์เฮด (Whitehead. 1976: 1-41) กล่าวถึงจังหวะของการศึกษาและขั้นตอนของการพัฒนาว่ามี 3 ขั้น คือ จุดยืน จุดแย้ง และจุดปรับ ซึ่งไวท์เฮดเรียกชื่อใหม่ เพื่อใช้ในการศึกษาว่า การสร้างความพอใจ การทำความเข้าใจ และการนำไปใช้ในการเรียนรู้ใดๆ ควรเป็นไปตาม 3 จังหวะนี้คือ

1. การสร้างความพอใจ คือ นักเรียนรับสิ่งใหม่ ๆ มีความตื่นเต้น พอใจในการได้พบและเก็บสิ่งใหม่
2. การทำความเข้าใจ คือ มีการจัดระเบียบให้คำจำกัดความ มีการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจน
3. การนำไปใช้ คือ นำสิ่งใหม่ที่ได้มาไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่จะได้พบต่อไปเกิดความตื่นเต้นที่จะ เอาไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามา

ไวท์เฮด กล่าวถึง การสร้างภูมิปัญญาในระบบการศึกษาว่า ได้ปฏิบัติกันอย่างผิดพลาดมาตลอด โดยการใช้วิธีการฝึกทักษะอย่างง่าย ๆ ธรรมดาๆ แล้วคาดเดาว่าจะทำให้เกิดภูมิปัญญาได้ ถนนที่มุ่งสู่การเกิดภูมิปัญญามีสายเดียวคือ เสรีภาพในการแสดงความรู้ และถนนที่มุ่งสู่ความรู้มีสายเดียวเช่นกันคือ วิทยาการที่จัดไว้อย่างมีระบบ ดังนั้น เสรีภาพและวิทยาการ เป็นสาระสำคัญสองประการของการศึกษา ประกอบเป็นวงจรการศึกษา 3 จังหวะ คือ เสรีภาพ-วิทยาการ-เสรีภาพ ซึ่งเสรีภาพในจังหวะแรกก็คือ ขั้นตอนของการสร้างความพอใจ วิทยาการในจังหวะที่สองคือ ขั้นทำความเข้าใจ และเสรีภาพในช่วงสุดท้ายคือ ขั้นการนำไปใช้ วงจรเหล่านี้ไม่ได้มีวงจรเดียว แต่มีลักษณะเป็นวงจรซ้อนวงจร วงจรหนึ่งเปรียบได้กับเซลล์หนึ่งหน่วย และขั้นตอนการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ของมันก็คือ โครงสร้างอินทรีย์ของเซลล์เหล่านั้น เช่นเดียวกับวงจรเวลาที่มีวงจรเวลาประจำวัน ประจำสัปดาห์ ประจำเดือน ประจำปี ประจำฤดูกาล เป็นต้น วงจรของบุคคลตามช่วงอายุ จะเป็นระดับ ดังนี้

ตั้งแต่เกิด จนถึงอายุ 13 หรือ 14 ปี เป็นขั้นของความสนใจ

ช่วงอายุ 14 – 18 ปี เป็นขั้นของการค้นหาความกระจ่าง

ช่วงอายุ 18 ปี ขึ้นไป เป็นขั้นของการนำไปใช้

นอกจากนี้ วิทยาการทั้งหลายในแขนงต่างๆ ก็มีวงจรของการพัฒนาการและระดับของการพัฒนาการเหล่านี้เช่นกัน สิ่งที่ไวท์เฮดต้องการย้ำในเรื่องนี้คือ ความรู้ที่ต่างแขนงวิชา การเรียนที่ต่างวิธีการ ควรให้แก่นักเรียนเมื่อถึงเวลาอันสมควร และเมื่อนักเรียนมีพัฒนาการทางสมองอยู่ในขั้น

เหมาะสม หลักการนี้ เป็นที่ทราบกันทั่วไปอยู่แล้ว แต่ยังไม่มีการถือปฏิบัติ โดยคำนึงถึงจิตวิทยาในการดำเนินการทางการศึกษา เรื่องทั้งหมดนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ เพียงแต่หลักการเหล่านี้ไม่ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาอภิปรายเพื่อให้การปฏิบัติอย่างจริงจังและถูกต้อง ความล้มเหลวของการศึกษาเกิดขึ้นจากการใช้จังหวะการศึกษาไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในขั้นตอนของการสร้างความพอใจ หรือจังหวะของเสรีภาพในช่วงแรก การละเลยหรือขาดประสบการณ์ในส่วนนี้ ผลดีสูงสุดที่เกิดขึ้นคือ ความรู้ที่ไร้พลังและไร้ความคิดริเริ่ม ผลเสียสูงสุดที่เกิดขึ้นคือ ความรังเกียจ ไม่ยอมรับความคิดนั้น และนำไปสู่การไร้ความรู้ในที่สุด

บลูม (Bloom. 1976: 49-50) มีความเห็นว่า ถ้าสามารถจัดให้นักเรียนได้ทำพฤติกรรมตามที่ตนเองต้องการ ก็น่าจะคาดหวังได้แน่นอนว่า นักเรียนทุกคนได้เตรียมใจสำหรับกิจกรรมที่ตนเองเลือกนั้นด้วยความกระตือรือร้น พร้อมทั้งความมั่นใจ เราสามารถเห็นความแตกต่างของความพร้อมด้านจิตใจได้ชัดเจนจากการปฏิบัติของนักเรียนต่องานที่เป็นวิชาบังคับกับวิชาเลือก หรือจากสิ่งนอกโรงเรียนที่นักเรียนอยากเรียน เช่น การขับรถยนต์ ดนตรี บางชนิดเกม หรืออะไรบางอย่างที่นักเรียนอาสาสมัครและตัดสินใจได้โดยเสรีในการเรียน การมีความกระตือรือร้น มีความพึงพอใจ และมีความสนใจเมื่อเริ่มเรียน จะทำให้นักเรียนเรียนได้เร็วและประสบความสำเร็จสูง

จากข้อความข้างต้น สามารถสรุปว่า การสร้างความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรหากวิธีหรือวิธีการสอนที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนตามความสนใจของตนเอง โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำชี้แนะ

4.5 การวัดความพึงพอใจ

อนิรุทธิ์ สติมัน (2550: 108) กล่าวว่า มาตรวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหาร และการควบคุมงาน และเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้
3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

ศิริชัย กาญจนวาสี (2545: 22-73) ได้กล่าวว่า การสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ หรือ วัดทัศนคติที่นิยมกันในปัจจุบันมีหลายวิธี ดังนี้

1. การวัดทัศนคติโดยใช้วิธี Summated Ratings หรือ Likert method วิธีการนี้สร้างขึ้นโดยเรนิส ลิเคอร์ท (Rensis Likert) กระบวนการของการสร้างแบบสอบถามก็โดยการสร้างข้อความ (Attitude statements) ขึ้นมาหลาย ๆ ข้อความให้ครอบคลุมหัวข้อที่เราจะศึกษาการตอบแบบสอบถามนี้มีข้อให้เลือก 5 ข้อ คือ 1) เห็นด้วยอย่างมาก 2) เห็นด้วย 3) ไม่แน่ใจ 4) ไม่เห็นด้วย และ 5) ไม่เห็นด้วยอย่างมาก การให้คะแนนนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความว่าเป็น positive หรือ negative statement

2. การวัดทัศนคติโดยใช้วิธี (Equal-A appearing intervals) วิธีการนี้สร้างขึ้นโดย Thurstone มีขั้นตอนในการสร้างสเกลวัดทัศนคติ ดังนี้ ขั้นแรกจะต้องสร้างข้อความหรือประโยค (Statement or items) ที่เกี่ยวกับสิ่งที่เราต้องการจะวัดอาจจะได้มาจากข้อมูลจากการทำโครงการทดลองหรือจากบทความ การวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือจากแหล่งอื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อความเหล่านั้นจะแทนความรู้สึกที่มีต่อ วัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์ที่เราต้องการจะวัดทัศนคติที่มีต่อสิ่งนั้น

3. การวัดทัศนคติโดยใช้วิธี Semantic Differential เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดรวบยอดของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นการศึกษาถึงความหมายของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มที่จะศึกษา โดยทั่วไปสเกลแบบนี้จะประกอบด้วยข้อให้เลือก 7 ข้อศึกษา ให้กลุ่มบุคคลที่จะศึกษาประเมินค่า (rate) เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นสถานที่ บุคคล เหตุการณ์ การประเมินค่านั้นใช้คำคุณศัพท์ซึ่งตรงกันข้ามกันและมีลำดับของความมากน้อย (degree) จากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่ง รวมทั้งหมด 7 อันดับ แบบสอบถามแบบนี้เป็นแบบสเกลที่ให้ตอบโดยการให้ผู้ตอบประเมินค่ามาก/น้อย และสามารถจะใช้วัดความคิดเห็น ความรู้สึก หรือทัศนคติของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลต่างๆ ไม่ว่าจะเชื้อชาติใดหรือกลุ่มใดที่มีต่อสิ่งต่างๆ ได้ และสามารถจะเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อ สิ่งใดสิ่งหนึ่งของกลุ่มต่างๆ ได้

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543: 60-63) ได้นำเสนอเครื่องมือวัดความพึงพอใจไว้ดังนี้

1. สัมภาษณ์ (Interview) การสัมภาษณ์ คือ การพูดคุยกันอย่างมีจุดมุ่งหมายผู้สัมภาษณ์ที่ดีต้องฟังมากกว่าพูด และต้องไม่หุนเหว จะยึดตามแนววัตถุประสงค์ที่จะวัดและบันทึกไว้ได้อย่างถูกต้อง การสัมภาษณ์ใช้ปากเปล่าเป็นเครื่องมือสำคัญ ได้ผลอย่างไรบันทึกไว้ ลักษณะของการสัมภาษณ์ที่ดีต้องเป็นการช่วยเหลือ หรือกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อยากจะทำและให้คำตอบที่คงที่

พอควร คำถามควรมีความเชื่อมั่นสูง คำถามที่ใช้สัมภาษณ์ควรจะได้อำตอบที่สามารถนำไปขยายอิงสู่เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

2. การสังเกต (Observation) การสังเกต คือการเฝ้าดูสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีจุดมุ่งหมาย เครื่องมือสำคัญของการสังเกต คือ ตาและหู การเฝ้าดูโดยการบันทึกโดยใช้ช็อรายการ (Checklist) ในการสังเกต จึงควรเตรียมไว้ให้พร้อม ผู้สังเกตควรจะเป็นที่รับรู้และมีประสาทตาดี

3. การรายงานตนเอง (Self-report) เครื่องมือแบบนี้ต้องการให้ผู้ถูกสอบถามแสดงความรู้สึกรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่เขาได้สัมผัส นั่นคือสิ่งเร้าที่เป็นข้อความ ข้อคำถาม หรือเป็นภาพ เพื่อให้ผู้สอบถามแสดงความรู้สึกออกมาอย่างตรงไปตรงมา แบบทดสอบหรือมาตรวัดที่ถือว่าเป็นแบบที่มาตรฐาน (Standard form) เป็นแนวการสร้างของเทอร์สโตน (Thurstone) กัตแมน (Guttman) ลิเคิท์ (Likert) และออสกู๊ด (Osgood)

4. เทคนิคจินตนาการ (Projective techniques) แบบนี้อาศัยสถานการณ์หลายอย่างไปให้ผู้สอบ สถานการณ์ที่กำหนดให้จะไม่มีความโครงสร้างที่แน่นอนทำให้ผู้สอบจะต้องจินตนาการออกมาตามแต่ประสบการณ์เดิมของตน แต่ละคนจะแสดงออกมาไม่เหมือนกัน เช่น ประเภทให้เติมประโยคให้สมบูรณ์ ภาพนามธรรมเติมเรื่องราวสั้นๆ เล่านิทานจากภาพ การแปลความหมายอาศัยผลจากการตอบสิ่งที่กล่าวมาแล้ว

5. การวัดทางสรีระภาพ (Physiological measurement) การวัดด้านนี้อาศัยเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือเครื่องมืออื่นๆ ในการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงสภาพร่างกาย

สรุปได้ว่าการศึกษาเรื่องความพึงพอใจส่วนใหญ่ เน้นการใช้วิธีการวัดโดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ และการสังเกตพฤติกรรมของบุคคล

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ดังนี้

มะลิวรรณ จันทรพุ่ม (2542: 71-77) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู ผลวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัฒนา กิจไพบูลย์พันธ์ (2547: 94-99) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้ อำเภอลาด

หลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนวิชัย (Rattnavich. 2013: 1-18) ได้เปรียบเทียบผลการสอนภาษาอังกฤษ แก่นิสิตครูมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้โปรแกรมการสอนแบบแนวคิดข้ามหลักสูตรด้วยทฤษฎีพหุปัญญาและโปรแกรมการสอนแบบเดิม ในด้านการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ (การอ่าน การฟัง-พูด และการเขียน) ความคิดเห็นในการเรียนรู้ที่มีต่อโปรแกรมการสอน และประสบการณ์การใช้พหุปัญญา 8 ด้าน ผลวิจัยพบว่า

1. กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม มีพัฒนาการ การใช้ภาษาอังกฤษ (การอ่าน การฟัง-พูด และการเขียน) สูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้งสองกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีพัฒนาการอ่านสูงขึ้น

2. กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม แสดงความคิดเห็นทางบวกในระดับมากต่อโปรแกรมการสอนสูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้งสองกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม ระบุการใช้ประสบการณ์การใช้พหุปัญญาในการเรียนรู้ของตนคิดเป็นร้อยละ โดยรวมทุกด้านและแต่ละด้านมากกว่ากลุ่มควบคุมทั้งสองกลุ่ม

อนเนก หิรัญสถิตย์ (2548: 114-120) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน เจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมการเรียนรู้อันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 2 กับการสอนแบบเดิม ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 2 มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ เจตคติต่อการอ่าน และพฤติกรรมการเรียนรู้อันพึงประสงค์ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชีฟา เซน (Zhifa Shen. 2013: 77-85) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัย Zhejiang Gongshang University จำนวน 110 คน ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับความรู้ด้านคำศัพท์และการใช้พจนานุกรม ผลวิจัยพบว่า การใช้พจนานุกรมฉบับสองภาษา ทำให้นักศึกษามีความรู้ด้านคำศัพท์และความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อาลี และ จามซิด (Ali; Jamshid. 2014: 38-45) ได้ศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์ในการตั้งคำถามกับนักเรียนจำนวน 120 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 60 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 60 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย คือ นักเรียนชายจำนวน 60 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน และทำนองเดียวกันกับนักเรียนหญิง 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง 30 คน และกลุ่มควบคุม

30 คน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ซึ่งผลวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุม มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หลังจากผู้สอนใช้แบบวัดความเข้าใจในการอ่านและการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม

ฮอสนา และซาร์เกรม (Hosna; Zargham. 2014: 110-118) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ และแรงจูงใจในการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาบังคับภาษาอังกฤษ จำนวน 65 คน ของสถาบัน Tabaran Institute of Higher Education ประเทศอิหร่าน ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า การใช้แฟ้มสะสมงานในการวัดผลประเมินผลสามารถส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ และแรงจูงใจในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิจัยดังกล่าว การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา สามารถพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะการอ่านจากสื่อที่ครูเตรียมไว้ อย่างหลากหลายตามความสนใจ กระบวนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา ผู้เรียนเริ่มเรียนทักษะการอ่าน การตีความ การสรุปความ จับใจความสำคัญของเรื่องผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูในการส่งเสริม และพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากผลงานวิจัยต่างประเทศยังแสดงให้เห็นว่า การตั้งคำถาม กระบวนการกลุ่ม และการให้ชิ้นงานผู้เรียนสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เน้นการตั้งคำถาม การเสริมต่อการเรียนรู้ การทำงานเป็นกลุ่ม

5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

ภุชณะ สุยะอ้าย (2552: 51-57) การใช้เทคนิคการส่งเสริมความคิดโดยใช้ภาพเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนสูงขึ้นหลังการใช้เทคนิคการส่งเสริมความคิดโดยใช้ภาพเป็นสื่อ สอดคล้องกับ ทิพย์วารี เรื่องแจ่ม (2554: 66-72) การใช้เรื่องซ้ำขึ้นเพื่อส่งเสริมความเข้าใจความหมายโดยนัย และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผลวิจัยพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้นหลังได้รับการสอนโดยใช้เรื่องซ้ำขึ้น

จตุพร ตั้งตระกูล (2546: 73-75) ศึกษาการใช้ประสบการณ์ทางภาษา เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการอ่าน ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบการใช้ประสบการณ์ทางภาษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สิริมาน ยูวโสภีร์ (2545: 84-88) ได้ศึกษาความสามารถทางด้านการเขียนภาษาอังกฤษ เจตคติและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนเขียนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กับการสอนเขียนแบบเดิม ผลวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนเขียนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กับการสอนเขียนแบบเดิม มีความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษ เจตติ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุนันทา อินคำเชื้อ (2552: 49-53) การใช้แนวการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์และความรู้คำศัพท์ของนักเรียนในระดับกำลังพัฒนา โรงเรียนชลประทานผาแตก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการความสามารถทางด้านการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ดีขึ้น

เซนต์ โรเมน (St. Romain. 1975: 244) ได้ศึกษา เรื่องของความแตกต่างของการเขียนแบบสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับสิ่งเร้าแตกต่างกัน การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการใช้ภาพยนตร์และภาพนิ่งเป็นสิ่งเร้าในการเขียนแบบสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่าสิ่งเร้าทั้งสองอย่างมีประสิทธิภาพแตกต่างกัน นอกจากนี้ เมเยอร์ (Mayer. 1995: 46) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้ภาพประกอบในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับ 3 ผลปรากฏว่า การฝึกเขียนโดยใช้ภาพประกอบนั้น สามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ออกมาได้อย่างชัดเจน ซึ่งน่าจะนำไปใช้ได้ครั้งต่อไป เพื่อเป็นการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ดีขึ้น

สรุปว่า จากงานวิจัยโดยการใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา สามารถส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนผู้เรียนมีโอกาสรับข้อมูล คำ ประโยค และสำนวน ที่ได้จากการจัดประสบการณ์ทางการอ่านมาก่อน การสอนทักษะการอ่าน เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ การสอนการอ่านและการเขียนจึงมีความสัมพันธ์กัน ดังงานวิจัยที่ยกมาข้างต้น การอ่านและการเขียนสามารถพัฒนาไปพร้อมๆ กัน ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลในการเขียนมากขึ้น

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา งานวิจัยต่างประเทศ

ริชาร์ด วอลค์เคอร์ และคณะ (1980-1985) ได้นำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาไปทดลองกับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลียเป็นครั้งแรก ที่โรงเรียนเทรเกอร์พาร์ค (Trager Park School) ซึ่งเป็นโรงเรียนย่านชานเมืองแอริส สปริง (Alice Spring) รัฐนอร์ทเทิร์นเทริทอรี (Northern Territory) ประเทศออสเตรเลียโดยโรงเรียนดังกล่าวนั้น ส่วนใหญ่นักเรียนร้อยละ 90 เป็นชาวพื้นเมืองออสเตรเลีย (Aborigines) ซึ่งไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้มากนัก เนื่องจากส่วนใหญ่ใช้ภาษาพื้นเมืองในการติดต่อสื่อสาร ทำให้ปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น ครูผู้สอนในโรงเรียนดังกล่าวได้คิด และหาวิธีในการแก้ไขปัญหามาช่วยเหลือนักเรียนเหล่านั้น ให้สามารถสื่อสารและสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้ โดยการนำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเข้ามาใช้ ซึ่งมีความคิดเห็นว่าเด็กจะเกิดการเรียนรู้ได้ ก็ต่อเมื่อได้อาศัยประสบการณ์ของตนเองและผู้อื่น ดังนั้นโครงการดังกล่าวจึงได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลออสเตรเลียมาโดยตลอด

การดำเนินโครงการวิจัยในโครงการเทรเกอร์ พาร์ค ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน ทำให้ผลวิจัยได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในแวดวงวิชาการ และกลุ่มนักภาษาศาสตร์ในประเทศออสเตรเลีย และได้รับการเผยแพร่ไปในประเทศต่างๆ ทั้งในเอเชียและยุโรป นอกจากนี้ยังจัดอบรมโครงการ Concentrated Language Encounter (CLE) Lighthouse Literacy project ให้กับประเทศต่างๆ โดยได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนจากโรตารีสากล สังกัดการแกนนำของประเทศที่มีปัญหาการรู้หนังสือ อันได้แก่ บังคลาเทศ มาเลเซีย (สำหรับคนพื้นเมืองที่ไม่รู้หนังสือ) อินเดีย ตุรกี อียิปต์ อัฟริกาใต้ บราซิล ฟิลิปปินส์ ลาว ประเทศในหมู่เกาะโซโลมอน เนเธอร์แลนด์ แอนทิลิส เม็กซิโก ไนจีเรีย ญี่ปุ่น อีกด้วย (สำหรับชนต่างชาติที่ไม่รู้หนังสือในประเทศ) (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2550 ก; 2556: 26-27)

งานวิจัยในประเทศ

รูปแบบที่ 1

นภาพร กุลเรืองทรัพย์ (2548: 103-107) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเจตคติต่อการเรียน และการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม ผลวิจัยพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นการปรับตัวของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน และความสามารถใน

การใช้ภาษาอังกฤษเจตคติต่อการเรียนและการปรับตัวของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2550 ข: 179) ได้วิจัยการสังเคราะห์ผลงานวิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผลการวิจัยพบว่า การใช้รูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 ระดับมัธยมศึกษา ด้านการใช้ภาษา จากผลงานวิจัยที่รวบรวมทั้ง ภาคเหนือ การกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยด้านการใช้ภาษาสูงกว่าคะแนนของนักเรียนกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มเปรียบเทียบที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันอยู่ร้อยละ 79.39 เปอร์เซนต์

ศศิกาญจน์ ชีถนอม (2553: 99-104) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ที่ใช้สื่อการสอนซึ่งเน้นวัฒนธรรมท้องถิ่นกับการสอนแบบเดิม ผลวิจัยพบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. เจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รูปแบบที่ 2

พรพิมล ประสงค์พร (2535: 155-158) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ซึ่งใช้และไม่ใช้กิจกรรมทดสอบเชิงปฏิบัติการ กับการสอนตามคู่มือครู ผลวิจัยพบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการฟัง นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา รูปแบบที่ 2 ซึ่งใช้กิจกรรมทดสอบเชิงปฏิบัติการ กับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการพูด พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา รูปแบบที่ 2 ซึ่งใช้กิจกรรมทดสอบเชิงปฏิบัติการ กับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการอ่าน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา รูปแบบที่ 2 ซึ่งใช้กิจกรรมทดสอบ

เชิงปฏิบัติการกับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการเขียน นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา รูปแบบที่ 2 ซึ่งใช้กิจกรรมทดสอบเชิงปฏิบัติการกับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

กัญณภัทร นิธิศรารากุล (2550: 128-142) ได้ศึกษาความสามารถทางพหูพจน์ ของนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยแนวการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนแบบเดิม ผลวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา รูปแบบที่ 2 กับการสอนแบบเดิมมีความสามารถด้านพหูพจน์ทั้ง 8 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2550 ข: 181) ได้วิจัยการสังเคราะห์ผลงานวิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผลการวิจัยพบว่า การใช้รูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ระดับมัธยมศึกษา ด้านการใช้ภาษา จากผลงานวิจัยที่รวบรวมทั้งภาคเหนือ การกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยด้านการใช้ภาษาสูงกว่าคะแนนของนักเรียนกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มเปรียบเทียบที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันอยู่ร้อยละ 99.97 เปอร์เซนต์

รูปแบบที่ 3

สายสุณีย์ เตมสินสุข (2535: 139-148) ได้ศึกษาความสามารถทางการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยแนวการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผลวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

5. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความรับผิดชอบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

สุขพล ทองพริ้ม (2546: 103-108) ได้ศึกษาความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความสามารถด้านการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้นักเรียนมีความสนใจในการอ่านและการเขียนหลังจากเรียนตามการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 สูงกว่าคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2550 ข: 176) ได้วิจัยการสังเคราะห์ผลงานวิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผลการวิจัยพบว่า การใช้รูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ระดับมัธยมศึกษา ด้านการใช้ภาษา จากผลงานวิจัยที่รวบรวมทั้ง ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยด้านการใช้ภาษาสูงกว่าคะแนนของนักเรียนกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มเปรียบเทียบที่ได้รับการสอนภาษาอังกฤษที่แตกต่างกันอยู่ร้อยละ 94.52 เปอร์เซนต์

เลาะเพ็ง (Lopeung. 2012: 74-83) ได้ศึกษาผลของการสอนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ต่อความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถในการเขียนสูงและความสามารถต่ำ พบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการศึกษาการรับรู้ต่อการสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 พบว่านักเรียนมีความรับรู้ทางบวก

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาทั้ง 3 รูปแบบ สามารถพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการใช้ภาษา และฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษทั้งในและนอกห้องเรียน ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ตรงในการสื่อสาร โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้คอยให้การเสริมต่อการเรียนรู้ และชี้แนะข้อบกพร่องต่างๆ ให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้ตามกระบวนการธรรมชาติของผู้เรียน อีกทั้งกระบวนการเรียนการสอนเน้นการปัจจัยป้อน และบูรณาการทั้งสี่ทักษะอย่างครบวงจร

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

วิจิตร สมบัติวงศ์ (2549: 74-76) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E – Learning) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E – Learning) ด้านประโยชน์ของการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านรูปแบบการเรียนรู้ ด้านองค์ประกอบที่มีต่อการเรียนรู้ และโดยรวม อยู่ในระดับมาก

ธีระ สุภาวิมล (2551: 78-79) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทองที่มีต่อการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาปีการศึกษา 2550 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 300 คน เป็นนักเรียนชาย 150 คน เป็นนักเรียนหญิง 150 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทองที่มีต่อการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา ด้านเนื้อหาสาระหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านประสิทธิภาพของครูผู้สอน ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21, 3.90, 3.89, 3.91, 3.64 และ 3.96
2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทองที่มีต่อการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ด้านจุดมุ่งหมายของพลศึกษา ด้านเนื้อหาสาระหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านประสิทธิภาพครูผู้สอน ด้านสถานที่อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดผลและการประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

สุกาญจนา อ้นบางใบ (2554: 105) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน จากการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย 2 รูปแบบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย 2 รูปแบบ ไม่แตกต่างกัน และรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียกับระดับความสามารถทางการเรียน ไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักเรียน

วันวิสา ทิพวัตร (2555) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ การเปรียบเทียบทักษะชีวิต ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนรายวิชาฟิสิกส์ เรื่อง แสง และทัศนอุปกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การมีส่วนร่วมกับเทคนิคคำถาม R-C-A กับ การสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมีส่วนร่วมกับเทคนิคคำถาม R-C-A มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะชีวิต และความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ไมเคิล และคณะ (Michael; et. al. 2008: 105-125) ได้ศึกษาความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนรู้แบบออนไลน์ สามารถส่งเสริมความสะดวกสบาย แรงจูงใจ ความพึงพอใจ และประสิทธิภาพของผู้เรียน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 700 คน ผลวิจัยพบว่า หลังจากที่นักเรียนเรียนผ่านสื่อออนไลน์ ส่วนใหญ่นักเรียนมีความสะดวกสบายในการใช้ และค้นคว้าข้อมูลในการเรียน มีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอน นอกจากนี้การเรียนรู้บนออนไลน์สามารถส่งเสริมประสิทธิภาพของผู้เรียนได้ด้วย

เวนลี่ และโชกาน (Wen Li; & Shoukan (2014: 62-65) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งลงทะเบียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ของมหาวิทยาลัย Minnan Normal University จำนวน 74 คน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการกลุ่มที่ นักศึกษาเลือกเองกับครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะให้ ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างใช้กระบวนการกลุ่มที่ นักศึกษาเลือกเองกับครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะให้

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจมีความสำคัญต่อการรับรู้ และเรียนรู้ของผู้เรียน และมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้ดีนั้น ขึ้นอยู่กับความสนใจและความพึงพอใจของผู้เรียนเป็นหลัก การสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียน จึงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของการเรียนแต่ละครั้งอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่เรียนวิชา อ 32202 ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม การอ่านและการเขียน (Reading and writing) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวม 5 ห้อง จำนวนนักเรียน 240 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ลงเรียนวิชา อ 32202 ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม การอ่านและการเขียน (Reading and writing) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากห้องเรียนจำนวน 5 ห้องเรียน ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลอง เป็นเวลา 15 สัปดาห์ จำนวน 30 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวมทั้งการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างเดือน พฤษภาคม – สิงหาคม พ.ศ. 2557

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้วิจัยเลือกเนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือเรียน และบทความ มาใช้ให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหา (Text type) ที่แตกต่างกัน จำนวน 3 ชนิด ได้แก่

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount text) เรื่อง “A Funny Thing Happened to Me”
2. เรื่องเล่าเชิงบรรยาย (Narrative text) เรื่อง “The Merchant and His Friend”
3. เรื่องแสดงความคิดเห็น (Exposition text) เรื่อง “Offshore Oil”

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกตามประเภทของเครื่องมือ ดังนี้

1. เครื่องมือในการดำเนินงานวิจัย

- 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ตามแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 จำนวน 3 แผน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ (Reading Performance Test) จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 25 ข้อ จัดทำเป็นแบบทดสอบคู่ขนาน (Equivalency Tests) เพื่อใช้ในการทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์ ดีความ แปลความ ใจจับความสำคัญ บอกรายละเอียดของข้อความหรือเรื่องที่อ่าน ของกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนและหลังการทดลอง หลายช่วงเวลา ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ปัญหา ตัวแปรแทรกซ้อนอันอาจเกิดจากการจำแบบทดสอบที่กลุ่มตัวอย่างต้องได้รับการทดสอบในการวิจัยหลายช่วงเวลา

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยจัดทำแบบทดสอบการเขียนชนิดความเรียงในลักษณะการเขียนอย่างอิสระ การจินตนาการ และการแสดงออกทางภาษาของผู้เขียน โดยเขียนบรรยายได้ภาพที่ผู้วิจัยกำหนดให้ ซึ่งพิจารณาความสามารถตามเกณฑ์การให้คะแนนระหว่างผู้ตรวจ 2 คน เกี่ยวกับการเสนอแนวคิด โครงสร้างของเรื่อง การสนับสนุนประเด็นของเรื่อง สรุปเรื่อง การใช้ภาษา การสะกดคำ และไวยากรณ์ จำนวน 30 คะแนน

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจชนิดประเมินค่า 5 ตัวเลือก คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 24 ข้อ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.2 ศึกษาหลักการและแนวทฤษฎี การพัฒนาภาษาและแนวโน้มปัจจุบันของหลักการและทฤษฎี การจัดการเรียนการสอนภาษาเป็นภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ รวมทั้งผลการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษาหลักการ และแนวทฤษฎีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ รวมทั้งผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4 ศึกษาเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง โดยเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (recount genre) เรื่องเล่าเชิงบรรยาย (narrative genre) และเรื่องแสดงความคิดเห็น (exposition genre)

1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผนละ 1 หน่วยการเรียนรู้ ตามการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ของเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2556: 147-157) โดย โดยมีเนื้อหาตามชนิดของเนื้อความจำนวน 3 ชนิด ดังนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ ได้แก่ “A Funny Thing Happened to Me”
2. เรื่องเล่าเชิงบรรยาย ได้แก่ “The Merchant and His Friend”
3. เรื่องแสดงความคิดเห็น ได้แก่ “Offshore Oil”

1.5.1 ขั้นตอนที่ 1: ปฐมนิเทศเตรียมวิเคราะห์ความหมายของเรื่องที่อ่าน โดยการเดาสรุป หรือ ลำดับความ (surveying the text, analyzing its content structure and using the context to work out the meaning of unfamiliar words)

1.5.1.1 การหาความหมายจากบริบท ผู้เรียนช่วยกันอ่านเรื่อง เพื่อให้ผู้เรียนหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน โดยใช้คำถามต่างๆ เพื่อนำให้ผู้เรียนหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน

1.5.1.2 ทำแผนผังสรุปความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนอ่านเรื่องและทำแผนผังสรุปความโดยอภิปรายร่วมกัน

1.5.1.3 พิจารณาและวิเคราะห์การลำดับความของเรื่องที่อ่าน ให้ผู้เรียนพิจารณาการลำดับความจากเรื่องที่อ่านว่า มีการลำดับเนื้อหาหรือสาระของเนื้อความอย่างไรบ้าง ตั้งแต่ต้นเรื่องถึงจบเรื่อง เช่น ชื่อเรื่อง หัวข้อเรื่องรูปภาพ ตาราง ประโยคที่ให้ใจความหลัก และการสรุปความ

1.5.1.4 วิเคราะห์หรือรรถลักษณะของเรื่องที่อ่าน ให้ผู้เรียนเริ่มวิเคราะห์หรือรรถลักษณะ
เรื่องที่อ่าน

1.5.1.5 อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับคำศัพท์ หรือสำนวนภาษาที่เข้าใจยาก

1.5.2 ขั้นตอนที่ 2: สะท้อนความคิดจากเรื่องที่อ่านไปสู่การกำหนดเป้าหมายหรือ
การวางแผนการเขียน (Producing a writing plan from reflection on the text assigned)

1.5.3 ขั้นตอนที่ 3: บันทึกย่อสาระของเรื่องตามเป้าหมาย หรือแผนการเขียน ให้
ผู้เรียนสามารถรวบรวมข้อมูลโดยย่อจากเรื่องที่อ่านพร้อมทั้งลำดับข้อมูล (Note-taking)

1.5.4 ขั้นตอนที่ 4: สังเคราะห์สาระของเรื่องและเขียนเรื่องนั้นในขั้นร่าง เพื่อให้ผู้เรียน
สามารถเขียนเรื่องในขั้นร่างได้อย่างมีระบบ (Synthesizing the writing task)

1.5.5 ขั้นตอนที่ 5: ทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไขงาน เพื่อให้ผู้เรียนทบทวนเรื่องที่
เขียน และสามารถตรวจสอบและแก้ไขข้อผิด หรือข้อบกพร่องด้วยตนเอง (Editing)

1.5.5.1 ทบทวนเรื่องที่เขียนในขั้นตอนที่ 4 โดยให้ผู้เรียนอภิปรายหรือช่วยกันอ่าน
ร่วมกันถึงความชัดเจนของความหมายที่ต้องการจะสื่อของเนื้อความ ตลอดจนการใช้ภาษา หรือ
สำนวนต่างๆ โดยให้ผู้เรียนตรวจสอบว่าตรงตามจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้ออกไว้ในแผนการเขียน
หรือไม่

1.5.5.2 ปรับปรุงและเขียนเรื่องใหม่ ให้ผู้เรียนช่วยกันระดมสมอง หรืออภิปราย
ร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เพื่อช่วยกันแก้ไขเรื่องที่จะเขียน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ให้
ชัดเจน

1.5.5.3 ขัดเกลาเรื่องใหม่ โดยพิจารณาถึงงานเขียนทุกๆ ด้าน ตั้งแต่ความชัดเจน
ของความหมายที่ต้องการจะสื่อ การลำดับความ การใช้สำนวน ไวยากรณ์ การสะกดคำ เพื่อให้ผู้เรียน
มีความสามารถในการใช้ภาษามากขึ้น และสามารถเขียนเรื่องต่อมาได้อย่างง่ายและสะดวกขึ้น

1.5.6 ขั้นตอนที่ 6: เขียนเรื่องในขั้นตอนสุดท้ายและทำกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา
(Final copy and elaboration)

1.5.6.1 ผู้เรียนลอกเรื่องที่เขียนใหม่ในขั้นตอนสุดท้าย ให้ผู้เรียนช่วยกันอ่านเรื่องที่
เขียน พร้อมทั้งช่วยกันอภิปรายให้ข้อคิดเพิ่มเติม พิจารณาถึงความเหมาะสมตามจุดประสงค์ของ
การเขียนที่ต้องการและวางแผนเอาไว้

1.5.6.2 ผู้เรียนทำกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน การเขียน และการใช้ภาษาเพิ่มเติม
เช่น ทำแบบฝึกหัดโคลซ (Cloze) ทำแผนผังสรุปความเพื่อสรุปเรื่องที่อ่าน เล่นเกมเติมต่อเนื้อความที่
ถูกตัดออกไปให้ได้ความสมบูรณ์ในบริบทต่างๆ เล่นเกมปริศนาอักษรไขว้ เป็นต้น

1.5.6.3 ผู้เรียนอภิปรายผลงานกลุ่ม หรือผลงานของตนเองกับผู้สอนและเพื่อนๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ซักถาม หรือเสนอแนะเพื่อแก้ไขงานของตนเอง

1.6 นำแผนจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 แผน ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง และแก้ไขตามคำแนะนำ

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ห้องเรียน เพื่อหาข้อบกพร่อง และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย ก่อนนำไปทดลองสอนจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

2.1 ศึกษามาตรฐาน และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2.2 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องของแบบทดสอบเชิงปฏิบัติการ (Pragmatic Test) ของ จอห์น ออลเลอร์ ในการสร้างแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ

2.3 สร้างแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษจำนวน 100 ข้อ ชนิดเลือกตอบจำนวน 60 ข้อ และชนิดโคลซจำนวน 40 ข้อ โดยวัดเรื่องการวิเคราะห์ ตีความ แปลความ บอกรายละเอียด จับใจความสำคัญ สรุปความ ของข้อความหรือเรื่องที่อ่าน โดยใช้แบบทดสอบคู่ขนาน (equivalency tests) จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 25 ข้อ โดยวัดในเรื่องเดียวกัน จำนวนข้อเท่ากัน ความยากง่ายและคำอ่านอาจจำแนกใกล้เคียงกัน และเมื่อสร้างแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง

2.4 หาคุณภาพของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ทั้ง 2 ฉบับ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่าน พิจารณาคำดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และลงความเห็นว่าเป็นแบบทดสอบสามารถวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้หรือไม่ โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ คำดัชนีความสอดคล้อง (Index of Items-objective Congruence: IOC) ของลัวัน สายยศ; และ อังคณา สายยศ (2539: 248-249) เกณฑ์การคัดเลือก $IOC \geq 0.50$ ได้คำดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.67-1.00

2.5 หาคุณภาพของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษทั้ง 2 ฉบับ โดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ห้อง จำนวนนักเรียน 100 คน

2.6 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษทั้ง 2 ฉบับ โดยพิจารณาข้อสอบแต่ละข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 ขึ้นไป และค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ขึ้นไป จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 25 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ฉบับที่ 1 อยู่ระหว่าง 0.21-0.77 และฉบับที่ 2 อยู่ระหว่าง 0.18-0.71 และได้ค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ฉบับที่ 1 อยู่ระหว่าง 0.20-0.79 และฉบับที่ 2 อยู่ระหว่าง 0.24-0.77 ตามลำดับ

2.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษทั้ง 2 ฉบับ เพื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 ซึ่งจัดทำเป็นแบบทดสอบคู่ขนานโดยหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.81 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบฉบับที่ 2 เท่ากับ 0.83

2.8 พิจารณาผลการวิเคราะห์จากข้อ 2.6 และ 2.7 เพื่อสรุปผลการเปรียบเทียบแบบทดสอบคู่ขนานการอ่านฉบับที่ 1 และ 2 ซึ่งสามารถใช้ในการทดสอบที่ทดแทนกันได้ กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทั้งกลุ่มทดลอง ในช่วงเวลาที่แตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือแบบทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษ โดยการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบคู่ขนาน (Equivalent form) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ตารางการวิเคราะห์แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษแบบคู่ขนาน (equivalency tests)

ประเด็นในการพิจารณา	Test 1	Test 2	ผลการพิจารณา
1. เนื้อหาที่วัด	✓	✓	วัดในเรื่องเดียวกัน
2. จำนวนข้อ	✓	✓	จำนวนข้อ 25 ข้อเท่ากัน
3. ความยากง่าย	0.59	0.51	ความยากง่ายใกล้เคียงกัน
4. ค่าอำนาจจำแนก	0.41	0.37	ค่าอำนาจจำแนกใกล้เคียงกัน
5. คะแนนเฉลี่ย	29.2	25.0	คะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน
6. ค่าส่วนเบี่ยงเบน	5.86	7.29	ค่าส่วนเบี่ยงเบนใกล้เคียงกัน
7. ค่าความเชื่อมั่น	0.811	0.831	ค่าความเชื่อมั่นใกล้เคียงกัน

3. ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

3.1 ศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

3.2 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องของแบบทดสอบในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

3.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องการสร้างเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความของเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2550); Holmes (1993) และบราวน์ และไบรลีย์ (Brown; & Bailey. 1984: 39-41) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

3.4 สร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ โดยเขียนบรรยายได้ภาพที่ผู้วิจัยกำหนดให้ ซึ่งเป็นภาพที่ทุกคนสามารถเขียนได้จากความคิดและประสบการณ์ของตนเอง และนำเกณฑ์ของทั้งสามคนดังกล่าวมาผนวกรวมกันได้เป็นเกณฑ์การตรวจให้คะแนน และเมื่อสร้างเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงของเกณฑ์การประเมิน โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Items-objective Congruence: IOC) ของลัวัน สายยศ; และอังคณา สายยศ (2539: 248-249) เกณฑ์การคัดเลือก $IOC \geq 0.50$ ได้ค่าดัชนีความเที่ยงตรงของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่าง 0.67-1.00

3.5 กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนโดยใช้ผู้ตรวจ 2 ท่าน (นำคะแนนของผู้ตรวจ 2 ท่าน มาหาร 2 เป็นคะแนนที่ได้ของผู้สอบ) ผู้ตรวจแต่ละคนใช้เกณฑ์การให้คะแนนการเขียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน) ดังรายละเอียดตาราง 3, 4 และ 5 ดังนี้

ตาราง 4 เกณฑ์พิจารณาการให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์พิจารณา	คะแนน
มีการเสนอแนวคิดแปลกใหม่และสร้างความสนใจของผู้อ่าน	5
การนำเสนอประเด็นมีความชัดเจน	5
โครงสร้างของเรื่องมีเอกภาพ	5
รายละเอียดสนับสนุนประเด็นได้อย่างเหมาะสม	5
สรุปเรื่อง	5
โครงสร้างภาษาและไวยากรณ์	5
คะแนนรวม	30

ตาราง 5 เกณฑ์พิจารณาระดับความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ระดับความสามารถ	คะแนน
ดีมากที่สุด	5
ดีมาก	4
ดี	3
พอใช้	2
ปรับปรุง	1

ตาราง 6: เกณฑ์การประเมินงานเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์	คะแนน	คุณภาพ
มีการเสนอแนวคิดแปลกใหม่และ เร้าความสนใจของผู้อ่าน	5	เสนอความคิดแปลกใหม่และเร้าความสนใจผู้อ่านได้ อย่างมาก แสดงความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างน่า ประทับใจและมีจินตนาการ
	4	เสนอความเสนอความคิดแปลกใหม่และเร้าความ สนใจผู้ได้ดีแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์และมี จินตนาการพอสมควร
	3	เสนอความคิดของตนได้อย่างน่าสนใจพอสมควร แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และมีจินตนาการ ได้ในบางตอน
	2	ความคิดที่น่าเสนอไม่น่าสนใจแสดงออกความคิดไม่ ชัดเจนใช้จินตนาการน้อยมาก
	1	ไม่มีความความคิดริเริ่มที่น่าสนใจในการเขียน
การนำเสนอประเด็นมีความ ชัดเจน	5	รายละเอียดที่ใช้เชื่อมโยงความคิดเข้าสู่มีความ ชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย

ตาราง 6: (ต่อ)

เกณฑ์	คะแนน	คุณภาพ
การนำเสนอประเด็นมีความชัดเจน (ต่อ)	4	รายละเอียดที่ใช้เชื่อมโยงความคิดเข้าสู่มีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายพอสมควร
	3	รายละเอียดที่นำเสนอมีความสับสนและส่งผลต่อความเข้าใจเนื้อหา
	2	ให้รายละเอียดสนับสนุนประเด็นน้อยและไม่ค่อยมีความสอดคล้องทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ยาก
	1	ไม่มีการให้รายละเอียดที่สอดคล้องกับเนื้อหา
โครงสร้างของเรื่องมีเอกภาพ	5	โครงสร้างของเรื่องมีความเป็นเอกภาพ
	4	โครงสร้างโดยรวมมีความเป็นเอกภาพมีใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าเพียงใจความเดียว
	3	โครงสร้างของเรื่องไม่ค่อยมีเอกภาพแต่พอเข้าใจได้
	2	โครงสร้างไม่ค่อยมีเอกภาพ ทำให้ผู้อ่านสับสน
	1	โครงสร้างของเรื่องไม่มีเอกภาพ ทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเขียน
รายละเอียดสนับสนุนประเด็นได้อย่างเหมาะสม	5	เขียนรายละเอียดสนับสนุนประเด็นในเรื่องได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถจินตภาพตามเนื้อเรื่องได้
	4	เขียนรายละเอียดสนับสนุนประเด็นในเรื่องได้อย่างชัดเจน สามารถจินตภาพตามเนื้อเรื่องได้พอสมควร แต่ยังคลุมเครือในบางส่วน
	3	เขียนรายละเอียดสนับสนุนประเด็นในเรื่องได้ แต่ยังไม่ชัดเจน สามารถจินตภาพตามเนื้อเรื่องได้บ้าง แต่ยังคลุมเครือในบางส่วน
	2	เขียนรายละเอียดสนับสนุนประเด็นในเรื่องได้ไม่ดี ไม่ครอบคลุม ไม่ชัดเจน ผู้อ่านค่อนข้างสับสนในรายละเอียด

ตาราง 6: (ต่อ)

เกณฑ์	คะแนน	คุณภาพ
สรุปเรื่องดีและชัดเจน	1	เขียนรายละเอียดสนับสนุนประเด็นในเรื่องไม่ได้ หรือไม่มีรายละเอียดสนับสนุน ไม่ครอบคลุม ไม่ชัดเจน ผู้อ่านไม่เข้าใจเรื่อง
	5	สรุปเรื่องได้ดี ชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย
	4	สรุปเรื่องได้ดี ผู้อ่านเข้าใจง่าย
	3	สรุปเรื่องได้ แต่ยังไม่ชัดเจน ผู้อ่านเข้าใจค่อนข้างยาก ไม่สับสน
	2	สรุปเรื่องได้ไม่ดี ไม่มีความชัดเจน ผู้อ่านสับสน
โครงสร้างภาษาและไวยากรณ์	1	สรุปเรื่องไม่ดี ไม่ชัดเจน ผู้อ่านไม่เข้าใจ หรือไม่มีการสรุปเรื่อง
	5	สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง การเลือกเขียนคำได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
	4	สามารถใช้ภาษาได้ดี และเลือกเขียนคำได้อย่างเหมาะสม ผิดพลาดเล็กน้อย
	3	สามารถใช้ภาษาได้ และเลือกเขียนคำได้อย่างเหมาะสม มีข้อผิดพลาดปานกลาง
	2	สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเพียงเล็กน้อย สามารถเขียนคำง่าย ๆ ในการเขียนอธิบาย มีข้อผิดพลาดมาก
	1	ไม่สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้อง ไม่สามารถเลือกเขียนคำได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีข้อผิดพลาดเป็นส่วนมาก

3.6 นำแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง

3.7 ทดสอบความเชื่อมั่นของเกณฑ์การให้คะแนน โดยทดลองแบบทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าจำนวน 50 คน โดยใช้ผู้ตรวจ 2 ท่าน และผู้วิจัยคำนวณหาค่าความสอดคล้องของคะแนนที่ได้จากผู้ตรวจทั้ง 2 คน หาความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้สูตรการหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 210-212) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์เท่ากับ 0.63

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

4.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ เพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอน

4.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบสอบถาม เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

4.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ผู้วิจัยจะใช้แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนหลังจากดำเนินการทดลองเสร็จ ให้เลือกตอบ 5 คำตอบ (เห็นด้วย: มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด) (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 8-11)

- 5 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

4.20 – 5.00	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด
3.41 – 4.20	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ มาก
2.61 – 3.40	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง
1.81 – 2.60	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ น้อย
1.00 – 1.80	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ไปนำเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำ โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนดังนี้ (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249)

+1 สำหรับข้อความที่สอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

0 สำหรับข้อความที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

-1 สำหรับข้อความที่ไม่สอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

4.5 นำผลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละแต่ละข้อ ไปหาค่าดัชนี ความสอดคล้องกับข้อคำถามและจุดประสงค์ (Index of Items-objective Congruence: IOC) ของล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ (2539: 248-249) เกณฑ์การคัดเลือก $IOC \geq 0.50$ ได้ค่าความ สอดคล้องข้อคำถามและจุดประสงค์อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

4.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความอำนาจจำแนกของ แบบสอบถามจำนวน 25 ข้อ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ (Item Total Correlation) ไว้จำนวน 24 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.276 - 0.714

4.7 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกเอาไว้จำนวน 24 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดย การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ด้วยวิธีของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 เท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบแผนการวิจัยกึ่งทดลองแบบอนุกรมเวลา One Group Time Series Design มีรูปแบบดังตาราง 7

ตาราง 7 แบบแผนการวิจัย

E	O ₁	X	O ₂	O ₃
---	----------------	---	----------------	----------------

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้

E	แทน	กลุ่มการทดลอง (Experimental group)
O ₁	แทน	การทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
O ₂	แทน	การทดสอบหลังเรียนที่ 1
O ₃	แทน	การทดสอบหลังเรียนที่ 2
X	แทน	การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

รูปแบบที่ 3

2. วิธีการดำเนินการทดลอง

2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษฉบับที่ 1 จำนวน 25 ข้อ และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้เวลาจำนวน 1 สัปดาห์ จำนวน 2 ชั่วโมง

2.2 ผู้วิจัยทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนและการสอน จุดประสงค์ และการวัดและประเมินผล

2.3 ปรับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนในการวิเคราะห์อรรถลักษณะทางภาษา (Genre) จำนวน 8 ชนิด ซึ่งได้แก่ การเล่าเรื่องจากประสบการณ์ (recount genre) รายงาน (report genre) การอธิบาย (explanation genre) เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (exposition genre) วิธีการ (procedure genre) เรื่องเล่าเชิงบรรยายหรือจินตนาการ (narrative genre) การอธิบาย (discussion genre) การสังเกต (observation genre)

2.4 ปรับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนในการใช้โครงสร้างระดับยอด (Top-level Structure) จำนวน 4 ชนิด ซึ่งได้แก่ การบอกรายละเอียด หรือรายการ (Descriptive or Listing) ปัญหาและการแก้ไข (Problem - Solution) เหตุและผล (Cause and Effect) และการเปรียบเทียบ (Comparison - Contrast)

2.5 ปรับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนในการทำแผนผังสรุปความต่างๆ (Graphic Organizers)

2.6 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองด้วยตนเอง ตามแผนการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ที่จัดทำขึ้นและหาคุณภาพแล้ว ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ใช้เวลาการสอนทดลองรวม 30 ชั่วโมง ในเวลา 15 สัปดาห์

2.7 ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ครั้งที่ 1 ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษฉบับที่ 2 และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ฉบับเดิม

2.8 เว้นระยะในการทดสอบ 1 สัปดาห์

2.9 ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ครั้งที่ 2 ด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่าน (ฉบับที่ 1) และแบบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ฉบับเดิม และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ที่ตรวจสอบและหาคุณภาพแล้ว

2.10 ใช้โปรแกรมวิเคราะห์สำเร็จรูป คำนวณผลคะแนนจากแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures) โดยคำนวณผลการทดสอบจากแบบทดสอบ 2 ฉบับก่อนการทดลอง 1 ครั้ง และหลังการทดลอง 2 ครั้ง พร้อมทั้งแสดงกราฟอัตราการเปลี่ยนแปลง จากผลการคำนวณของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ เพื่อแสดงให้เห็นพัฒนาการความสามารถในแต่ละด้านของกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการดำเนินการทดลองการสอนตามการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ดำเนินการตามแผนการทดลองดังตาราง 8

ตาราง 8: สรุปการดำเนินการทดลองของกลุ่มทดลอง (Experimental group) ที่จัดการเรียนการสอน
แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

การดำเนินการทดลอง		
สัปดาห์ที่ 1	ชั่วโมงที่ 1-2	- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนและการสอน จุดประสงค์ บทบาทของผู้เรียน การวัดและประเมินผล
สัปดาห์ที่ 2	ชั่วโมงที่ 3-4	ทดสอบก่อนเรียน - แบบทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษ (ฉบับที่ 1) - แบบทดสอบการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์
สัปดาห์ที่ 3	ชั่วโมงที่ 5-6	ปูพื้นฐานผู้เรียนให้มีทักษะในการวิเคราะห์โครงสร้างของ เนื้อความ (genre)
สัปดาห์ที่ 4	ชั่วโมงที่ 7-8	การใช้โครงสร้างระดับยอด (Top-level structure)
สัปดาห์ที่ 5	ชั่วโมงที่ 9-10	การทำแผนผังสรุปความ (Graphic organizers)
สัปดาห์ที่ 6-7	ชั่วโมงที่ 11-14	เรื่องเล่าเชิงจินตนาการ (Narrative) เรื่อง “The Merchant and His Friend”
สัปดาห์ที่ 8-9	ชั่วโมงที่ 15-18	เรื่องแสดงความคิดเห็น (Exposition) เรื่อง “Offshore Oil”
สัปดาห์ที่ 10-11	ชั่วโมงที่ 19-22	เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount) เรื่อง “A Funny Thing Happened to Me”
สัปดาห์ที่ 12	ชั่วโมงที่ 23-24	ทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 1 - แบบทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษ (ฉบับที่ 2) - แบบทดสอบการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์
สัปดาห์ที่ 13	ชั่วโมงที่ 25-26	
สัปดาห์ที่ 14	ชั่วโมงที่ 27-29	ทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 2 - แบบทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษ (ฉบับที่ 1) - แบบทดสอบการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์
สัปดาห์ที่ 15	ชั่วโมงที่ 29-30	- แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 - สรุปผลการเรียนของนักเรียน วิเคราะห์และอภิปรายผล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้สถิติต่างๆ หลายขั้นตอน เพื่อพิสูจน์สมมติฐาน สำหรับการวิจัยแต่ละข้อโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. สำหรับสมมติฐานข้อที่ 1: การศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 หลังการทดลองครั้งที่ 1 และหลังการทดลองครั้งที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้สถิติต่างๆ โดยเปรียบเทียบระดับความสามารถของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ที่จัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures) โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทดสอบข้อตั้งเบื้องต้น (Test of Assumptions) ของ MANOVA with repeated measure ดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. 2551: 7-9)

1. ข้อตั้งเบื้องต้นเกี่ยวกับการแจกแจงของประชากร (Distribution) การวิเคราะห์ตัวแปรพหุคูณ ประชากรต้องมีการแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปร (Multivariate Normal Distribution)

2. ข้อตั้งเบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ (Correlation) คือ ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรตาม (Linearity) การร่วมกันเชิงเส้นพหุ (Multicollinearity) และความเป็นหนึ่งเดียว (Singularity)

3. ความแปรปรวน (Variance) ความเป็นเอกพันธ์ของเมตริกตัวแปร ความแปรปรวนร่วมของประชากร (Homogeneity of Variance Covariance Matrices)

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures)

1. ทดสอบระดับความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures) โดยทำการวิเคราะห์ผลการทดลอง มีความแตกต่างจากคะแนนของกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ในแต่ละช่วงเวลา 3 ครั้ง โดยพิจารณาจากค่าสถิติทดสอบเอฟ (Multivariate F-Statistic) และนัยสำคัญ (P-value) ส่วนค่าวิลคส์ แลมบ์ดา (Λ) (Wilks' Lambda)

2. การวิเคราะห์ภายในกลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบดูว่าในแต่ละกลุ่ม จากการทดสอบก่อนเรียน หลังเรียนครั้งที่ 1 และ 2 เป็นอย่างไร โดยใช้สถิติการวิเคราะห์แบบวัดซ้ำ (repeated measures) และดูพัฒนาการแต่ละช่วงว่าแตกต่างกันอย่างไร โดยการวิเคราะห์ อิทธิพลอย่างง่าย (Simple Effects Analysis)

3. วิเคราะห์ผลของขนาดอิทธิพล (Effect Size) (partial η^2) ของตัวแปรการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

4. นำค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบก่อนเรียน หลังเรียนครั้งที่ 1 และ 2 ของกลุ่มตัวอย่าง มาจัดทำกราฟเส้นดูพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงของการทดสอบแต่ละครั้ง

5. ทำกราฟเส้นแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของคะแนนความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปผลการวิเคราะห์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures) เพื่อทดสอบสมมติฐานงานวิจัย

2. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 อยู่ในระดับมาก โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์คำตอบ (ระดับการประเมินค่า) ในการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน เป็นรายข้อและโดยรวมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับหลังการทดลอง ที่จัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

2. ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปคำนวณคำตอบซึ่งเป็นระดับการประเมินค่าทั้ง 5 ระดับ ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน เป็นรายข้อ ($\bar{X}$ และ S.D.) และโดยรวม และพิจารณาจากค่าสถิติพื้นฐาน อันได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหัวข้อย่อยของแบบสอบถาม พร้อมทั้งสรุปความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังตารางที่ 9 ดังนี้

ตาราง 9: เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน	ระดับความพึงพอใจ
4.21-5.00	ความพึงพอใจระดับมากที่สุด
3.41-4.20	ความพึงพอใจในระดับมาก
2.61-3.40	ความพึงพอใจในระดับปานกลาง
1.81-2.60	ความพึงพอใจในระดับน้อย
1.00-1.80	ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 306)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ แทน ตัวกลางเลขคณิตหรือเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 308)

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของข้อมูลแต่ละค่ายกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบและจุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ความพึงพอใจของนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสิทธิภาพ ภาษา รูปแบบที่ 3 โดยใช้สูตร IOC (Index of item-objective Congruence: IOC) (ลัวิน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249)

$$IOC = \frac{(\sum R)}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การวิเคราะห์ค่าความยากง่ายของ (Power of Difficulty) ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ (Discrimination Indexes) โดยคำนวณจากสูตร 27% ของ จุง – เทห์ ฟาน (ลัวิน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 217-218)

2.3 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษโดยคำนวณจากสูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (ลัวิน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 215)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของนักเรียนที่ทำถูกในแต่ละข้อ
	=		$\frac{\text{จำนวนนักเรียนที่ทำถูกในแต่ละข้อ}}{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}$
	q	แทน	สัดส่วนนักเรียนที่ทำผิดในแต่ละข้อ = 1-p

2.4 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ด้วยการหา
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ; และอังคณา
สายยศ. 2539: 185)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_t^2}{s^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
			เครื่องมือ
	n	แทน	จำนวนข้อสอบของเครื่องมือ
	$\sum s_t^2$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมเป็น
			รายข้อ
	s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมจาก
			เครื่องมือทั้งฉบับ

2.4 การทดสอบสอบซ้ำ (Test-retest) ของแบบทดสอบความสามารถในการเขียน
ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Person Correlation
Product) จากการสอบ 2 ครั้ง จากกรรมการ 2 คน (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 210-
212)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าความเที่ยง
	X	แทน	คะแนนการสอบครั้งที่ 1
	Y	แทน	คะแนนการสอบครั้งที่ 2
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลองครั้งที่ 1 และการทดลองครั้งที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลอง ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการทดลอง ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
S.D.	แทน	คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มตัวอย่าง (Standard Deviation)
Λ	แทน	ค่าสถิติทดสอบแลมบ์ดาของวิลคส์ (Wilks) (Wilks' Lambda)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสอง (Mean Square)
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)
P-value	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญของการทดสอบ
Partial η^2	แทน	ค่าขนาดอิทธิพล (Effect Size) (Partial Eta Squared)
t	แทน	สถิติการแจกแจงแบบ t (t-distribution)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์พัฒนาการความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3
2. ผลการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยพิจารณาลำดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3

ตอนที่ 1 การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Test of Assumptions)

การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (Multivariate analysis of variance, MANOVA) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภู่อ่อน. 2551: 7-9)

1.1 การทดสอบความเท่ากันของเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วม ดังตารางที่ 10

ตาราง 10 การทดสอบตัวแปรตามความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

Box's Test of Equality of Covariance Matrices

Box's M	2.962
F	.486
df ₁	6
df ₂	395678.769
Sig.	.082

จากตาราง 10 ตารางการวิเคราะห์ความเท่ากันของเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วม Box's Test of Equality of Covariance Matrices พบว่า ค่าสถิติ F เท่ากับ .0486 และค่า Sig เท่ากับ .082 ซึ่งค่า Sig > .05 แสดงว่า การทดสอบตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์มีความเท่ากันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม ดังตาราง 11

ตาราง 11 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

Bartlett's Test of Sphericity

Likelihood Ratio	.000
Approx. Chi-Square	22.433
Df	2
Sig.	.000

จากตาราง 11 ตารางการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของ Bartlett's Test of Sphericity พบว่า ค่าสถิติ Approx. Chi-Square เท่ากับ 22.433 และค่า Sig เท่ากับ .000 ซึ่งค่า Sig < .05 แสดงว่า การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 2 การทดสอบเพื่อทดสอบสมมติฐาน

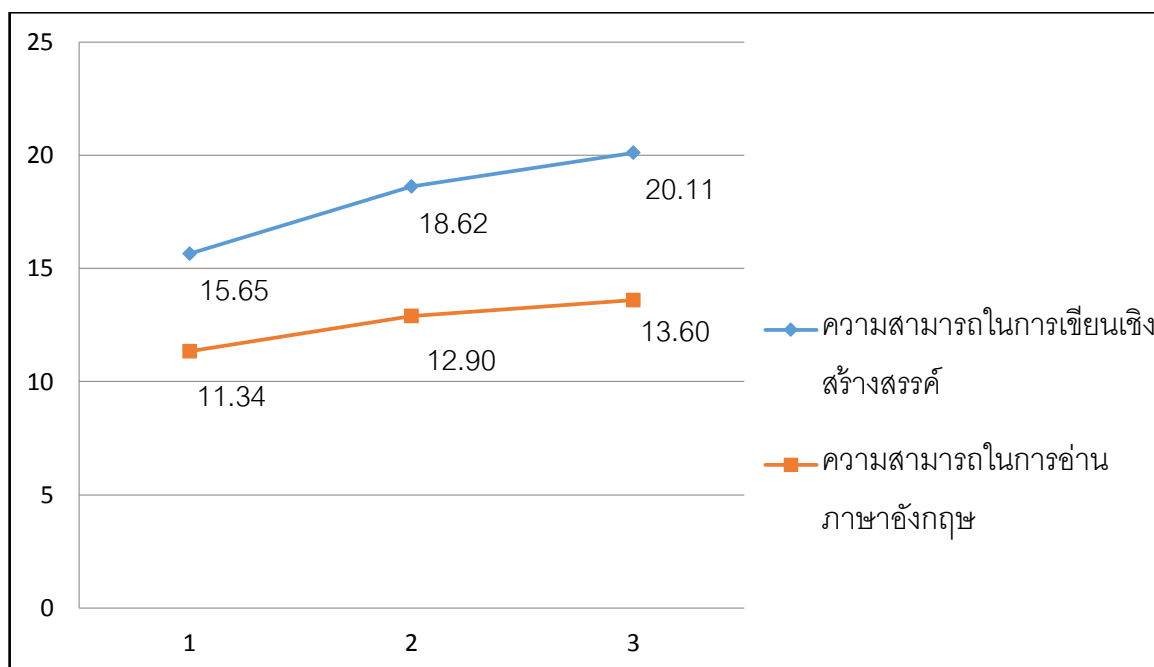
2.1 การวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 โดยใช้สูตรการวิเคราะห์แบบความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures) ดังตาราง 12 และภาพประกอบที่ 15 ดังนี้

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความสามารถด้านการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3

variables	Multivariate Test			
reading	n	Λ (Wilks' Lambda)	F	p – value
creative writing	43	.753	9.544***	.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

กราฟเส้นแสดงพัฒนาการความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

ภาพประกอบ 15 กราฟเส้นแสดงพัฒนาการความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

จากตาราง 12 และภาพประกอบ 15 สามารถสรุปการวิเคราะห์ผลการศึกษาศักยภาพในการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 จากการพิจารณาผลการทดสอบระดับ Multivariate Test พบว่า คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียน 2 ครั้ง ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ หลักการทดลองครั้งที่ 1 และหลังการทดลองครั้งที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\Lambda = .753$, Multivariate F - statistic = 9.544, p - value = .000 < .01) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

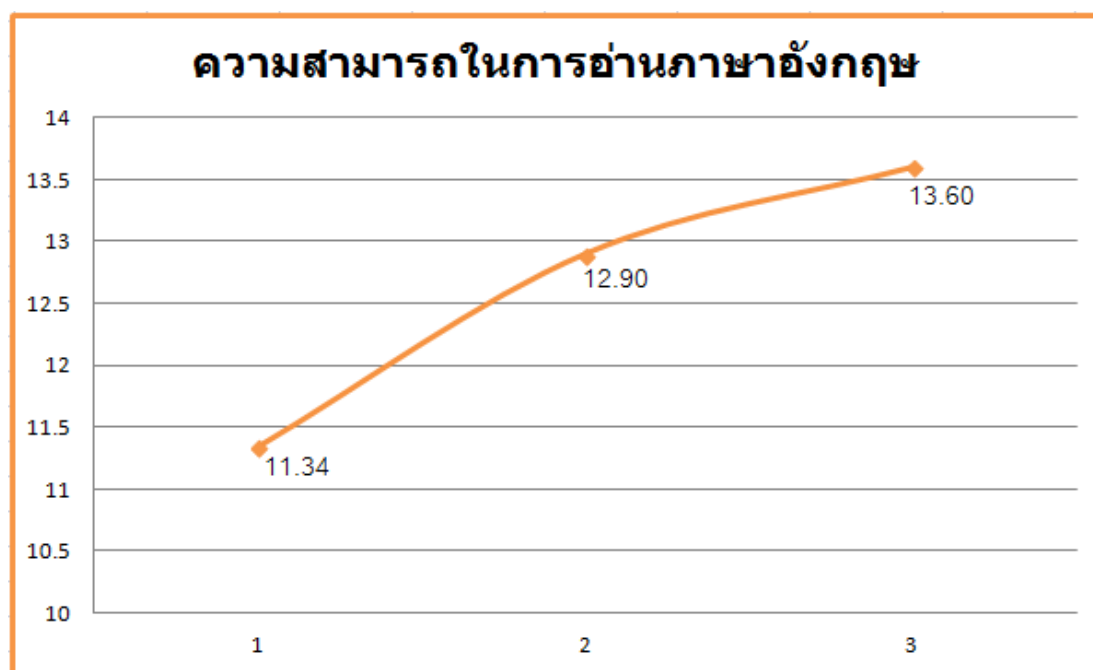
2.2 การเปรียบเทียบพัฒนาการความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ดังตาราง
13 และภาพประกอบ 16 ดังนี้

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated measures) ของพัฒนาการ
ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ (Reading) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับ
การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

	ช่วงเวลาการทดสอบ 3 ครั้ง		
ความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษ	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน (1)	ทดสอบหลังเรียน (2)
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	11.34	12.90	13.60
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	3.45	3.09	3.53
	$\Lambda = .681$ F - statistic = 9.594*** p - value = .000		
Univariate Test	$F_{(pretest - Posttest\ 1)} = 1.558^{***}$ p - value = .002		
		$F_{(Posttest\ 1 - Posttest\ 2)} = .698$ p - value = .601	
	$F_{(Pretest - Posttest\ 2)} = 2.256^{***}$ p - value = .001		
Treatment effects CLE model III (Effect size)	Partial $\eta^2 = .319$		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.2.1 กราฟเส้นแสดงพัฒนาการความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

ภาพประกอบ 16 กราฟเส้นแสดงพัฒนาการความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

จากตาราง 13 และภาพประกอบ 16 สามารถสรุปการวิเคราะห์ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

1. จากการพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผลปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลักการทดลองครั้งที่ 1 และหลังการทดลองครั้งที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2. จากผลการทดสอบภายหลังการได้รับสิ่งทดลอง (Posttest) โดยพิจารณาจากผลคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังการทดลองทั้ง 2 ครั้ง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\Lambda = 0.681$, F-statistic = 9.954, p-value .000 < .01) เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง พบว่า หลังการได้รับสิ่งทดลอง (การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3) กลุ่มตัวอย่างมีระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ระหว่าง 12.90-13.60 คะแนน

ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์และประกอบการศึกษาพบว่าคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง จึงสามารถสรุปได้ว่า ภายหลังที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 แล้วนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น

3. จากผลการทดสอบในระดับ Univariate Test ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ พบว่า

3.1 คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังการทดลองครั้งที่ 1 (Posttest -1) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (Pretest) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($F_{(pretest - posttest\ 1)} = 1.588, p\text{-value} = .002$)

3.2 คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังการทดลองครั้งที่ 2 (Posttest -2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับหลังการทดลองครั้งที่ 1 (Posttest-1) มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน $F_{(posttest\ 1 - posttest\ 2)} = .698, p\text{-value} = .601$

3.3 คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังการทดลองครั้งที่ 2 (Posttest -2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (Pretest) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($F_{(pretest - posttest\ 2)} = 2.256, p\text{-value} = .002$)

4. เมื่อพิจารณาขนาดอิทธิพลของการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยภายหลังได้รับสิ่งทดลองเพิ่มขึ้น 1.56 คะแนน โดยขนาดอิทธิพลของสิ่งทดลองในการวิจัยครั้งนี้มีค่าเท่ากับ .319 ($\text{Partial } \eta^2 = 0.31, p < .001$) หรืออาจกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีพัฒนาการความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น 31 %

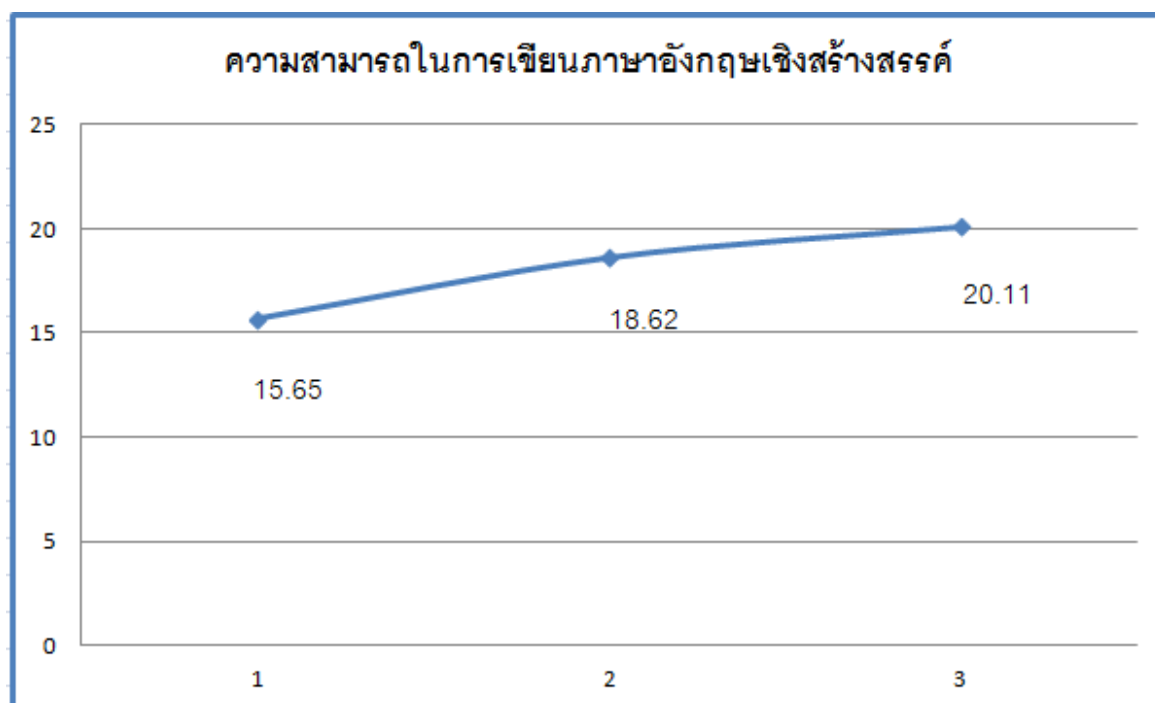
2.3.1 การเปรียบเทียบพัฒนาการความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ดังตาราง 14 และภาพประกอบ 17 ดังนี้

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated measures) ของพัฒนาการความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

	ช่วงเวลาการทดสอบ 3 ครั้ง		
ความสามารถในการเขียน ภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน (1)	ทดสอบหลังเรียน (2)
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	15.65	18.62	20.11
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	3.54	3.15	3.16
	$\Lambda = .244$ F - statistic = 63.561 *** p - value = .000		
Univariate Test	F _(pretest – Posttest 1) = 2.977 *** p – value = .000		
		F _(Posttest 1 – Posttest 2) = 1.488 *** p – value = .000	
	F _(Pretest – Posttest 2) = 4.465 *** p – value = .000		
Treatment effects			
CLE model III	Partial $\eta^2 = .756$		
(Effect size)			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.3.2 กราฟเส้นแสดง พัฒนาการความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

ภาพประกอบ 16 กราฟเส้นแสดง พัฒนาการความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

จากตาราง 14 และภาพประกอบ 16 สามารถสรุปการวิเคราะห์ผลการพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

1. จากการพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผลปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2. จากผลการทดสอบภายหลังการได้รับสิ่งทดลอง (Posttest) โดยพิจารณาจากผลคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังการทดลองทั้ง 2 ครั้ง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\Lambda = .244$, F-statistic = 63.561, p-value = .000) เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบทั้งสองครั้ง พบว่า หลังการได้รับสิ่งทดลองของกลุ่มตัวอย่างมีระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ อยู่ระหว่าง 18.60-20.11 คะแนน

ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์และประกอบการศึกษาพบว่าคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง จึงสามารถสรุปได้ว่า ภายหลังจากการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 แล้วนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น

3. จากผลการทดสอบในระดับ Univariate Test ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing) พบว่า

3.1 คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังการทดลองครั้งที่ 1 (Posttest -1) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (Pretest) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($F_{(pretest - posttest 1)} = 2.977^{***}$, $p\text{-value} = .000$)

3.2 คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังการทดลองครั้งที่ 2 (Posttest -2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับหลังการทดลองครั้งที่ 1 (Posttest-1) มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($F_{(posttest 1 - posttest 2)} = 1.488^{***}$, $p\text{-value} = .000$)

3.3 คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังการทดลองครั้งที่ 1 (Posttest -1) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (Pretest) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($F_{(pretest - posttest 1)} = 4.465^{***}$, $p\text{-value} = .000$)

4. เมื่อพิจารณาขนาดอิทธิพลของการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยภายหลังได้รับสิ่งทดลองเพิ่มขึ้น 1.56 คะแนน โดยขนาดอิทธิพลของสิ่งทดลองในการวิจัยครั้งนี้มีค่าเท่ากับ .756 ($\text{Partial } \eta^2 = 0.756$, $p < .001$) หรืออาจกล่าวได้ว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีพัฒนาการในความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing) สูงขึ้น 75

2.4 การวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมในระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตาราง 15

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ด้วยค่าเฉลี่ยและเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	เนื้อหาที่น่าสนใจ ไม่ยากง่ายจนเกินไปและสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน	3.41	0.86	มาก
2	การจัดลำดับของเนื้อหาของผู้สอนทำให้ข้าพเจ้ามีความเข้าใจง่ายต่อบทเรียน	3.43	0.89	มาก
3	กระบวนการเรียนการสอนแปลกใหม่ น่าสนใจ และดึงดูดความสนใจของข้าพเจ้าให้ติดตามอยู่เสมอ	3.46	0.92	มาก
4	การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง มีความน่าสนใจ และส่งเสริมให้ข้าพเจ้าเข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้น	3.41	0.94	มาก
5	ครูผู้สอนอธิบายตรงประเด็นและมีการยกตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจน	3.56	0.92	มาก
6	บรรยากาศการจัดการเรียนการสอนเป็นกันเอง สนุกสนาน และไม่น่าเบื่อ	3.90	1.09	มาก
7	ข้าพเจ้าชอบกิจกรรมทางด้านภาษาอังกฤษในชั้นเรียน เพราะได้ความรู้และความสนุกสนาน	3.75	0.88	มาก
8	กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกตื่นตัววันในการเรียนทุกครั้ง	3.58	0.83	มาก
9	ข้าพเจ้าชอบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกให้ข้าพเจ้ารู้จักคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	3.58	0.92	มาก
10	การจัดการเรียนการสอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ให้ประโยชน์แก่ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างหลากหลาย อาทิ การพูดหน้าชั้นเรียน การเล่นเกม เป็นต้น	3.60	0.97	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
11	กิจกรรมการเรียนการสอนข้าพเจ้าได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	3.82	0.89	มาก
12	การจัดการเรียนการสอนวิชานี้ให้ประโยชน์แก่ข้าพเจ้าในการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างครบวงจร	3.78	0.90	มาก
13	การเรียนวิชานี้ทำให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาการเรียนรู้ / คำศัพท์ / สำนวนภาษาอังกฤษ อย่างกว้างขวาง	3.87	0.92	มาก
14	การรู้ภาษาอังกฤษรายวิชานี้ทำให้ข้าพเจ้าเป็นคนทันสมัย รู้ข่าวสารทันเหตุการณ์	3.73	0.97	มาก
15	การเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า	3.97	0.96	มาก
16	วิชาภาษาอังกฤษเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพของข้าพเจ้าในอนาคต	4.63	0.66	มากที่สุด
17	ข้าพเจ้ารู้สึกที่ตนเองเขียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ได้ดีขึ้น	3.92	0.81	มาก
18	ข้าพเจ้ามีโอกาสดูฟัง และพูดแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนของตนเองอย่างหลากหลาย	3.63	0.76	มาก
19	ข้าพเจ้ามั่นใจตนเองมากขึ้นในการสื่อสาร / สื่อความเป็นภาษาอังกฤษ กับเพื่อนและผู้อื่น	3.70	0.90	มาก
20	ข้าพเจ้าชอบวางแผน และทำผังความคิด ทำให้ข้าพเจ้าสรุปเรื่องที่ได้ดี	3.63	0.91	มาก
21	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนาน / มีความสุขในการเรียนวิชานี้ ร่วมกับเพื่อนๆ และผู้สอน	3.78	0.93	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
22	ข้าพเจ้าชอบทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน	3.82	0.99	มาก
23	การสอนการอ่าน และเขียนภาษาอังกฤษของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีขั้นตอนที่ช่วยให้ข้าพเจ้าสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง	3.92	0.84	มาก
24	ข้าพเจ้ามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3	3.85	0.79	มาก
สรุปผล		3.81	0.89	มาก

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

4.20 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ	มากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ	มาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ	ปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ	น้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ	น้อยที่สุด

จากตาราง 15 เมื่อพิจารณาจากการเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยและมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในหัวข้อย่อยอยู่ระหว่าง 3.41 – 4.63 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.66 – 1.09 รวมทั้งมีคะแนนเฉลี่ยทุกข้อ 3.81 มีคะแนนเฉลี่ยรวมของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.89 เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทุกประเด็น และโดยรวม

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อกาการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองครั้งที่ 1 และหลังการทดลองครั้งที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่เรียนวิชา อ 32202 ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม การอ่านและการเขียน (Reading and writing) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวม 5 ห้อง จำนวนนักเรียน 240 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ลงเรียนวิชา อ 32202 ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม การอ่านและการเขียน (Reading and writing) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากห้องเรียนจำนวน 5 ห้องเรียน ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/9 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง

1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

1.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1.3.2.1 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

1.3.2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

1.3.2.3 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
รูปแบบที่ 3

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกตามประเภทของเครื่องมือ ดังนี้

1. เครื่องมือในการดำเนินงานวิจัย

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ตามแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 จำนวน 3 แผน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ (Reading Test) จำนวน 2 ฉบับ เพื่อใช้วัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์ ติความ แปลความ ใจจับความสำคัญ บอกรายละเอียดของข้อความหรือเรื่องที่อ่าน ของกลุ่มตัวอย่างทั้งก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบคู่ขนาน (equivalency tests) สำหรับการทดสอบความสามารถในการอ่าน จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 25 ข้อ โดยวัดในเรื่องเดียวกัน จำนวนข้อเท่ากัน ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกใกล้เคียงกัน

2.1.1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ และแบบทดสอบชนิดโคลส (cloze) จำนวน 10 ข้อ จำนวน 25 ข้อ โดยคำนวณหาความยากง่าย (p) โดยใช้สูตร Index of Difficulty ได้ค่า p อยู่ระหว่าง .24 -.77, .20-.79 และคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้สูตร Index of Discrimination ได้ค่า r ระหว่าง .20 -.60, .21-.77 และคำนวณความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.81, 0.83 ตามลำดับ

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยจัดทำแบบทดสอบการเขียนชนิดความเรียงในลักษณะการเขียนอย่างอิสระโดยใช้ความคิด การจินตนาการ และการแสดงออกทางภาษาด้วยภาษาเขียน โดยเลือกภาพที่ผู้วิจัยกำหนดให้ ซึ่งพิจารณาความสามารถตามเกณฑ์การให้คะแนนระหว่างผู้ตรวจ 2 คน เกี่ยวกับการเสนอแนวคิดแปลกใหม่และ ไร่ความสนใจของผู้อ่าน การนำเสนอประเด็นมีความชัดเจน โครงสร้างของเรื่องมีเอกภาพ รายละเอียดสนับสนุนประเด็นได้อย่างเหมาะสมสรุปเรื่องดีและชัดเจน และโครงสร้างภาษาและ ไวยากรณ์ จำนวน 30 คะแนน

2.2.1 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบทดสอบการเขียนบรรยายได้รูปภาพ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบความสามารถในการเขียนเรียงความโดยมีรูปภาพประกอบ แล้วนำไปหาคุณภาพได้ค่าความเชื่อมั่นของการจัดอันดับด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Pearson correlation) ระหว่างผู้ตรวจ 2 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมินเท่ากับ 0.63

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจชนิดประเมินค่า 5 ตัวเลือก คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 24 ข้อ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

2.3.1 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) (Item total Correlation) อยู่ระหว่าง .276 - .714 ไว้จำนวน 24 ข้อ และได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.923

3. วิธีการดำเนินการทดลอง

3.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษฉบับที่ 1 จำนวน 25 ข้อ และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้เวลาจำนวน 1 สัปดาห์ จำนวน 2 ชั่วโมง

3.2 ผู้วิจัยทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนและการสอน จุดประสงค์ และการวัดและประเมินผล

3.3 ปรับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนในการวิเคราะห์อรรถลักษณะทางภาษา (Genre) จำนวน 8 ชนิด ซึ่งได้แก่ การเล่าเรื่องจากประสบการณ์ (recount genre) รายงาน (report genre) การอธิบาย (explanation genre) เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (exposition genre) วิธีการ (procedure genre) เรื่องเล่าเชิงบรรยายหรือจินตนาการ (narrative genre) การอธิบาย (discussion genre) การสังเกต (observation genre)

3.4 ปรับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนในการใช้โครงสร้างระดับยอด (Top-level Structure) จำนวน 4 ชนิด ซึ่งได้แก่ การบอกรายละเอียด หรือรายการ (Descriptive or Listing) ปัญหาและการแก้ไข (Problem - Solution) เหตุและผล (Cause and Effect) และการเปรียบเทียบ (Comparison - Contrast)

3.5 ปรับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนในการทำแผนผังสรุปความต่างๆ (Graphic Organizers)

3.6 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองด้วยตนเอง ตามแผนการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ที่จัดทำขึ้นและหาคุณภาพแล้ว ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ใช้เวลาการสอนทดลองรวม 30 ชั่วโมง ในเวลา 15 สัปดาห์

3.7 ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ครั้งที่ 1 ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษฉบับที่ 2 และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ฉบับเดิม

3.8 เว้นระยะในการทดสอบ 1 สัปดาห์

3.9 ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ครั้งที่ 2 ด้วยแบบวัดความสามารถในการอ่าน (ฉบับที่ 1) และแบบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ฉบับเดิม และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ที่ตรวจสอบและหาคุณภาพแล้ว

3.10 ใช้โปรแกรมวิเคราะห์สำเร็จรูป คำนวณผลคะแนนจากแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้สูตรการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures) โดยคำนวณผลการทดสอบจากแบบทดสอบ 2 ฉบับก่อนการทดลอง 1 ครั้ง และหลังการทดลอง 2 ครั้ง พร้อมทั้งแสดงกราฟอัตราการเปลี่ยนแปลง จากผลการคำนวณของแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ เพื่อแสดงให้เห็นพัฒนาการความสามารถในแต่ละด้านของกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการดำเนินการทดลองการสอนตามการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ดำเนินการตามแผนการทดลองดังตาราง 8

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 โดยการใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures) โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้สถิติต่างๆ โดยเปรียบเทียบระดับความสามารถของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทดสอบข้อตั้งเบื้องต้น (Tests of Assumption)

1.1 การทดสอบข้อตั้งเบื้องต้น (Test of Assumption) ของความแปรปรวนพหุคูณ (multivariate analysis of variance, MANOVA) ดังนี้ (ทรวงศ์ศักดิ์ ภูสีอ่อน. 2551: 7-9)

1.1.1 ข้อตั้งเบื้องต้นเกี่ยวกับการแจกแจงของประชากร (Distribution) การวิเคราะห์ตัวแปรพหุคูณ ประชากรต้องมีการแจกแจงแบบปกติหลายตัวแปร (Multivariate Normal Distribution)

1.1.2 ข้อตั้งเบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ (Correlation) คือ ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรตาม (Linearity) การร่วมกันเชิงเส้นพหุ (Multicollinearity) และความเป็นหนึ่งเดียว (Singularity)

1.1.3 ความแปรปรวน (Variance) ความเป็นเอกพันธ์ของเมตริกตัวแปร ความแปรปรวนร่วมของประชากร (Homogeneity of Variance Covariance Matrices)

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (multivariate analysis of variance, MANOVA)

1.2.1 ทดสอบระดับความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures) โดยทำการวิเคราะห์ดูผลก่อนการทดลอง มีความแตกต่างจากคะแนนของกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ โดยพิจารณาจากค่าสถิติทดสอบเอฟ (Multivariate F-Statistic) และนัยสำคัญ (P-value) ส่วนค่า วิลคส์ แลมบ์ดา (Λ) (Wilks' Lambda) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของแบบทดสอบ

1.2.2 การวิเคราะห์ภายในกลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบดูว่าในแต่ละกลุ่ม และดูพัฒนาการแต่ละช่วงว่าแตกต่างกันอย่างไร โดยการวิเคราะห์ อิทธิพลอย่างง่าย (Simple Effects Analysis)

1.2.3 วิเคราะห์ผลของขนาดอิทธิพล (Effect Size) (partial η^2) ของตัวแปรการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3

1.2.4 นำค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง มาจัดทำกราฟเส้นดูพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงของการทดสอบแต่ละครั้ง

1.2.5 ทำกราฟเส้นแสดงการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของแบบทดสอบการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

1.3 การสรุปผลการวิเคราะห์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบวัดซ้ำ (MANOVA with repeated measures) เพื่อทดสอบสมมติฐานงานวิจัย

2. การศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 วิเคราะห์คำตอบ (ระดับการประเมินค่า) ในการสอบถามความพึงพอใจของ นักเรียน เป็นรายข้อและโดยรวมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับหลังการทดลอง ที่จัดการเรียน การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

2.2 ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณคำตอบซึ่งเป็นระดับการประเมินค่าทั้ง 5 ระดับ ด้วยค่าสถิติพื้นฐานเป็นรายข้อ ($\bar{X}$ และ S.D.) และโดยรวม

2.3 พิจารณาจากค่าสถิติพื้นฐาน อันได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ กลุ่มตัวอย่างในแต่ละหัวข้อย่อยของแบบสอบถาม พร้อมทั้งสรุปความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างตาม เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์หลัง การทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีพัฒนาการในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น 31% และมีพัฒนาการในการเขียนภาษาอังกฤษ เชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น 75 %

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 อยู่ใน ระดับมาก

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ การเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 สามารถนำมาอภิปรายผลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ได้ดังนี้

1. การศึกษาพัฒนาการความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผลปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองครั้งที่ 1 และหลังการทดลองครั้งที่ 2 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 นอกจากนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีพัฒนาการในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น 31 % และพัฒนาการในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ 75 % โดยสามารถอธิบายด้วยเหตุผล ดังนี้

1.1 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ปฐมนิเทศเพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 โดยให้ผู้เรียนรู้จักและสามารถวิเคราะห์อรรถลักษณะภาษา โครงสร้างระดับยอ และการใช้แผนผังสรุปความคิด ตลอดจนการวางแผนการเขียนอย่างง่าย ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ การตีความ การจับใจความ และการเดาความจากบริบทแวดล้อม เนื่องจากเนื้อความแต่ละเนื้อความจะมีโครงสร้างการดำเนินเรื่อง และโครงสร้างทางภาษาแตกต่างกัน การเลือกใช้โครงการการเขียน หรือแผนผังสรุปความคิดจึงแตกต่างกันออกไปด้วย ด้วยเหตุนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จึงมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น

1.2 การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 เป็นวิธีการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ และการปฏิบัติการใช้ภาษาที่สำคัญ 2 ประการ คือ การให้ผู้เรียนรู้จักคิดและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่ได้ฟัง หรือได้อ่านจากชีวิตประจำวันอย่างมีเหตุผล และสามารถรายงานข้อมูลต่างๆ เป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนเป็นที่เข้าใจได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ การเรียนการสอนเน้นหลักการบูรณาการโดยมีการอ่านเป็นจุดเริ่มต้น เน้นธรรมชาติของการรับรู้และเรียนรู้ทางภาษา เข้าใจความแตกต่างและความสามารถของผู้เรียน อีกทั้งการเรียนการสอนยึดหลักของภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistic) ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psychological Linguistic) ประสบการณ์เดิม (Schema) ตลอดจนทฤษฎีโครงสร้างทางภาษาที่ถูกต้องทำให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการอ่านที่ถูกต้อง และโครงสร้างทางการเขียนภาษาที่หลากหลาย โดยผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และไตร่ตรองงานที่ได้รับมอบหมายออกมาเป็นผลงานของตนเองและ (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2556: 50, 68, 145)

ซึ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้เรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติทางภาษาโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนที่ 1 ผู้เรียนได้ฝึกฝนการอ่าน การเดา การหาความหมายจากบริบทของเรื่องที่อ่าน ผ่านประสบการณ์ของตนเองโดยอาศัยปัจจัยป้อนที่มีความหมาย ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายโดยรวมไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา และในขั้นตอนที่ 2 ผู้เรียนได้รู้จักวิธีการอ่านของตนเองโดยฝึกฝนการจับใจความสำคัญ สรุปความของเรื่องด้วยตนเอง เกิดเป็นชิ้นงานของตนเองอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งในขั้นตอนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนจับใจความของเรื่องได้ง่ายขึ้น ทำให้สนุกสนานและไม่รู้สึกว่าเป็นงานที่ยุ่งยาก จึงทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น

1.3 การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 เป็นการจัดการเรียนการสอนผ่านประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนที่อ่านมากย่อมมีประสบการณ์มากไปด้วย ดังที่แคชเดน (Cazden. 1980 อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2556: 26) กล่าวว่า ผู้เรียนจะเรียนภาษาได้ดีจากประสบการณ์ของตนเองและผู้อื่น และจะมุ่งมั่นการสร้างความหมายของภาษาเพื่อสื่อความในการสื่อสารที่อาศัยการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมาย (comprehensible input) ดังนั้นผู้สอนควรให้ปัจจัยที่มีความหมายแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับคำกล่าว แครชเชน และเทอร์เรลล์ (Krashen; & Terrell. 1983: 1-17) ว่า การสอนภาษาของคนเราจะรับภาษาได้ดีที่สุด ก็ต่อเมื่อผู้เรียนเข้าใจปัจจัยที่เป็นที่เข้าใจได้ (comprehensible input) ถ้าผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟังและอ่าน จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนพูดหรือเขียนได้อย่างคล่องแคล่วในระยะต่อมา ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ รูปแบบที่ 3 ผู้เรียนเข้าใจองค์ประกอบย่อยของภาษาและกระบวนการอ่านที่สำคัญแก่ผู้เรียนโดยพยายามให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับการใช้เทคนิคการอ่าน สอดคล้องกับผลงานวิจัย วราพร ทองจีน (2550: 111-112) ศศิกัญจน์ ชีตนอม (2553: 102) ที่ว่าการใช้ประสบการณ์เดิมในการระลึกเรื่องที่อ่านสามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการอ่าน การจับใจความสำคัญ ดีความ แปลความ และขยายความของเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามความเหมาะสม ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนด้วย อีกทั้งการอ่านเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลให้การเขียนพัฒนาขึ้น ซึ่งหลังจากขั้นตอนที่ 1 ผู้เรียนทราบหลักการอ่านที่ถูกต้อง และมีประสบการณ์ในการอ่านมากพอแล้ว ในขั้นตอนที่ 3 ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนการเขียนประโยคใจความสำคัญ และประโยคสนับสนุนใจความสำคัญ ทำให้ผู้เรียนได้เขียนด้วยตนเอง อีกทั้งยังเป็นการสร้างความคุ้นเคยในการใช้ภาษา และรูปแบบของการเขียนที่หลากหลายตามชนิดของเนื้อความผ่านประสบการณ์ของตนเองที่ได้รับจากการอ่านแต่ละครั้ง ผู้เรียนจะได้ประสบการณ์จากการอ่าน เช่น คำศัพท์ จำนวน ประโยค เป็นต้น เมื่อผู้เรียนได้ลงมือเขียนผู้เรียนก็สามารถดึงเอาประสบการณ์ของตนเองจากการอ่านมาใช้ในการเขียนอีกด้วย การจัดการเรียนการสอนในขั้นตอนนี้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนการเขียนอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนสามารถรวบรวม

ข้อมูลโดยย่อจากเรื่องที่อ่าน พร้อมกับการลำดับของข้อมูลอย่างถูกต้อง มีลำดับขั้นตอนจากง่ายไปสู่ยากขึ้นอยู่กับชนิดของเนื้อความที่ผู้อ่านอ่าน ส่งผลให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ วางแผนงาน และมีแนวทางในการสื่อความหมายไปยังผู้อ่านในรูปแบบของตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านและผู้เขียนเข้าใจตรงกันด้วย จะเห็นได้ว่าเมื่อผู้เรียนมีประสบการณ์ด้านการอ่าน ก็จะมีความสามารถด้านการเขียนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของฮัลเลตต์ (Hulett. 1986: 847-A); สตอกกี้ (Stosky. 1983: 627-642 cited in Lopeung. 2012: 43); รัตนวิชัย (Rattanavich 1987: 33-35); ราตรี นุกุลกิจ (2531: 61-63); ลัดดา เจริญศิลป์พานิช (2536) และศิริชัย เอี่ยมสะอาด (2541) พบว่าการอ่านที่ดีย่อมส่งผลให้ทักษะการเขียนดีขึ้นด้วยเช่นกัน หากทักษะการเขียนได้รับการพัฒนาขึ้น ทักษะการอ่านก็จะได้รับการพัฒนาตามไปด้วย ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการอ่านภาษาอังกฤษและการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ได้ดีขึ้น

1.4 การสอนอ่านของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ซึ่งเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2556: 147-157) กล่าวไว้ในขั้นตอนที่ 1 ผู้เรียนจะรู้จักการวิเคราะห์ความหมาย สรุปความ เดาความ จับใจความสำคัญของเรื่องด้วยกลวิธีต่างๆ ด้วยตนเอง ดังขั้นตอนที่ 1 (ก) ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่องผ่านข้อคำถามของครูผู้สอน เช่น เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ผู้อ่านทราบอะไรบ้าง เป็นต้น ขั้นตอนที่ 1 (ข) ผู้เรียนอ่านเรื่องและพยายามจับใจความสำคัญของเรื่องผ่านการสร้างไคอะแกรม และแผนผังสรุปความ จะทำให้ผู้อ่านสามารถจำเรื่องราวของเรื่องที่อ่านได้ง่ายและดีขึ้น รวมทั้งสนุกสนานกับการอ่านอีกด้วย ขั้นตอนที่ 1 (ค) ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์การลำดับความของเรื่อง ตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์การลำดับความของเรื่องที่อ่านได้อย่างมีระบบ และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีในการเขียนเรื่องของตนเองต่อไป ขั้นตอนที่ 1 (ง) ผู้เรียนวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน โครงสร้างการดำเนิน และการใช้ภาษา ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะทราบว่ากรดำเนินเรื่องว่า ผู้เขียนใช้แบบใด ผู้เรียนก็จะสามารถเดาเรื่องราวของเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น และขั้นตอนที่ 1 (จ) การสอนอ่านตามการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้เรียนได้รู้คำศัพท์ สำนวนภาษาที่เข้าใจยาก โดยการเดาความหมายจากบริบทของเนื้อความ จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์ หรือสำนวนที่หลากหลาย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการความสามารถในการอ่าน และการเขียนที่สูงขึ้นหลังการทดลอง

1.5 การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ขั้นของการวิเคราะห์อรรถลักษณะภาษา ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะของโครงสร้างการดำเนินเนื้อความ (schematic structure) รวมทั้งลักษณะของภาษา (linguistic features) ที่ใช้ในชนิดของเนื้อความประเภทต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายของการใช้และการสื่อสารที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนสื่อความเป็นที่เข้าใจระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน การให้ผู้เรียนวิเคราะห์อรรถลักษณะของภาษาในบริบทต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ

วิธีการใช้ภาษาเขียนมากขึ้น ตั้งแต่การกระตุ้นความคิดจากเรื่องที่อ่านไปสู่การกำหนดเป้าหมายในการเขียน หรือวางแผนการเขียน จากผลงานวิจัยของณิชาภัทร วัฒนพานิช (2543: 60-62); สมสมัย วิสูตรจุฑา (2545: 86-87); สิริมาน ยุวโสภีร์ (2545: 84-85) และมนต์ชาติรี เกตุมณี (2551: 40-41) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษดีขึ้น ในขั้นตอนที่ 2 ผู้เรียนสามารถวางแผนการเขียนตามแนวคิดที่ได้จากการอ่านอย่างมีระบบ โดยผู้สอนเป็นผู้ให้รูปแบบการเขียนอย่างง่ายแก่ผู้เรียน เมื่อผู้เรียนเข้าใจแผน การเขียนของผู้เขียนแล้ว ผู้เรียนก็สามารถวางโครงสร้างของเนื้อเรื่องที่ต้องการจะเขียนได้ง่ายและตรงตามเป้าหมาย ในขั้นตอนที่ 3 ผู้เรียนได้ฝึกบันทึกย่อสาระของเรื่องตามเป้าหมาย พร้อมลำดับข้อมูลเพื่อเตรียมการเขียนเรื่องต่อไป หลังจากนั้นขั้นตอนที่ 4 ให้ผู้เรียนสังเคราะห์สาระของเรื่องในขั้นร่างอย่างเป็นระบบ ซึ่งการวางแผนการเขียนแต่ละครั้งผู้เรียนจำเป็นต้องระบุจุดประสงค์ของเรื่องที่จะเขียน และเป้าหมายของเนื้อความ และลงมือเขียนด้วยตนเองเอง โดยผู้สอนให้คำปรึกษา จึงนำไปสู่ขั้นตอนที่ 5 ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไขงานของตนเองตามวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้ และขั้นตอนที่ 6 การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ขั้นตอนที่ 6 คัดลอกเรื่องสุดท้าย และการทำกิจกรรมเสริมทักษะภาษา ผู้เรียนได้ฝึกฝนความแม่นยำเกิดเป็นการเรียนรู้ที่คงทนและถาวร ผู้เรียนมีโอกาสได้ประสบการณ์จากการอ่านและการเขียนที่เป็นระบบ สนุกสนานกับกิจกรรม (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2556: 147-157) ด้วยเหตุผลนี้การจัดการเรียนการสอนเขียนของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนการเขียนอย่างมีลำดับขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนถึงขั้นตอนสุดท้ายของการเขียน ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกและลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนสูงขึ้น

1.6 การใช้การเสริมต่อการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 เกิดขึ้นทั้ง 6 ขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอน เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ และมีอิสระในการค้นคว้าและรายงานข้อมูล สื่อความหมายในอรรถลักษณะต่างๆ อย่างหลากหลายตามแนวคิดและความสนใจของผู้เรียน เช่น การใช้คำถามในการกระตุ้นผู้เรียนโดยเฉพาะขั้นตอน การหาคำตอบ การอภิปรายและแก้ไขงาน ซึ่งนับว่าเป็นการเสริมต่อการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ความคิดรวบยอดจากเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น โดยเฉพาะในขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 5 และขั้นตอนที่ 6 ของการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2556: 172) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตดา ปรัตถจริยา (2540) ได้ใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียน ซึ่งผลพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนเพิ่มมากขึ้น

1.7 การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 เป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ว่า การจัดการสอนควรเน้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะให้เกิดการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542: 7) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนผู้เรียนมีโอกาสนในการเรียนรู้และใช้ภาษาในห้องเรียนมากขึ้น มีโอกาสเรียนรู้ความหมายและความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ดีด้วยตนเอง และฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาที่มีการวางแผนเอาไว้อย่างดีตลอดระยะเวลาในการเรียน ภายใต้ความช่วยเหลือของครูผู้สอน กระบวนการเรียนการสอนมีโอกาสดำเนินการตามความสำคัญระหว่างผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้น โดยเฉพาะขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนการสังเคราะห์สาระของเรื่อง และเขียนเรื่องในขั้นนี้ ผู้เรียนกล้าคิด การแสดงออกทางความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และในขั้นตอนที่ 6 ขั้นตอนการคัดลอกเรื่องและทำกิจกรรมทางภาษา เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้ฝึกความแม่นยำในการใช้ภาษา โดยเฉพาะการอ่านและการเขียน ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสนในการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น ผ่านกิจกรรมที่ผู้สอนได้วางแผนเอาไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิดโดว์สัน (Widdowson. 1979) ที่ว่าการสอนภาษาในปัจจุบันเน้นความหมายเชิงปฏิบัตินิยม ซึ่งเกิดจากการที่ภาษามีปฏิสัมพันธ์กับผู้สื่อสารและบริบทแวดล้อม และเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมภาษาด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือ

จากผลของการวิเคราะห์และอภิปรายผล สามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้เรียนมีโอกาสนฝึกฝนการอ่าน การเดาความ การจับใจความสำคัญของเรื่อง จนไปสู่ขั้นตอนการฝึกฝนและปฏิบัติการเขียนอย่างเป็นระบบตั้งแต่การวางแผนการเขียน การตรวจสอบ แก้ไขงานเขียนอย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอนการพัฒนาภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ จากผลงานวิจัยของสายสุนีย์ เตมสินสุข (2535: 140-146); สุขพล ทองพริ้ม (2546: 103-106) และเลาะพึ้ง (Lopeung. 2012: 77-78) ได้นำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียน ซึ่งผลวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติว่าการสอนแบบเดิมหรือตามคู่มือครู อีกทั้งงานวิจัยของ นลินี บพิตรสุวรรณ (2537: 100-102); วิภาวี แป้นเรือง (2546: 104-110) ได้นำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการอ่านภาษาไทย และการเขียนภาษาไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและการเขียนเพิ่มขึ้นทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย จากการวิจัยนี้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีพัฒนาการความสามารถใน

การอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 อยู่ในระดับมาก โดยสามารถอธิบายด้วยเหตุผล ดังนี้

2.1 การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ รูปแบบที่ 3 เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยมาก่อน จึงเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ ทำให้ผู้เรียนได้มีความสนใจ กระตือรือร้นที่จะเรียน และสร้างบรรยากาศในการเรียนที่ดีแก่ผู้เรียน เพราะว่า การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 ผู้เรียนได้เรียนเป็นกลุ่ม และได้ร่วมทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ซึ่งเป็นบรรยากาศที่ผู้เรียนก็ไม่ค่อยได้ทำกันเท่าใดนักในการเรียนโดยปกติของแต่ละวัน ดังนั้น นักเรียนจึงมีความรู้สึกว่าเป็นความแตกต่างระหว่างการเรียนการสอนที่เป็นอยู่ในแบบเดิมที่ได้เคยเรียนมา

2.2 การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติทางภาษาด้วยตนเองตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนสุดท้าย ตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างบูรณาการ โดยกิจกรรมต่างๆ ที่เน้นการปฏิสัมพันธ์ทางภาษาเป็นหลัก การซักถาม ได้ตอบโดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมทั้งกิจกรรมเป็นรายบุคคลและกิจกรรมกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยกันค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับกระบวนการอ่านเหมาะสมกับการรับรู้ของมนุษย์ เช่น ความสนใจ การใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เป็นต้น จึงทำให้ผู้เรียนสนุกสนานกับการอ่านและเพลิดเพลินกับเนื้อหาที่อ่านอีกด้วย

2.3 การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ รูปแบบที่ 3 ผู้เรียนได้ทำแผนผังสรุปความคิดตามจินตนาการของตนเอง ได้มีโอกาสวิเคราะห์และวางแผนจากเรื่องที่อ่านไปสู่การเขียนอย่างมีระบบ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจโครงการการเขียนของตนเองและผู้เขียนอีก ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น สนใจอยากเรียน อยากแสดงความคิดเห็น และสนุกสนานกับการเรียน การจัดกิจกรรมการเขียนโดยใช้แผนผังความคิดส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของงานเขียนที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายให้กับผู้อ่านได้รับรู้ข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งเพชร ต.ศิริวานิช (2550: 45-47) ณัฏชนันท์ ธิจินา (2554: 78-80) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น และมีความสนใจในการเรียนอีกด้วย

2.4 เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 เป็นเนื้อเรื่องที่เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งไม่ยากและง่ายเกินไป

จนเกินไป ซึ่งในระยะแรกผู้เรียนอาจจะอ่านเนื้อเรื่องไม่ตื้นัก เนื่องจากผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับเนื้อหา และไม่มีประสบการณ์ในการอ่านมากพอ หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามขั้นตอนของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 แล้ว ผู้เรียนได้นำความรู้ ประสบการณ์เดิมของตัวเอง และกลยุทธ์ที่ได้จากการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มาใช้กับการอ่าน ทำให้มีความเข้าใจเรื่องราวได้ดี และง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งมีการจัดกิจกรรมที่พยายามให้ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิมของตัวเองอยู่เสมอทั้งกิจกรรมแบบรายบุคคลและกิจกรรมแบบกลุ่ม เป็นการสร้างความสนใจ และการเอาใจใส่ ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม ทำให้สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างสนุกสนานและประสบความสำเร็จในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น

2.5 ผู้เรียนยังได้เขียนเรื่องราวตามความสนใจของตนเอง เช่น เรื่องจากจินตนาการ เรื่องจากประสบการณ์ของตนเอง และเรื่องแสดงออกทางความคิดเห็นที่หลากหลาย จึงทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเขียนไม่ได้ยุ่งยากจนเกินไปด้วย เนื่องจาก การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นงานเขียนที่ไม่มีกรอบจำกัด ผู้เขียนสามารถเขียนได้ตามความคิด และถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาของตนเอง และไม่เหมือนใคร ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการเขียนเพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก จินตนาการ ประสบการณ์ของตนเอง ออกมาในทางสร้างสรรค์อย่างมีอิสระ ไม่มีข้อผูกมัด สอดคล้องกับคำกล่าวของ สอดคล้องกับ ปราณี สุรสิทธิ์ (2549: 57) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง งานเขียนที่ผู้เขียนสร้างคำ แนวคิด จากจินตนาการของตนเอง รวมทั้งยังมีอิสระในการคิดรูปแบบใหม่ๆ ที่แหวกแนวจากเดิมที่มีอยู่ เป็นผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดริเริ่ม เช่นเดียวกับ กระทรงศึกษาธิการ (2551: 41) และถวัลย์ มาศจรัส (2550: 21) ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนโดยใช้ความรู้ ความรู้สึก ประสบการณ์ และจินตนาการในการเขียน ผู้เขียนจะต้องมีความคิดดี มีจินตนาการที่ดี มีคลังคำอย่างหลากหลาย สามารถนำคำมาใช้ในการเขียน ต้องใช้เทคนิคการเขียน และใช้ถ้อยคำที่สละสลวย จากงานวิจัยของงานวิจัยของ จตุพร ตั้งตระกูล (2546) พบว่า การใช้การสอนแบบประสบการณ์ทางภาษานักเรียนมีพัฒนาการในการเขียนเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อทบทวนฝึกความแม่นยำในการใช้ภาษา ซึ่งนอกจากที่ผู้วิจัยจะจัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยการเขียนเรื่องใหม่โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของตนเองแล้วตามเรื่องที่ผู้วิจัยกำหนดให้โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการเขียน อีกทั้งช่วยให้เด็กรู้จักวงศัพท์มากขึ้น ก่อให้เกิดความฉลาดในการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน วลี มีความสนุกสนาน มีความสุขในการเขียน ทำให้เด็กรักการเขียน ใช้เวลาวางให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเขียน และส่งผลต่อการเรียน อีกทั้งงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับคำติชมจากครู และเพื่อนร่วมงานอีกด้วย

2.6 การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น เนื่องจากผู้เรียนใช้เวลาและคลุกคลีกับการอ่านตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียน

การสอน อ่านซ้ำย้ำทวนจนผู้เรียนเกิดความชำนาญในการอ่านเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับคำกล่าวของ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2550: 143) ที่ว่า ผู้เรียนจะสนใจและรักการอ่าน การเขียนมากขึ้น เพราะผู้เรียน ประสบความสำเร็จในการอ่านโดยเข้าใจเรื่องได้ดี จึงทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการอ่านและการเขียน เรื่องต่อไป ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน การจับใจความสำคัญ การตีความ เดาความของเรื่องที่อ่าน และผู้เรียน สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาวางแผนการเขียนของตนเองอย่างเป็นระบบ ซึ่งขั้นตอนของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จึงทำให้ผู้เรียนง่ายและสะดวกในการอ่าน จึงทำให้ผู้เรียนรักการอ่านมากขึ้น

ด้วยเหตุผลนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 ผู้สอนควรศึกษาวิธีการสอนในแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียด เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างถูกต้องตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน เพราะการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ เน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษา โดยเฉพาะการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน การเขียน การฟังและการพูดให้เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้อง การศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะจะทำให้ผู้สอนทราบว่า จะจัดกิจกรรมอย่างไรให้เหมาะสมกับผู้เรียน และเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนทุกครั้งด้วย

1.2 การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 หากผู้เรียนไม่เคยเรียนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ รูปแบบที่ 2 มาก่อน ผู้สอนควรทบทวนกลวิธีการสอนต่างๆ ให้ผู้เรียนเสียก่อน เช่น การวิเคราะห์อรรถลักษณะภาษา การทำแผนผังสรุปความ ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับการใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 2 ไประยะหนึ่งก่อน จึงค่อยเริ่มใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้เรียน

1.3 การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ผู้สอนไม่ควรข้ามขั้นตอนการสอนในแต่ละขั้น เพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่สามารถใช้ประสบการณ์ภาษา หรือเรียนรู้ประสบการณ์ในการใช้ภาษาของตนเองอย่างต่อเนื่องจากการอ่านและการเขียน ซึ่งขั้นตอนแต่ละขั้นของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนการใช้ภาษาจนเกิดความชำนาญ การข้ามขั้นตอนจึงเป็นผลเสียในการฝึกปฏิบัติทำให้ผู้เรียนไม่มีโอกาสฝึกฝนตนเองได้เท่าที่ควร

1.4 การจัดการเรียนการสอนผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิด และมีโอกาสใช้ภาษาในห้องเรียนมากที่สุด โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำชี้แนะ แต่อย่าปล่อยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามลำพังโดยไม่เอาใจใส่หรือการช่วยเหลือ แนะนำผลงานต่างๆ

1.5 ผู้สอนควรแสดงผลงานของผู้เรียนทุกครั้ง ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากเพื่อนในกลุ่ม ควรคำนึงถึงระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ขึ้นอยู่กับความสามารถ และความแตกต่างของผู้เรียนเป็นหลัก

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ไปทดลองสอนกับระดับประกาศนียบัตร หรืออุดมศึกษา เพื่อศึกษาผลการวิจัยผลงานวิจัยว่าสามารถพัฒนาการอ่านและการเขียนกับกลุ่มตัวอย่างนี้ได้ดีหรือไม่

2.2 ควรมีการทดลองใช้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 กับทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 สามารถบูรณาการการสอนได้ครบวงจรทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และศึกษาตัวแปรด้านจิตพิสัยอื่นๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ในรูปแบบการทดลองวัดหลายช่วงเวลา เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของตัวแปรการจัดกระทำว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และยังศึกษาว่าผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาคงที่หรือไม่หากหยุดให้ตัวแปรจัดกระทำ

2.4 ควรทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ด้วยสื่อ มัลติมีเดีย หรือการใช้โปรแกรมE-Learning เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากขึ้นอย่างอิสระนอกชั้นเรียน

บรรณานุกรม

- กฤษณะ สุยะอ้าย. (2552). การใช้เทคนิคการส่งเสริมความคิดโดยใช้ภาพเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนระดับปริญญาตรี. ปรินญานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไข. _____ . (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสพหกรรมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2555). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 (2555-2559). _____ . (2557). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ.
- กิตตา ปรัตถจริยา. (2540). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยออดประกอบกับกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกศรี กิติปัญญา. (2542). การเปรียบเทียบความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษ ความคิดรวบยอดทางด้านภาษา และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (รูปแบบที่ 2) กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านต้องอาศัยความร่วมมือ. การศึกษาวันนี้. ปีที่ 7 ฉบับที่ 334 พฤษภาคม. _____ . (2551). ทักษะการอ่านพื้นฐานการเรียนรู้และการทำงาน. สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2556, จาก <http://www.kriengsak.com/node/1469?page=2>
- กัญณภัทร นิธิศรภากุล. (2550). การเปรียบเทียบความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษ ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และความเชื่อมั่นในตนเองในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (รูปแบบที่ 2) กับการสอนแบบเดิม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- กาญจนา อรุณสุขจุ้ย. (2546). *ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรไชยปราการจำกัด อำเภอไชยปราการจังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- จตุพร ตั้งตระกูล. (2544). *การใช้กิจกรรมประสบการณ์ทางภาษาเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. ปรินญานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- เจือ สตะเวทิน. (2522). *ภาษาไทยจากฟ้าเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- ณิชาภัทร วัฒนพานิช. (2543). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานด้วยสื่อหนังสือพิมพ์กับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัชนันท์ วจิณา. (2554). *การศึกษาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดกับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). *สรรพศาสตร์ของการเขียน ในการจัดทำนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียน และการพัฒนาผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธารอักษร.
- ทรงศักดิ์ ภู่อ่อน. (2551). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิพย์วารี เรืองแจ่ม. (2554). *การใช้เรื่องซ้ำชั้นเพื่อส่งเสริมความเข้าใจความหมายโดยนัย และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. ปรินญานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ทศนา แหมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ บริษัทด้านสุขภาพการพิมพ์.
- เทิดศักดิ์ เดชคง. (2542). *จากความฉลาดทางอารมณ์สู่สติและปัญญา*. กรุงเทพฯ: มติชน.

- ธีระ สุภาวิมล. (2551). ความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง
อ่างทองที่มีต่อการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ปีการศึกษา 2550.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภาพร กุลเรืองทรัพย์. (2548). การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเจตคติต่อการ
เรียน และการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์
ภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนแบบเดิม. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นลินี บพิตรสุวรรณ. (2537). การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนและแรงจูงใจในการเขียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับ
การสอนตามคู่มือครู. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บันลือ พุกชะวัน. (2557). แนวพัฒนาการอ่านเร็ว-คิดเร็ว. พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประชุมพร ธีระวันธุ์. (2541). การศึกษาเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และเจตคติต่อ
การเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการให้ผู้อ่าน
เลือกคำที่มีปัญหาจากเรื่องที่อ่าน (อาร์ เอส เอ็ม). ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2553). การพัฒนาความคิด. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: 0119 เทคนิคพรินต์.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2549). การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ไสภณการ
พิมพ์.
- ประนอม สุขนาคะ. (2545). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และ
ความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์
ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปิญาดา ฤกษ์อนันต์. (2554). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเพื่อพัฒนาการเขียน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปทุมวัน. ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ
: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พเยาว์ ทักษิณ. (2523). การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกการเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่นักเรียนเขียนได้อย่างอิสระกับครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่อง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พระมหาสนิท บุญอ่อน. (2549). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของสามเณรผู้เรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอดประกอบกับกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์เดิม กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พรพิมล ประสงค์พร. (2535). การเปรียบเทียบความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษารูปแบบที่ 2 ซึ่งที่ใช้และไม่ใช้กิจกรรมทดสอบเชิงปฏิบัติการกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ผจงกาญจน์ ภูวิภาดารวรร. (2540). เทคนิคการสอนอ่านภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มนต์ชาติเรี เกตุมณี. (2551). การใช้แนวการสอนแบบอรรถฐานเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2555). รายงานผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจการให้บริการด้านอุปกรณ์การศึกษาและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้. สำนักงานอธิการบดี.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2556). หลักการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและบริบททางภาษา (Principles Context of English Language Learning). พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

มะลิวรรณ จันทรพุ่ม. (2542). ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันโดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา รูปแบบที่ 1 กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- มาลี เทวกุล ณ อยุธยา. (2550). การสอนที่เน้นเนื้อหาสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษและความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับต้น. ปรินญานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รุ่งเพชร ต.ศิริวานิช. (2550). ผลของการใช้เทคนิคแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถการสอนเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- ราตรี นุกุลกิจ. (2531). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัชฎา ทับเทศ. (2554). การวิจัยและพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนแบบอิงประสบการณ์ทางภาษาเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปรินญานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ลัดดา เจริญศิลป์พานิช. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 5. ปรินญานิพนธ์ ค.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ; อังคณา สายยศ. (2543). การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก
- วรพร ทองจีน. (2550). การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (รูปแบบที่ 2) กับการสอนแบบเดิม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร สมบัติวงศ์. (2549). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning). สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- วิภาวี แป้นเรือง. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู ปริญญาโท กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิไล ชินวงศ์. (2525). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีรถไฟ จังหวัดนครราชสีมา ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกและไม่ใช้แบบฝึก. ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนา กิจไพบูลย์พันธ์. (2547). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา (รูปแบบที่ 1) กับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาโท กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วันวิสา ทิพวัตร. (2555). การเปรียบเทียบทักษะชีวิต ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ ต่อ การเรียนรายวิชาฟิสิกส์ เรื่อง แสง และทัศนอุปกรณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การมีส่วนร่วมกับเทคนิคคำถาม R-C-A กับการสอนตามปกติ. ปริญญาโท กศ.ม. (วัดผลทางการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิกาญจน์ ชีตนอม. (2553). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (รูปแบบที่ 1) ที่ใช้สื่อการสอนซึ่งเน้นวัฒนธรรมท้องถิ่นกับการสอนแบบเดิม. ปริญญาโท กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร วงศ์ชาลี. (2542). การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาโท กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศุภสิริ โสมาเกตู. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนโดยโครงงาน กับการเรียนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ประถมศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สมยศ นาวิการ. (2539). การจัดการ (Management). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- สุกาญจนา อ้นบางใบ. (2554). ผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน จากการใช้คอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย 2 รูปแบบ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. (2554-2556). รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2553. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2556, จาก <http://www.niets.or.th>.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). กิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายสุนีย์ เต็มสินสุข. (2535). การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอน โดยแนวการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา รูปแบบที่ 3. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2548). การพัฒนารูปแบบการสอนด้วยการถ่ายโอนเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. ปรินญานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุขพล ทองพริ้ม. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ อำเภอกะทู้มโนรมย์ จังหวัดสมุทรสาคร ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบที่ 3 กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิริมาน ยุวโสภีร์. (2545). การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ เเจคดีและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับสอนเขียนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐาน กับการสอนแบบเดิม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. (2531). เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์ปรีณิต.
- _____. (2534). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์.
- _____. (2550 ก). การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ : กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการพัฒนาการเรียนรู้หนังสือเพื่อปวงชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโรตารีแห่งประเทศไทย.
- _____. (2550 ข). การสังเคราะห์งานวิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. รายงานการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2555). การเปรียบเทียบผลการสอนภาษาอังกฤษแก่นิสิตครู มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้โปรแกรมการสอนแบบแนวคิดหลักข้ามหลักสูตรด้วยทฤษฎีพหุปัญญาและโปรแกรมการสอนแบบเดิม. รายงานการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2556). การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ : กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการพัฒนาการเรียนรู้หนังสือเพื่อปวงชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโรตารีแห่งประเทศไทย.
- สุนันทา อินคำเชื้อ. (2552). การใช้แนวการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์และความรู้คำศัพท์ของนักเรียนในระดับกำลังพัฒนา. ปรินทิพย์ ศษ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัจรา ชีวพันธ์. (2535). กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ขั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2547). กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจรา วงศ์โสธร. (2529). เทคนิควิธีการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับวัดและประเมินผลการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- อัคเรศ ทองลักษณ์ศิริ. (2549). ผลของการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและการใช้แรงเสริมทางสังคมที่มีต่อความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบัวมด (เจริญราษฎร์อุทิศ) เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- อธิกมาส มากุ้ย. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต*. ปริญญาานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อนิรุทธิ์ สติมัน. (2550). *ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีต่อการเรียนรู้แบบนำตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ. (2555). *เหลียวหลังแลหน้าการสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ส. เอเชียเพรส (1989).
- อารี พันธุ์มณี. (2537). *ความคิดสร้างสรรค์*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ 1412.
- _____. (2545). *ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไยใหม่.
- อเนก หิรัญสถิตย์. (2548). *การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษและพฤติกรรมการเรียนรู้อันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 2 กับการสอนแบบเดิม*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Aebersold, J. A. & Field, M. L. (2008). *From Reader to Reading Teacher*. Cambridge University Press.
- Ali, A. K.;& Jamshid, G. D. (2014, April). The Effect of Question-Generation Strategy on Iranian EFL Learners' Reading Comprehension Development. *English Language Teaching*; Vol. 7, No. 4; 2014. (pp. 38-45).
- Burmeser, L. E. (1974). *How to Test Read Ability*. New York. Happer and Row, 314.
- Bloom, B. S. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York: McGraw-Hall.
- Carrell, P. L. (1983). "Some Issues in Studying the Role of Schemata or Background Knowledge in Second Language Comprehension" *Reading in a Foreign Language*. 1(1), pp. 81-92.
- Chawwang, N. (2008). *An Investigation of English Reading Problems of Thai 12th-Grade Students in Nakhonratchasima Educational Regions 1, 2, 3, and 7*. Thesis, M. A. (English). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Photocopied.

- Dubin, F. (1982). " *What Every EFL Teacher Should Know about Reading*," English Teaching Forum. 20(3): 14-16.
- Finocchiaro, M., & Sako, S. (1983). *Foreign Language Testing*. U.S.A.: Prentice Hall.
- Furner, B.A. (1973). *Creative Writing through creative dramatics*. Elementary School English 50(1): 3.
- Gilmer, B. V. (1971). *Industrial Psychology*. New York: McGraw-Hill, Book Company.
- Goodman, C. (2003). *Pointing as Situated practice*. In S. Kita (Ed), *Pointing: where language and cognitive meet*. New York Lawrence Erlbaum Associated.
- Goodman, K.S. (1982) "Celebrate Literacy" Reading Today. V 11-13-32.
- Grabe, W. (2009). *Reading in a Second Language*. Moving from theory to practice. Cambridge University Press.
- Harris, Albert J; & Edward R. Sipay. (1979). *How to Teach Reading*. New York : Longmans, Inc.,
- Harris, L. A; & Smith C.B. (1976). *Reading Instruction*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Heaton, J.B. (1975). *Writing English language Test: a Practical Guide for Teachers of English as Second language*. London: Longman's Group.
- Herzberg, F., et al. (1959). *The Motivation to Work*. 2nd ed. New York: John Wiley & Sons.
- Holmes, M. (1993). *Writing articles from the heart: How to write & sell your life experiences*. Ohio: Writer's Digest Books.
- Hosna, H; & Zargham, G. (2014, May). The Effect of Portfolio Assessment on EFL Learners' Reading Comprehension and Motivation. *English Language Teaching*; Vol. 7, No. 5; 2014. (pp. 110-118).
- Hulett, J. B. (1986). "Third Grade Writing: the Relationship with Reading". Dissertation Abstracts International. 47(3): 847- A.
- Irwin, J.W. (1991). *Teaching reading comprehension process*. New Jersey Prentice-Hall.
- Johnson, Keith; & Keith Morrow. (1981). *Communication in the Classroom Applications and Methods for a Communication Approach*. Essex: Longman.
- Kotler, P., & Armstrong, G. (2002). *Principles of marketing*. (9th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

- Krashen, S.D.; & Terrell, T.D. (1983). *The Natural Approach : Language Acquisition in the Classroom*. Oxford: Pergamond.
- Kristin, S. (2013). *Understanding Beginning Reading Development in Preschoolers*. Retrieved September 20, 2013 from <http://www.getreadytoread.org>
- Lopeung, S. (2012). *Effects on the Concentrated Language Encounter Instruction (Model III) on Mattayomsuksa 5 Students' Writing Ability*. Thesis. M.A. (Teaching English as a Foreign Language). Bangkok: Graduate School. Srinakarinwirot University. Photocopied.
- Maslow, Abraham H. (2000) *Maslow on Management*. Wiley; Rev Ed edition.
- Meyer, D. J. (1995). *The Effects of Graphic Organizers on the Creative Writing of Third Grade Students*. Thesis. M.A. Project. College of New Jersey.
- Michael. C., Ann; et al. (2008). Students' Perception of Online-Learning Quality given Comfort, Motivation, Satisfaction, and Experience: *Journal of Interactive Online Learning*, Volume 7, No. 2.
- Pawapatcharandom, R. (2007). *An Investigation of Thai Students' English Language Problems and Their Learning Strategies in the International Program at Mahidol University*. Independent study, M.A. (English for Business and Industry). King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok, Thailand.
- Raimes, A. (1983). *Techniques in Teaching Writing*. New York: Oxford University Press, Inc.
- Rattanavich, S. (1987). *The effects of using top – level structure instructional modules and traditional teaching method in teaching English reading to Thai students*. A Project Report for SEAMEO RELC Fellowship Grant, SEAMEO Regional Language Centre, Singapore.
- _____. (2013). Comparison of Effects of Teaching English to Thai Undergraduate Teacher-Students through Cross-Curricular Thematic Instruction Program Based on Multiple Intelligence Theory and Conventional Instruction. *Journal of English Language Teaching*, Vol. 6 No. 9, 1-18.
- Rattanavich, S., & Others. (1992). *Teaching All the Children to Read: The Concentrated Language Encounter Approach*. London: Open University Press.

- Reutzel, R; & Cooter, R.D. (1992). *Teaching children to read: From Basels to Book*. New York: Pearson education.
- Rice, M.S. (2009). *Making connection: Reading comprehension skills and strategies*. USA: Educator.
- Rovinelli, R.J; & Hambleton, R.K. (1977). On the Use of Content Specialists in the Assessment of Criterion-referenced Test Item Validity. *Dutch Journal of Educational Research*. 2: 49 – 60.
- Rules, G., & Roles, G. (2006). *English in the World*. Continuum London.
- Stosky, S. (1983). Research on Reading/Writing Relationship: A Synthesis and Suggested Directions. *Language Arts*. 60 (5): (pp. 627-642).
- St. Romain. (1975). *A study Difference in Creative Writing of Children under Varying Stimuli*. Dissertation Abstracts International 36, 1 (July): 224-A.
- Torrance, E.P. (1962). *Education and the Creative Potentail*. Minneapolis: The Lund Press, Inc.
- Vroom, V.H. (1964). *Work and Motivation*. New York : John Wiley & Sons.
- Wallerstein, H. (1976). *A Dictionary of Psychology*. Marryland : Penquin Book.
- Wen, L; & Shoukan, M. (2104, July 15). Graduate Student End-of-Term Satisfaction with Group-Based Learning in EFL Classroom. *English Language Teaching*; Vol. 7, No. 8; 2014. (pp. 62-66).
- Westcott; & Smith. (1973). *Child Development and Personality*. New York: Harper and Brothers.
- Widdowson, H.G. (1979). *Explorations in Applied Linguistics*. London: Oxford University Press.
- Wongsuwan, S. (1992). *The analysis of the problem concerning text reading skills of the M. 6 students in the demonstrative school affiliated to the Ministry of University of Affairs in Thailand*. Unpublished master's thesis, Mahidol University, Bangkok, Thailand.
- Wood, D.; Bruner, J.; & Ross, G. (1976). The role of tutoring in problem-solving. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*. 17(2): (pp. 89-100).

Wollman, B.D. (1973). *Dictionary of Behavioral Science*. Van Norstrand : Reinheld Company.

Whitehead, A. N. (1976). *The Aims of Education and Other Essay*, New York: The Free Press.

Zamel, V. (1983). *The composing processes of advanced ESL students: Aix cause studies*. TESOL Quarterly, 17(2), (pp. 165-187).

_____. (2008). *From Reader to Reading Teacher*. Cambridge University Press.

Zhifa, S. (2013, June). The Effects of Vocabulary Knowledge and Dictionary Use on EFL Reading Performance. *English Language Teaching*; Vol. 6, No. 6; 2014. (pp. 77-85).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
คุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
 - 1.1 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษฉบับที่ 1
 - 1.2 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษฉบับที่ 2
 - 1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
2. แบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1 ค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมินการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์
3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3
 - 3.1 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3
 - 3.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3
4. ผลคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
5. ผลคะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

ตาราง 16 ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษ
ฉบับที่ 1

ข้อสอบ	p	r	ข้อสอบ	p	r
1	.57	.29	14	.28	.35
2	.74	.53	15	.46	.21
3	.74	.53	16	.54	.35
4	.79	.21	17	.20	.42
5	.50	.42	18	.74	.53
6	.36	.67	19	.74	.53
7	.29	.72	20	.61	.22
8	.79	.21	21	.50	.42
9	.43	.29	22	.71	.58
10	.68	.25	23	.32	.25
11	.54	.35	24	.59	.58
12	.55	.77	25	.72	.35
13	.37	.52			

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษทั้งฉบับ $r_{tt} = 0.81$

ตาราง 17 ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
ฉบับที่ 2

ข้อสอบ	P	r	ข้อสอบ	P	r
1	.77	.51	14	.63	.27
2	.63	.45	15	.36	.60
3	.54	.28	16	.45	.71
4	.34	.33	17	.57	.54
5	.47	.55	18	.49	.18
6	.34	.33	19	.58	.36
7	.72	.28	20	.24	.41
8	.53	.45	21	.28	.48
9	.54	.28	22	.63	.45
10	.57	.54	23	.36	.40
11	.77	.27	24	.59	.18
12	.32	.54	25	.58	.36
13	.57	.54			

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษทั้งฉบับ $r_{tt} = 0.83$

ตาราง 18 ค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ลำดับ	ผู้ตรวจ (1)	ผู้ตรวจ (2)	ลำดับ	ผู้ตรวจ (1)	ผู้ตรวจ (2)
1	17	16	26	16	18
2	16	17	27	17	18
3	16	20	28	20	18
4	22	20	29	15	14
5	15	14	30	16	18
6	19	19	31	15	16
7	22	23	32	16	15
8	16	18	33	20	17
9	16	15	34	25	18
10	16	15	35	17	18
11	20	19	36	22	16
12	18	19	37	17	17
13	17	20	38	17	18
14	20	18	39	19	20
15	19	20	40	19	18
16	20	21	41	21	19
17	18	17	42	15	18
18	16	17	43	20	18
19	15	14	44	18	23
20	17	17	45	17	16
21	18	19	46	25	26
22	16	17	47	15	15
23	16	15	48	16	15
24	16	15	49	25	26
25	15	22	50	17	17

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งฉบับ = 0.63

ตาราง 19 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) (Corrected Item-Total Correlation) ของแบบสอบถาม
ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

ข้อ	(r)
1	.638
2	.582
3	.531
4	.453
5	.572
6	.600
7	.706
8	.603
9	.557
10	.483
11	.478
12	.599
13	.703
14	.543
15	.406
16	.337
17	.600
18	.689
19	.492
20	.276
21	.714
22	.645
23	.540
24	.514

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์
ภาษา รูปแบบที่ 3 (α - Coefficient) = 0.92

ตาราง 20 ผลคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลัง
การทดลอง

ลำดับ	Pre 1	Post ₁	Post ₂	ลำดับ	Pre 1	Post ₁	Post ₂
1	14	12	15	23	17	17	17
2	11	14	17	24	7	13	11
3	11	12	15	25	17	20	18
4	11	11	14	26	11	11	15
5	5	10	10	27	11	13	16
6	16	14	8	28	12	17	17
7	12	14	12	29	15	14	17
8	7	8	13	30	15	10	18
9	15	20	18	31	14	14	17
10	14	16	16	32	12	12	9
11	8	13	8	33	4	11	13
12	12	12	12	34	10	10	12
13	11	14	17	35	4	8	11
14	9	14	13	36	16	16	11
15	8	13	7	37	14	13	12
16	18	21	21	38	13	11	11
17	9	12	16	39	7	7	17
18	9	11	11	40	13	12	11
19	7	13	16	41	11	8	10
20	10	14	8	42	10	9	7
21	12	14	15	43	13	14	15
22	13	13	18				

ตาราง 22 คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลัง
การทดลอง

ลำดับ	Pre ₁	Post ₁	Post ₂	ลำดับ	Pre	Post ₁	Post ₂
1	17	20	24	23	18	22	22
2	20	23	21	24	14	17	18
3	9	14	15	25	23	26	28
4	14	16	16	26	20	19	20
5	12	16	17	27	11	16	18
6	11	15	17	28	22	23	26
7	19	23	28	29	15	15	17
8	15	16	20	30	13	20	18
9	22	19	20	31	16	20	20
10	21	24	22	32	13	17	18
11	12	15	16	33	14	17	21
12	15	17	17	34	19	22	22
13	16	18	20	35	12	14	18
14	19	20	20	36	13	22	19
15	12	14	18	37	17	18	19
16	18	23	27	38	12	15	19
17	17	17	20	39	15	18	19
18	11	22	22	40	16	20	23
19	15	15	20	41	16	19	21
20	11	16	15	42	15	18	21
21	13	17	19	43	21	23	24
22	19	20	20				

ภาคผนวก ข
เครื่องมือการวิจัย

1. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
 2. แบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์
 3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
- รูปแบบที่ 3

Reading Ability Test, 1

Subject: English Reading and Writing Level: Grade 11

Items: 25

Scores: 25

Time: 50 minutes

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 7 หน้า และแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้
 - 1.1 แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ
 - 1.2 แบบชนิดโคลซ (Cloze) จำนวน 10 ข้อ รวมทั้งหมด 25 คะแนน
- 2.ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วทำเครื่องหมายลงในกระดาษคำตอบ
- 3.ห้ามนำข้อสอบและกระดาษคำตอบออกจากห้องสอบเด็ดขาด

Part: 1 Reading Multiple Choices (15 Items)

Directions: read the passage and choose the best answer to question by marking (x) next to a, b, c, or don your answer sheet.

Reality TV shows will have an adverse effect on traditional dramas and comedies. As reality TV increases in popularity, network executive will begin cancelling more traditional programs and replacing them with the latest in reality TV.

1. The paragraph best supports the statement that _____.
 - A. reality TV is show very quality.
 - B. reality TV shows the highest rating.
 - C. as reality TV gets more popular, and more traditional TV shows may be threatened.
 - D. more and more people love to watch reality TV than traditional TV.

2. What does the word underline word “increases” mean?

- A. is rising on the programs.
- B. is controlled by traditional TV.
- C. is dropped by the modern TV.
- D. is supporting people who create the program.

Every four years the best athletes gather for the Olympic Game. Athletes test their strength, endurance, and the skill against competition from nearly every nation. The modern Olympics have existed for over a hundred years. However, the games have a much longer history than that. The ancient Olympic Games took place in Greece. Originally part of a religious festival that honoured the god Zeus, the first games were first held in 776 B.C. At first, the only event was a foot race. Later, additional events were added; wrestling, boxing, discus and javelin throwing, and others. The ancient games were play for around 1,200 years. In 393, the Roman Emperor Theodosius banned the game because they had become too commercial and political.

3. When the ancient Olympics were first and last played?

- A. in A.D. 393, 776 B.C.
- B. in 776 B.C., A.D. 393
- C. in A.D. 1200, A.D. 393
- D. every four years in Greece

4. According the last sentence, why did the Roman Emperor Theodosius ban the game?

- A. It's become too trade and investment.
- B. It used a lot of budget to establish the Olympic Game.
- C. They did agree with the political and people who were against competition.
- D. The Olympic Game conflicted with originally part of a religious.

Being able to speak a foreign language is a major special and business asset and it brings new to travel, entertainment and relationship. The proven new technique of ACCELERATED LEARNING allows anyone to comfortably converse in a new language within 30 days.

Accelerated learning, developed by expert Dr. Graham Lomax, is based on the theory that in order learn quickly and thoroughly, both parts of the brains are used in learning process. You will learn the language with little stress by using such technique as singing, using various voices out loud to repeat and retain vocabulary, brainstorming and more. Choose the language you want to learn: Spanish, German, Italian, Chinese, Portuges and others. If you are not fully satisfied after 30 days, return the tapes for a full refund.

5. In this passage, why person should learn more a language?
 - A. If a person learns more languages will get more chance to work, and more money.
 - B. It can bring new experience to the learner.
 - C. It's actually new trendy.
 - D. If people know more languages, they can help stays easier.
6. From the passage, what does it mainly tell a reader about?
 - A. Leaning more languages is success in life.
 - B. Speaking a foreign language is a major special and business asset.
 - C. Guaranties anyone to comfortably converse in a new language within 30 days.
 - D. The way in learning languages with new method
7. What is the name of the new method recommend in this advertisement?
 - A. A critical learning
 - B. A stress less learning
 - C. A brainstorming leaning
 - D. An repeat and retain learning

The Korean language is thousands of years old. Linguists say that it belongs to the same language family as Mongolian, Hangarian, Turkish, and Finnish. Korean also has Chinese influences. From the fifth century, Korean was written in Chinese characters. There were several systems of writing Korean, but the most successful was Idu, which added special symbols to the Chinese characters to indicate Korean verb ending. Unfortunately, the Idu writing system was very complicated. To read and write Idu, one had to learn thousands of intricate characters. Only scholars should master it.

8. In the second sentence, Linguists say that it belongs to the same family as Mongolian, Hangarian, and Turkish. Linguistics study_____.
- A. drama and play
 - B. words, syntax, idiom and structures
 - C. politics and ethics
 - D. custom and dressing
9. From the passage, which of the following about Idu is not true?
- A. Idu was based on the Chinese characters.
 - B. It was the only method used to write Korean in Chinese characters.
 - C. It used special marker to indicate Korean verb endings.
 - D. It was very intricate writing system.

Every day, business is becoming more international. How do you learn to make a good impression on foreign colleagues, greet them, get to know them, and negotiate with them? In your own country, you learn business manners **bit by bit** over the year, as a child learns a language. However, when you travel overseas, you must often learn business etiquette quickly. Experts suggest you expend at least thirty hours researching the target country. Probably the best way is to take “Business Culture 101” taught by experienced consultants. In addition, there are books, videos, and internet sites that introduce you to specific business cultures. You can also talk to colleagues who have work in the country you plan to visit.

10. According the passage, if you do something bit by bit, you do it_____.
- A. a little at a time
 - B. over and over
 - C. more or less correctly
 - D. so much a time
11. What does the author think is the best way to learn international business manners?
- A. By talking to friends
 - B. By watching videos
 - C. By visiting internet website
 - D. By taking classes taught by expert
12. In line 4, what does the word “**etiquette**” mean?
- A. A professional
 - B. A manner
 - C. An incompetent
 - D. A behavior

Every year in Japan, senior high school students face make-or-break university entrance exams. The exams are extremely difficult and the preparation period is long and grueling. That's why the testing process is called *juken jigoku*, or "examination hell" For many students, these admission exams is crucial. A university degree is required from most desirable jobs, and a diploma from a leading university is almost a guarantee of career success.

Examination hell began early. The pressure to succeed often start in preschool. Attending a well- know kindergarten is the first step. Students who do well in kindergarten can take admission tests to elite elementary school, and then to choice junior and senior high schools. The pressure becomes greater as students near college age. In some ways, elementary and secondary education in Japan is long cram session for college admission.

13. In line 5, people have guarantees of success that if who pass examination hell_____.
- A. will be successful if they work hard.
 - B. will certainly be successful in many ways.
 - C. appear to be successful, but aren't.
 - D. will be able to work everywhere that they want.
14. In line 9, which word has the same meaning of the word "**elite**"?
- A. extremely
 - B. grueling
 - C. desirable
 - D. leading

15. If some students need to move to elementary school, they must be passed_____.

- A. A kindergarten test
- B. A preschool test
- C. A high school test
- D. An admission test

Part: 2 Reading Cloze Test (10 items)

Direction: Fill each of the number blank in the passage with one suitable word.

Lack of Sleep

Not getting enough sleep is apparently one of the most worrying problems of the late twentieth century. Lack of sleep __16__ us tired at work and bad-tempered at home; it causes accidents, makes us feel depressed and damages our health. In a recent __17__, 82% of shift workers said they did not get enough sleep and 72% of train drivers said they sometimes fell asleep __18__ driving their train. According to experts, people are now getting about 1.5 hours less sleep per night than they __19__ to. Studies show that most people need between seven and eight hours sleeps a night but evidence suggests that they are __20__ not getting it. There are many reasons for this: some shops stay open 24 hours a day; TV and radio __21__ us awake; life itself is busier. The streets where I am live full of traffic until three in the morning, and after __22__ you can still hear some noise. On the other hand, perhaps sleeping is like eating and drinking. A certain amount is necessary __23__ we can easily have more than we need. Just because we __24__ to sleep an hour or so longer than our daily average amount, for example when we are __25__ holiday, it

16.	A. makes	B. making	C. made	D. make
17.	A. investigates	B. surveys	C. researches	D. hypothesis
18.	A. what	B. when	C. if	D. while

19.	A. uses	B. using	C. used	D. usage
20.	A. certainly	B. unsurely	C. absolutely	D. suddenly
21.	A. convinces	B. keeps	C. hides	D. destroys
22.	A. than	B. then	C. that	D. thus
23.	A. if	B. but	C. or	D. because
24.	A. collect	B. choose	C. receive	D. aware
25.	A. in	B. my	C. at	D. on

Reading Ability Test 2

Subject: English Reading and Writing 3 (อ 32202) Level: Grade 11

Items: 25

Scores: 25

Time: 50 minutes

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 7 หน้า และแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้
 - 1.1 แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ
 - 1.2 แบบชนิดโคลซ (Cloze) จำนวน 10 ข้อ รวมทั้งหมด 25 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วทำเครื่องหมายลงในกระดาษคำตอบ
3. ห้ามนำข้อสอบและกระดาษคำตอบออกจากห้องสอบเด็ดขาด

ตอบ

Part: 1 Reading Multiple Choices

Directions: Read the passage and the questions or unfinished sentences. Then choose the answer-A, B, C, or D- that you think fits best.

You can see the effect of static electricity with a simple experiment. First, inflate a balloon and knot the opening to prevent the air from escaping. Next, rub the balloon on your hair. Finally, place the rubbed balloon against the wall. What happens to the balloon?

1. How many time clues are given in the passage?
 - A. one
 - B. two
 - C. three
 - D. four

The Guinness World Record has been called the world's most readable book. The records are divided into thirteen categories. Some people use the book to settle arguments about scientific facts; others use it to resolve debates about sports. Most people, though, enjoy looking through the book for **wacky** world record. One of the most unusual is the record set by Christian Adam of Germany. He rode his bicycle 60.45 kilometres while playing the violin. Oh, and by the way, he rode backward when he set this record!

2. In line 3, which words have the same meaning as underline word?

- A. enjoy looking B. set by
C. argue D. divided into

3. If a record is wacky, it is _____.

- A. difficult to break B. crazy and funny
C. unbelievable D. dependable

Who invented the x-ray and the neon light? The answer is Nikola Tesla. Who? Nikola Tesla, the greatest inventor you probably never heard of.

Nikola Tesla was born in the small town of Smilian in Croatia in 1856. He was born, appropriately, during an electrical storm. His father was a church official and a mathematician. His mother had little formal education, but she learned books of poetry by heart and invented kitchen gadgets. Nikola was only five when he created his first invention, an engine powered by twelve beetles.

4. It is "appropriately" that Tesla was born during an electrical storm because he _____.

- A. spent much of his life working with electricity.
B. had a storm, difficult life.
C. had a loud, violent nature, like an electric storm.
D. had a lifelong fear of thunder and lightning.

5. What provided the power for the first engine that Tesla built?

- A. Chemicals
- B. Insects
- C. Batteries
- D. Birds

Everyone knows that? Steve Jobs was a superlative businessman who created fabulous products that substantially changed the world. He was born on February 24, 1955. In 1976, He marketed the first Apple personal computer. In 1984, Apple launched the Macintosh, and the popularity of Macs grew. He launched the Apple the iPod, and opened the iTunes Music Store in 2001, Apple introduced the iPone. In 1986, Steve bought Pixar Studios, which made the movies Toy Story and Finding Nemo. Pixar was sold to Disney in 2006, and he joined the board of Disney. Steve lived in California with his wife and 4 children. He did not eat meat. He once said "Design is not just what it looks like

6. Which following sentence is NOT true about Steve Job?

- A. He was a superlative business who created the mobile phone.
- B. He was born on February 24, 1955.
- C. He lived in California with his wife and children.
- D. He was the first marketing in Apple mobile company.

7. According to the passage, what does the word "launched" mean?

- A. retired to his working.
- B. opened the company
- C. created fabulous products
- D. started his work

Coffee is a popular beverage, one of the most popular in the world today. East and West, there are people who cannot start their day without their morning cup. Coffee dates back at least to the sixth century. It comes from the country of Ethiopia. According to one legend, coffee was discovered by Kaldi, a goat herder. One day, while Kaldi was napping, his goats were grazing in a mountain meadow. The animals ate some red berries on shiny green plants. He woke to find them acting frisky and dancing around the meadow. Boldly, he ate some of the berries himself. Soon, he felt alert and full of energy. Believing it was a miracle, he took the berries to a nearby monastery. Chadely, the abbot, tried the berries. He realized that they could help the monk stay awake during late-night prayers. The monk began drying the beans and sending them to distant monasteries. The beans were soaked in the water to make them soft, and the monk drank the liquid and ate the beans for energy.

8. In line 5, what were the goats doing?
- A. dancing with others
 - B. eating some plants
 - C. running around the meadow
 - D. drinking some water
9. The animals ate some red berries on shiny green plants. He woke to find them acting frisky and dancing around the meadow. If animal is frisky, it is____.
- A. sick and slow-moving
 - B. comical and silly
 - C. playful and energetic
 - D. sorrowful and upset

Does television affect school performance? Many researchers have found that there are strong links between television viewing habits and children's performance in school. Studies have shown that children who spend a lot of time in front of the TV get lower grades than their peers who watch little or on TV. It has also been shown that children who have television in their bedroom earn lower test scores than children with on television sets in their bedroom. There are those who see TV as a potential educational tool. However, there are actually very few programs on TV that teach children essential academic or thinking skills. Most programs aimed at children, such as cartoons, for example, contain little valuable content. Children, who spend more time watching TV, spend less time doing homework or interaction with other people.

10. From the passage, which statement is correct?
- A. Students get higher grades if they spend time with TV.
 - B. The researchers found that watching TV is significant with children.
 - C. If students watch a little on TV, they will get good grade in school.
 - D. The researchers suggest that parents should be supported children to watch TV.
11. The underline of word **essential**, as use in the passage, most nearly means_____.
- A. important
 - B. awesome
 - C. dissimilar
 - D. insignificant
12. According to the passage, the main idea is_____.
- A. television is affect student's learning.
 - B. researchers found that parents should be suggest students to watch TV with their parents.
 - C. watching TV that teaches children essential academic or thinking skills.
 - D. televisions affect school performance.

The Western alphabet, which is used in Europe, the Americas, Africa, Australia and New Zealand as well as in other countries, originated in the Middle East. The people who gave the world this alphabet were the Phoenicians, a people who established colonies all over the Mediterranean, including Carthage in Africa and Gades in Spain. In their alphabet, the letters were represented by little pictures which represented sounds. The Phoenician A was *aleph*, which means "bull", and it was made from a little picture of a bull's head. The letter B was beth which meant "house", and showed the round-roofed

13. According to the passage, which of the following is true?

- A. The western alphabet originated in the Middle East.
- B. The world this alphabet were the Mediterranean people.
- C. The alphabets presented by pictures.
- D. An aleph made from a little sound and pictures.

14. What did the Phoenician "aleph" make from?

- A. a little picture
- B. sound
- C. bull
- D. round-roofed buildings

The dinner is the largest meal of the day. You should try to avoid eating too much heavy or fried food, as this can make you put on weight and affect the quality of your sleep. Grilled meat and steamed fish are ideal things to eat at this time of day, and there is no excuse for not serving them up with delicious vegetables or salad to get some more fiber in your diet. Lettuce, which is the major ingredient in most salad and food, is particularly good to eat at this time

15. In this line 8, which word is not closest in meaning of the word “delicious”?

- A. tasty
- B. savory
- C. luscious
- D. sour

Part: 2 Reading Cloze Test

Direction: read the passage and fill each of the number blank in the passage with one suitable word.

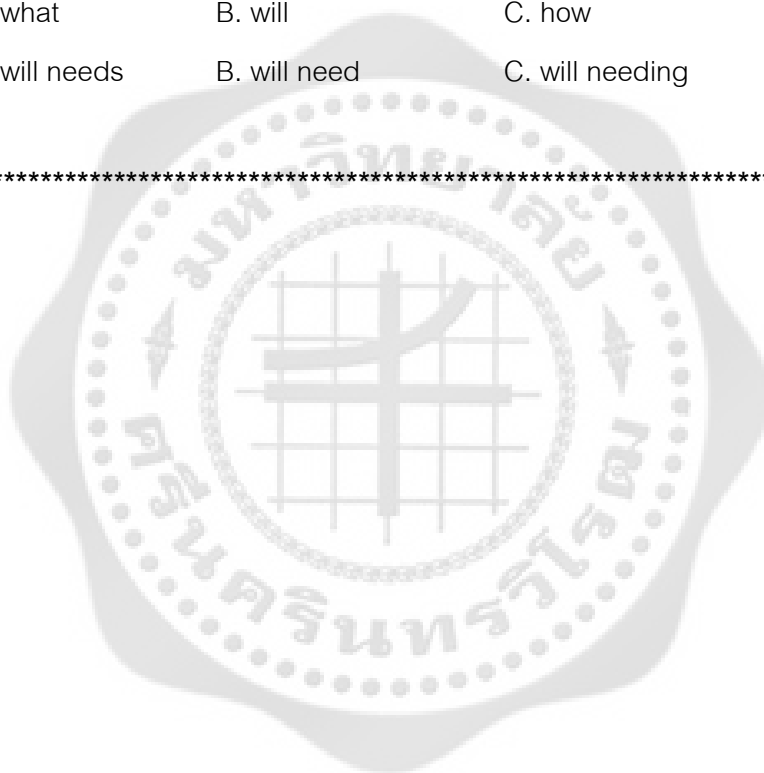
Suicide Crisis

Suicide is a major public health problem, with far-reaching social, emotional and economic consequences. There __16__ approximately one million suicides a year worldwide, and it is estimated that around six people are __17__ by each death.

The factors contributing to suicide and its prevention are complex and not fully __18__, but there is evidence that the media plays a __19__ role. On the one hand, vulnerable individuals may be __20__ to engage in imitative behaviours by reports of suicide, particularly if the coverage is extensive, prominent, sensationalist and explicitly __21__ the method of suicide. On the other hand, responsible reporting may serve to __22__ the public about suicide, and may encourage those at risk of suicide to seek help.

This resource __23__ summarizes the evidence on the impact of media reporting of suicide, and, using this evidence, provides a resource for media professionals about __24__ to report on suicide. It encourages caution in reporting suicide. It recognizes that there are times when a suicide __25__ to be reported on the grounds of its newsworthiness. It makes suggestions about how best to ensure that such reporting is accurate, responsible and ethical.

16.	A. is	B. are	C. was	D. were
17.	A. affected	B. received	C. diseased	D. removed
18.	A. understood	B. understand	C. unsure	D. debatable
19.	A. inessential	B. useless	C. significant	D. inconsequence
20.	A. influenced	B. freed	C. interested	D. supported
21.	A. described	B. describing	C. describes	D. describe
22.	A. education	B. educated	C. educate	D. educates
23.	A. briefly	B. brief	C. is briefly	D. is brief
24.	A. what	B. will	C. how	D. why
25.	A. will needs	B. will need	C. will needing	D. will needed

Creative English Writing

Subject: English for Reading and Writing

Level: Grade 11

Scores: 30

Time: 50 minutes

Direction: Look at the picture, and write a short paragraph to describe the following picture at least 20 sentences.

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

คำชี้แจง: จงทำเครื่องหมาย ✓ ในแต่ละข้อในช่องการประเมินที่ท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	เนื้อหาที่น่าสนใจ ไม่ยากง่ายจนเกินไปและสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้					
2	การจัดลำดับของเนื้อหาของครูผู้สอนทำให้ข้าพเจ้ามีความเข้าใจง่ายต่อบทเรียน					
3	กระบวนการเรียนการสอนแปลกใหม่น่าสนใจ และดึงดูดความสนใจของข้าพเจ้าให้ติดตามอยู่เสมอ					
4	การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง มีความน่าสนใจ และส่งเสริมให้ข้าพเจ้าเข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้น					
5	ครูผู้สอนอธิบายตรงประเด็นและมีการยกตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจน					
6	บรรยากาศการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 เป็นกันเอง สนุกสนาน และไม่น่าเบื่อ					
7	ข้าพเจ้าชอบกิจกรรมทางด้านภาษาอังกฤษในชั้นเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษารูปแบบที่ 3 เพราะได้ความรู้และความสนุกสนาน					

ข้อ	รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	กิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ทำให้ ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกดีหรือรันทดในการเรียน ทุกครั้ง					
9	ข้าพเจ้าชอบกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ที่ฝึกให้ ข้าพเจ้ารู้จักคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์					
10	การจัดการเรียนการสอนให้ประโยชน์แก่ ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่าง หลากหลาย อาทิ การพูดหน้าชั้นเรียน การ เล่นเกม เป็นต้น					
11	กิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ข้าพเจ้าได้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง					
12	การจัดการเรียนการสอนแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ให้ ประโยชน์แก่ข้าพเจ้าในการพัฒนาการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างครบวงจร					
13	การเรียนวิชานี้ทำให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาการ เรียนรู้ / คำศัพท์ / สำนวนภาษาอังกฤษ อย่างกว้างขวาง					
14	การรู้ภาษาอังกฤษทำให้ข้าพเจ้าเป็นคน ทันสมัย รู้ข่าวสารทันเหตุการณ์					

ข้อ	รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15	การเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีประโยชน์ ต่อชีวิตประจำวันของข้าพเจ้า					
16	วิชาภาษาอังกฤษเป็นประโยชน์ในการ ประกอบอาชีพของข้าพเจ้าในอนาคต					
17	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ได้ดีขึ้น					
18	ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ฟัง และพูดแสดง ความคิดเห็นของตนเองอย่างหลากหลาย					
19	ข้าพเจ้ามั่นใจตนเองมากขึ้นในการสื่อสาร / สื่อความเป็นภาษาอังกฤษ กับผู้อื่น					
20	ข้าพเจ้าชอบวางแผน และทำผังความคิด ทำ ให้ข้าพเจ้าสรุปเรื่องที่อ่านได้ดี					
21	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนาน / มีความสุขในการ เรียนวิชานี้ร่วมกับเพื่อนๆ และผู้สอน					
22	ข้าพเจ้าชอบทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนใน ชั้นเรียน					
23	การสอนการอ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ ของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามี ขั้นตอนที่ช่วยให้ข้าพเจ้าสามารถแก้ไข ปัญหาได้ด้วยตนเอง					
24	ข้าพเจ้ามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียน การสอนด้วยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา รูปแบบที่ 3					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

1. ตัวอย่างแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 ฉบับสมบูรณ์
2. เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน (Starter Text)
3. เอกสารประกอบการสอนเรื่องอรรถลักษณะภาษา (Genre)
4. เอกสารประกอบการสอนเรื่องโครงสร้างระดับยอด (Top-level Structure)
และผังสรุปความ (Graphic organizes)
5. ตัวอย่างงานเขียนเรื่องเล่าเชิงจินตนาการ (Narrative)
6. ตัวอย่างงานเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)
7. ตัวอย่างงานเขียนเรื่องแสดงความคิดเห็น (Exposition)
8. ตัวอย่างพัฒนาการในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

Lesson Plan for Experimental Group

Unit: Narrative genre (เรื่องเล่าเชิงจินตนาการ)

Title: The Merchant and His Friend

Level: Grade 11

Date: 1-2, 8-9 July 2014

Time: 4 hrs. (2 weeks)

Standard & Indicators: F1.1 G 5/2, 5/3, 5/4; F1.2 G 5/4, 5/5; F 1.3 G 5/1, 5/2, 5/3; F4.2 G 5/1, 5/3

Concept: Reading and writing by using the text type (narrative genre) that student are able to practice the language in diary life, and promote reading ability, interpret and summarize the main ideas of the story according to get a written plan to write effectively because of students are able to use vocabularies, idioms and text structure that they have gained from a reading.

Narrative genre is a text that tells a story, and, in doing so, entertains the audience. The purpose of narrative genre can be to make the audience think about an issue, teach them a lesson, or excite their emotions.

Objectives:

1. Students are able to pronounce and tell the meaning of vocabularies.
2. Students are able to find the main idea and details of the story.
3. Students are able to analyze the story that they have read.
4. Students are able to write an outline of the story that they have read.
5. Students are able to take note, and rearrange information.
6. Students are able to write a short story in this recount genre.
7. Students are able to work in group effectively.

Vocabularies: merchant, trusted, shocked, gained, expected, willingly, decided, honest, attic and etc

Structure: Past Tense

S + V₂

เรื่องเล่าเชิงจินตนาการ (Narrative genre)

THE MERCHANT AND HIS FRIEND

Long time ago, there was a merchant who travelled to different towns to buy and sell steel. AS he had to leave his house for a long time, he thought it might be a good idea if he asked someone to look after the steel in his house. He then asked his friend whom he thought was honest and could be trusted to look after his steel. His friend agreed willingly.

Then the merchant started his journey. This time his business was not good. He gained less than he had expected. However, he felt happy that he still had a few steel left at his house.

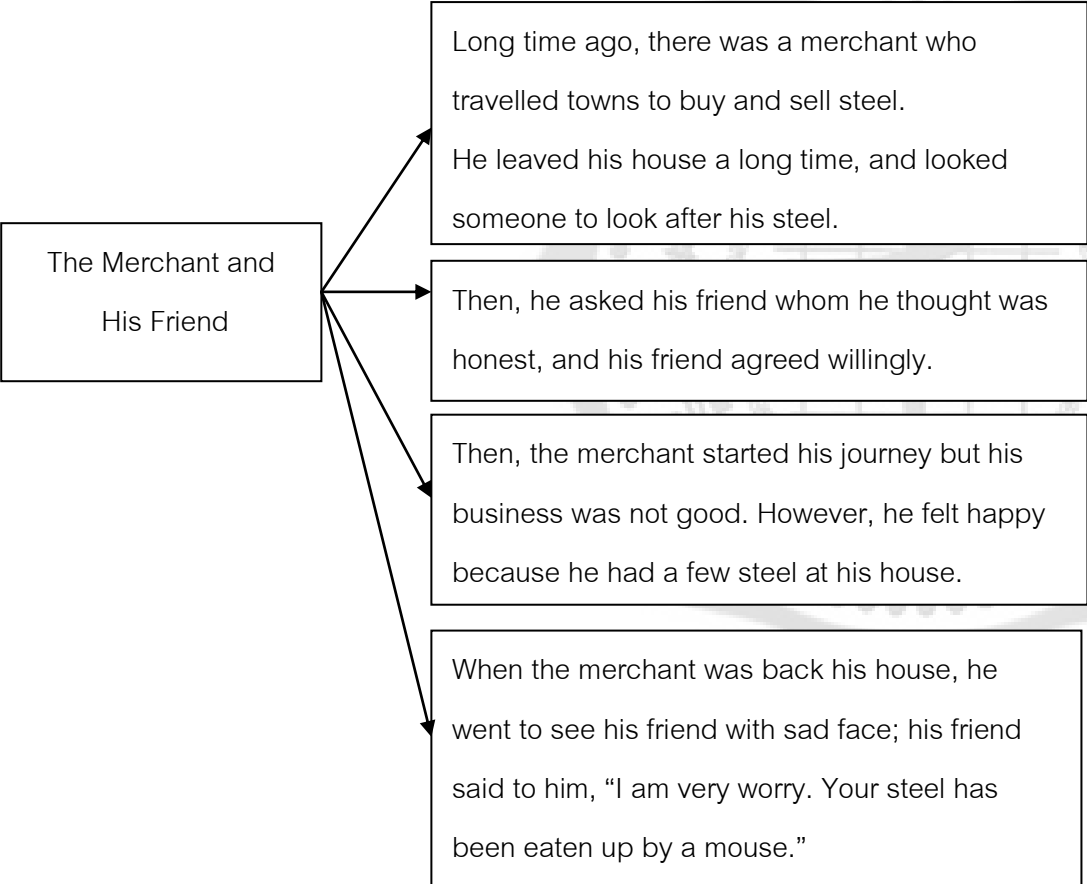
When he was back, the merchant went to see his friend immediately. With a sad face, his friend said to him, "I am very worry. Your steel has been eaten up by a mouse." The merchant was shocked when he heard that. He was sure that he had been cheated by his friend. The merchant did not say anything. He walked home with anger. Time went by the merchant decided to build a school in a village. The villagers sent their children to his school including his wicked friend.

In one evening, the merchant hid his friend's son in an attic. When his friend came to pick up the son, the merchant told his friend with sad face, "Your son was taken away by an owl." "Impossible how does a small owl take away my son" The merchant's friend said. The merchant said, "Why my steel was eaten up by a small rat." His friend then knew that the merchant knew about his cheat. He then brought the steel back to the merchant and took his son back home.

The coda in the story is

Taken from: Research & Teaching Language Development Center, Faculty of Education, Srinakharinwirot University

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
<u>Period 1</u> <u>Phase 1: Orientation Stage</u> 1.1 Contextualization 1) The teacher lets students in each group relevant the text and analyzes its content structure by asking students the following questions; - What is this story about? - What kind of genre is it? - Why did the author write it? - What is the second, third and fourth paragraph about? - What is the whole story about? - What do you already know about this topic? 2) Students have a discussion in order to find the answer to those questions as following answers; - The text is about the merchant who needs his friend took care of his steel. - It is narrative genre because is imagined. It is, at least in part, made up by the writer. 3) The teacher checks the answer by joining a discussion in each group, and gives some advices to students. 4) Have the ready group go further step.	- Reading passage: The Merchant and His Friend, taken from Research & Teaching Language Development Center, Srinakarinwirot University.	- Checking the students' talking, answer and discuss while reading the text. (appendix 1)	- The teacher and students should revise about genres and Top-level structures for checking comprehension by asking students the following questions; what did you learn last week?, what genre is it? What kind of top-level? etc

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
1.2 Mapping the topic 1) The teacher lets students make a mapping of the topic by using the information 1.1 that they discuss in group. <pre> graph LR A[The Merchant and His Friend] --> B[Long time ago, there was a merchant who travelled towns to buy and sell steel. He leaved his house a long time, and looked someone to look after his steel.] A --> C[Then, he asked his friend whom he thought was honest, and his friend agreed willingly.] A --> D[Then, the merchant started his journey but his business was not good. However, he felt happy because he had a few steel at his house.] A --> E[When the merchant was back his house, he went to see his friend with sad face; his friend said to him, "I am very worry. Your steel has been eaten up by a mouse."] </pre>		- Check students' group mapping. (appendix 2)	

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
Be continued The Merchant and His Friend The merchant was sure that he had been cheated by his friend. He walked home with anger. Time went by the merchant decided to build a school in a village. The villager sent their children to his school including his friend. In one evening, he hid his friend's son in an attic. When his friend came to pick up the son, he told his friend "Your son was taken away by an owl" His friend then brought the steel back to the merchant and took his friend back home.	- Some paper - Clip chart - Magic pen - Marker		- Students are able to make many kind of mapping it depends on the texts.

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
2) The teacher checks the exercise by joining a discussion in each group, and give some advises to students. 3) Have the ready group go further step.			
<u>Period 2</u> 1.3 Survey the text organize 1) Let each group complete graphical outline by taking information from 1.2.	- Some paper - Clip chart - Magic pen - Marker	- Check students' graphic outline, and discuss in each group. (appendix 3)	- Students are able to make many kind of outline graphic.

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
The Merchant and His Friend Setting In the village Characters The merchant was His friend was Problem The merchant went to buy and sell steel. He looked someone to take care of his steel, and then his steel had been cheated by his friend. Event 1: The merchant went to buy and sell steel. He looked someone to take care of his steel. Event 2: when he was back, his steel had been cheated by his friend. Event 3: The merchant decided to build a school in a village. Event 4: In one evening, the merchant hid his friend's son in an attic.		- Check students' graphic outline, and discuss in each group.	

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
Solution → His friend knew that the merchant knew about his cheat. He then brought the steel back to the merchant and took his son back home. 2) The teacher checks the graphical outline by joining a discussion in each group, and teacher should be advised to students. 3) Let the ready group go further step.			
1.4 Establishing the genre of the text being read and the text to be written. 1) The teacher lets each group have a discussion about the story, and asks students by asking students as followings; - What kind of genre is it? - What is this story about? - How does story organize? - What is linguistic feature, and schematic structure? 2) Let each group discuss about style of the text (narrative genre) and linguistic feature and schematic structure. Example; -The writer aims: serves to entertain or inform readers by telling them a story.	- Some paper - Clip chart - Magic pen - Marker	- Observe students' behavior though answering and talking in group.	

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
Example; Schematic Structure -Orientation -Complication -Resolution -Coda Linguistic Features -Usually make use of either a relational process or existential process -Reference is specific -Conjunction involves the use of Consequential Conjunction (because) and temporal Conjunctions (until, when) etc. -The past tense is used. 3) Let the ready group go further step.		- evaluated by work sheet. (appendix 4)	
1.5 Dealing with unfamiliar vocabulary 1) Students find out and underline the unfamiliar vocabularies such as; merchant, trusted, shocked, gained, expected, willingly, decided, honest, attic. 2) Let students discuss about the meaning of vocabulary and write them down into the book. 3) The teacher gives more information to students.	-Vocabulary book/sheet - Marker pen	- Observe students' behavior though answering and talking - worksheet find the meaning (appendix 5)	

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
<u>Phase 2: Reflection</u> 1) Students plan writing plan by taking the information from phase 1. The Merchant and His friend Paragraph 1 Introductory paragraph Point1: Point 2: Paragraph 2 Major concept: Supporting point 1: Supporting point 2:	- Some paper - Clip chart - Magic pen - Marker	- Check writing plan in each group. (appendix 6)	- The teacher can tell each group that they can add more details, it depends they like.

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
Paragraph 3 Major concept: Supporting point 1: Supporting point 2: Paragraph 4 Major concept: Supporting point 1: Supporting point 2: Conclusion Point 1: Point 2:			

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
2) The teacher checks student's writing plan by joining a discussion and giving some advices to them. 3) Let the ready group go further step.			
<u>Period 3</u> <u>Phase 3: Note-taking</u> 1) Let each group complete their writing plan individually and back to reconference in order to have discussion about their note-taking. 2) Let each group brainstorming for making group note-taking by taking information that they have read from the story. 3) The teacher checks student's note-taking and observes the problem during activities, and students are able to add more details in this phase. 4) Let the ready group go further step.	- Clip chart - papers - Magic pen - Marker	- Observe students' behavior while discussing and writing. - Check writing plan individual and in each group. (appendix 7)	- The briefing for this step takes place in Phase 2.
<u>Phase 4: Synthesis</u> 1) Have the students take their note-taking in phase 3, write a group story, and have a discussion about the aim and the audience for the story. - The story is aimed to make fun to readers. - It is narrative genre because is imagined. It is, at least in part, made up by the writer.	- Clip chart - papers - Magic pen - Marker	-Observe students' behavior while discussing and writing. (appendix 8)	- Students are able to work in small group or individual. - Students are able to write same story or a new one.

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
2) Students write the story that they have planed in Phase 3. 3) The teacher checks student's note-taking and observes the problem during activities; give some advices to students. 4) Let the ready group go further step		- Check the story that they have discussion in each group by rubric.	
<u>Phase 5: Editing</u> 1) Have students and teacher discuss three steps about: reviewing, redrafting and polishing. 2) Reviewing is carried out through group discussion and negotiation by being let each group read their story to check objective is clear or not. grammar, spelling, content, and structure. 3) Redrafting by brainstorming and discussion the story to make clear draft their writing story. 4) Polishing by considering about the story; organizer, syntax, grammar, spelling and idiom where is necessary.	- Clip chart - papers - Magic pen - Marker	- Observe students' behavior. -Check group story about structure, purpose etc. (appendix 9)	- In this phase, students can redraft individually or in each group, and discussion with friend again.
<u>Period 4</u> <u>Phase 6: Final and Elaboration</u> 1) Let each group write the final copy that has to be the best opinions, and students are able to share writing text to friends.			

Learning Activities	Materials	Evaluations	Notes
2) Contribute a set of language activities to ready group while waiting for other to finish group text and discussion among class. 3) Let students present their group text by copying them and hand out the other group.		- Check writing story in group or individual. (appendix 10)	-The teacher should take about some problems in class, and design some activities to students. -The teacher doesn't forget hand out students' task to sharing ideas, and know many text types.
4) Students and teacher do some activities; cloze exercise, mapping, crossword or jigsaw.	Worksheets - reading passage (Cinderella) (worksheet no.1) - Mapping a map (worksheet no.2) -Identify characteristics (worksheet no.3) -My vocabularies (worksheet no.4) - My genre (worksheet no.5) - crossword puzzle (worksheet no.6)	- Check student's task.	- If all groups finished, teacher and students discuss among class.

Appendix 1**Title: The Merchant and his Friend****Phase 1: Survey the text**

Instruction: read the passage carefully and then answer the questions as follow;

1. What is this text about?, what is the main idea about?

.....

.....

.....

2. What do you know about using this kind of text?

.....

.....

.....

.....

3. What did the author write it?

.....

.....

.....

.....

4. What is the second, third and fourth paragraph about?

.....

.....

.....

.....

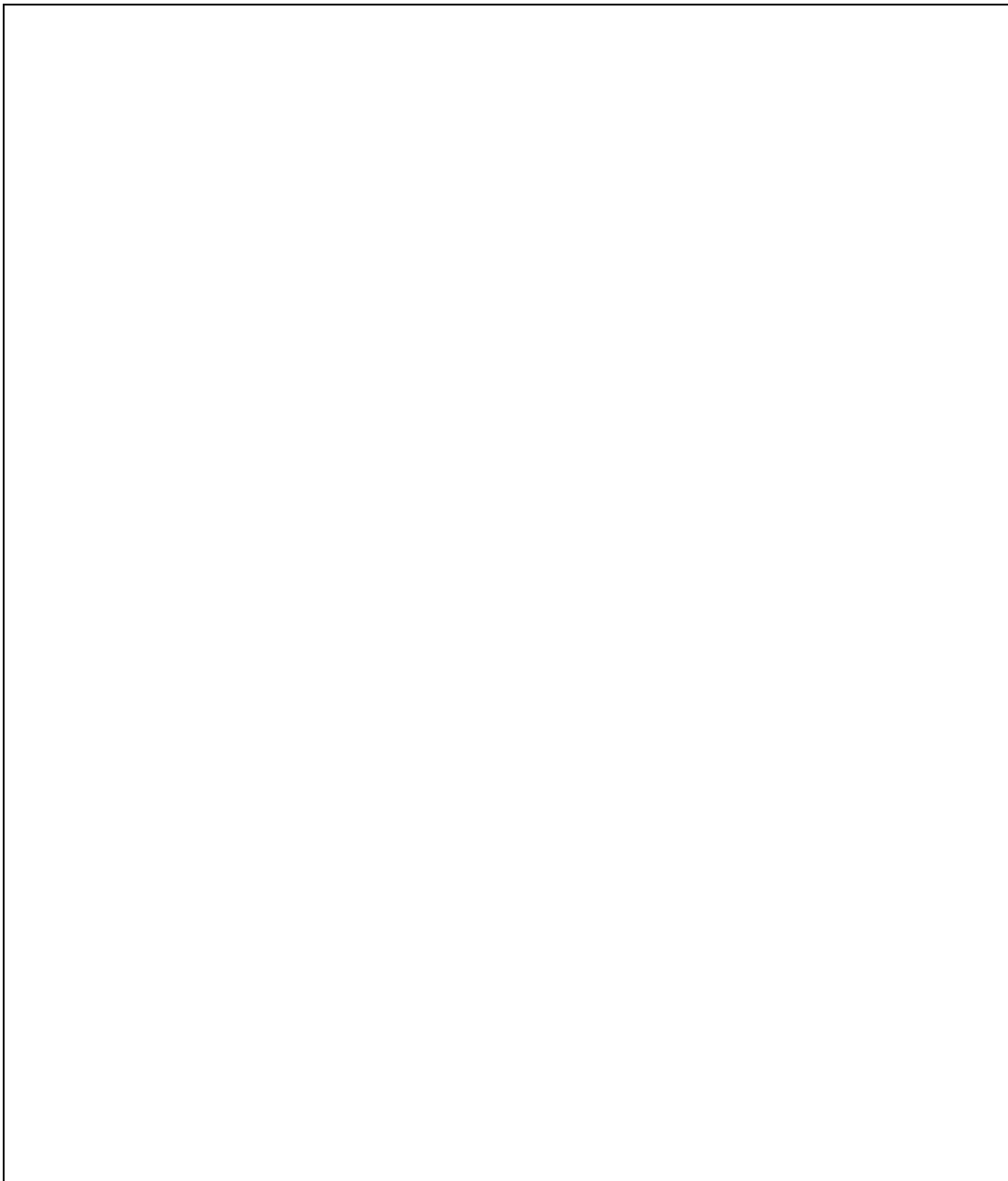
.....

.....

Appendix 2

Title: The Merchant and his Friend

Instruction: read the passage carefully again and let make mind mapping or graphic organizers.

Appendix 3

Title: The Merchant and his Friend

Instruction: read the passage carefully again and let make outline or text organize.

Appendix 4

Title: The Merchant and his Friend

Direction: Read the passage again, and then answer the question as follows;

What is the aim of the story?

.....

.....

What are the schematic structures?

Orientation:

.....

.....

.....

.....

.....

Complication:

.....

.....

.....

Resolution:

.....

.....

.....

Coda:

.....

What are the linguistic features?

.....

.....

.....

Appendix 5

Title: The Merchant and his Friend

Direction: Read the passage again, and then find out the unfamiliar vocabularies.

[illegible]

Appendix 6

Title: The Merchant and his Friend

Phase 2: Reflection

Instruction: let plan writing organize by taking the information from phase 1.

Paragraph 1

Introductory

paragraph.....

Point1:.....

Point 2:

Event 1:

Supporting point 1:

Supporting point 2:

Event 2:

Supporting point 1:

Supporting point 2:

Event 3:

Supporting point 1:

Supporting point 2:

Complication:

.....

.....

.....

Resolution:

.....

.....

.....

Coda

.....

Appendix 7

Phase3: Take note

Instruction: let complete the writing by taking the information from phase 2.

Title: The Merchant and his Friend

A large rectangular box containing horizontal dotted lines for writing. The box is intended for the student to complete their writing based on the information from phase 2, under the title 'The Merchant and his Friend'.

Appendix 8

Phase 4: Synthesis

Instruction: let write a new passage by own idea by using narrative genre.

[illegible]

Appendix 9

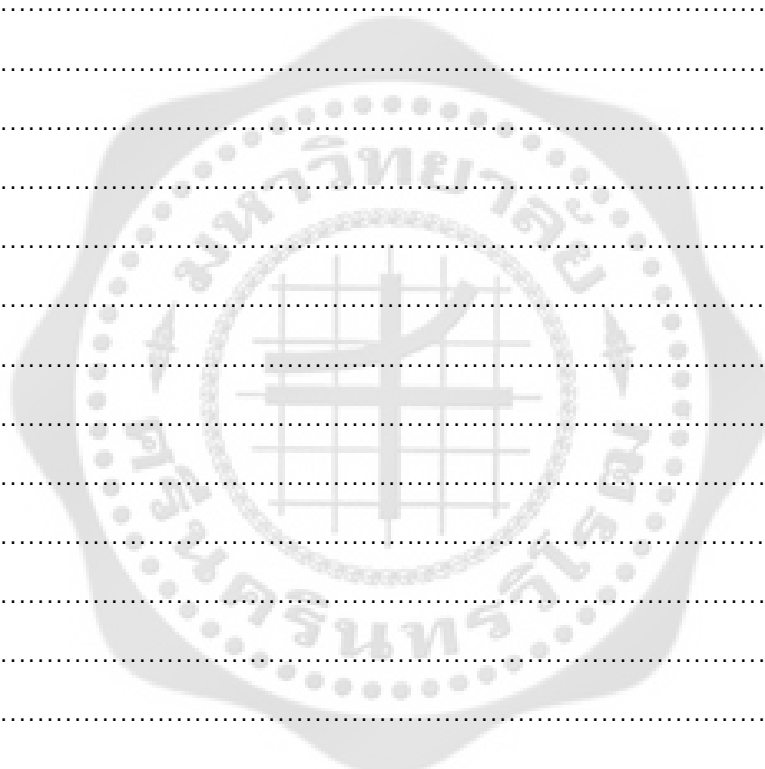
Phase 5: Editing

[illegible]

Appendix 10

Phase 6: Final copy

Title:

Worksheet 1: Reading Activities

Title: Cinderella Story

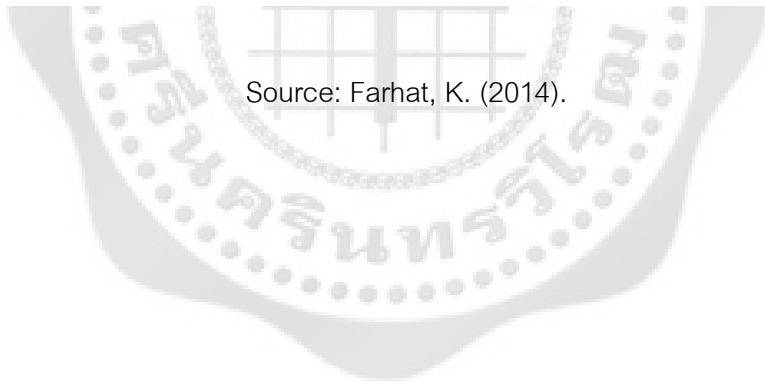
Once upon a time, there was a kind girl named Cinderella. All of the animals loved her, especially two mice named Gus and Jaq. They'd do anything for the girl they called Cinderella. Cinderella lived with her stepmother and her two stepsisters, Anastasia and Drizella. They were very mean to Cinderella, making her work all day cleaning, sewing, and cooking. She tried her best to make them happy. They were very mean to Cinderella, making her work all day cleaning, sewing, and cooking. She tried her best to make them happy. Cinderella's stepmother, Lady Tremaine, was cold, cruel, and jealous of Cinderella's charm and beauty. She enjoyed giving Cinderella extra chores to do, such as bathing her cat, Lucifer. One day, a messenger arrived with a special invitation. There was going to be a royal ball at the palace! The King wanted his son to find a bride.

Every young woman in the kingdom was invited—including Cinderella! Cinderella was very excited about the ball. In the attic, she found a dress that had belonged to her mother. It was a bit old-fashioned, but Cinderella could make it beautiful! Lady Tremaine didn't want Cinderella to go to the ball. She wanted the Prince to meet Anastasia and Drizella. Maybe he would marry one of them! Lady Tremaine kept Cinderella busy with chores that would take her all night to finish. While Cinderella was working, the mice and birds fixed her dress. They added ribbons and beads that the two stepsisters had thrown away. Working together, the animals turned a simple dress into a fabulous gown! Cinderella was overjoyed when she saw the dress. Now she could go to the ball! "Oh, thank you so much!" Cinderella said to Gus, Jaq, and the birds. When the stepsisters saw their old ribbons and beads on Cinderella's dress, they flew into a rage. They ripped the dress and pulled off the beads. Lady Tremaine didn't stop them. Cinderella's dream of going to the ball was through. Cinderella ran away to the garden to cry. Suddenly, her fairy godmother appeared. With a wave of her wand, she turned a pumpkin into an elegant coach. Cinderella could now go to the ball, but her dress was still ruined. With a wave of her wand, she turned

a pumpkin into an elegant coach. Cinderella could now go to the ball, but her dress was still ruined. "Bibbidi-bobbidi-boo!" said the Fairy Godmother, waving her wand again.

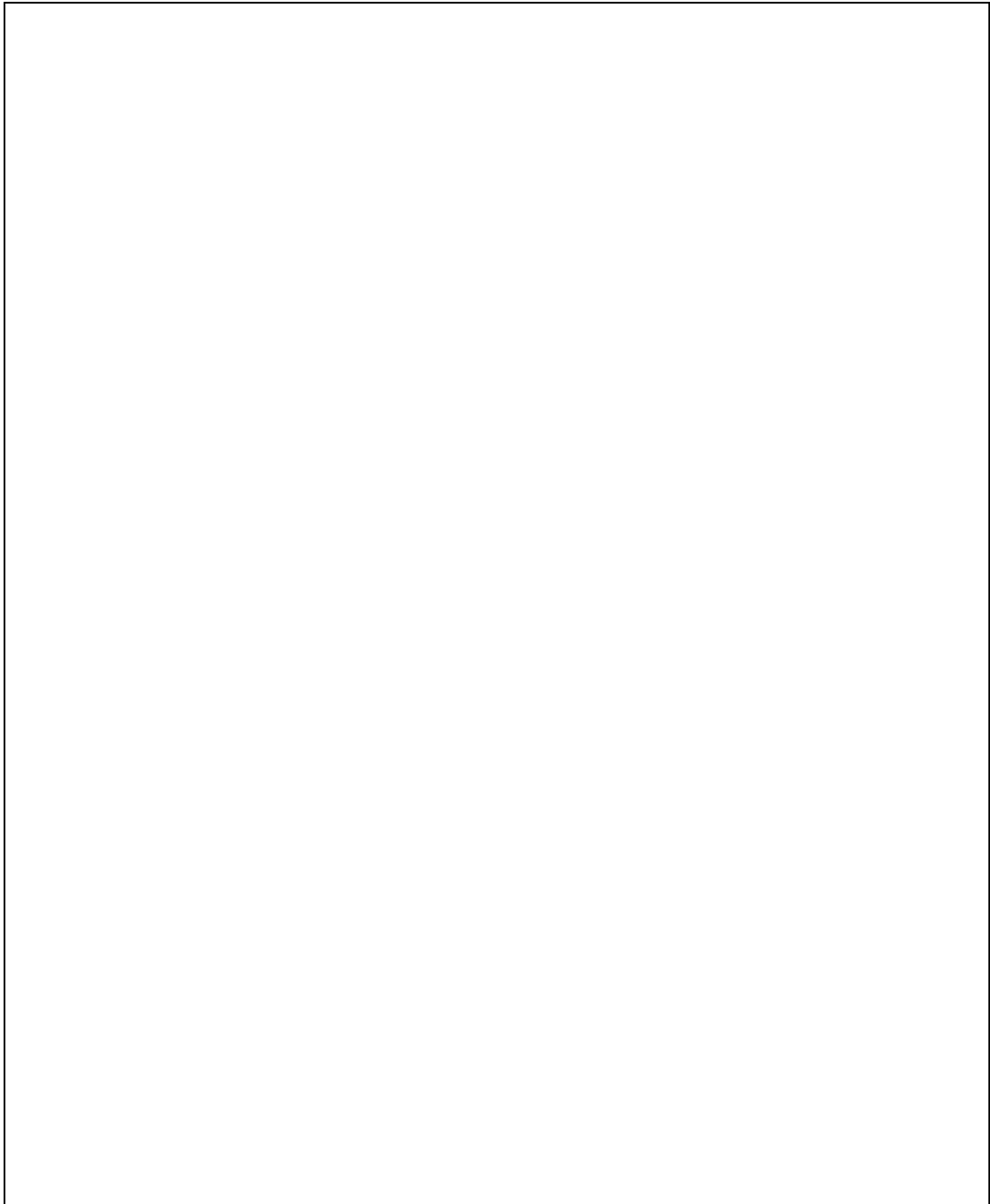
Cinderella was now wearing a beautiful gown and sparkling glass slippers. But all of this came with a warning: When the clock struck midnight, the magic spell would wear off! At the ball, Prince Charming couldn't take his eyes off Cinderella. The orchestra played, and the Prince began to dance with the wonderful girl whose name he still didn't know. For Cinderella, the night was a dream comes true. Before too long, the clock began to strike midnight. "Good-bye!" Cinderella said, hurrying away. "Come back!" called the Prince. "I don't even know your name!" As Cinderella fled, one of her glass slippers came off. The Prince sent the Grand Duke to find the girl who fit the glass slipper. Lady Tremaine locked Cinderella in the attic, but Cinderella's mouse friends freed her. Then Lady Tremaine tripped the Grand Duke, and the glass slipper shattered . . . but Cinderella had the other in her pocket. And it fit! Cinderella and the Prince were soon married. Everyone rejoiced, including Cinderella's mouse friends, who wore special outfits to the wedding. Filled with joy, Prince Charming and Cinderella lived happily ever after.

Source: Farhat, K. (2014).

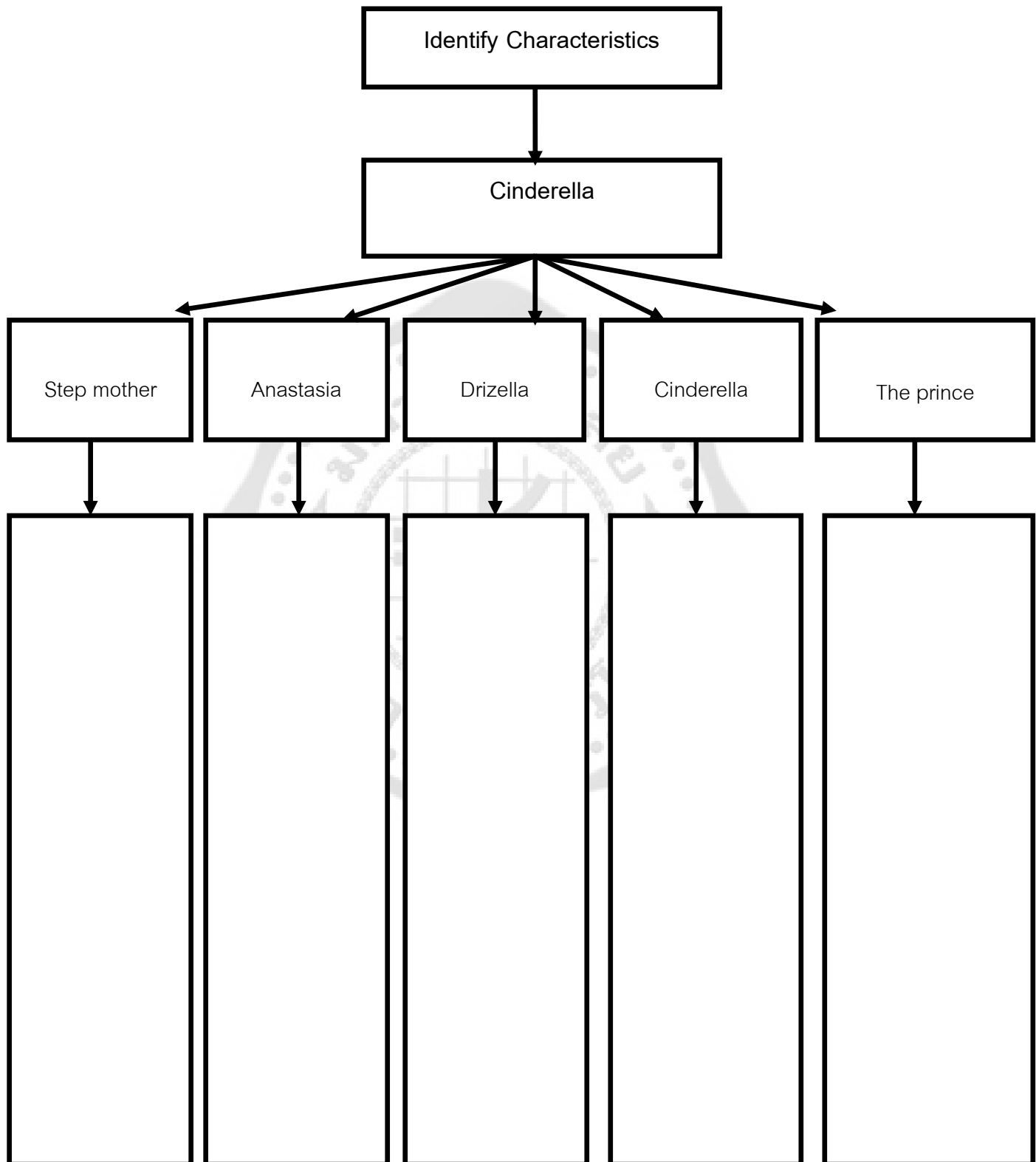

Worksheet 2: Reading Activities**Mapping the map**

Direction: Reading the Cinderella, and let make the mapping or graphic organizers.

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for students to create a map or graphic organizer based on the story of Cinderella.

Worksheet 3: Reading Activities

Worksheet 1: Reading Activities

Lists of vocabulary

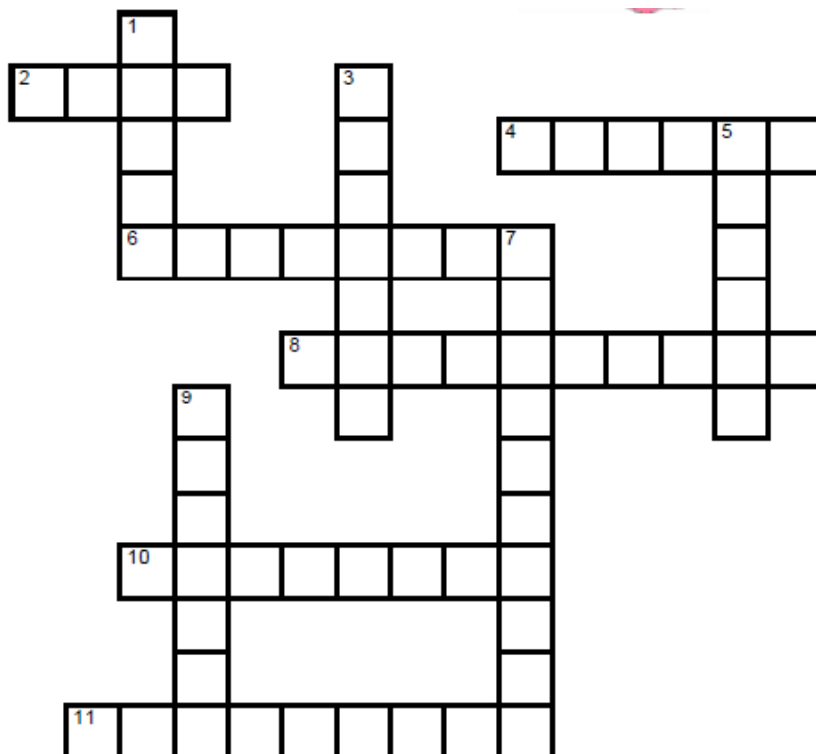
No.	Words	synonym	Type	Meaning	Examples
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					

Direction: Read the environment text, and analyze it as follow;

4. According to the passage, what is schematic structure and linguistic feathers?

Worksheet 1: Reading Activities

Crossword Puzzle Game

Across

2. Her stepsisters were going to the ____.
4. The ____ searched for the girl who had lost the glass slipper.
6. Cinderella wore a glass ____ to the ball.
8. ____ and the prince were married at the castle.
10. Cinderella had to be home by ____.
11. Cinderella's fairy ____ helped her to get ready for the ball.

Down

1. Cinderella lost one of her ____ slippers when she left the ball.
3. The fairy godmother changed a ____ into a fine coach.
5. There was going to be a ball at the ____.
7. Cinderella's ____ made her work very hard.
9. Cinderella was not ____ to the ball.

Word Bank

invited
midnight
glass
prince
Cinderella
stepmother
slipper
godmother
pumpkin
ball
castle

เนื้อเรื่อง (Narrative genre)

THE MERCHANT AND HIS FRIEND

Long time ago, there was a merchant who travelled to different towns to buy and sell steel. AS he had to leave his house for a long time, he thought it might be a good idea if he asked someone to look after the steel in his house. He then asked his friend whom he thought was honest and could be trusted to look after his steel. His friend agreed willingly.

Then the merchant started his journey. This time his business was not good. He gained less than he had expected. However, he felt happy that he still had a few steel left at his house.

When he was back, the merchant went to see his friend immediately. With a sad face, his friend said to him, "I am very worry. Your steel has been eaten up by a mouse." The merchant was shocked when he heard that. He was sure that he had been cheated by his friend. The merchant did not say anything. He walked home with anger. Time went by the merchant decided to build a school in a village. The villagers sent their children to his school including his wicked friend.

In one evening, the merchant hid his friend's son in an attic. When his friend came to pick up the son, the merchant told his friend with sad face, "Your son was taken away by an owl." "Impossible how does a small owl take away my son" The merchant's friend said. The merchant said, "Why my steel was eaten up by a small rat." His friend then knew that the merchant knew about his cheat. He then brought the steel back to the merchant and took his son back home.

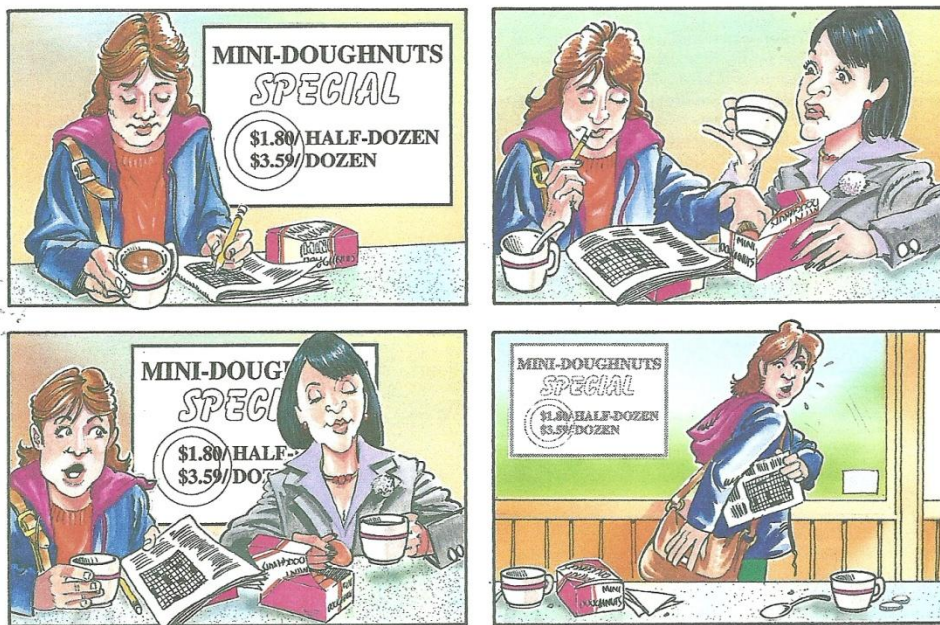
The coda in the story is

Taken from: Research & Teaching Language Development Center, Faculty of Education, Srinakarinwirot University

เนื้อเรื่อง (Recount genre)

A funny thing happened to me...

23

A funny thing happened to me last Friday. I'd gone into New York to do some holiday shopping. I wanted to get some presents, and I wanted to see the city all decorated for the holidays—you know, the store windows and the big tree at Rockefeller Center. I had gotten into the city early, so by early afternoon I'd bought everything I wanted. Anyway, I was really tired—all that shopping in crowded stores—and I'd made plans for that night. I just wanted to get home so I could relax before I had to go out again. I went to the Long Island Railroad at Penn Station. It was well before rush hour. I had apparently just missed a train, and the next one wouldn't be leaving for 40 minutes, so I decided I had time for a cup of coffee. I bought a *Times* and went into a small doughnut shop and sat at the counter. I ordered a cup of coffee and a box of a half-dozen assorted mini-doughnuts—I figured I would eat a couple and take the rest home for my family. Anyway, they were having a special on the mini-doughnuts, and I can't resist a bargain. I started the crossword puzzle in the paper.

A few minutes later a woman sat down next to me on the stool to my left. That surprised me because there were several empty stools. There was nothing strange about her except that she was very tall. In fact, she looked like a typical businesswoman—you know, conservative suit, briefcase. I didn't say anything; I just kept doing the crossword. Suddenly she reached out, opened the box of doughnuts, took one out, dunked it in her coffee, and began to eat it. I couldn't believe my eyes! Anyway, I didn't want to make a scene, so I decided to ignore it. I always avoid trouble if I can. I just took a doughnut myself and went back to my crossword.

When the woman took a second doughnut I didn't say a word. After all, if I hadn't protested when she took the first one, how could I say anything when she took the second one? I pretended to be very interested in the puzzle. A few minutes later I casually put out my hand, took another doughnut, and glanced at the woman. She seemed to be glaring at me. She was making me feel so nervous that I decided to have a third doughnut. That left only one—for only a minute. Sure enough, the woman took the last doughnut! I

nervously continued eating my doughnut and decided to leave. I was ready to get up and go when the woman suddenly stood up and hurried out of the doughnut shop. I felt very relieved and decided to wait for two or three minutes before going myself. I finished my second cup of coffee, folded my newspaper, and stood up. And there, on the counter, underneath where my paper had been, was my unopened box of doughnuts.

เนื้อเรื่อง (Exposition genre)

Offshore oil

71

On tonight's edition of *Mississippi Magazine* we'll look at offshore oil in the Gulf of Mexico. Oil was first discovered in the Gulf of Mexico in the 1930s. Since then more oil has been found off the coasts of Florida, Alabama, Mississippi, Louisiana, and Texas. More money is being brought into the state of Mississippi from offshore drilling leases. We aren't going to become very rich, but we must decide how to spend the revenue from oil. We took our TV cameras into the streets to ask people their opinion. Our question was: "If you were the governor of Mississippi, what would you do with the money?"

"Well, of course I'm not the governor, but if I were, I'd spend the money on more hospitals and schools. We need more doctors, nurses, and teachers. We don't have enough good teachers. If salaries were higher, we could keep better teachers. And there aren't enough doctors and nurses either because the medical schools are too small. If they were bigger, we would have more doctors and nurses. Money that is spent now on education and health is an investment for the future."

"I think the answer is simple. Taxes are too high in this country. I would reduce state taxes. If we reduce taxes, people would have more money. If they had more money, they'd spend more. Industry would have to produce more, so it would need more workers. There would be more jobs, and we would all be richer."

"I'm very worried about the economy. There aren't enough jobs for everyone, and people with jobs aren't making enough money. If I were governor, I'd help low-income families pay their heating and electric bills. I'd encourage farmers to produce more food, more cheaply. I'd bring more industry into the state. If we did that, everybody would benefit, wouldn't they? There's one thing that makes me happy. I'm glad the money stays in Mississippi. The federal government would spend it on more tanks and bombs."

"There's too much crime and violence nowadays. There aren't enough police officers on the streets. I'd give cities money to increase the size of their police forces, and I'd raise their salaries. If we had more police officers, we'd all feel safer. And I'd increase the benefits for senior citizens. I've worked hard all my life, and I should have a reasonable standard of living."

Exercise

If you were governor of your state/president/prime minister of your country, what would you do? Why?

เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3

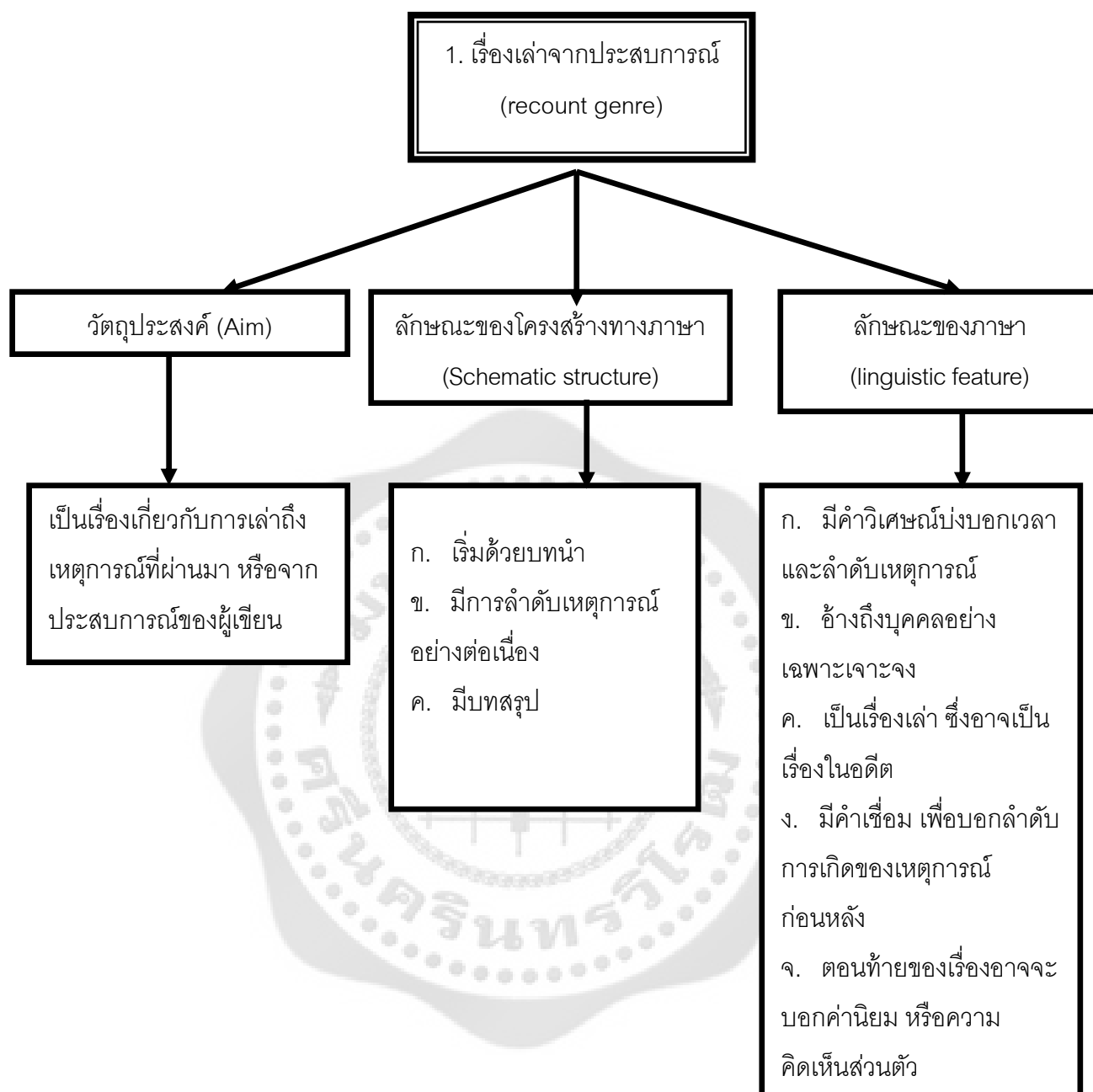
เรื่อง อรรถลักษณะภาษา

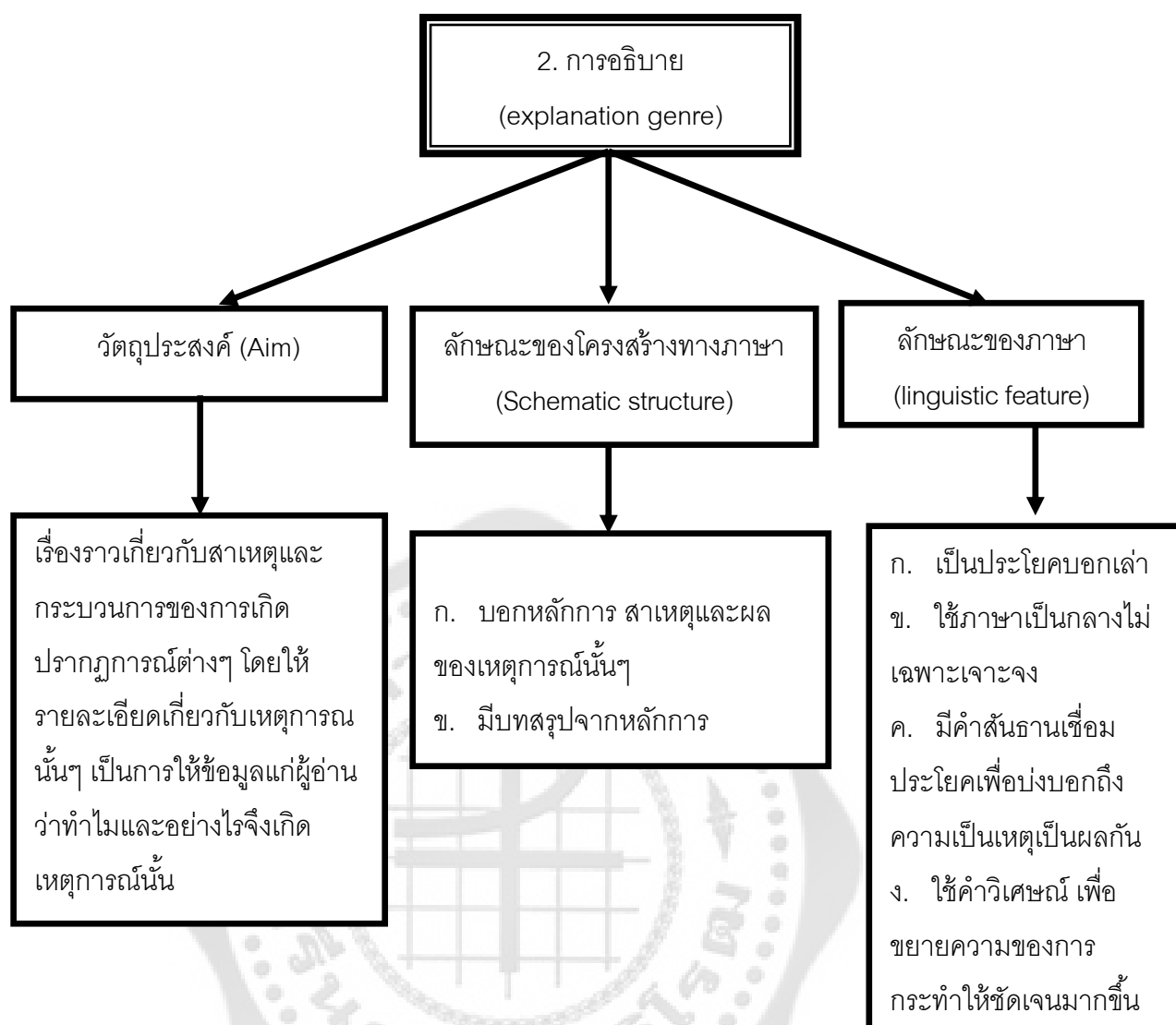
ทฤษฎีอรรถฐาน คือ การเน้นลักษณะของโครงสร้างการดำเนินเนื้อความ (schematic structure) รวมทั้งลักษณะของภาษา (linguistic features) ที่ใช้ในชนิดของเนื้อความ หรืออรรถลักษณะ (genre) ประเภทต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายของการใช้และการสื่อสารที่แตกต่างกัน รวมทั้งสถานการณ์และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละอรรถลักษณะจึงมีรูปแบบของการลำดับความคิดตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งลักษณะของการใช้ภาษาที่จำเป็นในการสื่อความหมาย ทำให้การสื่อความเป็นที่เข้าใจระหว่างผู้ใช้ภาษาทั้งภาษาพูด ภาษาเขียนและภาษากาย การศึกษาอรรถลักษณะของภาษาในบริบทต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการใช้ภาษาพูด และภาษาเขียน รวมทั้งภาษากาย ในวัตถุประสงค์ต่างๆ ของการสื่อสารได้ง่ายและชัดเจนขึ้น ทำให้การใช้ภาษาสละสลวยและสื่อความได้เป็นที่เข้าใจอย่างชัดเจน และน่าสนใจทั้งผู้ส่งสาร และผู้รับสารดังที่ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2556: 50-62)

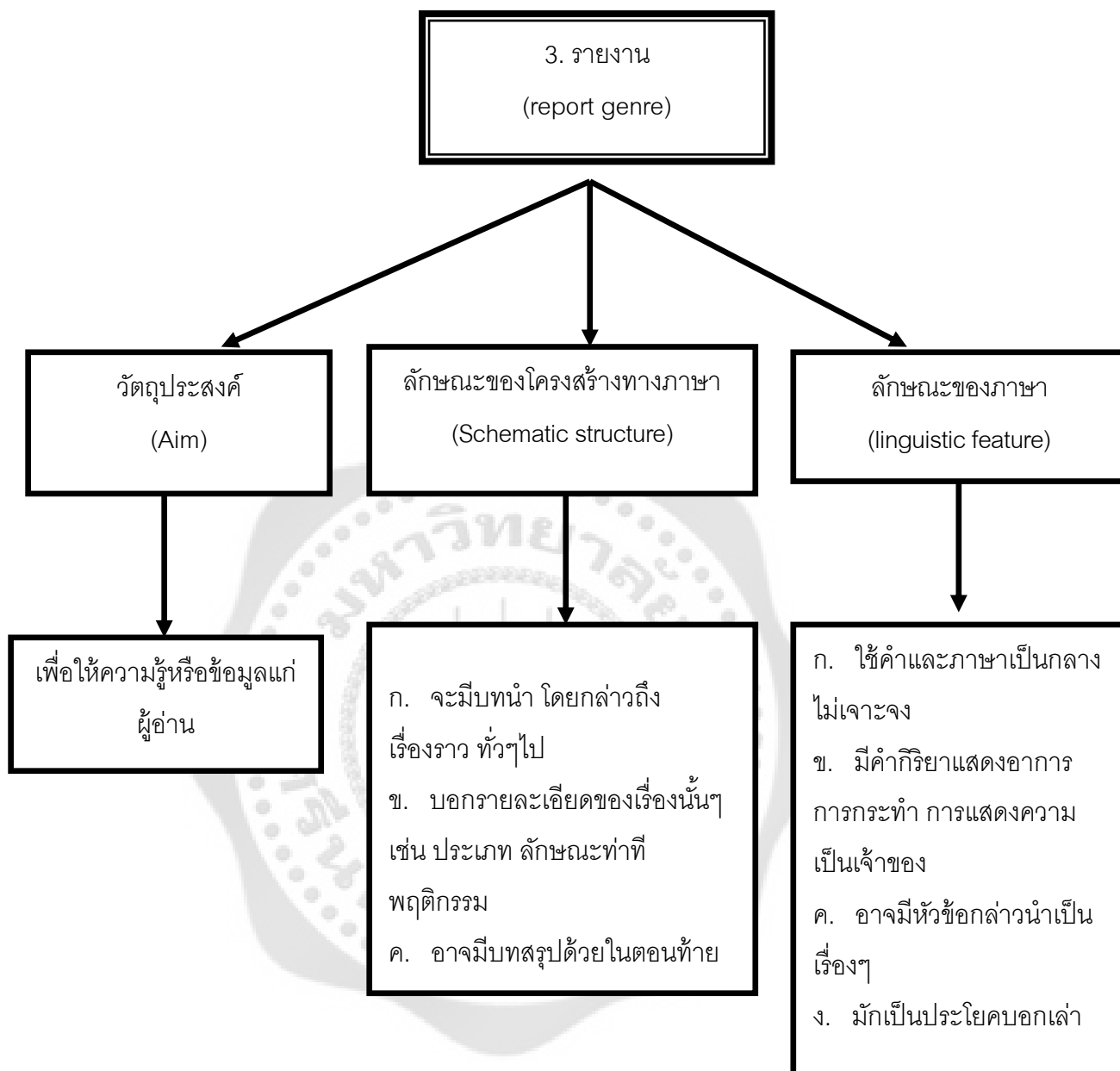
อรรถลักษณะของภาษา คือ ลักษณะหรือชนิดของเนื้อความในบริบทต่างๆ ของภาษาซึ่งมีเป้าหมายในตัวเองที่ชัดเจนที่จะสื่อความให้ผู้ฟังเมื่อเป็นภาษาพูด และผู้อ่านเมื่อเป็นภาษาเขียน ให้สามารถเข้าใจเนื้อความที่ได้ฟังหรือได้อ่านอย่างชัดเจนแน่นอนว่า ผู้พูด หรือผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการสื่อความ เช่น ผู้พูด หรือผู้เขียนกำลังกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วไปหรือเฉพาะเจาะจง เป็นความรู้สึกส่วนตัว หรือมีความเห็นเป็นกลางโดยทั่วไป เป็นต้น

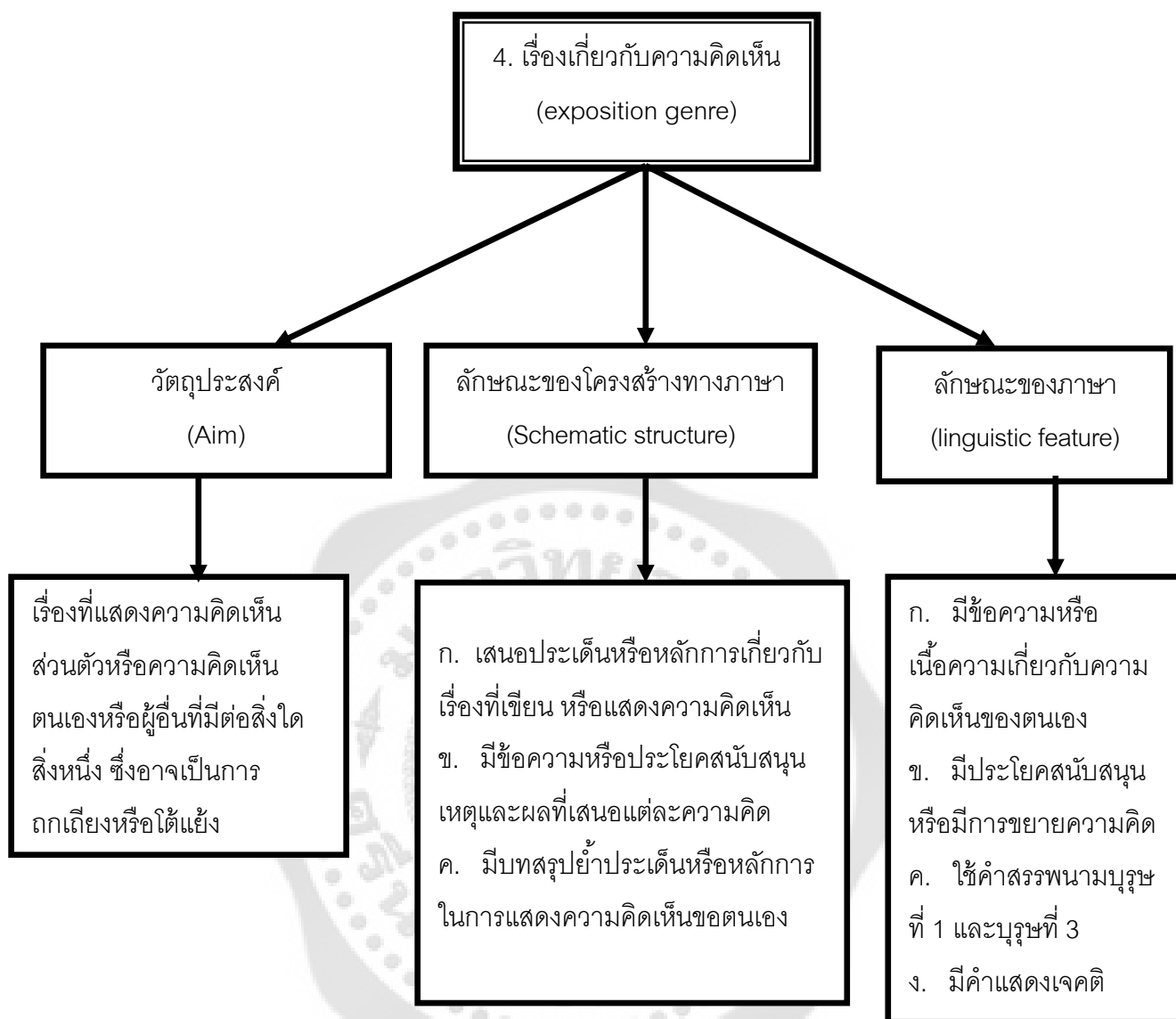
การเข้าใจอรรถลักษณะหรือชนิดของเนื้อความต่างๆ จะทำให้การฟังหรือการอ่านชัดเจนขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง การหารายละเอียดของเรื่อง รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับเนื้อความที่จะอ่าน จะทำได้ง่ายขึ้น เนื่องจากในแต่ละอรรถลักษณะ จะมีลำดับของโครงสร้างการดำเนินเนื้อความอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ตั้งแต่เริ่มเนื้อความจนกระทั่งจบในบริบทหนึ่งๆ ลำดับของการดำเนินเนื้อความในแต่ละอรรถลักษณะ จะมีการลำดับเนื้อความแตกต่างกันไป การใช้ภาษาในแต่ละอรรถลักษณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ทำเนียบภาษา” จะเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถลักษณะในแต่ละเนื้อความของบริบทหนึ่งๆ ด้วย เช่น การเขียนเรื่องที่มีอรรถลักษณะเป็นการรายงานเพื่อให้ข้อมูล ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษากลางๆ ไม่ใช้คำสรรพนามเฉพาะเจาะจง เช่น ไม่ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 แต่จะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 แทน เป็นต้น ระเบียบไวยากรณ์ต่างๆ ที่จะต้องสัมพันธ์กันในการวางประโยคก็จะแตกต่างกันไปด้วย ทำให้การใช้ไวยากรณ์เป็นระบบและเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถลักษณะของเนื้อความที่พูดหรือเขียน เช่น การใช้คำสันธาน การใช้คำบุพบท และการใช้คำวิเศษณ์ต่างๆ

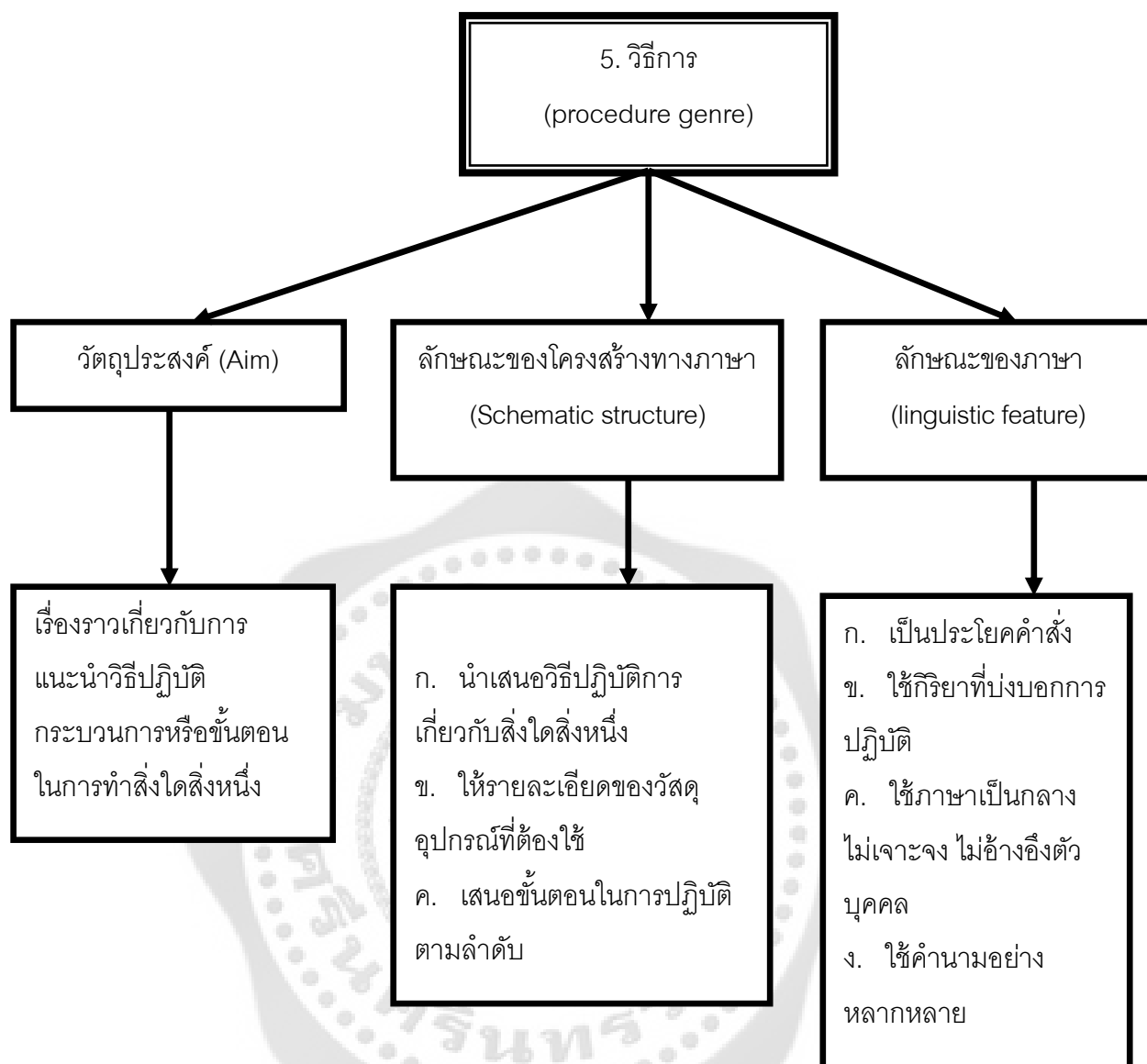
อรรถลักษณะจะเน้นความสำคัญของการดำเนินเนื้อความหรือโครงสร้างการดำเนินเรื่อง (Schematic structure) และลักษณะของภาษา (linguistic feature) แตกต่างกันไป อรรถลักษณะที่ใช้กันทั่วไปในการสื่อความ มีดังนี้

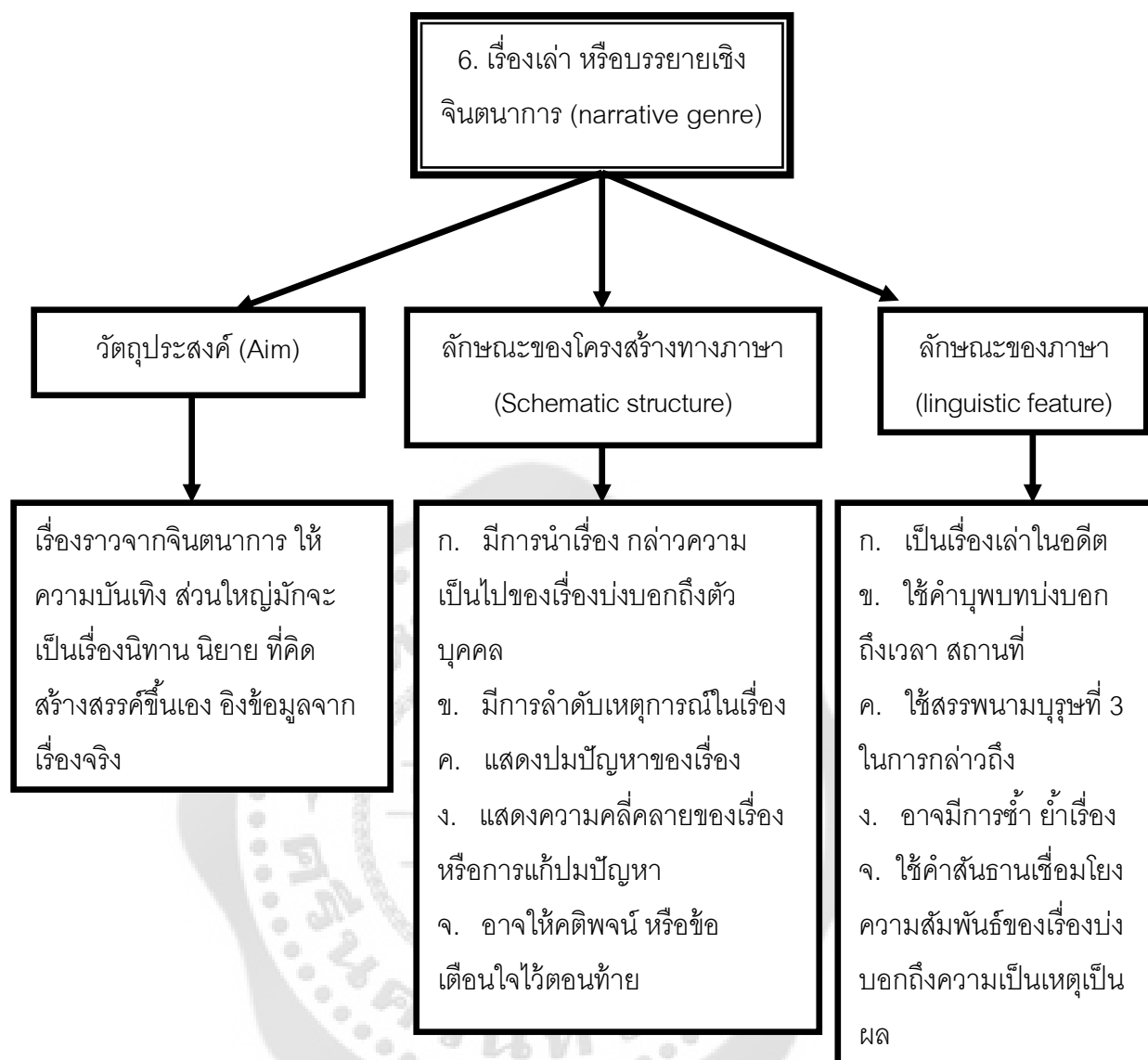

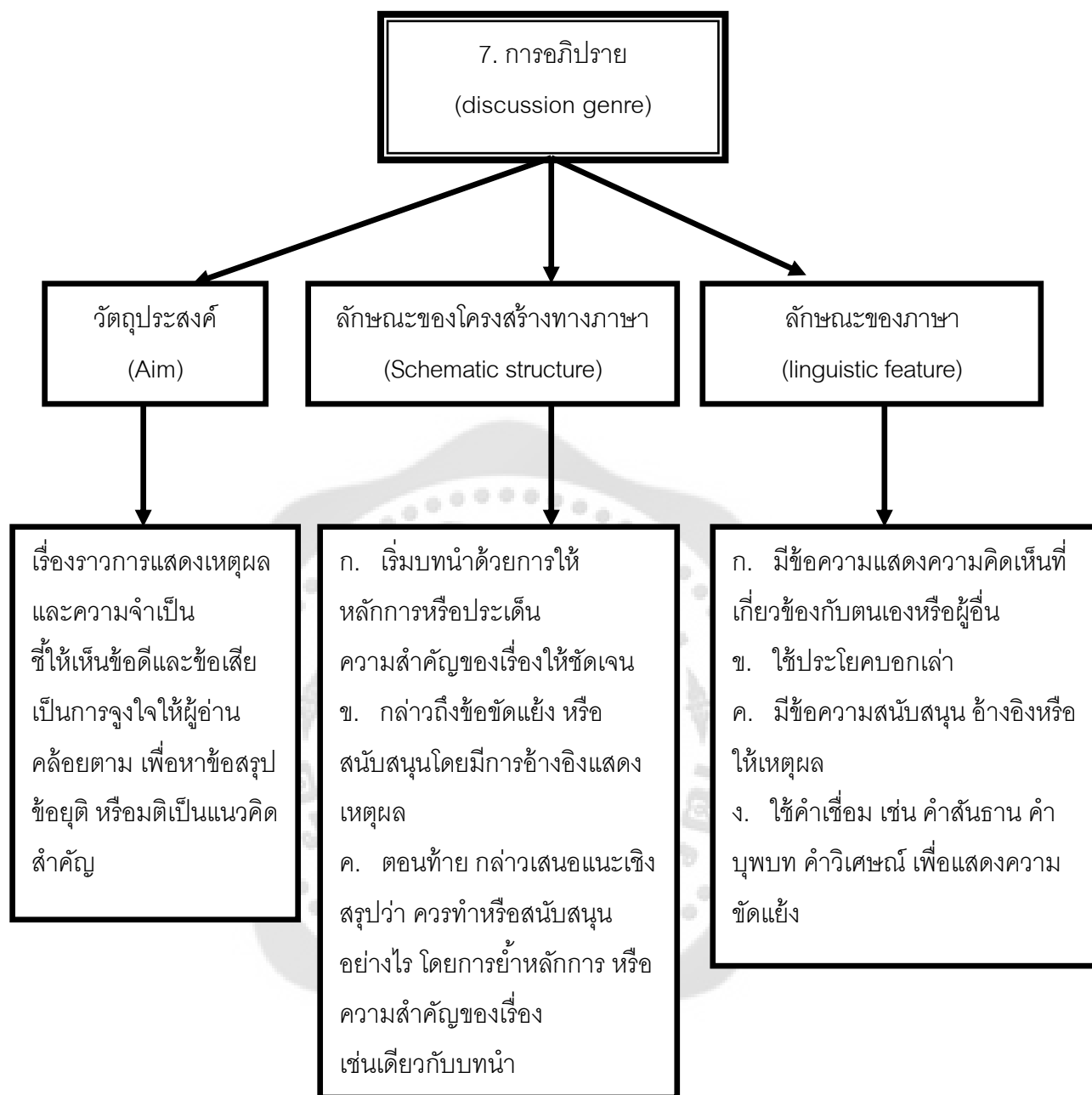

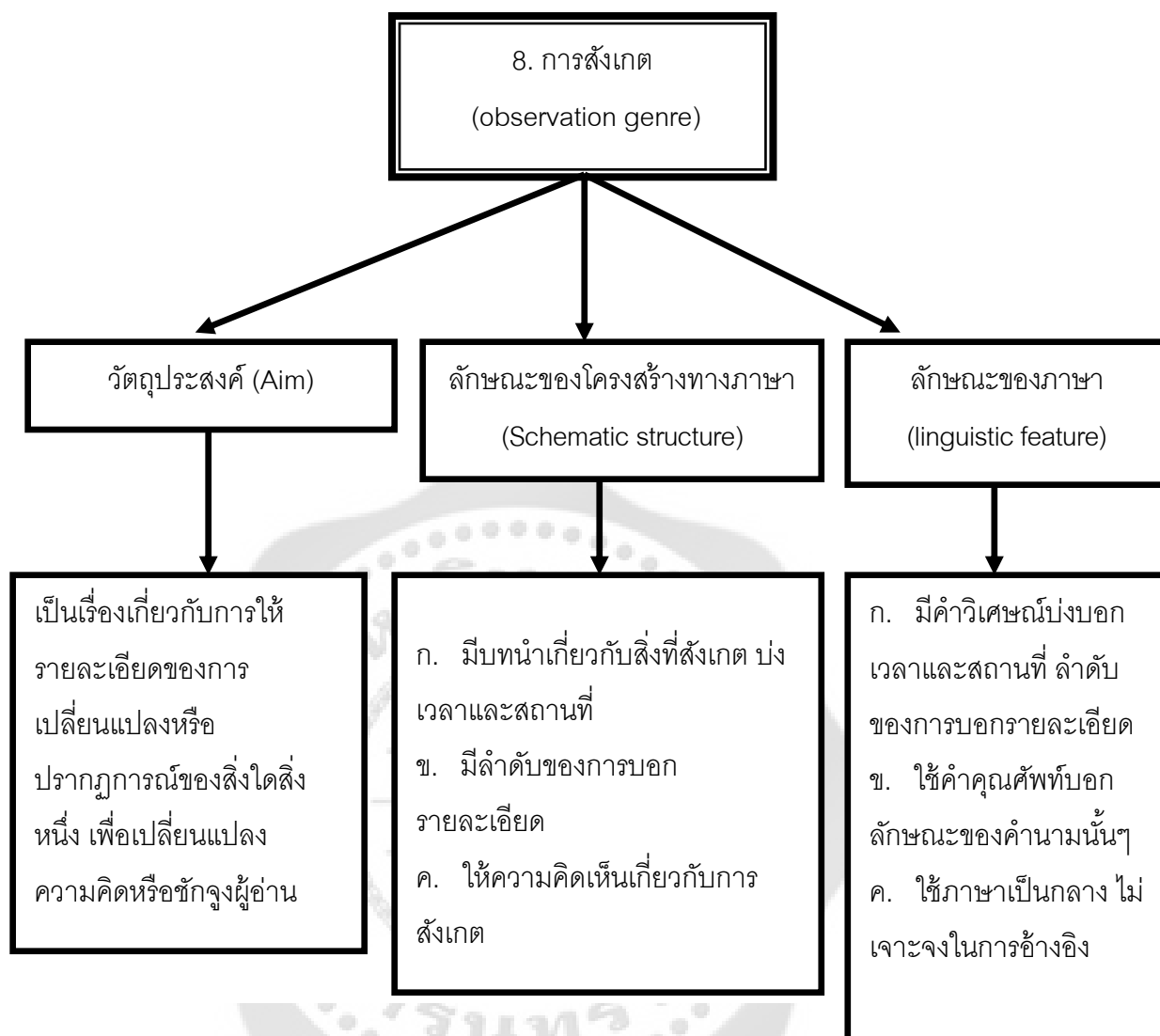

อรรถลักษณะแต่ละชนิดย่อมมีลักษณะโครงสร้างการดำเนินเนื้อความ และลักษณะของภาษา ในบริบทที่แตกต่างกัน ดังนั้นการเรียนรู้อรรถลักษณะจึงส่งผลโดยตรงต่อการอ่านและการเขียน กล่าวคือผู้อ่านจะมีความสามารถในการจับประเด็นของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วเพราะทราบ จุดมุ่งหมายในการสื่อความหมายของผู้เขียนซึ่งผู้อ่านสามารถใช้สาระและการลำดับความของเรื่องนั้น ไปเป็นแนวทางในการเขียนรายงานให้ผู้อื่นอ่านได้อย่างถูกต้องด้วยตนเองต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ . (2556). การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ : กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการพัฒนา การเรียนรู้หนังสือเพื่อปวงชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโรตารีแห่งประเทศไทย.

เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอน เรื่อง โครงสร้างระดับยอด (Top-Level-Structure)

Rattanavich (2007) defines that Top-level structure is “WRITING PLAN / WRITING ORGANIZATION OR WRITER'S PLAN” In addition, Top-level Structure provided organizational pattern of the text of the writer. The writer can use that organizational pattern to recognize their thought for communication via writing, and can be used to develop student's ability to analyze and use the text structure to summarize the main idea

โครงสร้างระดับยอด คือ แผนการเขียนหรือโครงการเขียนของผู้เขียนหรือของข้อความที่ผู้เขียนเพื่อเป็นแนวทางในการสื่อความแก่ผู้อ่าน ถ้าผู้อ่านเข้าใจความหมายของผู้เขียนก็จะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและรวดเร็วขึ้น

หลักการสำคัญของโครงสร้างระดับยอด คือ ทำให้ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญ และบอกรายละเอียดของเรื่องได้ นำไปสู่การเขียนที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว เนื่องจากผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างของเรื่อง เรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร และทำให้ผู้อ่านคิดถึงความรู้เดิมหรือประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ โครงสร้างระดับยอดที่นิยมใช้อยู่ทั่วไป มี 4 ชนิดด้วยกัน เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2556: 123 อ้างอิงจาก Bartlett. 1978; 1986) ได้แก่

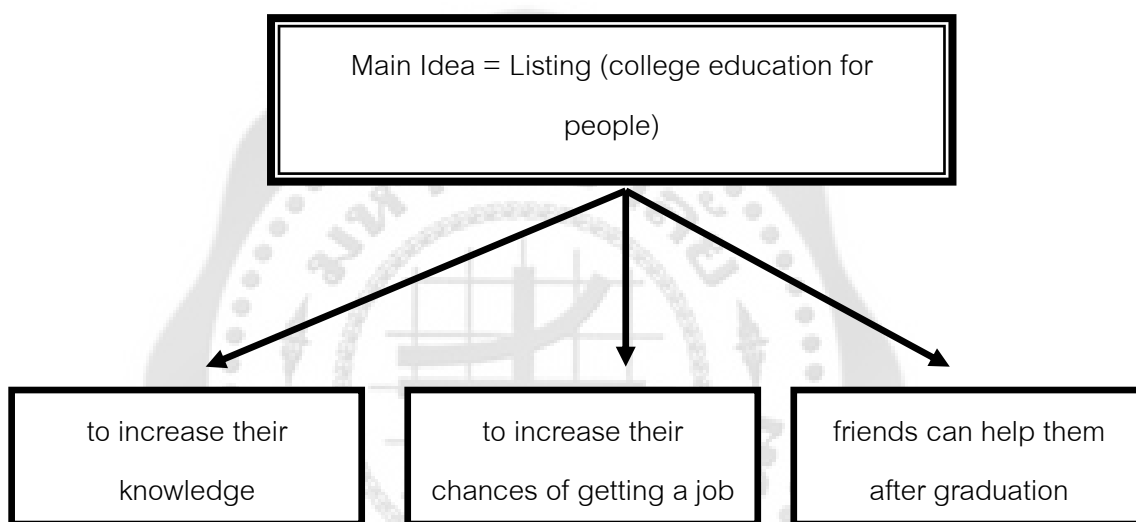
1. การบอกรายละเอียด หรือรายการ (Descriptive or Listing) คือ การเขียนที่อธิบายหัวข้ออย่างกว้างๆ ก่อน และมีรายละเอียดที่สนับสนุนใจความสำคัญที่กล่าวไว้ในตอนต้น รายละเอียดนั้นอาจจะเป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ขั้นตอนของกระบวนการหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา

Have you noticed that there are certain key or signal words that give you a clue as to the Top Level Organization?

the following	first	as well as
then	second	and
another	third	many
finally	besides	in addition
furthermore	likewise	several
some	next	lastly

Example

A college education has a different meaning for different people. Some people think of it as a way to increase their knowledge, simple because they want to know more. Others want a college education to increase their chances of getting a job. Finally, some people think that the friends they make in college will be able to help them in different ways after graduation.

Source: Rattanaovich. (1987)

2. **ปัญหาและการแก้ไข (Problem - Solution)** โดยมีลักษณะของรูปแบบการเขียนเป็นการเขียนที่แสดงปัญหา และวิธีการแก้ไข โดยรวมเอาโครงสร้างข้อเขียนที่เป็นสาเหตุเข้าไว้ด้วยกัน คือ กล่าวถึงสาเหตุของปัญหา และหลังจากนั้นผู้เขียนก็เสนอวิธีแก้ไข (Solution Set)

Have you noticed that there are certain key or signal words that give you a clue as to the Top Level Organization?

a problem is.....

a solution is.....

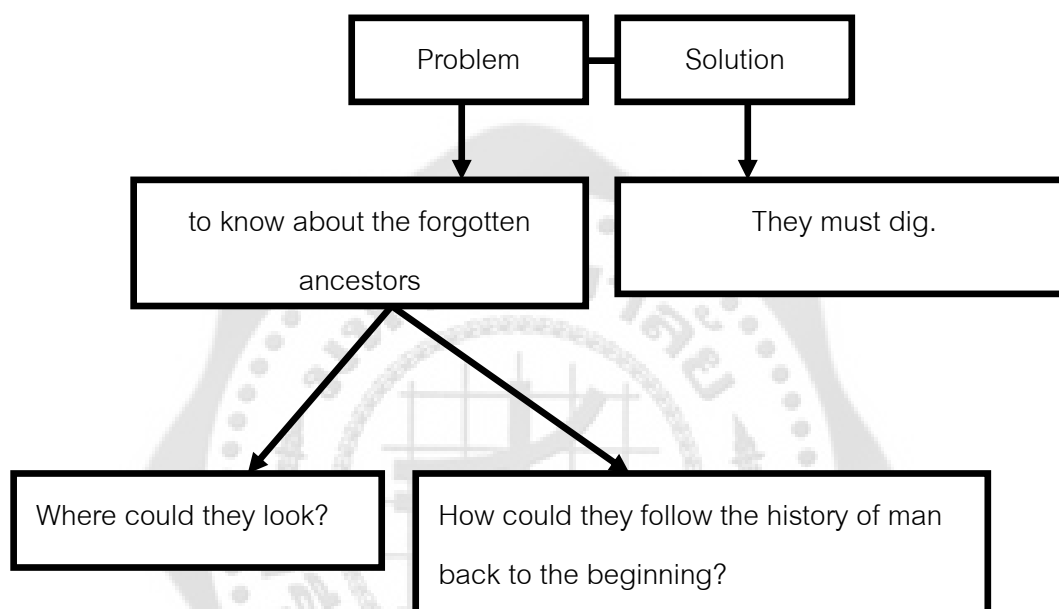
have solved this problem.....

this had to be done.....

this is how we did it.....

Examples

Some people wanted to know more about these forgotten ancestors. But where could they look? How could they follow the history of man back to the beginning? The answer was that they must dig. Almost everything that remains from the past beneath us.

Source: Rattanaovich. (1987)

3. **เหตุและผล (Cause and Effect)** โดยรูปแบบการเขียนนี้แสดงเหตุผลต่อเนื่องกัน อาจมีหลายสาเหตุที่นำไปสู่ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้เขียนอาจกล่าวถึงสาเหตุไว้ตอนต้น และสรุปผลไว้ตอนท้าย

Have you noticed that there are certain key or signal words that give you a clue as to the Top Level Organization?

for this reason

so

in order to

hence

since

thus

because

consequently

so that

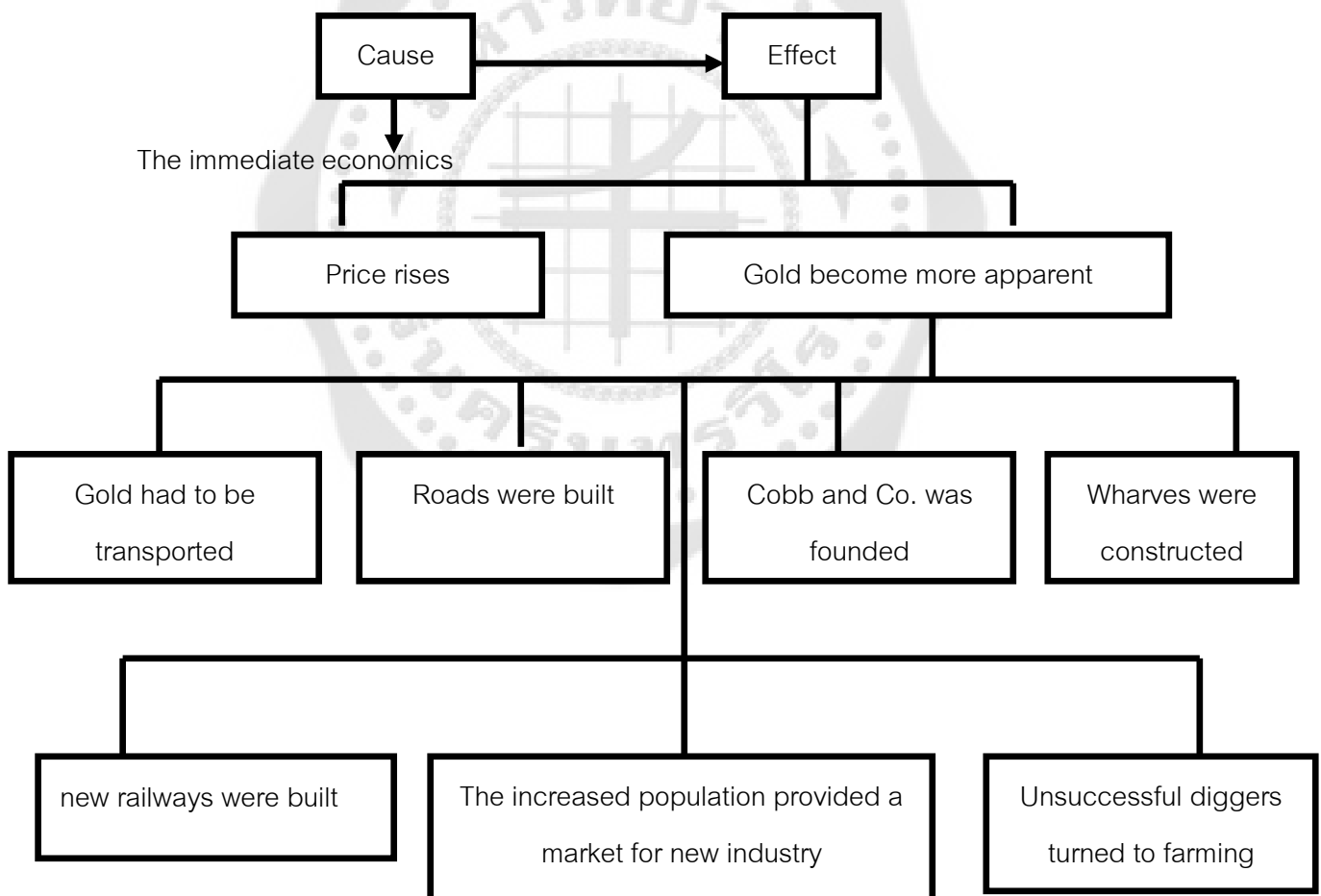
accordingly

therefore

because of this

Example

Although the immediate economic results were price rises, by the 1860's, the long term effects of the 1850 gold rush started to become apparent. Gold had to be transported and as a result, roads were built, Cobb and Co. was founded, wharves for the new steamships coming to Australia were constructed and new railways were built. The increased population provided a market for new industry, while many unsuccessful diggers turned to farming.

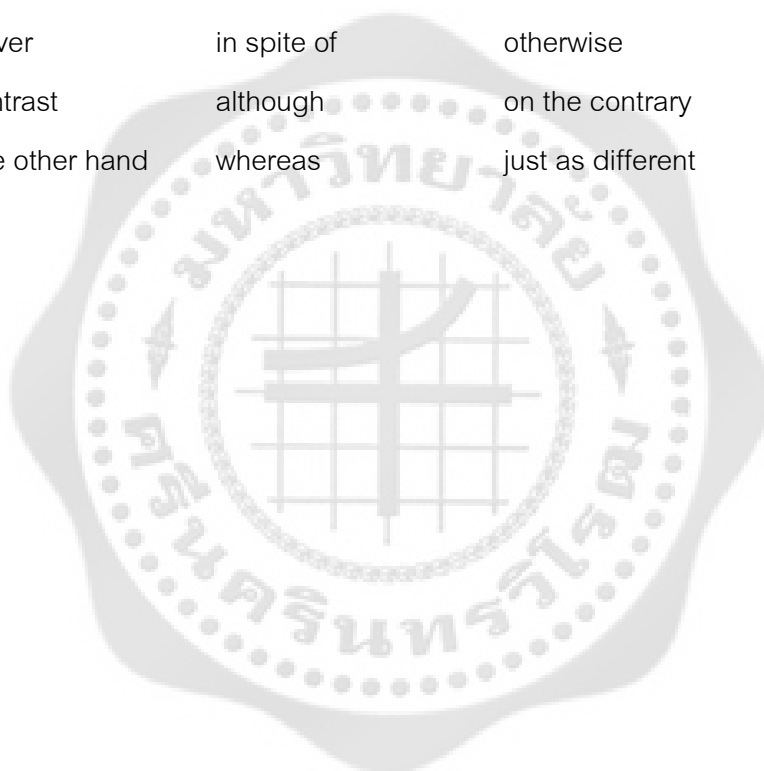

Source: Rattanavich. (1987)

4. การเปรียบเทียบ (Comparison - Contrast) โดยรูปแบบการเขียนเปรียบเทียบ มี 2 รูปแบบ คือ เปรียบเทียบความเหมือน (Comparison) และเปรียบเทียบความแตกต่าง (Contrast) ในการเขียนข้อความเปรียบเทียบนั้น บางครั้งผู้เขียนจะเขียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างอยู่ในย่อหน้าเดียวกันผู้อ่านจะต้องทราบว่าผู้เขียนกำลังเปรียบเทียบสิ่งใด

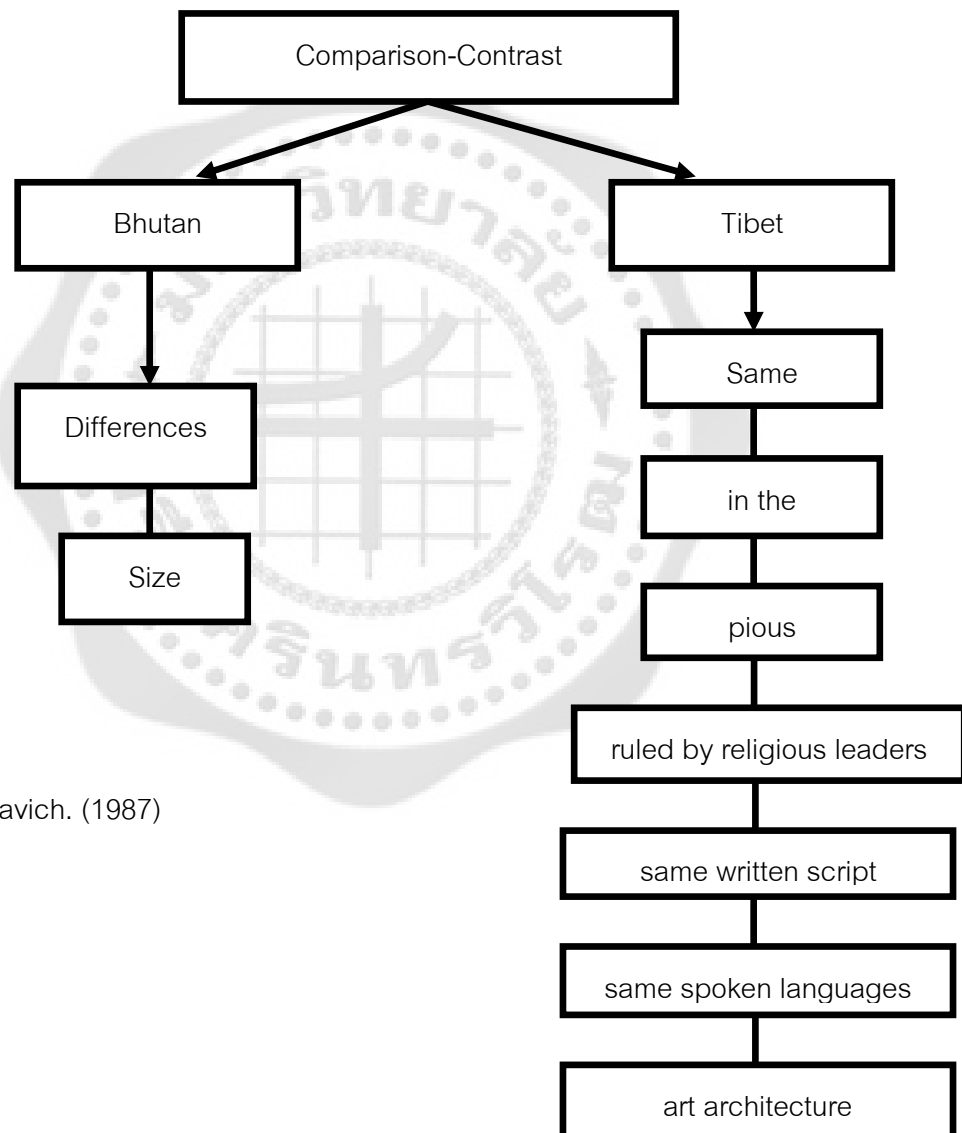
Have you noticed that there are certain key or signal words that give you a clue as to the Top Level Organization?

even though	both.....and	but
rather	yet	not
however	in spite of	otherwise
in contrast	although	on the contrary
on the other hand	whereas	just as different

Example

Despite differences in size, Bhutan and Tibet are similar in many ways. First, both countries are in the Himalaya. Besides, like the Bhutanese, the Tibetans are pious followers of Mahayan Buddhism and are so ruled by religious leaders. They also share the same written script, and their spoken languages are similar though not identical. Lastly, their architecture and art are similar in style.

Source: Rattanaovich. (1987)

Source: Rattanaovich, S. (1987). *The effects of using top – level structure instructional modules and traditional teaching method in teaching English reading to Thai students.* A Project Report for SEAMEO RELC Fellowship Grant, SEAMEO Regional Language Centre, Singapore.

ตัวอย่างงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชนิด เรื่องเล่าจากจินตนาการ (Narrative)

The hare and the Tortoise

Once upon a time in the big, peaceful and beautiful forest, there was the one hare who was the fastest in the wood. His name's Carol. Carol thought that he was the fastest so he wanted everyone known it.

The next day, he was walking in the grassland when he saw the tortoises. Then, instantly he got an idea if he raced with the one who's slowest, and he won everyone known it. Carol ran from other side while the tortoise was walking. "You what's your name?" said Carol. "Me? I am Herry, and you will be Carol right?" said Harry the tortoise. "Yes I am whatever!" Hey Herry, you want to race with me? A hare asked immediately "Race?" Sure! "What the race about?" the tortoise asked back. "Run to the top of the mountain" said the hare. Herry the tortoise accepted the challenge.

The next time, there were a lot of animals in the forest came to see the race, and they did not have to wait for long time. Suddenly, the hare and the tortoise came. When the race started, Carol ran so fast, but Herry the tortoise did not see Carol, he ran to the other ways. He just got an idea. He put his cell phone out off his bag, and he called to someone that will help him to win this race. Carol run to the top of the mountain, and he was shocked and started to cry. He thought why he lost the race. The secrets that Herry has a win because he called to his twin Harry that lived near the mountain, and he asked Harry to help him win the race so that why he won the competition.

The coda of the story is "You have to use your knowledge than use your strength"

The story was written by Chidchanok Sualek

ตัวอย่างงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชนิด เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)

It's the funny love story of the one of my friends.

It begins when she was in grade 10, Mattayomsuksa 4. That day was the first time when she went to take the AFS test. It's the interview test. The teacher wanted them to do some activities. The teacher divided us into 8 groups for each room. Then, every group came to their room. My friend and the other 8 people came to room number 5. Suddenly the handsome boy of other school entered in our room. She told me that he was very attractive guy.

During the activity, she had a chance to talk with him. She asked his name, and he answered "My name is Thanic, but you can call me Nicky" she wondered about his accent that sound like a girl, but she did not ask him. At the end of the day, she asked him about his facebook, and she went to home to add him to be as friend.

When she arrived at home, she hurriedly added Thanic's facebook to be her friend. The scary thing happened to her. She found that Thanic was a gay!!!!!!

The story was written by Kitti Chansuwan

ตัวอย่างงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
ชนิด เรื่องแสดงความคิดเห็น (Exposition)

Where would you go if you could be anywhere in the world?

There are many interesting things in this world, but if there is a person asks us that where would we go if we could be anywhere in the world? We would answer;

Nawaporn says that New York is my favorite country even though I have never been to American. I like American song, American football players, and there are a lot of tourists attraction such as New York Time Square.

Kitti says that my dream is going to Paris. Dreaming if I were standing at the highest point of Eiffel tower, it would be my happiness.

Well, I have travelled many countries since I was young. I did not know where I want to go, but I hear that Italian guys are the most handsome in the world. I will choose Italy. (Poomirat)

Phatcharaporn says that there are many countries I want to go if I could choose only one, the answer is Newzeland. There is nothing as good as coldness. I want to see, and play snow once in my life. The second reason is I am very crazy in chocolate, and Newzeland's chocolate is very popular. I want to try once.

Kamonrat say that the reason why I choose Japan because we are now studying in English and Japanese class. So, I want to go there to learn about Japanese's cultures, increasing my experiences, and going to around the fair.

The last person, Choksiri, of course, I would like to go to Korea. I love everything in Korea if I born in Korea, I would buy every postcard of my favorite singers, and went to concert every day. I wish my dream would come true.

Whatever we want to go, every place has it own charming. It depends on our pleasure that where we want to go?

ตัวอย่างพัฒนาการความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ก่อนการทดลอง (Pretest)

Ms. Babara Mithchell, 75 years old, went back to the supermarket. She bought a lot of foods for that night. She was not saw two guys across the wall. The first guy, he weared brown shirt, and second weard yellow shirt. Two guy who weared brown shirt wanted her wallet "oh my god!" she cried in her mind. "YEEOW" she throw that two bad guys away. She do not want anyone touch her with bag because her son gave it to her before he leave her. Now her son had gone.

Now on one can't protect her any more. So she went to Judo club to study. And use them to protect herself. Finally, she used Judo to protect herself that night. She heated bad guys. They do not knew she studied Judo. It was a bad luck for them. But it was a good luck for Barbara. So bad, she so not had anything to made for people in Judo club. She walked in to Judo club. She does not forgot to looked back to them. She had a little smile on her face. Two bad guys were bad. Maybe now they all ready knew that she was in Judo club.

Written by Ms. Jenjinta Poojinda

ตัวอย่างพัฒนาการความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
หลังการทดลองครั้งที่ 1 (Posttest)

You should know her

Barbara Mithchell, an old lady, is 74 years old. That night she had a special date. Before she went to some where she bought a lot of things at the supermarket. But she had not saw the mans behind her back. There were in the dark shadow of the building. They really needed her money. She looked so rich. Then they punched her back. The tall man punched her head, and the short man hit her back.

Her things were all around. She looked very scared, but the man had not know anything. Suddenly, Barbara hit two mans by herself with her back, and she went back, and found her things that down on the floor. She was late with her special date. But her things cloud not be used anymore. That's fine. She had not scared them anymore.

She went into the Judo club. The men got a little headache. Barbara looked at them before she went to the Judo club again. The man thought "I should know her she is the teacher in the Judo club" Yes, one man said. Do you think like that?

Written by Ms. Jenjinta Poojinda

ตัวอย่างพัฒนาการความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
หลังการทดลองครั้งที่ 2 (Posttest)

Good luck two men

Barbara Mithchell, 75 years old, was an old lady, but she was so beautiful and rich. Every day she would wear new clothes. One night she went to Nick's party near the supermarket. That night she wore a pink coat. Before, she was going to the Nick's party; she had to buy some foods for the party. "It will be wonderful night and great time to see all friends" she thought.

After she finished anything she walked to Nick's party. She was not saw two guys behind the building. Suddenly, the man ran to her. The tall man locked her neck, and the short man tried to get her pocket. Barbara was so shocked. She had to do something with two guys.

Suddenly, she kicked the tall man and knocked him down like the short man. "Yeeeeeeow" said Barbara. She was very angry them. Two men was shocked too, and dropped on the floor. But she was so late. She walked into Nick's party. Nick's party was in Judo club. She was a member of the judo club, too. She was so lucky to know how to protect herself. But those guys were unlucky.

Before she walked into the Judo club, she looked at them again, and hope they got the lesson for her. If they needed money, they had to work hard.

Written by Ms. Jenjinta Poojinda

ภาคผนวก ง

- รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย

การศึกษา : Ph.D. (Curriculum & Instruction) University of Kansas U.S.A. (2523)

ตำแหน่ง: อาจารย์ประจำสาขาวิชาการมัธยมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

สถานที่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. อาจารย์ ดร. พรพิมล ประสงค์พร

การศึกษา: ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2547)

ตำแหน่ง: อาจารย์ประจำสาขาวิชาการมัธยมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

สถานที่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารีรักษ์ มีแจ้ง

การศึกษา: ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2548)

ตำแหน่ง: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

สถานที่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุนีย์ เต็มสินสุข

การศึกษา: ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2548)

ตำแหน่ง: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ

สถานที่: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

5. นางนันทา เดชธรรมฤทธิ์

การศึกษา: การศึกษามหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ)

ตำแหน่ง: ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (ค.ศ. 3)

สถานที่: กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายปิยพงษ์ พรหมนนท์
 วันเดือนปีเกิด 5 กุมภาพันธ์ 2532
 สถานที่เกิด อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 81 หมู่ที่ 7 ซอยสุขาภิบาล 23 บ้านน้อยสวนผัก
 ถนนสระบุรี-หล่มสัก ตำบลหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่
 จังหวัดเพชรบูรณ์ รหัสไปรษณีย์ 67140
pong_eng50@hotmail.com

ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผู้ช่วยนักวิจัย
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสอนภาษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
 (2549)

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาไทย
 (2554) มหาวิทยาลัยนเรศวร

การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้
 (2557) แขนงวิชาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ